

Na licejskem
polu Trubar-
Gregorčič
nič več
izletov in
suplenc

V četrtek je bila
v Prosvetnem
domu na Opčinah
žalna seja v spomin
na Oskarja Kjudra

f 8

Na knjižnem sejmu živahnna
»zamejska« debatna kavarna

SOBOTA, 24. NOVEMBRA 2012

št. 277 (20.600) leta LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zadrž nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

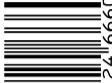
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini Spredzljene in aboniranje postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

21124

977124 666007

Primorski dnevnik

Iz haaških
zaporov
v Banske
dvore ali celo
na Pantovčak?

RADO GRUDEN

Primer hrvaških generalov Anteja Gotovine in Mladena Markača, ki sta se po oprostilu v Haagu iz na dolgotletne zaporne kazni obsojenih vojnih zločincev nenadoma spremeni v hrvaška nacionalna junaka (za marsikoga sta bila to že prej), je še naprej v ospredju pozornosti hrvaške javnosti, manj pa se o tem piše drugod. Največji slavospevi so namenjeni Gotovini, enemu od vodij in junaku Operacije Nevihta avgusta leta 1995, s katero je hrvaška vojska uničila samooklicano Republiko Srbske Krajine in praktično zaključila vojno na svojih tleh.

Posledica te velike vojaške akcije so bili številni mrtvi, uničeni domovi hrvaških Srbov, celotna Krajina pa je postala domovina duhov, kjer so ostale samo še požgane in zbombardirane hiše. Več kot 150 tisoč Srbov je pobegnilo v Bosno in Srbijo, od koder se jih velika večina še danes ni vrnila. Velik del Krajine tudi dobrih 17 let kasneje spominja na takratne dogodke in v slučajnega popotnika kot velike mrtve oči rezo ožgana okna na hišah brez streh.

Mednarodno sodišče v Haagu je na prvi stopnji obo generala spoznalo za kriva in obsodoilo na 24 oz. 18 let zapora, po pritožbi po oprostilu. Gotovina in Markač sta torej za sodstvo nedolžna in to je treba sprejeti. Nekoliko teže je razumeti, da za zločine v Nevihti ni nihče kriv, kot je tudi nerazumljiva evforija na Hrvaškem, kjer častna meščanstva za obo generala kar padajo z neba. Še manj pa bo razumljivo, če bi se v bližnji prihodnosti eden ali drugi (govori se predvsem o Gotovini) naseliti v Banskih dvorih, kjer ima sedež hrvaška vlada, ali celo na Pantovčaku, kjer domuje hrvaški predsednik.

Na 14. strani

EU - Proračun za obdobje 2014-2020

Evropski voditelji niso dosegli dogovora

Van Rompuyju in Barrosu mandat za iskanje kompromisa

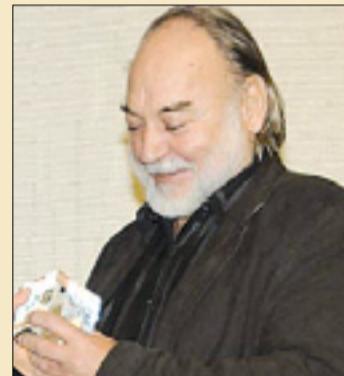

BRUSELJ - Voditelji članic EU so poganjali o evropskem proračunu za obdobje 2014-2020 včeraj končali brez dogovora. Proračunska usklajevanja naj bi vrh unije nadaljeval decembra ali januarja. Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je ocenil, da je dogovor možen v začetku 2013. Vrh EU je tako Van Rompuyu in predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barrosu podelil mandat, da v naslednjih tednih nadaljuje pogovore s predstavniki članic.

Vrh unije je ocenil, da obstaja na podlagi dvostranskih pogоворov med voditelji posameznih držav in Van Rompuyjem ter Barrosom ter v luči razprave med voditelji "zadostna raven potencialnega zblžanja stališč", da je dogovor možen na začetku prihodnjega leta.

Na 11. strani

GORICA
**Kinoateljejev
poklon viziji
Karpa Godine**

GORICA - Kinoateljejev četrtek večer v Kulturnem domu je bil prepletен s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Pozornost je bila zato še večja, besede in filmske slike so padale na plodnejša tla. Nagrada Darko Bratina - Poklon viziji so med večerom izročili slovenskemu režiserju Karpu Godini. »Ne morem je imenovati nagrada ... Je neke vrste topel, neviden stil, ponovno, z Darkom Bratinom,« je publiki zaupal režiser.

Na 13. strani

GORICA - V konferenčnem centru tudi Frattini

EZTS GO predstavil javnosti svoje prve načrte in cilje

GORICA - O številnih projektih, za katere se bo zavzelo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), je tekla beseda na včerajnjem dogodku »Tvoj glas v EZTS«, kjer so predstavili dosedanje delo štirih stalnih odborov, ki delujejo v okviru novega instrumenta občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Udeležence in goste, ki so napolnili dvorano konferenčnega centra, sta pozdravila vršilec dolžnosti direktorja EZTS Marjan Pintar in goriški župan Ettore Romoli, nagovoril pa jih je tudi predsednik Franco Frattini.

Na 14. strani

TRST - Včeraj popoldne na prefekturi

Predstavniki Slovencev pri tržaški prefektinji

f 3

TRST - 10 ljudi v priporu in 63 osumljenih

Z lažnimi zaposlitvami do izkorisčanja priseljencev

TRST - Sto dvajset finančnih stražnikov je včeraj pred zoro začelo izvajati hišne preiskevane in priprlo deset ljudi. Priozisce zgodbe o goljufijah, spodbujanju nezakonitega priseljevanja in izkorisčanju je prav Trst, čeprav se je preiskava do taknila tudi Gorice, Benetki, Piemonta in Toskane. V priporu je deset tržaških podjetnikov oz. lažnih podjetnikov, ki so na pobudo kriminalnih združb vlagali prošnje za zaposlitev tujih državljanov. Slednji so se tako dokopali do delovnega vizuma in vseh potrebnih dokumentov, bližnjica za zahodni svet pa ni bila tako poceni, saj jih je v Italiji čakalo izkorisčanje - delo na črno in prostitucija.

Na 5. strani

Intervju z bivšim
trenerjem Triestine,
ki zdaj sedi na klopi
Catanie v A-ligi

f 16

Odkup zlata Novo
Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

**NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853**

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnika
Plaćamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavlige (blizu bencinske črpalki H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

LUKA KOPER - Obračun poslovanja v prvih devetih mesecih

Kljub občutnemu povečanju dobička, poslovni izid zaostal za pričakovanji

KOPER - Skupina Luka Koper je v prvih devetih mesecih po nerevidiranih podatkih poslovne prihodke na letni ravni okreplila za dva odstotka na 108,1 milijona evrov, čisti dobiček pa za 168 odstotkov na 8,3 milijona evrov. Ladijski pretovor je znašal 13,2 tone, kar je pet odstotkov več kot med januarjem in septembrom lani in ustreza načrtom. Poslovni prihodki skupine so kljub letni rasti za načrti zaostali za tri odstotke oz. 3,3 milijona evrov, je skupina včeraj objavila na spletnih straneh Ljubljanske borze.

Poslovni izid iz poslovanja skupine je v prvih devetih mesecih letos dosegel 14,8 milijona evrov, kar je sedem odstotkov oz. en milijon evrov manj kot v primerljivem obdobju preteklega leta. Razlog za to je posledica višjih stroškov z naslova pomožnega materiala in izvajalcev pristaniških storitev ter povečanja rezervacij. Dosežen poslovni izid iz poslovanja je tudi nižji od načrtovanega, in sicer za 14 odstotkov oz. 2,3 milijona evrov. Kot razlog za to so v Luki Koper navedli nedoseganje načrtovanih poslovnih prihodkov.

Cisti dobiček skupine v prvih devetih mesecih kljub velikanski letni rasti v višini 168 odstotkov ni izpolnil načrtov. Za njimi je zaostal za 18 odstotkov. Lanski čisti dobiček je sicer vključeval odhodke z naslova slabite finančne naložbe v družbo Intereuropa v višini 6,3 milijona evrov.

Družba Luka Koper je medtem med januarjem in septembrom letos zabeležila 100,5 milijona evrov poslovnih prihodkov (v enakem obdobju lani 99 milijonov evrov). Poslovni izid iz poslovanja je znašal 12,7 milijona evrov (v enakem obdobju lani 13,3 milijona evrov), čisti dobiček pa 7,2 milijona evrov (v enakem obdobju lani 1,7 milijona evrov).

V sporočilu za javnost so v Luki izpostavili tudi pretovor. Pri blagovni skupini generalnih tovorov je družba v obdobju prvih devetih mesecev letos doseglia enako količino ladijskega pretovora in prihodkov kot v primerljivem lanskoletnem obdobju. Pretovor v kontejnerskih enotah (TEU) se je v obravnavanem obdobju na letni ravni zmanjšal za tri odstotka, prihodki pa so narasli za odstotek.

Kljub 7,6-odstotnem upadu proda je avtomobilov na evropskem trgu je avtomobilski terminal zabeležil osemodstotno porast pretovora in 19-odstotno povišanje prihodkov. Skupina sipkih in razsutih tovorov je porasla za desetino, vendar so bili prihodki dva odstotka nižji od lanskih, in sicer predvsem zaradi hitrejšega obrata tovora in posledično nižjih skladničnin.

Kljub velikanski rasti dobička v Luki s poslovanjem niso povsem zadovoljni

Uprava družbe Luka Koper na osnovi devetmesečnih rezultatov poslovanja matične družbe in skupine ocenjuje, da se gospodarske razmere na ključnih zalednih tržiščih še ne izboljujejo. Na manj-

šo dobičkonosnost poslovnih prihodkov v letošnjem letu bo po njihovih besedah vplivala tudi rast cen energentov, predvsem dizelskega goriva, in višji stroški vzdrževanja.

HRVAŠKA - Po oprostitvi v Haagu Častna meščanstva za Gotovino in Markača

SPLIT - Splitski mestni svet je včeraj upokojenega generala Anteja Gotovina v znak zahvale za vse zasluge med vojno in po njej razglasil za svojega častnega meščana. Gotovina je bil med vojno tudi poveljnik operativne cone in zbornega območja Split, med zmagovalno operacijo Nevihta pa je vodil sektor Jug. Kot je pojasnil splitski župan Željko Kerum, je Gotovina vodil organizacijo, opremljanje in izvajanje vojaških operacij na širšem območju Dalmacije, od Velebita do Prevlake, kar je prispevalo k osvoboditvi celotnega ozemlja države, ki je bilo v njegovi vojaški pristnosti.

Po vojni je bil Gotovina glavni inšpektor hrvaške vojske, nekdanji predsednik Stipe Mesić pa ga je izredno upokojil leta 2001 skupaj z enajstimi generali, ki so nasprotovali politiki takratne levosredinske vlade do vojne in sodelovanju z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije. (STA)

Haaško sodišče je proti Gotovini leta 2001 vložilo obtožnico zaradi vojnih zločinov med in po operaciji Nevihta. Po štirih letih na begu so ga prijeli decembra 2005 na Kanarskih otokih. Sojenje se je začelo leta 2008, prejšnji petek pa so ga, skupaj z generalom Mladenom Markačem, oprostili vseh obtožb.

Medtem so pobude za razglasitev Gotovine in Markača za častna meščana sprožili še v Osijeku, v Koprivnici pa za Markača. Tovrstne pobude se vrstijo tudi v nekaterih drugih hrvaških mestih in občinah. Danes bodo Gotovini izročili listino častnega meščana Zadra na podlagi lanske odločitve mestne skupščine. Tudi Markač je pred oprostilno sodbo haaškega sodišča postal častni meščan Đurdevca in Lipika.

Minister za veterane Predrag Matić je napovedal, da sta generala kandidata za najvišje vojaško odlikovanje, ki ga bodo kmalu uveli na Hrvaškem - red domovinske časti Blago Zadro. (STA)

SLOVENIJA - Po četrtkovi izključitvi iz Slovenske ljudske stranke

Kangler presenečen

MARIBOR - Župana Maribora Franca Kanglerja je prenenetila odločitev vodstva SLS o izključitvi iz stranke, o čemer je bil obveščen prek medijev, saj pravi, da ni imel možnosti predstaviti svoja stališča. Kot je dejal, je predvideval, da bo na takovi seji izvršilnega odbora lahko podal svoje stališče, a je bil ta sestanek odpovedan. Ob tem je izrazil začudenje nad očitkom predsednika SLS Radovana Žerjava, da dela škodo stranki. Spominil je, da je bila SLS v preteklosti vselej stranka z daleč največ državnimi svetniki. Danes ima le enega svetnika, ob njem in Peteru Vrisku, ki so ga prav tako izgnali iz stranke. Zato bi se bilo po Kanglerjevih besedah dobro vprašati, zakaj je temu tako.

Odločitev v skladu s statutom SLS sicer sprejema, a pravi, da dobiva tudi podporo iz vse Slovenije. S kolegi iz mestnega odbora SLS je namreč ves čas na zvezi. Po njegovem mnenju je tudi precej mogoče, da jih bo kar nekaj izstopilo iz stranke. Mestni odbor SLS Maribor je kasneje tako že napovedal kolektivni izstop iz stranke, če bo sklep o izključitvi ostal nespremenjen.

Predsednik SLS Radovan Žerjav je včeraj pojasnil, da je SLS Kanglerja pozvala, naj sam izstopi iz stranke in jo s tem razbremeni, ker tega ni storil, je bila to prisiljena storiti stranka. Kot je dejal, je SLS že v nekaj primerih pokazala, da zna "pometati tudi pred svojim pragom", ob čemer meni, da bi to morali početi vsi v politiki. Žerjav je poučaril tudi, da v SLS ne želijo prejdicirati odločitev pristojnih organov glede očitkov županu in razvoju dogodkov. "Če bo sodišče reklo, da župan ni ničesar kriv,

bomo to morali vsi sprejeti. Tisti, ki so peljali take postopke, pa se mu bodo morali tudi opravičiti," je bil jasen. Obsodil je tudi proteste in vandalizem v Mariboru. Upa, da ti nimajo političnega ozadja in ocenjuje, da bo Kangler župansko funkcijo težko opravljal naprej glede na pritisk ulice. Kot je dejal, pritisk ulice zarača, nadaljnje županovanje pa je odločitev župana.

Ker se je na začetku tedna omenjalo, da bi včeraj lahko bil nov protest, so policisti za kakšno uro zaprli dostop do sedeža občine. Pred stavbo se je v večernih urah zbral nekaj deset ljudi, večinoma radovednežev in novinarjev, a dejanskega protesta ni bilo. V tem mesecu je sicer prišlo že do treh protestnih shodov proti Kanglerju, naslednji pa se napoveduje za pondeljek, ko se pričakuje največjo udeležbo doslej. Tako imenovana 2. Mariborska vstaja naj bi se začela ob 16.30 na Trgu svobode.

Ob zadnjih dogodkih v mariborski občini strokovnjak za lokalno samoupravo Stane Vlaj opozarja, da imajo župani v Sloveniji premočan položaj in pooblastila. Pravnik Miro Cerar pa meni, da zakonska podlaga za sankcioniranje koruptivnih županov obstaja, a dodaja, da je sodna praksa sodišč premila, da bi bila lahko učinkovita.

Zakon o lokalni samoupravi razrešitev župana predvičeva le v primeru, če ta ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb sodišča, pristojnega za upravne sporre. Županu, podžupanu ali članu občinskega sveta pa preneha mandat le v primeru, če je pravnomočno obsojen na nepogojno kazenski zapora, daljšo od šest mesecev. (STA)

SLOVENIJA-MADŽARSKA - Pred obiskom Orbana

Ministrica Novakova na obisku pri Slovencih v Porabju

MONOŠTER - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak se je včeraj v Monoštru srečala s predstavniki slovenske manjšine v Porabju. Delovni sestanek je bil namenjen seznanitvi s trenutnim položajem Slovencev v Porabju pred uradnim obiskom madžarskega premiera Viktorja Orbana v ponedeljek.

Na delovnem sestanku na slovenskem generalnem konzulatu v Monoštru so med drugim sodelovali generalni konzul Dušan Snoj, predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök, ravnateljica dvojezične osnovne šole v Gornjem Seniku ter urednika časopisa Porabje in radija Monošter, so sporocili iz urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Osrednje teme pogovorov so bile položaj dvojezičnih in narodnostnih šol po uveljavitvi nove šolske zakonodaje letos poleti in razreševanje vprašanj dvojezičnosti v šolah in v javni upravi na območju, kjer živi slovenska manjšina. Govorili so tudi o položaju slovenskih medijev in drugih vprašanjih, ki so povezana na predvsem z uveljavljanjem novih ustanovnih zakonov na Madžarskem.

Ob tej priložnosti je ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu uredništvo slovenskega narodnostnega programa Slovenski magazin tudi podelila priznanje ob 20. obljetnici ustvarjanja slovenskih televizijskih programov, ohranjanja slovenskega jezika in kulture ter pomembnega povezovanja slovenske narodne skupnosti na Madžarskem.

Obisk je ministrica zaključila z ogledom stanja pri projektu vzorčne kmetije na Gornjem Seniku in projektu Upkač, ki je namenjen ohranitvi in razvoju travniških sadovnjakov, predvsem pa trajnostnemu razvoju Porabja.

Madžarski premier Viktor Orban bo v ponedeljek prvič uradno obiskal Slovenijo. Kot so sporočili iz kabineta premierja Janeza Janše, je namen obiska krepitev odnosov med državama in poglabljanje gospodarskega sodelovanja. Posebna pozornost bo namenjena tudi odprtju vprašanjem manjšin, živečih v Sloveniji in na Madžarskem.

Slovenska manjšina v Porabju živi v gospodarsko nerazvitem delu Madžarske ter jo pesti pomanjkanje finančnih sredstev. Govor bo o položaju dvojezičnih šol, pa tudi o slovenskih medijih in drugih vprašanjih, povezanih predvsem z uveljavljanjem novih ustanovnih zakonov na Madžarskem. Nedorečeno ostaja tudi za-

Ljudmila Novak

stopstvo slovenske manjšine v madžarskem parlamentu, prav tako kljub obljubam še vedno ni zgrajena za manjšino zelo pomembna cestna povezava med Verico in Gornjim Senikom. (STA)

Istrabenz v devetmesecu prepolovil čisto izgubo

KOPER - Družba Istrabenz, ki je v prisilni poravnavi, je v devetmesecu ustvarila 402.417 evrov prihodkov od prodaje, kar je devet odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Čista izguba je na račun višjih prihodkov od prodaje nepremičnin, nižjih stroškov poslovanja ter odhodkov obresti, znižala za 52 odstotkov na 2,63 milijona evrov. Izguba iz poslovanja (EBIT) se je na račun realiziranih drugih prihodkov iz poslovanja, ki so v devetmesecu znašali 1,25 milijona evrov, znižala za 88 odstotkov na 150.000 evrov, so zapisali v nerevidiranem poročilu za prvo letošnje polletje, ki ga je družba objavila prek spletnih strani Ljubljanske borze. Finančni dolg Istrabenza je konec septembra znašal 195,1 milijona evrov, kar je manj kot konec lanskega leta.

Najmanj dva od četverice obsojenih v zadevi Balkanski bojevnik v priporu

LJUBLJANA - Dva od štirih obsojenih v zadevi Balkanski bojevnik, Marko Bublič in Dejan Zupan, sta v priporu, kar sta potrdila njuna zagovornika Roman Zavšek in Irena Ferme. Po poročanju medijev naj bi bila v priporu tudi Sandra Udrih, Anesa Selmana pa naj bi policisti še iskali. Na ljubljanskem okrožnem sodišču so potrdili, da so zahtevi tožilstva za podaljšanje oziroma odreditev pripora že odločili.

Četverica je bila v torem spoznana za krive neupravičenega prometa z mamilji in hudodelskega združevanja v Italiji. Selman je bil obsojen na deset, Bublič na osem, Zupan na sedem let, Udrihova pa na štiri leta zapora. S sodišča so sicer vsi odšli prosti, saj tožilstvo ni zahtevalo pripora, včeraj pa naj bi izvensodni senat odločil, da se morajo obtoženi vrniti v pripor. Udrihova pa naj bi hišni pripor odpravili in odredili pripor.

Kljub štirim obsodilnim sodbam je namreč sodišče v razsodbi odpravilo pripor. Predsednik senata je v razsodbi pojasnil, da je bilo sodišče to dolžno storiti, saj tožilstvo v končni besedi podaljšanja pripora ni predlagalo. Še isti dan pa je okrožna državna tožilstva Blanka Žgajnar pojasnila, da je tožilstvo to storilo že v obtožnici. Na vprašanje, ali bi obsojeni lahko pobegnili, pa je po poročanju medijev odgovorila, da verjetno ne bodo bežali, saj so prepričani, da so obsojeni po krivem, oziroma so se vsaj tako ves čas zagovarjali pred sodiščem.

TRST - Predstavniki Slovencev v Italiji pri novi tržaški prefektinji

O vlogi skupnosti in odprtih vprašanjih

TRST - Dejavnosti in vloga Slovencev v Italiji, izvajanje zaščitnega zakona, mednarodne pogodbe, novi volilni zakon, financiranje slovenskih ustanov in vloga vladnega omizja: o vsem tem se je govorilo na včerajšnjem popoldanskem srečanju med člani skupnega predstavninstva slovenske narodne skupnosti in novo tržaško prefektinjo ter vladno komisarko za Furlanijo Julijsko krajino Francesco Adelaiide Garufi.

Srečanja, ki je potekalo za zaprtimi vrati in za katero je dalo pobudo skupno predstavninstvo, so se udeležili senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina, predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič (Slovenska kulturno-gospodarska zveza) in Drago Štoka (Svet slovenskih organizacij), deželnemu svetniku Mavrične levice Igor Kocijančič in deželnemu tajniku Slovenske skupnosti Damijan Terpin. Slednji so novi prefektinji orisali delovanje kulturnih organizacij in ustanov Slovencev v Italiji ter vlogo naše skupnosti pri čezmejnem povezovanju ter ustvarjanju pozitivne klime v obmejnem prostoru, obenem pa opozorili tudi na odprta vprašanja. Ena od teh je izvajanje zaščitnega zakona, kjer enajst let po sprejetju morsikaj še ni storjenega, dalje je bilo predmet pogovorov tudi vprašanje financiranja slovenskih ustanov, glede katerega člani predstavninstva menijo, da bi moralo postati sistemsko. Govor je bil tudi o vprašanju sprejemanja novega volilnega zakona in možnosti zajamčenega zastopstva za predstavnike manjšin, pa tudi o potrebi, da vladno omizje za slovensko manjšino pri italijanski notranji ministrstvu, ki mu predseduje podtajnik Saverio Ruperto, postane trajno in da skuša reševati odprta vprašanja.

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi, ki se je prav prejšnji teden srečala z Rupertom in se seznanila s problematiko Slovencev v Italiji, je zagotovila svojo pozornost do omenjenih problematik in izrazila pripravljenost, da postane posrednik med Rimom in manjšino, ki jo je po njenih besedah treba obravnavati kot kulturno bogastvo in kot tako tudi ohraniti. Pri tem je tudi sama opozorila na pozornost vlade in notranjega ministrstva, pri katerem deluje tudi omenjeno vladno omizje za Slovence v Italiji, ki naj bi se po zadnjih vresteh znova sestalo 14. decembra, obravnavalo pa naj bi vprašanja volilnega zakona in šolstva.

Na srečanju so med drugim poudarili tudi pomen vladnega omizja za Slovence v Italiji, ki bi moral postati trajno

KROMA

LJUBLJANA - Debatna kavarna v organizaciji ZTT in Mladike na knjižnem sejmu

Ko spregovorijo tržaški ustvarjalci

Spoznej samega sebe je moto preročišča v Delfih in ta misel bi lahko veljala tudi (p)opis izhodišča zamejsko obarvanega debatnega popoldneva

M. Kafol, I. Mezgec, I. Škamperle in A. Kučan

N. Roncelli, I. Škamperle, J. Horvat, M. Pirjevec, E. Umek in M. Brecelj

R.S.

LJUBLJANA - Spožnej samega sebe je bil napis in osrednji moto preročišča v Delfih in omenjena misel bi lahko veljala tudi kot ustrezen (p)opis idejnega izhodišča zamejsko obarvanega četrtekovega

popoldneva na 28. slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani. Poglobitev v lastno notranjost, znati prisluhniti sebi, ob tem slišati drugega, sožitje človeka in okolja-narave, so tiste osrednje misli, ki bi jih lahko izpostavili kot stično točko tako predstavitev knjige tržaškega filozofa Igorja Škamperleta in fotografira Igorja Mezgeca v organizaciji ZTT, kot tudi debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija (Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem) v organizaciji Založbe Mladika.

Avtor Igor Škamperle je na predstavitev svoje zadnje knjige izpostavil, da je ob nastajanju dela posegel daleč nazaj v notranjost, intimni arhaični, zgodovinski svet mitov, ki, v kolikor jim dovolimo, spregovorijo o svetu, ki nas obdaja. Osrednjo pozornost je Škamperle namenil rastlinam, v prvi vrsti drevesom, ki posedujejo posebno mesto v kulturi. »Človek se od narave uči, jo povzema in prevzema ter ob tem v naravo projicira resnice človeka samega,« je na predstavitev knjige Dotiki pokrajine med drugim dejal Škamperle. Fotograf Igor Mezgec je ob tem poudaril, da je bila nostalgija po krajih in ljudeh, ki so nekoč živelii in jih je kot otrok spoznal in srečeval na skrajnem robu Krasa, v Brkinih, tista, ki je bistveno pripomogla k nastajanju fotografij za omenjeno knjigo. »Pozornost do narave, prostora, ki smo jo v preteklosti že imeli, smo s časom izgubili. Človek je nekdaj znal prisluhniti prostoru in svoje mesto poiskal tu znotraj. V kolikor ne znamo prisluhniti drug drugemu, potem ne moremo znati prisluhniti niti prostoru,« je na predstavitev knjige dodala krajinska arhitektka in gostja Ana Kučan.

Če je predstavitev knjige Igorja Škamperleta in Igorja Mezgeca pritegnila obiskovalce z nekoliko bolj introvertirano filozofsko-kontemplativno dimenzijo pa sta knjigi prof. Marije Pirjevec z naslovom Tržaški krajevni razgledi in Jožeta Horvata Navdih in besede aktivneje posigli na širše interaktivno-sociološko področje. Knjigi sta namreč služili kot povod debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija. Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem. Oba avtorja sta si bila na predstavitev enotna, da se knjigi medsebojno vsebinsko smiselnopopolnjujeta, saj nudita vsaka svoji perspektivi na literarno dogajanje tega področja. Marija Pirjevec je predstavila pregled specifik tržaške književnosti 20. stoletja in pri tem izpostavila, da se je ta močno uveljavila po letu 1945. Neposredno po tem letu, meni avtorica, so se pojavili avtorji, ki so še danes v vrhu slovenske literature. Pri tem je kot osrednjim imenom izpostavila Borisa Pahorja in Alojza Rebula ter kot osrednjemu odliku njunih del zavzet odnos do jezika. Poleg zapletenega odnosa (ob)mejnega italijansko-slovenskega kulturnega področja je izpostavila še specifiko »mediteranskosti«, ki (slovenskim) piscem, med katerimi je posebej omenila Miroslava Košuto, prida pečat ekstravertiranosti oziroma odprtosti v svet. »Skozi pogovore, ki so nastajali lani jeseni in letošnji pomlad z nekatere imeni na področju literature na Tržaškem, sem s svojim delom poskušal te zanimive avtorje predstaviti tudi bralcem v osrednji Sloveniji,« je o svojem delu in problemu pomanjkljivega poznavanja obsežnega dela tržaških ustvarjalcev dejal Jože Horvat. Igor Škam-

perle je v pogovoru potegnil miselno paralelo med intimnostjo jezika, specifiko tržaške lokalne ustvarjalnosti in navezanosti na celotni slovenski prostor in ob tem poudaril, da »čeprav se je Trst uveljavil kot italijansko mesto na meji, je slovenskost njegova druga duša.« Evelina Umek je dodala, da je identitetu kot obrusen ali neobrušen diamant in če se odrečemo svojemu jeziku, narodu, svojim koreninam, nismo več samosvoji, naša samopodoba pa je okrnjena in pri tem omenila, da so prav to tiste ključne stvari, ki jih želi s svojim ustvarjanjem tudi kar najbolje osvetlit.

Ob zaključku debatnega popoldneva je spregovoril še Martin Brecelj in aktualiziral še vedno trajajočo polemiko, ki poteka na relaciji Dimitrij Rupel in Boris Pahor. Po njegovem mnenju korenini v daljnjih sedemdesetih letih. Rupel tako Pahorja bodisi označuje kot kritika slovenske avantgarde, ki je prežet s starimi nacionalističnimi idejami (1971) ali pa kot čustvenega in nereflektiranega nacionalista (2003). V zadnjem letu naj bi se ta polemika le ponovno razplamela. Brecelj se je pri tem javno spraševal, kako je mogoče pisatelju, ki je živel ob večletnem načrtinem poitalijančevanju in se sam zavestno odločil za ustvarjanje v izključno (z izjemo dveh del) slovenskem jeziku, kaj takega sploh ocitati. V nadaljevanju je navedel številne primere slovenskih pisatev, ki pisejo v slovenskem, po potrebi pa tudi v italijanskem ali celo nemškem jeziku, in pri tem dodal, da v tem vidi specifiko obmejne identitete, ki jo ponuja prav mesto Trst s pluralnostjo in prehodnostjo med različnimi identitetami, ne pa pozab slovenskosti.

Robi Šabec

POLITIKA - Demokratska stranka

Slovenci v DS pozivajo na primarne volitve

TRST - Jutri, 25. novembra, se bodo v Italiji na pobudo Demokratske stranke odvijale primarne volitve leve sredine. Gre za izredno pomemben dogodek, ki bo močno vplival na bodoči politični scenarij v državi in še posebej na dinamike znotraj leve sredine, piše v tiskovnem sporazumu Koordinacije Slovencev v DS.

Po drugi strani predstavljajo primarne volitve nezamenljivo sredstvo za ovrednotenje demokracije in soudežbo državljanov, saj jim nudi možnost, da neposredno izbirajo kandidata za bodočega predsednika vlade. To lahko prispeva tudi k ponovnemu zbljižanju med politiko oz. strankami ter italijanskimi državljanimi ter premoščanju fenomena anti-politike, ki se odraža v prvi vrsti v nizki volilni udeležbi. V teh težkih časih, ki jih zaznamuje predvsem velika negotovost glede bodočnosti, predstavljajo primarne volitve leve

sredine neko perspektivo, neko upanje, da se lahko stvari le spremeni, poudarjajo Slovenci v DS.

Tudi Slovenci v Italiji ne morebiti vseeno, kaj jih čaka v prihodnosti; zato je koristno in primerno, da se poslužijo možnosti, ki jo nudijo primarne volitve. »Slovenci v Demokratski stranki, ki smo v teh tednih aktivno sodelovali v raznih oborih in pripravah na primarne volitve, pozivamo slovenske volilce, da se množično udeležijo primarnih volitev ter oddajo svoj glas kandidatu, za katerega so se odločili. Doslej smo pripadniki slovenske narodno-stne skupnosti vedno dokazali, da smo aktiven del družbenega in političnega dogajanja v Italiji in da so nam pri srcu vrednote kot so demokracija, odgovornost in partecipacija; tudi tokrat bomo prav gotovo to dokazali z našo udeležbo na voliščih,« zaključuje svoje sporočilo za tisk Koordinacija Slovencev v DS.

SSG - Spremembu
Predstave Srce v breznu ne bo!

TRST - Upravni odbor Slovenskega stalnega gledališča je sklenil, da je zaradi finančnega položaja, ki je iz meseca v mesec bolj negotov, primoran odpovedati koproduktionsko uprizoritev Srce v breznu - The movie v režiji Sebastijana Horvata. Študij je bil načrtovan v tem obdobju in predstavlja najvišjo finančno postavko v programu letošnje sezone.

Da bi nadomestili odpovedano koprodukcijo in spoštovali obvezne do abonentov, gledališčemu kolektivu pa omogočili neprekinjeno delo, se je vodstvo odločilo za uprizoritev, ki jo bodo z minimalnimi materialnimi stroški v celoti pripravili igralci in sodelavci, zaposleni v SSG-ju. To bo uprizoritev besedila Jean Luc Lagarca Samo konec sveta, ki jo bo režiral Vladimir Jurc, so zapisali v tiskovnem sporočilu SSG.

PLINSKI TERMINAL GAS NATURAL - Servisna konferenca se je pobrisala na negativni mnenji Občine in Pokrajine

»Vsiljenik« uplinjevalnik pravi puč!

Take upravno-politične kolobocije, kakršno je zahuhala servisna konferenca o načrtu za plinski terminal družbe Gas natural pri Žavljah, v Trstu ne pomnijo. Konferenca je odobrila zahtevano integrirano okoljsko pooblastilo »soglasno«, čeprav sta mu tako Občina Trst kot Pokrajina Trst nasprotovali! Deželni funkcionarji so namreč samovoljno razsodili, da stališči Občine in Pokrajine »nista relevantni« in tako na lastno pest spremenili negativni mnenji obeh krajevnih uprav o gradnji uplinjevalnika družbe Gas natural ... v pozitivni.

Za tako vsiljeno potezo tiči zelo jasno politično ozadje. Pooblastilo bo sedaj romalo v Rim, kjer bo vlada izrekla dokončno besedo o gradnji terminala. Ko bi servisna konferenca ne izdala (pozitivnega) integriranega okoljskega pooblastila, bi se morala o načrtu izreči Tondova deželna vlada. Odločitev v predvolilnem času bi pa bila za desnosredinsko koalicijo sila kočljiva, saj bi si z morebitnim pozitivnim mnenjem odtujila konsenz vseh tistih (in ti so v velikanski večini), ki nočejo uplinjevalnika pri Žavljah. Zato so se deželni upravitelji pilatovsko odločili, naj si z uplinjevalnikom »umažejo roke« deželni funkcionarji. Odgovornost, pa tako!

Po neverjetnem razpletu seje servisne konference so tako občinski kot pokrajinski upravitelji vzrojili. Tržaški župan Roberto Cosolini je že napovedal priziv na deželno upravno sodišče. Pokrajinski odbornik za okolje Vittorio Zollia je razjarjeno ugotovil, da se mu v 35 letih delovanja v krajevnih upravah še ni zgodilo kaj takega, in njavil poseg na sodišču.

POLITIKA - Volici in volilke bodo izbirali med petimi kandidati levosredinske koalicije

Jutri primarne volitve

Bersanijevo kandidaturo podprla številna znana imena - Poziv SEL za Vendolo - Vigri tudi Renzi, Puppatova in Tabacci

Volilci in volilke, ki se bodo udeležili jutrišnjih primarnih volitev v levosredinski koaliciji, bodo lahko izbirali med petimi kandidati. To so Pier Luigi Bersani, Matteo Renzi, Nichi Vendola, Laura Pupato in Bruno Tabacci. Kdor si bo zagotovil polovico glasov plus eno preferenco, bo premierski kandidat levosredinske koalicije na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Če ne bo nihče presegel praga 50 odstotkov (kar poznavati tudi napovedujejo), se bosta prva dva uvrščena kandidata pomerila na balotazi v nedeljo, 2. decembra.

Tudi včeraj kot v prejšnjih dneh so se nadaljevale pobude in pozivi v prid raznim kandidatom. Tako je bila pozno popoldne na sedežu DS napovedana okrogla miza s podporniki Bersanijeve, Renzijeve in Puppatine kandidature. V neki kavarni pa je bila v prejšnjih dneh tiskovna konferenca, na kateri so Bersanijevo kandidaturo podprli znani intelektualci in kulturni delavci. Na srečanju so predstavili dva poziva na državni ravni. Poziva so podpisali Alberto Asor Rosa, Marco Bellocchio, Philippe Daverio, Miguel Gotor, Francesco Guccini, Ennio Morricone, Alfreredo Reichlin, Ettore Scola, Giuseppe Tornatore in še drugi. Podpisniki so mnenja, da predstavlja kandidatura Pier Luigi Bersanija najboljšo možnost, da se tudi odnos javnih institucij do področja kulture in umetnosti bistveno spremeni. V to sta prepričana tudi pisatelji Pino Rovero in psihiatrer Beppe Dell'Acqua, ki sta poudarila potrebo po različni politiki in željo, da bi lahko brez zadregi govorila z mladimi o politiki.

Tržaški odbor za Bersanija prireja danes ob 12.15 v Domu Brdina na Općinah informativno srečanje o primarnih volitvah, namenjeno slovenskim volilcem, in poziva vse volilce, da se udeležijo nedeljskih primarnih volitev. Demokratska stranka v dolinski občini pa v imenu levosredinske koalicije še vabi k vpisu za primarne volitve. Predhodno vpijanje bo še danes mogoče v gledališču F. Prešeren ob 10. do 12. ure.

K udeležbi na primarnih volitvah so pozvali tudi nekateri somišljeniki stranke SEL in predstavniki civilne družbe in visti sapi povabili volilce, naj izberejo Vendolo. To je človek z visoko moralno držo, z obširno kulturo in daljnovidno vizijo pri reševanju družbenih problemov, za katerega so zgorni rezultati, ki jih je dosegel kot predsednik Dežele Apulija, pravijo podpisniki. Ta dežela je na prvem mestu glede BNP, inovacij, naložb

Priziv bodisi na upravno bodisi na kazensko sodišče sta napovedala tržaška občinska svetnika Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli. V tiskovnem sporočilu sta se vprašala, ali je mogoče sploh še govoriti o demokraciji, če upravni organ spremeni mnenja, ki so jih iznesle krajevne uprave. Obenem pa sta se vprašala, ali je lahko mogoče govoriti o krajevni avtonomiji, ko pa si deželno upravno osebje prilašča pravico odločanja in se pobriše na zahteve ozemlja.

Gibanje 5 zvezd je pozvalo vse občane, naj se pridružijo manifestaciji, ki jo bodo priredili v prihodnjih dneh pred sedežem deželnega sveta v protest proti vsiljeni odločitvi o uplinjevalniku. Menis in Patuanelli pa tudi nestreprno pričakujeta sredino sejo občinskega sveta, na kateri »bomo znali primerno sprejeti deželnega predsednika Tonda.«

Za občinskega svetnika Un'altra Trieste Franca Bandellija je prišlo na servisni konferenci do »pravega političnega puča«, ki naj bi ga izvedla tržaška deželna odbornica za energijo, okolje in načrtovanje (namig na Sandro Savino je kar očiten ...). Trst tvega, da mu bodo z vrha vsili plinski terminal, je ocenil Bandelli. Tudi on je pozval politične sile, združenja in organizacije na veliko manifestacijo, na kateri naj mesto ponovno izreče svoj »Ne!« uplinjevalniku.

Tiskovno sporočilo so izdala tudi svetniške skupnine levosredinske večine v tržaškem občinskem svetu. Ponovile so svoje nasprotovanje uplinjevalniku, kar je občinska skupščina od leta 2006 dalje podkrepila s številnimi sklepi.

Bodo pri Žavljah zgradili plinski terminal Gas natural?

Bersanijevo kandidaturo podpirata tudi Roveto in Dell'Acqua

PRIMARNE VOLITVE - Od 8. do 20. ure

Kam na volišča

V tržaški in v okoliških občinah bo odprtih skupaj 16 volišč

Na Tržaškem bo jutri odprtih skupno petnajst volišč. V tržaški občini bodo prebivalci zahodnega Krasa lahko oddali svoj glas od 8. do 14. ure v gostilni Bita v Križu št. 401, od 14. do 20. ure pa v telovadnicni na Kontovelu. Za vzhodni Kras bo volišče na sedežu Demokratske stranke v Domu Brdina na Općinah (Proseška ulica št. 109). V Trstu bosta za prebivalce 3. rajonskega okrožja volišči na sedežu stranke SEL v Ul. Martiri della Libertà št. 18/b in na sedežu sindikata upokojencev Spi-Cgil v Rojanu v Ul. Stock št. 9. Za 4. rajonsko okrožje bo volilni sedež pod utico na vogalu med Ul. Dante in Ul. Genova. Za 5. okrožje bosta volišči na sedežu združenja ACIL na Šentjakobske

trgu št. 15 in pri utici pri Stari mitnici. Za 6. okrožje bodo volišča v Ul. Pasteur št. 41 (Roc-Melara), na sedežu ACLI pri sv. Aloiziju v Ul. Aldegardi št. 15 in na sedežu ŠZ Bor na stadionu 1. maja na Vrdelski cesti št. 7. Za 7. okrožje bo volišče pod utico v Ul. Flavia št. 5 blizu športne palače PalaTrieste.

V občini Devin-Nabrežina bo volišče na lokalnem sedežu Demokratske stranke. Za prebivalce v občinah Zgonik in Repentabor bo eno samo volišče, in sicer na sedežu krožka Rdeča zvezda v občinski knjižnici v Saležu. V dolinski občini bo volišče v Boljuncu v gledališču Franceta Prešerna, medtem ko bo volišče v miljski občini na sedežu SEL v Ul. Dante št. 17/a.

ODBOR DANILO DOLCI - Palestina

Na Borznem trgu shod proti vojni

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci in številne druge mirovne organizacije bodo priredile danes ob 17. uri na Borznem trgu manifestacijo proti vojni. Povod zanj so bili krvavi dogodki v Gazi in Izraelu. Kljub doseženemu premirju organizatorji opozarjajo, da je treba budno spremljati dogajanje in nadaljevati s prizadevanji, da bi se obleganje Gaze nepreklicno končalo. Prav tako si organizatorji prizadevajo za mir, pravičnost in enakovpravnost palestinskega ljudstva.

Na manifestacijo bodo organizatorji predali predstavniku občinske uprave podpise, ki so jih zbrali v nedeljo na Velikem trgu pod pozivom krajevnim upravam, naj podprejo vključitev palestinske države v Organizacijo Združenih narodov. Skupščina Združenih narodov bo prav v četrtek, 29. novembra, na dan solidarnosti s palestinskim ljudstvom (ki so

DAVKI
Dohodkovni test tudi v slovenščini

Agencija za prihodke obvešča, da bo kmalu na razpolago tudi slovenski obrazec tako imenovanega dohodkovnega testa. Gre za nov model, s katerim bodo lahko davkoplačevalci ocenili odnos med lastnimi dohodki in stroški v enem letu.

V dohodkovnem testu morajo davkoplačevalci nakazati število družinskih članov, letni dohodek, občino bivanja, nato pa stroške, porazdeljene v sedem kategorij: za stanovanje, za prevoze, za zavarovanja, za izobraževanje, za prosti čas in druge stroške (na primer investicije). Potem pa bodo vstavljeni vsi podatki, bo zeleni semafor potrdil, da so stroški povsem v skladu z dohodki, v drugačnem primeru se bo prizgal rdeč semafor. Davkoplačevalci si bodo lahko preskrbeli dohodkovni test po spletu.

gabili oklicali prav Združeni narodi) razpravljala o vključitvi Palestine v osrednjo svetovno organizacijo.

Medtem je tržaška občinska svetnica Demokratske stranke Anna Maria Mozzi napovedala, da poteka priprava resolucije, s katero naj bi v mestni skupščini podprli prizadevanja za mir v Palestini. Že več levosredinskih političnih sil je najavilo, da bo podprlo dokument.

Sinoči je tržaški odbor združenja Salaam, otroci oljke, priredil v knjigarni Minerva predstavitev eseja V breznu, Palestinci, izraelska zasedba, zid in Arrigonijeva ugrabitev novinarja Micheleja Giorgia, ki je več kot dve desetletji poročal iz Jeruzalema za italijanski dnevnik Il Manifesto. Na predstavitev je sodeloval novinar slovenske televizije Erik Valenčič, avtor knjige Obleganje Gaze, pokol palestinskega ljudstva.

FINANČNA STRAŽA - Zaradi goljufije s priseljenci 10 priprtih in 63 osumljenih

Lažne zaposlitve v tržaških picerijah

Nezakoniti priseljeni niso samo osebe, ki tvegajo življeno na prenatrpanih plovilih sredi Sredozemskega morja ali pa se v tovornjakih brez svežega zraka peljejo čez Balkan. Pogosto je njihova pot v Evropsko unijo vsaj na prvi pogled zakonita, saj imajo v denarnici turistični ali delovni vizum. To so delavci, ki iščejo zaposlitev, prepogo sto pa so že od vsega začetka žrtve izkorisčevalcev, ki z »uvažanjem« poceni delovne sile ustvarjajo dobiček. Tak je primer obsežne preiskave tržaške finančne straže z nazivom »Vzhodna vrata«, ki je včeraj pred zoro prešla v sklepno fazo. 120 finančnih stražnikov (z 42 vozili) je včeraj od 6. ure zjutraj preplavilo Trst, kjer je izvajalo hišne preiskave, kakor tudi v Gorici, Benetkah, Turinu in drugih pokrajinalah. Deset ljudi, bivajočih v Trstu, je od včeraj v priporu, osumljenec pa je reči in piši 63 (tudi ti so poveleni iz mesta v zalivu).

Kot so pojasnili na pokrajinskem poveljstvu finančne straže, so kriminalci in sodelujoči podjetniki z lažnimi prošnjami za zaposlitev omogočili tujim državljanom vstop v Italijo. Pri tem so ogoljufali državne urade, hkrati pa preprečili drugim tujim delavcem, da bi se zakonito priseli v se tu poslovo zaposlili (na podlagi odloka, ki vsako leto določa število novih priseljev). V zameno za varen prihod v Zahodni svet pa priseljeni naposled delajo na črno, kitajski državljanji predvsem v skritih delavnicah opuščenih tovarnah v Firencih in Pratu. Več žensk pa je v tem času končalo v svetu prostitutije. Priseljence so »uvažali« iz Kitajske, Tunizije, Bangladeša in Tajske. Enoletno preiskavo, ki se še ni končala, koordinira državni tožilec Pietro Montrone, aretacije in hišne preiskave pa je na njegovo zahtevo odredila sodnica za predhodne preiskave Laura Barlesi, in sicer zaradi suma ponareditve dovoljenj za prebivanje, overovitev lažnih vsebin ter spodbujanja nezakonitega priseljevanja in prostitucije.

Tržaški pokrajinski poveljnik Pier Luigi Mancuso je na včerajnji tiskovni konferenci povedal, da je finančna straža lani preverjala finančno stanje in davčne prijave nekaterih tržaških gostinskih podjetij, preiskava pa se je nato razširila. Pod drobnogledom je bilo več podjetij, ki v resnicu niso bila več dejavna, druga pa skorajda nima dohodkov. Kljub temu so podjetniki v okviru zgoraj omenjenega odloka vložili prošnje za zaposlitev več tujih delavcev. Med prosilci je bila tudi škedenjska picerija Alla Ferriera, ki jo je pred desetimi leti uničil požar, nato pa je dejansko niso več odprli. Podjetniki so v nečedne posle vstopali na pobudo posrednikov kriminalnih združb, za vsako vloženo lažno prošnjo na prefekturo

Preiskavo so predstavili kap. Francesca Ghiotto (proseška finančna straža), pol. Claudio Bolognese (oddelek davčne policije), gen. Pier Luigi Mancuso (pokrajinski poveljnik) in major Gabriele Baron (tržaška finančna straža). Spodnji posnetek je z dne 11. januarja 2003, ko je požar uničil picerijo Alla Ferriera v Škednju; picerija ni več dejavna, a vseeno »potrebuje« tujo delovno silo

KROMA

so prejeli tudi do 10.000 evrov. Vloženih je bilo najmanj sto prošenj, vsaj 28 teh pa so pristojni uradi sprejeli in s tem omogočili prihod tujcev, ki zdaj delajo na črno.

V priporu se je včeraj znašlo deset ljudi, vsi prebivajo v Trstu. To so 36-letni Tržaščan Emanuele Benedetti (nekdanji upravitelj picerije v središču Trsta), neapeljska brata Vincenzo Trocchia (52 let, nekdanji upravitelj picerije Alla Ferriera, zdaj pa picepek pri bratu) in Domenico Trocchia (50 let, upravitelj picerije Marechiaro na Trgu Canal), 45-letni Škedenec Andrea Drusovich (nepremičninski podjetnik, ki upravlja apartmaje v starem mestu), 38-letna kitajska državljanka Chunwei Chen (trgovka z oblačilami), njen 27-letni rojak Baba Wang (natakar in nekdanji gostinec), 32-letna tunizijska državljanka Naima Samara (upraviteljica pralnice), njen 40-letni mož Hatem Samara (gradbeni delavec in lažni podjetnik) ter 30-letni banglaški državljan Mohamed Masum (lastnik klicnega centra v Ulici Roma). Desetega imena finančni stražniki niso razkrili, osumljenih pa je kot omenjeno 63. Hišne preiskave so opravili še pri 11 italijanskih, 7 kitajskih, treh banglaških državljanjih, pa še pri tunizijskem, turškem in hrvaškem državljanu. Pravega šeфа pa besedah preiskovalcev ni, saj to ni hierarhična organizacija, temveč mreža različnih skupin in posameznikov, katerih skupni interes je, da zaslužijo na koži najšibkejših členov svetovne gospodarske verige, se pravi migrantov. (af)

ŠOLSTVO - Protestne pobude

Konec samouprave Danes stavka in povorka

Na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu se je včeraj samouprava končala. Dejansko je potekala le na Liceju Franceta Prešerna in na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, saj je na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška (tu se je del dijakov mudil na knjižnem sejmu v Ljubljani) in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana včeraj potekal reden pouk.

Na liceju Prešeren so v okviru zadnjega dne samouprave gostili predstavnike Slovenskega raziskovalnega inštituta, dalje zakonca Corbatti, ki sta predavala o alkoholizmu, medtem ko so petošolci orisali svojo izkušnjo enoletnega bivanja in študija v tujini, prof. Samo Miot pa je govoril o globalizaciji. Dijaki so prisluhnili tudi predstavnikom posebnega oddelka policije Digos, ki so orisali, kaj se lahko zgodi v slučaju izbruhu nasilja na manifestacijah ter v primerih zasedbe šol, kako postopa policija idr.

Na zavodu Zois pa so dijaki po začetnem zborovanju prisluhnili predavanju o Italijanskem skladu za okolje FAI ter predavanju o vzhodni meji, o čemer je govoril dijak Sandi Paulina, posvetili pa so se tudi pisaniu poročil, ki jih bodo posredovali medijem.

Danes pa bo na šolah pouk verjetno močno okrnjen ali pa ga sploh ne bo zaradi splošne stavke proti varčevalni politiki italijanske vlade na področju šolstva, ki so jo sprva oklicali vsi sindikati, na koncu pa jo prirejata le sindikat Flc-Cgil in avtonomni sindikat Cobas, pridružil pa se ji je tudi Sindikat slovenske šole. Ob stavki je predvidena tudi dijaška manifestacija s povorko po tržaških ulicah, ki jo prireja Združenje višješolcev, udeležiti pa se je nameravajo tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol. Začetek manifestacije je napovedan za 9. uro na Goldonijevem trgu. (iz)

FERNETIČI - Izročitvi

Eden odšel, drugi prišel

Eden odhaja, drugi prihaja. Tako lahko opišemo četrtekovo vzajemno izročitev dveh obdolžencev na nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči. Slovenski organi so dopoldne izročili italijanski mejni policiji 26-letnega albanskega državljanja T. T., ki so ga v Italiji iskali zaradi vpletjenosti v mednarodno trgovino z drogami. Mejni policisti so ga po prevzetju odvedli v koronejski zapor, kmalu pa naj bi ga preselili v Bari. Sodnik za predhodne preiskave iz apulijске prestolnice je januarja letos namreč izdal priporočni naloz na Albančev račun, dolžijo ga združevanja v zločinske namene ter posedovanja droge z namenom razpečevanja. S skupino rojakov naj bi prevažal marihuanu v severno Italijo in nato v druge države.

Italijanski policisti pa so slovenskim kolegom izročili 53-letnega slovenskega državljanja A. M., ki je bil v priporu v Tolmeču. Sodili mu bodo v Sloveniji, dolžijo ga sodelovanja v kriminalni združbi s področja nezakonitega priseljevanja.

KLANEC CASTAGNETO - Dvojna tatvina

Gibčni tatovi plezali po balkonih

Tatovi so včasih res iznajdljivi in gibčni. S cirkuškim podvigom so v četrtek pozno popoldne izpraznili dve stanovanji v klancu Castagneto 12 (foto Kroma). Policija je ugotovila, da so nepridipravi po balkonih splezali do dru-

Dežela FJK predstavila načrt za preobrazbo železarne

Deželna odbornica za okolje in za načrtovanje Sandra Savino je včeraj predstavila zastopnikom pokrajinskih sindikalnih organizacij Cgil, Cisl in Uil Adrianu Sincovichu, Lucianu Bordinu in Enzu Timeu načrt za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne, ki je danes v zelo hudi kriзи. Program je izdelala deželna uprava skupaj z lokalnimi upravami, ki sta jih na srečanju z deželno vlado zastopala tržaški župan Roberto Cosolini in pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Načrt predvideva »kontrolirano zapiranje železarne«, obenem pa izvajanje »socialnega načrta« za zaščito delovnih mest zaposlenih. Prav tako so v načrtu predvideni ukrepi za upoštevanje okolja. Tej prvi fazi bo sledila izdelava pravega načrta za preusmeritev produktivne dejavnosti. Ta bo osnova za izdelavo programskega sporazuma, ki ga bodo nato predstavili na pristojnem italijanskem ministrstvu v okviru omizja, ki bo pristojno za rešitev vprašanja železarne. Sindikati Cgil, Cisl in Uil so si pridržali pravico, da proučijo dokument. Nova srečanja za poglobitev predloga deželne uprave so predvidena v prihodnjih dneh.

Od ponedeljka zaprtá Ul. Valdirivo

Če bodo vremenske razmere dopuščale, bo od ponedeljka dalje Ul. Valdirivo predvidoma za dobra dva tedna zaprtá za promet, saj jo bodo na novo asfaltirali. Tako sporoča Občina Trst, katere cestna služba bo delo opravila v sodelovanju z družbo AcegasAps, ki tam popravlja litotezleze plinske cevi. Poseg bo potekal v dveh fazah. V prvi fazi, ki bo trajala predvidoma sedem dni, bodo dela stekla na odsek v zgornjem delu Ul. Valdirivo med ulicama Carducci in Filzi (odsek bo popolnoma zaprt za promet, prav tako bo veljal prepoved parkiranja), obvoz pa bo urejen po ulicah San Lazzaro, Torrebianca in Filzi, kjer bodo po potrebi tudi prepovedali parkiranje. V drugi fazi, ki po potekala predvidoma osem ali deset dni, pa bodo dela stekla v spodnjem delu med Ul. Filzi in nabrežjem: v tem primeru bo prevozen le en pas Ul. Valdirivo. Popolno zaprtje ulice je potrebno, saj je zaradi prejšnjih asfaltiranj cestičke močno zaobljeno in izboklo, robovi pločnikov (slednje je občinska služba za ceste pred časom dala popolnoma prenoviti) pa so komaj dovolj visoki. O poteku del in prometu bo občinska uprava pravočasno obveščala občane na svoji spletni strani <http://www.retecivica.trieste.it/>.

GOSPODARSTVO - Sekcija trgovine na drobno SDGZ

O pričakovanjih openskih trgovcev in možnostih digitalnega sistema DBE

V ponedeljek, 19. novembra, so se v prostorijah podružnice Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Obrtni Coni Zgonik srečali člani in odborniki sekcijske trgovine na drobno SDGZ. Poleg pregleda aktualnih problematik in zakonskih novosti je bila to priložnost za srečanje z vodstvom konzorcija Centro in Via - Skupaj na Općinah. Predsednik sekcijske trgovine na drobno Ervin Mezgec je pozdravil prisotne in predal besedo novemu predsedniku konzorcija Borisu Bogatcu, ki je prisotnim orisal delovanje konzorcija, ki si prizadeva za gospodarsko in siceršnjo oživitev Općin kot razširjenega trgovskega središča na odprttem. S tem namenom se prirejajo razne pobude, od božičnega sejma do razstave cvetja in zaprtja ulice s prireditvami na prostem. Openski trgovci so nakazali, da je najbolj pereč problem pomanjkanje parkirišč. Slednjega bi lahko rešili z uvedbo parkirnih mest proti plačilu, kar bi omogočilo večji pretok strank. Problem predstavlja tudi urejanje pločnikov in krožišča, ki bo po dokončanih delih vrnilo Općine krajnam in ostalim odjemalcem, za to pa je treba imeti potrpljenje, saj se te stvari rešujejo počasi.

Ostali prisotni člani, ki imajo svoje obrate v okoliških vaseh, so prav tako orisali svoj položaj in težave, s katerimi se ukvarjajo ter možne rešitve. Predsednik sekcijske Mezgec je nujavil, da je SDGZ že v stiku s tržaško odbornico Eleno Pellaschiar, s katero se bo v kratkem sestalo. Borut Sardoč je nato člane seznanil z zadnjimi zakonskimi novostmi (sprostitev urnikov trgovin, placili kmetijskih in jastvinskih proizvodov, družinsko kartico FJK in možnostjo pridobitve subvencij za postavitev božične razsvetljave).

Sardoč je nato predstavil čezmejni projekt Italija-Slovenija iCON in predavatelja Tomija Ilijas, ustanovitelja in direktorja podjetja Arcutur iz sektorja informacijske tehnologije, ki je prisotnim predstavil poslovni digitalni ekosistem (DBE-digital business ecosystem). Ilijas je prisotnim podjetnikom prikazal možnosti, ki jih nudijo sodobne informacijske tehnologije s poudarkom na vzpostavljanju čezmejnih poslovnih mrež, komunikaciji med podjetji in sodelovanju pri skupnih projektih s ciljem izboljšanja medsebojnega delovanja ter odnosov med podjetji in osebami. Nakazana je bila možnost vzpostavitev DBE-ja kot sistema čezmejne virtualne kartice zvestobe, s katero bi lahko male trgovine brez velikih stroškov vzpostavile sistem, ki bi deloval preko pametnih telefonov in služil kot sredstvo za trženje ponudb oz. proizvodov. Zamisel, ki je naleta na odobravanje prisotnih, bodo člani še preučili ter preverili možnosti oz. stroške, ki bi bili povezani z vzpostavljivo takega sistema.

JUBILEJ - Sergij Lipovec (Lipo) Brez šale, danes jih je sedemdeset

Isti hip, ko sem zvedel, da ima Sergij Lipovec (Lipo za prijatelje) danes sedemdeset let, sem podvomil, ali ni to še ena njegovih potegavščin. Te ga namreč od mladih let spremljam vseskozi, kot nekakšen zaščitni znak. Z njim moraš biti vedno buzen, kajti žrtve znamenitih Lipotovih »škercov« je veliko. Naj kot očividec opisem enega izmed najbolj nedolžnih.

Ustanovitelj in nekdanji ravatelj Slori-ja dr. Karel Šiškovič-Mitko je imel navado, da si je, medtem ko je za mizo sedel na sejah, sezvalo čevlje. Nekoč mu jih je Sergij neopazno izmaknil in jih nekam skril. Po končani seji je Šiškovič, črn od jeze, kar nekaj časa tavjal bos po dvorani, preden je dobil čevlje nazaj. »Kdaj boš zrasel,« je ternal Šiškovič, čeprav je vedel, da je to utvara.

Sam sem vesel, da Sergij v teh, pogosto tesnobnih časih, še vedno ohranja svoj »zaščitni znak«. Tudi za praznovanje obletnice je pripravil presenečenje. Za nekatere še eno v vrsti njegovih znamenitih potegavščin, za druge edinstveno potezo, kakor jo kdo vzame.

Sicer pa je v javnem življenju naše skupnosti njegovo delo vgrajeno v številnih sredinah, organizacijah in ustanovah. Po končani trgovski akademiji ga kot mladega fanta najdemo v tedaj komaj zgrajenem tržaškem Kulturnem domu, v ekipi Stalnega slovenskega gledališča, ki v tistem času še vedno lebdi med avanturo in perspektivo ureditve svojega statusa.

Sergij ima že dobre izkušnje, vsepo-vsod je aktiven, še najbolj pri tabornih RMV in v športu, njegove organizacijske sposobnosti pridejo do izraza pri vseh večjih manjšinskih manifestacijah.

A kmalu ga pot zanese na študij v Ljubljano, na fakulteto za sociologijo. V Trst se poln elana in svež od študija vrne na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja, kjer ga skupaj s Karлом Šiškovičem najdemo na Referatu za raziskave SKGZ v Ulici Gepa, zametu poznej ustavnovljenega Slovenskega raziskovalnega instituta. Odločilen zagor za ustavitev Slori-ja pride z odmevne tržaške mednarodne manjšanske konference leta 1974. Sergij je skupaj s Šiškovičem in Pavlom Stranjem gonilna sila uveljavljanja Slori-ja, ki pomeni za vso manjšinsko skupnost novo dimenzijo in občuten kakovosten skok.

Z leti pride trenutek drugačnih izbir in priložnosti. Sergij je imenovan za direktorja Založništva tržaškega tiska, ki je v tistem času založniško

podjetje Primorskega dnevnika, izdaja knjige in uspešno posluje tudi na področjih uvoza-izvoza in distribucije tujih listov po nekdanji Jugoslaviji. To so, na koncu sedemdesetih in začetku osemdesetih, za podjetje uspešna leta, ko si nihče niti predstavljal ni mogel, kaj se bo čez nekaj let zgodilo z Jugoslavijo.

V okviru SKGZ je Sergij aktiven že kot mladinec, kar tri desetletja pa je potem nosilec različnih odgovornih funkcij. Med drugim je vrsto let član izvršnega odbora, odgovoren najprej za šolstvo, potem za tisk, pa še za uveljavljanje slovenskega jezika in izobraževanje.

Njegova delovna pot se po nekaj letih ZTT usmeri drugam, v vodstvo tedaj še uspešnega podjetja Iret, ki proizvaja elektronske komponente in zaposluje številne Slovence. A položaj Ireta je za mnoge v Trstu in državi moteč, obrat so morali po zagonetnih spletkah obveščevalnih služb zapreti. Sergij je za nekaj časa zaposlen pri deželnih svetniških skupinah SKP-SIK in med drugim ureja časnik Iskra. Potem se vrne k stari ljubezni, Sloriju, ki ga v resnicni ni nikoli zapustil. V letih obstoja inštituta je član njegovega vodstva, tajnik, blagajnik, v bistvu nosilni steber in po potrebi faktotum. Trenutno je član nadzornega odbora.

Sergij Lipovec je v okviru naše skupnosti poznan ne le po delovnih zadežljivah in številnih odgovornih funkcijah, katerih nosilec je bil. Vseskozi je tako rekoč aktivist, človek z idealom in vizijo napredne družbe, ki mu za takšen cilj nikoli ni bilo škoda časa in energij. Predvsem pa je človek intelektualno poštenosti in velikega srca. Vsakdo, ki je imel ali še ima opravka z njim, lahko občuti njegovo humanost, nesebičnost, poštenost in avtentičen čut za sočloveka. To so odlike ki vselej, morda pa še posebej v času, ki ga živimo, veliko pomemajo. Še na mnoga leta, dragi Lipo!

Dušan Udovič

TRST

Danes praznuje okrogli jubilej dolgoletni družbeni delavec

Sergij Lipovec

Iskreno mu čestita

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; Dvorana 3: 16.30, 18.15 »Hotel Transylvania«; 19.50, 22.10 »Argo«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.15 »Il sospetto«; Dvorana 5: 16.40, 18.20 »Un mostro a Parigi«; 19.50, 22.10 »Venuto al mondo«.

Čestitke

SERJOŠKO! Korakaj še dolgo, dolgo, strumno, zdravo in veselo. In s tabo mi vsi!

ROMANA se je dolga leta trudila, da bi Abrahama zapodila, on pa se danes po Briških sprehaja in ves dan Romani nagaja, mi pa se bomo z njo veselili in ji zvečer na mnoga leta nazdravili. Klapa fešte.

Izleti

OMPZ FRIDERIK BARAGA vabi na popoldanski izlet v nedeljo, 25. novembra, v bližnjo Istro (Krkavce, Nova vas, Kopar...). V Kopru nas bo čakal Pavel Gojan, jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 16,6 stopinje C.

Jutri, NEDELJA, 25. novembra 2012

KATARINA

VREMENIČAJ: temperatura zraka 13,6 stopinje C, zračni tlak 1021,3 mb raste, vlag-a 77-odstotna, veter 4 km na uro vzhod-nik, jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 16,6 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 24. novembra 2012

Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 - 040 812325, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 - 040 364928.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o zdrženih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il sospetto«.

CINECITY - 15.00, 16.00, 17.25, 18.20, 18.30, 19.50, 20.40, 21.00, 22.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«;

15.30, 18.30, 21.30 »007 Skyfall«; 15.30, 17.35, 19.40, 21.45 »Hotel Transylvania«; 14.40, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »Il peggior Natale della mia vita«; 14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Paranormal activity 4«; 14.40, 16.30 »Un mostro a Parigi«.

FELLINI - 15.15, 16.45, 20.30 »Un mostro a Parigi«; 18.30, 22.15 »Dracula«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.20, 19.00, 20.40, 22.20 »La sposa promessa«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Venuto al mondo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Argo«.

KOPER - PLANETTUŠ - 14.00, 17.20, 20.40 »Atlas oblakov«; 13.15, 16.10, 18.35, 21.05, 23.30 »Časovna Zanka«; 12.05, 14.05, 16.05 »Hotel Transylvania 3D«; 18.05, 20.05, 22.00 »Nahrani me z besedami«; 14.10, 16.30 »Nora deklidčina«; 13.20, 15.30 »Pogum«; 18.30, 20.25, 22.25 »Porocni video«; 17.30, 20.30, 23.20 »Skyfall«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.15, 16.50, 20.30 »Hotel Transylvania«; Dvorana 2: 16.45, 19.00, 21.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; Dvorana 3: 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il peggior Natale della mia vita«; Dvorana 4: 16.30, 19.00, 21.30 »007 Skyfall«; 18.30, 22.15 »End of watch - Tolleranza zero«.

SUPER - 16.10, 19.40 »Il matrimonio che vorrei«; 17.50, 21.30 »7 psicopatici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.10 »Il peggior Natale della mia vita«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »The

Danes bodo na Tržaškem obratovale na slednje črpalki:

ADRIA: Proseča postaja 35

AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155

SHELL: Ul. Locchi 3

ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

TOTALERG: Ul. Flavia 59

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETTS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (se

Zadruga Primorski dnevnik in uredništvo Primorskega dnevnika v sodelovanju s SKD S. Škamperle in ŠZ Bor vabijo na

srečanje na teritoriju,

ki bo 27. novembra 2012 ob 20.30

v malo dvorani na Stadionu 1. maj

na katerem se bomo pogovarjali o položaju in perspektivah Primorskega dnevnika.

Šolske vesti

DVOJEŽIČNE OTROŠKE JASLI MAJA,

Repen 130, obveščajo, da vpisovanje še vedno poteka. Lahko nas obiščete od ponedeljka do petka, od 7.30 do 16.00. Informacije na tel. št.: 040-327522, www.asilonidomaja.it.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V DOLINI

sproča, da bo razstava »Dolinska šola v preteklosti« na srednji šoli Gregorčič odprta še do 30. decembra. Naujave za voden obisk na markoman@gmail.com.

Obvestila

AO SPDT organizira za otroke od 7. do 12. leta starosti šolo plezanja. Srečanja bodo ob petkih od 17.30 do 19.00 na umetni steni v športnem centru Zarja v Bazovici.

HIŠA PRAVLJIC organizira tečaj poslovne slovenščine in slovenščine za odrasle v sodelovanju z jezikovno šolo Businessfirst. Informacije na tel. 334-1243766 ali ivanasolc@gmail.com.

QIGONG - tečaj kitajske telovadbe: ob torkih od 19.00 do 20.15 v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini; ob četrtekih od 18.30 do 19.45 v domu KD Briččiki. Informacije in prijave na tel.: 335-5926889 (Elizabet).

SOCIALNA SLUŽBA OKRAJA 1.1 sporoča, da deluje Center za informiranje in poklicno svetovanje v sklopu projekta enakih možnosti »Več znamo, več veljam«. Informacije na www.priopportunitatudo.it, lavoro@comune.duino-aurisina.ts.it. Referentka službe: Erica Tricarico ob ponedeljkih, od 15.00 do 17.30 po dogovoru v Naselju sv. Mavra 124, tel. 040-2017387, fax 040-2908182; ob torkih od 15.00 do 17.30 v Uradu za stike z javnostmi v Kamnarski hiši I. Gruden, Nabrežina 158, tel. 800-00-2291. Referent za podjetja: Alessandro Vinci ob ponedeljkih in sredah od 14. do 18. ure po dogovoru v Naselju sv. Mavra 124, tel. 040-2017387, fax 040-2908182.

JUTRANJA ZDRAVILNA VADBA Tao Tai-ji, ki ščiti pred stresom, hitro odpravlja kronično utrujenost, povečuje vitalnost in telesno odprnost, poteka vsak torek in četrtek od 8.30 do 9.30 v telovadnicu Tao2 v Ul. del Vento 6/b pri sv. Jakobu v Trstu. November je brezplačen. Informacije: Carmen 393-2327949.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor ter zadruga La Quercia organizirata delavnice za osnovnošolske otroke bivalče v treh občinah: danes, 24. novembra, 15.00-18.00 »Ptičja krmilnica« (otroci naj prinesejo glinasto vazico srednje velikosti) v prostor KRD Drama Briččiki (Briččiki št.77) ter »Mozaik iz semen« (otroci naj prinesejo semena vseh vrst) v Naselju Sv. Mavra št. 124, Sesljan. Prost vstop.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na Miklavžev knjižni sejem, ki bo v Kulturnem domu na Prosek v nedeljo, 25. novembra, 15.00-19.00. Ob 16. uri bo na sporednu pravljicno urico za otroke iz vrtca in osnovne šole.

TABORNICKI RMV so te studi letos vključili v dobrodeleno akcijo zbiranja papirja »Star papir za novo upanje«. Zbrana sredstva bodo namenili v dobrodelenie namene potrebnim v Sloveniji. Taboriški bodo v mesecu novembra zbirali papir: v Dolini (občinska telovadnica) ob sobotah od 14.00 do 16.00; na Općinah (Prosvetni dom) ob sobotah od 16.00 do 18.00; na Prosek (Kulturni dom) od 15.00 do 16.00; v Saležu (KD Rdeča zvezda) ob sredah od 17.00 do 18.00; v Doberdalu (društvo Jezero) ob sobotah od 15.00 do 16.00; v Štandrežu (Don Andreja Budala) ob sobotah

ure dalje, vodila bo Morena Forte; v tork, 4. decembra, ob 15. uri pravljica za najmlajše; v sredo, 5. decembra, sladki popoldan: razstava in ponudba domačih sladič.

KRUT vabi člane - dedke in babice skupaj s svojimi vnuki na predpraznično likovno delavnico »Nona, nono, rišimo skupaj« v soboto, 15. decembra, ob 10. uri, v društvenih prostorih. Pod mentorstvom umetnice Luise Tomasetig bodo udeleženci ustvarjali božične izdelke. Prijava do 30. novembra v sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TABORNICKI RMV obveščajo, da so se začeli tedenski sestanki po vaseh s sledenjem urednikom: v Dolini (občinska telovadnica) ob sobotah od 14.00 do 15.00 za MČ, od 15.00 do 16.00 za GG; na Općinah (Prosvetni dom) ob sobotah od 16.00 do 17.00 za MČ, od 17.00 do 18.00 za GG; na Prosek (Kulturni dom) od 15.00 do 16.00 za MČ; v Saležu (KD Rdeča zvezda) ob sredah od 17.00 do 18.00 za MČ in GG.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina stari od 50 do 75 let lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 30. novembra. Obrazci so na razpolago na Uradu občinske Policie ali na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV IN MOSP vabi na predstavitev dokumentarca Jožeta Možina »Pedro Opeka - dober prijatelj«. Peterlinova dvorana, ulica Donizetti, 3 - ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na srečanje z Meto Starc in Petrom Špacapanom, ki nam bosta prikazala svoje izkušnje: »Med Trstom in Afriko: pogledi na misijonsko medicino«, v ponedeljek, 26. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, 1. nadstropje.

KRUT obvešča, da bo v ponedeljek, 26. novembra, potekala delavnica Razgibavajmo možgane, ki jo vodita prof. Vali Tretnjak in psihologinja Jana Pečar, v društvenem sedežu, ob 9. oziroma pa 11. uri. Tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

NA AD FORMANDUMU V TRSTU so v teku vpisovanja na tečaje. Splošno kmetijstvo: 150 ur, pon., sre. in čet., 18.00-22.00, prvo srečanje v ponedeljek, 26. novembra. Vodenje kmečkega turizma: 100 ur, pon. in sre., 18.00-22.00, prvo srečanje v ponedeljek, 26. novembra. Božični jedilni list low cost: 5 ur, v torek, 11. decembra, 17.30-22.30. Začetni tečaj kuhanja: 15 ur, ob sredah (5., 12., 19. decembra, 17.30-22.30). Tečaji jezikov (slovenščina, angleščina) in računalništva. Ob bližajočih se božičnih praznikih lahko podarite darilni bon za tečaj. Info in prijave: 040-5660360, ts@adformandum.org.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING IN TAO/VAJE pri Skladu Mitja Čuk: prvo srečanje tečaja bo v ponedeljek, 26. novembra, ob 18.30 v Večnamenskem središču, Repentabrska ul. 66, Općine. Vpisi in dodatne informacije: Maša 340-9116828, masha.pre-garc@gmail.com.

40-LETNIKI IZ BREGA toplo vabljeni v petek, 30. novembra, na večerjo, ki bo v gostilni na Pesku. Informacije in prijave na tel. št.: 349-3558109 (najkasneje do torka, 27. novembra).

OTROŠKE URICE ob torkih v NŠK, Ul. S. Francesca 20, ob 17. uri: 27. novembra »Čarownica Mica in severna zvezda«. Pripoveduje Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS se bo sestal v torek, 27. novembra, ob 20.15 v svojem sedežu na Općinah, Doberdobska ulica 20/3.

KRUT - ob četrtekih, po predhodni navi, individualna obravnavna za dobro počutje in sprostitev s tehniko Qigong. Dodatne informacije in prijave v društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKUPINA 35-55 SKD F. PREŠEREN iz Boljuncu vabi v četrtek, 29. novembra, ob 20.30 v društveno dvorano na predavanje zgodovinarja, prof. Alekса Kalca v Trst in njegovi prebivalci v 18. stoletju.

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, otvarja v petek, 30. novembra, ob 20.10 predbožični razstavni sejem. Razstavlja 22 ustvarjalk. Glasbeni kulisi: otroci Glasbene Kambrice Ivan Suppani (kitara), Florjan Suppani (violina), Simon Kravos (klavir). Urnik: v soboto, 1. in nedeljo, 2. decembra, 10.00-13.00; ob ponedeljku, 3. do četrtek, 6. decembra, 15.00-19.00. V sklopu sejma bo v soboto, 1. decembra, delavnica za otroke iz Fotovi-

ure dalje, vodila bo Morena Forte; v tork, 4. decembra, ob 15. uri pravljica za najmlajše; v sredo, 5. decembra, sladki popoldan: razstava in ponudba domačih sladič.

REPERTABRSKA SEKCija VZPI-ANPI vabi na ogled razstave »Ko je umrl moj oče - pričevanja otrok iz koncentracijskih taborišč« do petka, 30. novembra, po sledenjem urniku: ponedeljek in sreda 9.00-17.00; torek, četrtek in petek pa 9.00-13.00.

SKD LIPA IZ BAZOVICE vabi v sredo, 28. novembra, ob 20.30 v Bazovski dom na predstavitev koledarja »Bazovica 2013«, ki so ga izdale vaške organizacije, in na fotografsko razstavo Damjana Križmančiča »Cvetovi kraškega roba«, v sodelovanju s Fotovi-

deo80. Zapela in zaplesala bo folklorna skupina kulturnega društva Kraški šopek iz Sežane.

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Općine) vabi v četrtek, 29. novembra, ob 20. uri na prvo predavanje iz ciklusa o odnosih v družini in družbi. Dr. medicine Sanja Rozman, strokovnjakinja za zdravljenje nekemičnih zasvojenosti, bo govorila na temo: »Živeti v sanjah ali v kvalitetnem odnosu? Sanje imajo svojo ceno!«. Pridite v velikem številu!

NARODNI DOM - do 30. novembra je na ogled razstava še neobjavljenih fotografij Maria Magajne ob 5. obletnici njegove smrti »Maria Magajna, fotograf svojega časa«. Urnik: vsak dan od pondeljka do petka od 17. do 19. ure, po torkih in četrtekih tudi od 10. do 12. ure (za skupine po predhodnem dogovoru). Vabljeni.

ZSKD v sodelovanju z društvom Tabor organizira v petek, 30. novembra, ob 19. uri v Prosvetnem domu na Općinah Revijo otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD »Do svobodnega giba«. Ljubitelji sodobnega in klasičnega plesa toplo vabljeni!

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST vabi na revijo odraslih zborov »Pesem jeseni 2012« v soboto, 1. decembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na premiero igre Na odprtrem morju (avtor Slavomir Mrožek, režija Gregor Geč) v nedeljo, 2. decembra, ob 17.00 v Kulturnem domu Prosek-Kontovel.

SKD SLOVENEC vabi v nedeljo, 2. decembra, ob 17.30 dalje v notranje prostore Parka Hribenca na »Veselo polepole« z nastopom MoPZ Kraški dom iz Repna pod vodstvom Vesne Guštin ter z glasbo v živo. Na razpolago bodo tipične jesenske jedi in pokušnja novega vina domačih vinogradnikov.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE KILJAN FERLUGA IN ZADRUGA GAVESNA vabi na predstavitev publikacije »Novice z miljskega konca - O zgodovini Slovencev v miljskem območju« v ponedeljek, 3. decembra, ob 18.30 v dvorani Millo v Miljah.

ZSKD IN USCİ vabi tudi letos na po-

budo Nativitas, Božična pesem in tra-

dicija v prostoru Alpe Jadran. Letošnji koncerti bodo potekali po sledenih ter-

minih: 14. decembra, ob 20.30 v cer-

kvi sv. Urha v Dolini, 15. decembra, ob

20.30 v Kulturnem domu Skala v Gro-

padi in ob isti uri v cerkvi sv. Jerneja v

Barkovljah, 16. decembra, ob 15.30 v cer-

kvi sv. Jurija v Bardu, 18. decembra,

ob 20.30 v cerkvi Sveti Marije Velike v

Trstu, 28. decembra, ob 20.30 v cer-

kvi sv. Hieronima na Kontovelu, 29. de-

cembra, ob 18.00 v župnijski cerkvi v

Stolbici in ob 20.30 v cerkvi sv. Lenar-

ta v Vidmu, 5. januarja, ob 20.30 v Lan-

darski jami in Sv. Ivanu v Čele-Podbo-

nescu, 9. januarja, ob 20.30 v cerkvi sv.

Trojice na Katinari ter 13. januarja, ob

15.00 v Stolnici v Miljah, ob 15.30 v cer-

kvi sv. Lovrenca v Ronkah in ob

17.00 v cerkvi sv. Roka v Nabrežini.

Mali oglasi

V SAMATORCI pri balinšču se je izgu-

bil tigrasti maček z belimi tačkami, ki

odgovarja na ime Cefo. Kdor bi ga na-

šel naj pokliče tel. št. 348-8721197.

AVTO skoda fabia wagon 1400, letnik

2009, prevoženih 16.000 km,

OPĆINE - Predsinočnjim v Prosvetnem domu žalna seja

Vstajenje Primorske Oskarju Kjudru v pozdrav

Kolikšen ugled je v naši skupnosti užival Oskar Kjuder in kako so bili ljude nanj navezani, je predsinočnjim pokazala nabito polna dvorana openškega Prosvetnega doma, kje je ob prisotnosti vdove Milke, hčerk Jagode in Katje ter drugih svojcev potekala žalna seja v njegov spomin.

Za slovo od svojega legendarnega dirigenta so se na održi zbrali pevke, pевci in člani orkestra Tržaškega partizanskega pevskega zbora pod vodstvo Pie Cah. Na održi si bile poleg maestrovega potreta položene njegova titovka, violina in harmonika. Po pozdravu Rade Zergol odjeknile note violine Mateja Santija ob spremljavi harmonikarja Fulvia Jurinčiča. Prvi se je na svojega profesorja z nagovorom spomnil violinist Žarko Hrvatič, prvi, ki je na Glasbeni matici diplomiral iz violine pod vodstvom Oskarja Kjudra. Hrvatič je vse življeno ostal povezan s svojim mentorjem, ki mu je kot človek in pedagog pomenil zelo veliko. Naleto je, da sta imela tudi mestoma drugačne poglede, a družila sta ju bodisi ljubezen do glasbe kot pogled na svet. Nekdanji gojenec in poznejne uveljavljeni violinist je izpostavil velik Kjudrov glasbeni instinkt, obenem pa čustvenost, ki sta bila osnovni potezi njegovega značaja.

Rada Cergol je nato posredovala nagovor zaradi bolezni odsotnega predsednika TPPZ Igorja Pavletiča, iz katerega je prišla do izraza neverjetna energija, ki jo je Oskar Kjuder vložil v nastanek in razvoj partizanskega zobra. Tak projekt je lahko uspel samo nekomu, ki je bil do kraja prepričan v to, kar partizansko in partizanska pesem pomenita. Oskar je do zadnjega ostal neomajno zvest svojemu prepričanju.

Edvin Švab je v imenu pokrajinskega združenja VZPI-ANPI izrekel zadnji pozdrav partizanu in glasbeniku, ki je vsej skupnosti zapustil edinstveno dediščino. V imenu Stranke komunistične prenove pa se je od Kjudra poslovil Renato Kneipp, ki je izpostavljal slednost njegovega političnega prepričanja, saj je bil med pobudniki ustavnite stranke.

Najbolj občuten pozdrav pa so svojemu dirigentu poklonili pevke in pевci Tržaškega partizanskega pevskega zbora, ki so zapeli njegove najljubše pesmi: Hej brigade, Kjuderjevo Slavospev 1. in 2. Prekomorski brigadi, na koncu pa je vsa dvorana z oroselimi očmi gromko zapela Vstajenje Primorske.

Za slovo
od svojega
legendarnega
dirigenta so se na
održi zbrali pevke,
pевci in člani
orkestra Tržaškega
partizanskega
pevskega zbora
pod vodstvo
Pie Cah.

KROMA

CERKEV - Adventni niz srečanj Katedre sv. Justa

V krizi ... iz krize

Račun, ki ga bo moral Trst plačati zaradi krize, bo vsak dan bolj slan in brez družbene kohezije in solidarnosti bodo posledice lahko zaskrbljujoče, zato je temeljnega pomena povezanost institucij. Tako meni tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je včeraj dopoldne na škofiji skupaj z vikarjem za kulturo msgr. Ettorejem Malnatijem predstavil letosnji adventni niz srečanj v okviru pobude Katedre sv. Justa, ki bo tudi letos, tako kot lani, posvečen trenutni hudi gospodarski krizi in možnim izhodom iz le-te.

Naslov niza treh srečanj, ki bodo potekala v prostorih nekdanje hidrodinamične centrale v starem pristanišču, se namreč glasi V krizi ... iz krize in je torej že drugič posvečen težkemu kriznemu trenutku, z njim pa krajevna Cerkev želi prispevati k razumevanju krize in spodbuditi odgovorne, da se najdejo rešitve, ki naj gredo v smer razvoja.

Prav razvoj je ključna beseda, ki znamenjuje teme vseh treh srečanj. Že ta ponedeljek, 26. novembra, bo srečanje z na-

Nadškof
Giampaolo
Crepaldi

KROMA

predsednik Dežele Furlanije Julisce krajine Renzo Tondo, ki bosta govorila na temo Razvoj in okolje: odpravimo onesnaženost v Trstu, saj so organizatorji prepričani, da je v Trstu okoljsko vprašanje tesno povezano z vprašanjem razvoja. Vsa srečanja se bodo začela ob 20.30, na območju bivše hidrodinamične centrale bo možno parkiranje, vsekakor bo vsakič ob 20. uri izpred hotela Savoia odpeljal brezplačen avtobus, ki ga bo dala na voljo Pristaniška oblast.

Nadškof Crepaldi upa, da bo postala dobro sprejet, prepričan je tudi, da tržaška Cerkev daje svoj doprinos k reševanju oz. blažitvi posledic krize (sinočne zasedanje škofijskega pastoralnega sveta je bilo npr. v celoti posvečeno problematiki zaposlovanja). V tem okviru je poudaril, da se končuje preuredivitev prostorov v župniji Blažene Device milostljive, kjer bo začivel t.i. emporij solidarnosti, ki bo po nadškofovih besedah predstavljal inovativno obliko pozornosti do revnih. (iž)

OBČINA TRST - Bogat spored

Predstavili letosnje božične prireditve

Letosnji božič bo v tržaški občini bogejše obeležen kot prejšnje leto. Lani se je Cosolijeva uprava - tudi zaradi hude gospodarske krize - odločila za skromnejše praznovanje božiča, kar je izvralo predvsem v vrstah desnosredinske opozicije ogorčeno nasprotovanje in proteste.

Letos bo - vsaj sodeč po včerajšnji predstavitvi božičnih prireditv - po vsej verjetnosti drugače. Župan Cosolini in občinska odbornica za trgovino Elena Pelaschiar sta ob prisotnosti nadzornika Fundacije gledališča Verdi Claudia Orazija in predstavnikov stanovskih organizacij (med njimi tudi Slovenskega deželnega gospodarskega združenja) sta poudarila, da bodo letosni božič obeležile košaste smreke na osrednjih mestnih trgih, lučke in svetlobni efekti po trgh in ulicah, koncerti pevskev zborov in godbi na pihala, sejmi in nekatere pomenljive razstave.

Potrudili smo se, da bi v mestu ustvarili najlepše božično vzdružje, je poudaril župan Cosolini. Izrecno se je zahvalil Fundaciji CRTrieste, Pokrajini Trst in gledališču Verdi ter stanovskim

organizacijam, ki so pripomogle k sestavi in uresničitvi prireditv programa Božič 2012.

Ob praznikih bodo odprli štiri kvalitetne razstave: Tiepolo v Trstu v muzeju Sartorio, Muzej Revoltella in umetnost, arhitektura ter dizajn v Trstu v dvajsetih in tridesetih letih preteklega stoletja, Nordio in Oberdan, dokumenti za obletnico ter Drzni Bonelli, razstava znanega italijanskega risarja stripov, ki bo odprtva v prostorih nekdanje ribarnice od 2. decembra do 3. marca 2013.

Od 30. novembra do 6. januarja bo na Ponterošu spet vabilo drsalische, od 13. do 23. decembra pa bo na Trgu sv. Antonia tradicionalni božični sejem, medtem ko bo že prej, od 1. do 8. decembra na Akvedantu Miklavžev sejem.

Na Velikem trgu bo stala bogata božična smreka, dar dežele Furlanije-Julisce krajine, v prihodnjih dneh pa bodo postavili božična drevesca tudi na Borzem trgu, Trgu Goldoni in na Trgu sv. Antonia, medtem ko bodo po rajonih namestili še deset smrek.

AD FORMANDUM - Tečaji

Ustvarjalno kuhanje za božično obdobje

Ustvarjalnost, zabava, originalne zamsili: to so, piše v sporočilu za javnost, značilnosti kuhrskega tečajev, ki jih prireja socialno podjetje Ad formandum. Za vse, ki iščejo nove recepte, ki uživajo v kuhanju in ustvarjalni pripravi krožnikov ali enostavno ljubijo dobro hrano, so na voljo kuhrske tečaje, ki jih Ad formandum v Trstu prireja na sedežu Gostinske šole na Fernetičih.

»Krakti kuhrske tečaji, ki dopoljujejo našo izobraževalno dejavnost na gostinskem področju, omogočajo, da se originalnost in ustvarjalnost v kuhinji spajata z zabavo. 15-urni tečaj Prvi koraki v kuhanju je namenjen vsem, ki ne vedo, kje bi se lotili: osnovni tečaj kuhrske tehnike bo vodil kuhar Ezio Zanon, ki bo udeležencem razkril tudi lažje recepte za pripravo mesa, rib in sladic,« pravi Anna Maria Milič, odgovorna za programe na tržaškem sedežu Ad formanduma. Tečaj bo potekal ob sre-

dah od 17.30 do 22.30. Prvo srečanje bo 5. decembra.

Slavnostno kosilo ali večerja v družinskem krogu in ob lepo pogrenjeni mizi že od nekdaj sodi med posebne božične radosti. Ob tradicionalnih jedeh lahko za praznik pravljamo tudi številne druge jedi, ki so sicer lažje, vendar prav nič manj okusne: »Če želite presenetiti družinske člane, a nimate veliko časa, da bi se posvetili kuhanju, vas vabimo, da se nam pridružite na tečaju Božični jedilni list low cost: v enem samem večeru spoznate, kako pripraviti odličen jedilni list z nizkim budgetom in v kratkem času,« zaključuje Miličeva. Božični jedilni list low cost bo potekal v torem, 11. decembra.

Za vse kuhrske tečaje, ki jih ponuja Ad formandum, so odprta vpisovanja: za več informacij se zainteresirani lahko oglašajo na sedežu v Trstu (ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, e-pošta: ts@adformandum.org).

Posvet o Ivu Andriću

V muzeju Revoltella v Trstu bo danes posvet o Ivu Andriću na temo: Andrićevi mostovi - jezik, identiteta in pisateljstvo včeraj in danes. Posvet prireja združenje Cizerouno ob 120. obletnici rojstva srbskega nobelovca v Trstu. Strokovno srečanje se bo pričelo ob 9.30, na njem pa bodo po uvodnih pozdravih po vrsti govorili pisatelj Drago Jančar, pisatelj in publicist Milan Rakovac, zgodovinar književnosti in esejist Ivan Lovrenovič ter pisatelj in zgodovinar Slavko Goldstein.

To bo prva iz niza pobud, ki jih združenje Cizerouno namerava prirediti za boljše poznавanje lika in dela Iva Andrića pri nas ob podprtju Dežele FJK in Tržaške trgovinske zbornice. Spored sta pripravila Mila Lazić in Massimiliano Schiozzi. V ta sklop spada tudi predstava Pismo iz 1920, ki bo Slovensko stalno gledališče uprizorilo 28. t. m. v malih dvorani Kulturnega doma.

Portoverto.it zbira podpise za odprtje starega pristanišča

Nekateri predstavniki skupine Portoverto.it bodo danes na Trgu Bartoli nadaljevali z zbiranjem podpisov za peticijo, katere namen je zahtevati odprtje starega pristanišča in preselitve prostocarinske cone. Skupino Portoverto.it sestavljajo številni občani in javni upravitelji, ki so se rodili v obdobju, ko so se v starem pristanišču prekinile pristaniške dejavnosti. Podpis bo do zbirali od 11. do 19. ure. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani <http://www.portoverto.it>, kjer je mogoče tudi podpisati peticijo.

Prekinitev službe CUP

Bolničnično-univerzitetno podjetje je sporocilo, da se je včeraj začel prehod k deželnom zdravstvenemu sistemu. Zaradi tega bo do vključno pondeljka služba CUP za rezervacijo specialističnih pregledov prekinjena. Vsa »okencia« Cup v tržaški pokrajini v bolnišnicah, na sedežih zdravstvenega podjetja, v lekarjah in v otroški bolnišnici Burlo Garofalo ne bodo torej delovala do torka. Prav tako bo izključena telefonska povezava z deželnim call centrom 800 488 884. Kdor potrebuje nujne pregledne, se lahko obrne na zasebne strukture, ki jih priznava državni zdravstveni sistem.

Začasno zaprtje dveh občinskih knjižnic

Občinski knjižnici Quarantotti Gambini in Stelio Mattioni bosta zaradi preureditvenih del zaprti več dni. Knjižnica Quarantotti Gambini bo zaprta za javnost od ponedeljka, 26. novembra, do petka, 7. decembra, in bo ponovno redno odprtta od 10. decembra dalje. Sekcija za otroke bo vsekakor v tem obdobju odprtta z običajnim urnikom in storitvami. Knjižnica Mattioni v Naselju sv. Sergija pa bo zaprta od ponedeljka, 10., do četrtek, 20. decembra, in bo ponovno odprtta na petek, 21. decembra, ob 16. uri.

Razpis za revizorje

Občina Trst obvešča, da bo v torem, 27. novembra, ob 12.30 zapadel rok za vlaganje kandidatur za mesto člana kolegija revizorjev za triletje 2012-2015. Prosilci morajo vložiti pisno pršnjo (obrazec je na spletni strani www.retecivica.trieste.it), fotokopijo veljavnega osebnega dokumenta in kurikulum na generalnem protokolu Občine Trst v Ul. Punta del Forno št. 2, ki je odprt od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, v ponedeljek tudi med 14. uro in 16.30. Prošnje sprejemajo tudi prek elektronske pošte (z digitalnim podpisom) na naslovu comune.trieste@certgov.fvg.it. Informacije nudijo v uradu za stike z javnostmi v Ul. Procureria št. 2 (tel. 040-6754850).

V Škednju o budizmu

Jutri bo v župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Škednju po slovenski maši, ki bo ob 10.30, pogovor s tržaško budistično redovnico in predsednico tržaškega tibetanskega budističnega centra Sakya Kunga Choling Malvino Savio. Prisoten bo tudi Claudio Caramia iz Svetovne konference verstev za mir.

SLOVENIJA TA TEDEN

Razklop na levici

DARJA KOCBEK

Prvi krog predsedniških volitev pred dvema tednoma je zaostril razklop na slovenski levici. Pravzaprav bi bilo mogoče govoriti že kar o odkritem spopadu oziroma razkolu, zlasti po objavi pisma, ki ga je nekdanji predsednik države Milan Kučan, da lanskih parlamentarnih volitev podpornik socialdemokratov (SD), poslal zmagovalcu prvega kroga predsedniških volitev Borutu Pahorju, donedavnemu predsedniku SD in predsedniku prejšnje levsredinske koalične vlade.

Pahor je kot predsedniški kandidat socialdemokratov, druge največje opozicijske stranke, v prvem krogu nepričakovano dobil največ glasov volivev in premagal favorita, sedanega predsednika Danila Türkra, ki ima podporo stranke Pozitivna Slovenija, glavne konkurenke socialdemokratov za prevlado na levici in največ opozicijske stranke.

Za drugi krog volitev, ki bo 2. decembra, javnomenjske anketi, ki so sicer vse manj zanesljive, napovedujejo prepričljivo zmago Pahorja. Po naključju ali pa tudi ne, je Kučan omenjeno pismo, v katerem Pahorju očita manipulantsko predvolilno kampanjo, objavil po teh anketah. Milan Kučan je namreč eden najbolj vidnih in vplivnih podpornikov Danila Türkra in Zorana Jankovića, ljubljanskega župana in predsednika stranke Pozitivna Slovenija, ustanovljene tik pred lanskimi izrednimi parlamentarnimi volitvami. Stranka je po volitvah prevzela primat na levici, Janković, ki se mu resda pred letom dni ni posrečilo sestaviti vlade, pa se ima za vodjo celotnega levega tabora.

Tako Pahor kot Janez Janša, premier in predsednik največje vladne stranke SDS, imata za »fenomen Janković«

enako razloga. Za njegov vzpon tako na ljubljanski županski položaj kot na nacionalno politično prizorišče naj bi bili zaslužni »strici iz ozadja«, torej družina pretežno upokojenih politikov, gospodarstvenikov in drugih »starih fantov«. Ker Pahor sintagmo o »stricih iz ozadja« še posebej izdatno uporablja v svoji kampanji, mu nasprotniki na levici, podporniki sedanega predsednika Türkra, očitajo, da prevzema Janševe retoriko. Kučan je zato Pahorja v pismu pozval, naj pojasni, kdo so strici iz ozadja. »Nisem sem se Ti oglasil v prvem krogu predsedniških volitev, ker sem pričakoval, da boš v javnih nastopih vendar nešel prisostvo za razjasnitve namigovanji o stricih iz ozadja, ki naj bi zrušili Tvojo vladu, zato ker nisi bil pripravljen izpolnjevati njihovih zahtev. V nastopih, ki jih bo v drugem krogu verjetno dovolj, pa je vendarle čas, da o tem poveš resnico,« je Kučan, ki zase trdi, da ne deluje iz ozadja, napisal Pahorju.

»V zadnjih dneh sem deležen številnih odprtih pisem, v katerih se izražajo različna mnenja in stališča. To je sestavni del demokratičnega procesa. Izkorisčam to priložnost za ponovni poudarek, da se v predsedniško kampanijo nisem podal proti komu ali čemu, temveč za ideje in vizije, v katerih verjamem in skušam pridobiti podporo večine ljudi,« mu je odgovoril Pahor, ki imen stricev ne pove.

Türk, ki sicer kandidira kot neodvisni kandidat s podpisi volivev, Pozitivna Slovenija pa mu je enako kot Kučan izrazila podporo, razlagata, da so strici iz ozadja ena od teorij zarote. Kučanovo pismo po njegovem »opozarja na problem, ki se je pokazal v prvi fazi kampanje, v kateri je bilo veliko omenjanja stricev iz

ozadja«. Bilo je tudi veliko insinuacij, podtikanj, trditev, ki niso bile opremljene s konkretnimi imeni, zato bi po njegovih besedah bilo treba povedati, »kdo so ti strici iz ozadja, kje so delovali in kaj so naredili«. V Pozitivni Sloveniji se na Kučanovo pismo niso uradno odzvali.

Da so socialdemokrati Kučanu zamerili, da se jim je odrekel, je januarja najbolj odmevno povedal pomembni član stranke in dolgoletni poslanec Miran Potrč. Za časopis Dnevnik je dejal, da ustavnopravljana novih strank socialdemokrati niso razumeli kot odpiranje političnega prostora, »ampak bolj kot proti nam naprjeno dejavnost«. Za takšno stanje je soodgovoren tudi Kučan, saj je sodeloval pri ustavnopravljanju Pozitivne Slovenije. Pri tem vsaj z vidika interesov socialne demokracije ni dobro opravil svojega dela, je dejal Potrč. Predsednik socialdemokratov Igor Lukšič zdaj pravi, da se z odzivi na Kučanovo pismo »lepotoči kalna voda na levici in v državi«.

Bistvena razlika med socialdemokratom ter Pozitivno Slovenijo in tudi Danilom Türkom je, da socialdemokrati kot levsredinska opozicija nočijo podprtiti politike rušenja sedanje Janševe desnosredinske vlade, za kakršno se zavzema Pozitivna Slovenija, ki je pričakana, da je desnici treba onemogočiti »popolno ugrabitev države«.

Če bo naslednjo nedeljo Pahor v drugem krogu premagal Türkra in postal novi predsednik države, bo to drugi poraz levice, ki bi hotela veljati za novo. In čeprav bi ta poraz, natančneje Pahorjeva zmaga s podporo socialnih demokratov, znal pomeniti tudi nepričakovano hitro povrnitev primata na levici, to še ne bi pomenilo, da bi volivci dobili resno alternativo sedanji desni vladi.

ODPRTA TRIBUNA

Grozljivi podatki o nasilju nad ženskami

ONZ je pred leti proglašila 25. november za mednarodni dan proti nasilju nad ženskami s ciljem, da se države ter druge javne in zasebne ustanove zamislijo nad to še vedno zelo perečo družbeno problematiko.

V mesecu septembri je po obširni zapravi v parlamentu in eno leto po uradnem podpisu konvencije Sveta Evrope v Istanbulu tudi italijanska vlada podpisala konvencijo in se tako pridružila ostalim 24 državam članicam Evropske skupnosti, ki so jo že osvojile, čeprav je številne še niso ratificirale, tako, da bi lahko konvencija postala tudi dejansko del evropske zakonodaje.

Žal moram izhajati iz podatkov, da je v letošnjem letu v Italiji umrl zaradi nasilja kar 126 žensk, ki so bile povečini žrtve nasilja v družinskem krogu. Problematika je očitno pereča, saj to dejansko pomeni, da vsak drugi dan umre ena ženska, ki je žrtev nasilja. Pojav je izraz globoke krize, ki jo doživlja očitno italijanska družba in ga je potrebno analizirati vsekakor večplastno tako iz socialnega kot iz kulturnega zornega vidika. Ni dvoma, da situacija zahteva zelo jasne politične posege in aktivno vlogo vseh javnih ustanov in raznih organizacij, ki se ukvarjajo s problematiko nasilja na naši družbeni stvarnosti. To so tematike, ki zahtevajo jasne politične izbire s strani vlade in javnih uprav na vseh nivojih z opredelitvijo posegov na teritoriju, kajti iziv je za celotno našo družbo prepomemben, da bi ga kar tako poenostavljali.

Osebno občutim izrazito nelagodje ob tem, da se moramo v Italiji stalno »srečevati« z vsebinami, ki zadevajo obravnavo ženskega telesa in s stalnim potrejvanjem številnih že pridobljenih civilnih pravic, ki si jih je kulturno omikana in na prednja italijanska družba pridobila v sedemdesetih in osemdesetih letih (mislim na zakon o materinstvu, zakon 194, zakon o družinskem pravu, zakon o enakih možnostih, zakon za žrtve spolnega nasilja, zakon o stalkingu itd.). Očitno je obdobje berlusconizma in njegovo izrazito medijsko obvladovanje italijanskega prostora v teh zadnjih dvajsetih letih zelo zaznamovalo italijansko družbo, in to ne le z ekonomskoga vidika, ampak so jo v marsičem spremenili, tako da se dejansko slabše kulturno dojemna vloga ženske v današnji družbi in ženske nasplo.

Povedati si moramo odkrito, da je v naši družbi vedno bolj odsotno kulturna spoštovanja. Vrednote, kot so spoštovanje drugačnega, različnega, drugače mislečega, očitno niso sestavni del slehernega državljanja, ampak jih je potrebno vedno znova utrijevati toliko bolj na področjih, ki zadevajo socialno sibke in zato ogrožene subjekte. Povsod po državi se v tem obdobju odvijajo razne pobude, ki zadevajo obravnavo tematik nasilja v družbi. Te vsebine so prisotne tudi pri nas in so torej sestavni del tudi naše tržaške pokrajinske stvarnosti. Prav zato smo tržaški pokrajinski svetniki v sodelovanju s pokrajinskim odborom tem tematikam posvetili v četrtek 22. novembra izredno sejo pokrajinskega sveta.

Na sejo smo povabili ugledne krajene strokovnjake in predavatelje, pokrajinsko predsednico komisije za enake možnosti in članice raznih ustanov in organizacij, ki se ukvarjajo s problematiko nasilja nad ženskami, da nam posredujejo svoje izkušnje in znanje, kako naj se zoperstavimo temu družbenemu fenomenu ter predvsem, kako naj učinkovito ukrepamo, da se ne bi naslednje leto ponovno zgolj spraševali, analizirali in spominjali, ampak z našimi združenimi močmi zaježili ta srlhiv trend smrti žensk zaradi nasilja.

Nadja Debenjak, pokrajinska svetnica Demokratske stranke

PISMA

Razklanost

Pozorno spremljam objave avtorjev, ki se nanašajo na volitve predsednika Republike Slovenije. Veliko napisov in izrečenih besed je imelo namen zmanjšati podporo Pahorju.

Tudi Pirjevec citirani članek v tistem delu, ki se nanaša na Pahorja ima podobni namen. Pirjevec trditev, da smo razklani na dva tabora so točne. A zato je najmanj krit Pahor, ki že dolgo poskuša preseči delitve, ki nas vodijo v prepad! Pirjevec pravi, da se Pahor kot predsednik vlade ni izkazal. Pri teh trditvah vsi pozabljajo, da se je uničevanje slovenskega gospodarstva dogajalo največ v obdobju, ko Pahor ni bil ne predsednik vlade in ne predsednik republike! Pirjevec pravi, da će bo Pahor zmagal, bomo ostali v labirintu sovraštva. Pahor bo vsaj poskušal preseči stara sovraštva in stare delitve! Pirjevec pravi, da gre Pahorju predvsem za osebno uveljavitev in za populistične poteze.

Kaj pa je izvolitev za predsednika države? To je tudi osebna uveljavitev katerega koli kandidata! Populistične poteze? Pri katerem kandidatu jih ni? In nazadnje. Pirjevec pravi, da Pahor ni Tezej sposoben, da se zmagovito popade z Minotavrom. Morda pa bo Pahor kot Hanibal na poti skozi hribovje sovraštva in starih zamer našel pravo Ariadnino nit, da se izognemo prepadu. Bolj kot njevog protikandidat. Kot star levičar mu verjamem.

Ado Butala, Izola

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Kakšno darilo?

Vsek čas bo tu Sv. Miklavž in za njim božični in novoletni čas, ko bomo kar tekmovali v obdarovanju svojih otrok, vnukov in nečakov ... Na prodajnih policah se v specializiranih trgovinah že bohotijo igrače vseh vrst, vseh mer in vseh cen. Ko jih pogledamo, se v marsikomu zariše podoba kaosa, ki vlada v otroški sobi, kjer so vseh vrst igrače nagradene na tleh v pisanim neredu, kjer nas izpod slikanice radovedno gleda plišasta muca, srednimi nametnimi lego kock kraljajo gaislico vozilo in sploh ne vemo, kako bi prišli do otroške postelje, ne da bi pohodili dinozavra ali strli glavo dojenčku iz umetne mase ... Odrasli se zgražajo nad takim ne-redom, ki mu ni videti konca, otroci pa se v tem kaosu še igrati ne morejo dovolj intenzivno, s polno domišljijo, da ne govorimo o preobilici (modnih) igrača, ki jih otroci kaj kmalu odvržejo in se več ne spomnijo nanje.

Starši si tu pa tam morebiti zavajajo vprašanje, kateri igrače otrok resnično potrebuje, kadar začne vrsta igrat in pripomočkov zasuvati njihove otroke že od rojstva dalje. Nekateri bi res žeeli omejiti tako brezglavo nakupovanje. Sodobna industrija igrač pa ves čas usmerja vse svoje reklamne spote neposredno v svojo ciljno skupino - otroke, tako da bi brez pravega razumevanja in le pod vplivom propagandnega prigojarjanja naprej izsiljujejo odrasle; preobremenjeni odrasli pa se naposled predajo in jim ugodijo. Zato je zelo pomembno, da starši soodločajo pri nakupu igrač. Začne se, kot rečeno, že ob otrokovem rojstvu, ko sorodniki in prijatelji zasujejo otroka z igračami, ki največkrat niso potrebne. Ko iz dojenčka zraste malček, postane vse teže katero (staršem nepriljubljeno) igračo zavreči, saj se malček takoj zave, če nekaj manjka.

Najbolj zanimivo pa je, ko ob kupu vsakovrstnih pisanih in domnevno privlačnih igrač, tvoj malček izbere za igranje npr. polena, ki so zložena ob peči v zaboju za drva in začne z njimi graditi, karkoli že, jih postavljati pokonci, povezovati v vrata in prekrivati s strehami, medtem ko njegova domišljija dobiha krila.

Mnoge igrače, celo take, ki jih dajejo naziv igrača za učenje, otroka ne spodbujajo, pač pa celo zavirajo njegovo ustvarjalno igro. Tudi zaradi tega, ker jih ima otrok preveč na razpolago. Pretirano število dražljajev je potem krivo, da se odrasli prehitro obrača ob ene reči k drugi in se sploh ne more intenzivne ukvarjati samo z eno igračo. Na tak način je tudi učni učinek zmanjšan. Izvedenci menijo, da je za primeren razvoj otrokove duševnosti veliko bolje, če mu ponudimo manj igrač. Tako bo otrok pri igranju veliko bolj uporabljal svojo domišljijo, se veliko dalj časa posvetil samo eni igri in tam gradil svoj posebni svet. Zelo pomembno pa je tudi, da je igrača kvalitetna, kar pomeni, da je primerna njegovi starosti, posameznikovim potrebam in za otroka varna.

Bistveno je, da omogoča otroku zaznavanje z vsemi čuti, ker to odločilno prispeva k zdravemu telesnemu, duševnemu in čustvenemu razvoju. V vsakdanjem življenju je najbolje, če starši ves čas spodbudno delujejo na otroka, tako da v to vključujejo vse otrokove čute, kar je navadno tako za manjše kot za večje otroke zelo zabavno. Kakšno zadovoljstvo in glad in smeh vzbudi mama, če malčka posedne na odejo in ga nato vozi po dnevni sobi. Malček nabira izkušnje o prostoru in smereh in to na najbolj zavaven način. Zaznavati z vsemi čuti

ti pomeni torej slišati, videti, okušati, otipati, začutiti svoje telo in se gibati. Čeprav ima vse te sposobnosti že novorojenček, je pomembno, da jih takoj v prvem letu življenja še naprej urimo in utrujemo. Možgani morajo vedno na novo krepite učenje povezovanja čutnih vtipov v smiselnou celoto. Najbolj lahko ugotovimo pomembnost pravega in zdravega razvoja, ko primerjamo otroka brez težav z otrokom, ki ima moteno zaznavanje. Motnje zaznavanja se lahko kažejo na zelo različne načine, večinoma pa so vzporedne z vedenjskimi motnjami.

Starši primerno učrepajo za zdrav razvoj, če ne izgubijo nobene priložnosti za spodbujanje svojega otroka. To lahko uresničijo v vsakdanjem življenju z malimi domačimi opravili: pogrneti mizo, sortirati nogavice, pomesti kuhično ... Gre za opravila, ki jih lahko dela tudi malček, ki dobi na tak način občutek, da je naredil nekaj skupnega in pomembnega, hkrati pa ne zavedno in na privlačen način ter večplastno uri svoje sposobnosti zaznavanja. Največkrat je zabavno, če se skupaj z mamo ali očkom posveti ustvarjalni igri: pantomimi, razpoznavanju zvokov in glasov, slikovnim ugankam. Vse to mu izostruje sposobnost opazovanja in poslušanja. Z drugimi igrami okušanja in vohanja pa ura nos in jezik. Tudi telesno zaznavanje je treba uriti za motorično spremnost, intuicijo, sposobnost ravnotežja (npr. na gugalnicu) itd. Ob tem so pomembne še druge igre npr. z iztevankami in ploskanjem, ki utrujajo občutek za govor in za ritem, hkrati pa zvčne igre (npr. pihanje kot muce), tek z ovirami ali metanje žoge spodbujajo razvoj koordinacije gibov in socialne odnose.

Pri iskanju primerne igrače za otroka je zato pomembno, menijo izvedenci, da starši dovolj dobro poznaajo in opazujejo svojega otroka, spoznajo, kateri tematiki so mu najbolj pri srcu, na kateri stopnji razvoja je in katere spodbube najbolj potrebne. Igrača namreč naj bi ne bila le predmet za krajšanje časa, pač pa sredstvo za dolgoročno zadovoljstvo. Tega zagotovo ne more dati nekvalitetna igrača, ki se bo polomila v najkrajšem času. Zelo pomembno je tudi, da primerno igrača poiščemo skupaj z otrokom ter mu damo možnost, da pove in razloži, zakaj si neke igrače tako zelo želi. To pa še ne pomeni, da morajo starši izpolniti vsako otrokovo željo. Če gre za stvari, ki jih starši spoznajo za neprimerne, morajo otroku razložiti, zakaj se tega ne bo kupovalo. To bo zagotovo petletniku v večjo korist kot pa starši, ki vsakič brez vsakega pomisla odprejo svojo denarnico. Izvedenci tudi svetujejo, naj darilo ne bo osrednji dogodek pri praznovanju rojstnega dne in podobnega, pač pa naj se zlasti poudarja samo praznovanje. Da bi lažje usmerjali nakup igrač, je pomembno, da se npr. starši dogovorijo tudi s starimi starši, kaj otrok potrebuje in česa ne. Zlasti pa naj starši pazijo, da ne bo njihov otrok v preplayljen z darili. K temu spada tudi način, kako naj dajalne pakete odvija, in sicer s primernim poudarkom

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Kritik na odru

Mario Luzzato Fegiz sovraži »talent showe«

Ali veste, kakšen zločin so – med tolikimi – zakrivilo televizijske oddaje, namenjene odkrivanju mladih talentov? Zrušile so diktatu glasbene kritike, točneje glasbenega kritika, ki ga je mogočen val »ljudskih« sms spodnesel. Znašel se je med ostalimi navadnimi smrtniki, še več, stopil je na oder in se izpostavil kritiki ostalih. To je naredil Mario Luzzato Fegiz, slavni in slavljeni glasbeni kritik uglednega dnevnika Corriere della sera, ki je ironično-prizadeto doživljaj pojav »talent showov«. Na to temo je najprej napisal monolog, nato pa tekstu razširil, ga glasbeno in scenko obogatil in nastala je lahkonata gledališka uprizoritev Jaz sovražim talent show – Io odio i talent show. Z njim je Mario, član znane tržaške družine Luzzato Fegiz, letnik 1947, v torek zvečer pristal tudi v tržaškem gledališču Rossetti. Čeprav je zelo mlad zapustil rojstno mesto, »proč sem šel, ker so me v šoli vrgli«, je povedal ob zaključku predstave, ga je v dvorani toplo sprejelo večje število znancev in priateljev. Obiskoval je klasični licej Dante in njegovi bivši sošolci so mu v dar poslali gajbico ... paradižnikov. On jih je bil vesel, v dvorani pa se je marsikdo muzal.

Sicer pa je bila na spominih in na ironično obarvanem poteku poklicne kariere osnovana tudi uprizoritev. Zelo mlad – rekел je pri 18 – je začel delati za radiotelevizijsko hišo RAI, pri 23 je prešel k milanskemu dnevniku. Če so za »klavir zaključek« kariere kritike televizijske oddaje, je za začetek zaslužen radio. Ljubljeni radio, ki ga je pričaral tudi na sceni, ga je navdušil nad glasbo. Poklicno se je posvečal predvsem lahki glasbi, vendar pa je sledil vsej glasbi, kajti vsakršno glasbeno izražanje ima enako достојanstvo. Treba ga je le časovno in krajevno umestiti, ga je v intervjuju »popravil« slavni dirigent Riccardo Muti. V petdesetih letih je vladal radio, tedaj je svojo pot začel tudi festival italijanske popevke. Sanremo je za Maria Luzzata Fegiza pomemben mejnik. Pripisal mu je tudi zaslugo, da je iz Sanrema v Trst, ko je bil še pod za-

Mario Luzzato Fegiz

vezniško upravo, z Nillo Pizzo in njeno uspešno popevko Vola columba bianca, vola na radijskih valovih prišla glasbena želja o vrniti Italije.

Drugače pa je sila zgovorni in igriki Luzzato Fegiz načenjal precej lahkotne teme. Obudil je svoje sodelovanje pri raznih radijskih postajah in nanizal številne anekdot. Rocku je pripisal prelomen pomen, v italijanskem okviru pa je izpostavil vlogo kantavtorjev. Njegovo pripoved je v glasbi dopolnil Roberto Santoro, ki je pel in se spremjal na kitaro. Na drugi strani odra je s svojim bajanom (rusko »frajtonarco«) sedel Vladimir Denisenkov, ki je nekajkrat mojstrsko zaigral. Mario Luzzato Fegiz, ki je z Giuliom Nannijem napisal tekst, je dokazal, da se zna poigravati z besedo in zabavati ostale. S pomočjo reziserja Maurizia Colombija je ustvaril lahkonino predstavo, v kateri utemeljuje pomen lahke glasbe in s tega vidi ka zariše Italijo zadnjih desetletij. Če že ne more več »vladati« glasbeni sceni, bo »bivši diktator« – takoj je odločil – o glasbi vsaj govoril z odrą. (bip)

TRST - Konferenca-koncert na konservatoriju Tartini

Harmonikar Corrado Rojac tokrat presenetil tudi kot priovedovalec

Corrado Rojac
z malo harmoniko

KROMA

Da je Corrado Rojac vsestransko nadaren glasbenik, ki bogati naše kulturno življenje, smo že ugotovili skozi dvajset let razgibane dejavnosti, da pa je tudi izredno zanimiv in privlačen priovedovalec, ki zna svoje navdušenje uspešno posredovati poslušalcem, smo spoznali na konferenci-koncertu, ki je bil posvečen odkritju, na katerega je mojster upravičeno ponosen. Večer je na konservatoriju Tartini uvedel ravnatelj Massimo Parovel.

Rojac pripravlja svojo diplomsko tezo na tržaški univerzi pod mentorstvom prof. Stefana Criseja, ki je napisal spremno besedo k publikaciji, ki jo je Rojac pripravil skupaj s svojo bivšo učenkom Ilario Nardi: prvi italijanski učbenik za harmoniko je nameč spisal mantovski duhovnik Giuseppe Greggiati, doslej skoraj pozabljen lik, čigar odkritje premika mejnike italijanske literature za skoraj celo stoljeće. Rojac je podrobno opisal vsebino knjige, ki je iz Greggiatijevega učbenika izlučila najbolj pomembne informacije in najbolj tehtne skladbe, s posebnim užitkom pa je predstavil model harmonike, ki ga je v Castelfidardu izdelal Adriano Clementi.

Ilaria Nardi je na sodobno harmoniko zaigrala dve transkripciji Greggiatijevih skladb-Etudo z dvojemkami in Gallop, Rojac pa je na malo harmoniko, ki v desni roki obsegajo tri oktave s poltoni, v levi pa skupno sedem različnih harmonij, z velikim občutkom zaigral najprej Cantabile v opernem slogu (ponudil nam je primerjavo s Cavatinom Arsaceja iz Rossinijeve Semiramide), nato pa Largo, čigar model gre iskat v Belliniju. Mali instrument je v rokah našega mojstra zaživel z nepričakovanim bogastvom ekspresivnih odtenkov ter očaral občinstvo, ki je tako znanstveni kot umetniški del večera načinil aplavz.

Katja Kralj

TOMIZZEV DUH

La primavera europea?

MILAN RAKOVAC

„kolovodama“ uličnih prosvjeda. To se ni ne bi trebalo nazivati „apatijom“, već „zdravim razumom“ – koliko god neki pokušavali tvrditi kako je narod naivan i povodljiv, istina je daleko drugačija. Stanovnici Hrvatske, Rumunjske, Madarske i brojnih drugih zemalja u ovoj „široj“ regiji danas razmišljaju kako trezveno i konkretno. Nakon 20 godina opadanja životnog standarda, čak i najnaivniji medu naivnima danas razmišljaju kritički.

Upravo zbog toga pozivi poput „stavimo šator nasred trga i nazovimo se Occupy Zagreb“ (ili Occupy Bukurešt, Occupy Beograd, Occupy Budimpešta...) ne dolaze do širokih masa ... Ako ikada dode do večih pobuna na ovim prostorima, onda će to biti nešto nalik na Tunis ili Egipat - bez konkretnog vodstva na ulicama će se naći studenti, radnici, penzioneri i sve ostale skupine građana. Povod će biti nekakva manja ili večja gesta, novi zakon ili nova afera – slučajna iskra koja će zapaliti buktinju ... Ako se desi, več potiho na javljivano, „europsko proljeće“ – ono mora pokušati zaobići sve zamke u koje je naivno upao arapski svijet.“

Cio mi, forte 'sta idea, nema šta! Jer, šta? Jer, evo jasnog primjera tipične euroliberalistične frazeologije, retorike koja nas je i dovela do dna. Ta logika nam reče; lavoratori, pensionati, disocupadi – no badar el Occupy, no scoltar nisun de 'sti necomunisti che i vol far un'altra Leniana ossia Staliniana: lipo siete svi doma, pak kad pukne, alora ala tutti quanti in piassa. Ma stujte atenni, ne delati kako Arabi. I? Ča alora rabi delati? A ma? A bo? Ma ako pukne tako da počnemo rušiti i paliti a' l'araba, propio a' l'araba će finiti demonstracije, i propio tako želi uva nova razza fascistoide, ovi agilni populisti. Ne nikakvoj ideji socijalističke rekonstrukcije kapitalizma, ne solidarnosti, ne pravdijoj raspodijeli – to je srž ideje uvih novih merli de graia ossia zeci. Slušam na vlastite usi ministra Linića, koji a la MMF reže socijalna prava, pa na pitanje zašto i Vladu, državna administracija, županije i općine ne smanje plaće, kad se več svima smanjuju? Zato što se time ne bi dobilo nikakva značajna ušteda, veli »Ijevičar« Linić!!! O tempora, o mores! Da, da, treba nam aktivizma i agitatorstva, nikakve pacifistične parade ove frajere u perfektnom doslhu sa bankama i svjetskom plutokratskom oligarhijom neće zaustaviti! Me strah da nas još čeka europska zima, a hoče li biti europsko proljeće poslije te duge, višegodišnje zime? Mislim da je problem svih nas, nezadovoljnih, da smo užajamno posve razdijeljeni, i to je ujedno največa snaga vlastodržaca. No, držim da »nužda zakon mijenja«, i tako ćemo se i udružiti – jednog hipotetičnog europa-projekta ...

NA VES GLAS

Piše Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

širom po svetu,« piše Goran Bregović na svoji spletni strani. Nanaša pa se na zadnji glasbeni izdelek Champagne For Gypsies, ki je izšel septembra letos s pomočjo glasbene založbe Mercury Records.

Album Champagne For Gypsies je neke vrste nadaljevanje prejšnje plošče Alkohol (Sljivovica & Champagne), ki je izšla pred dolgimi štirimi leti. Nov album sestavlja dvanajst pesmi za približno petinštirideset minut poskočnih balkanskih in ciganskih ritmov. »S ploščo Champagne For Gypsies bi rad opozoril na nečloveško ravnjanje, ki so ga ciganili bili deležni zadnjih letih v Franciji, na Madžarskem, pa tudi v Italiji, na primer v Rimu,« trdi Bregović.

Bosanski glasbenik je tokrat poklical k sodelovanju celo vrsto vidnih glasbenikov in pevcev, poleg seveda že stalnega ansambla Weddings and Funerals Orchestra. Že s prvo Presidente prisluhnemo legendarnemu ciganskemu bendu Gypsie Kings, v naslednji On a Leash pa stoji ob Bregoviću mlada, perspektivna, irska pevka Salina O'Leary.

Be That Man je eden slabški komadov, pri katerem je sodeloval ukrajinski lider gipsy-pank benda Gogol Bordello Eugene Hütz. Romunski pevec Florin Salam nosi glavno vlogo v komadu Hopa Cupa, eni od najhitrejših pjesmi plošče, medtem ko zapoje v naslednji Ciri birella Švicar Stephan Eicher.

Bella Ciao je že stalni komad na Bregovičevih koncertih, tokart pa jo zasledimo tudi na plošči. Eugene Hütz se spet pojavi v bolj posrečeni Quantum Utopia, ravno tako pa tudi zasedba Gypsie Kings v komadu Balkaneros. Na koncu je še čas za poskočno Boogie Unca Woogie, komad Omule, z že omenjenim romunskim pevcem Florinom Salamom in še zaključno Champagne For Gypsies, po kateri nosi plošča naslov.

Nova albuma Champagne For Gypsies lahko zavrtimo ob katerikoli priliki, še posebno pa, če želimo več spreminiti v pravi plesni žur ...

Champagne For Gypsies

Goran Bregović
Balkan, ciganska glasba
Mercury Records, 2012
Ocenja: 7

»Cigani niso sploh problem današnjega sveta, oni so že od nekdaj eden od talentov tega sveta. Ravno zaradi tega želim s to ploščo počastiti njihov glasbeni talent, ki je v zadnjih stoletjih veliko vplival na raznorazne skladatelje

Jasno, nije jasno još »puk« načrto slovenskom i hrvatskome in srbijskome, i balkanskome uopće, da su njihovi politički snovi i državotvorne fantažije ono što su komunisti govorili – opijum za narod. ZATO smo i dalje socijalno posve nesvesni, jer uživamo u svojoj nacionalnoj slobodi, makar nas ona postavlja u položaj smernih podnika, a ne gradana. Zato se slažem s Repovžem, treba svrgnuti vlast, svaku vlast, mijenjati ju milom i silom, sada samo silom, jer ove vlasti (i po ozbiljnim državama) su samo nemočne lutke na koncu bankarske kleptokracije ...

Repož: »Svoboda ni le pravica do govora, kot se vse bolj zdi, svoboda je to, da imaš zagotovljene temeljne pravice in dostojanstvo ... A poraženec ni tisti, ki je v krizi izgubil službo, katerega posel je propadel – poraženec je v resnicni državi, ki danes še vedno ščiti le kapital, na svoje državljane pa prenaša bremena krize, pri tem pa jih še zaničuje. Udeležiti se protesta pomeni zato tudi pokazati lastno stisko in solidarnost z drugimi.« Trideset tisućadeemonstranata u Ljubljani, odlično. Da li i dovoljno da se stvori kritična masa, u demonstracijama, i da iz nje nastane snažan pokret, koji ruši zakone in vlast? Bojim se da ne, jer, eto, Zagreb je u vremenu Kosoričine vlade demonstrirao aktivno i agilno, mjesecima, i – nije se desilo ništa. Zašto?

Piše D. Marjanović za Advance.hr: »Široke narodne mase više ne vjeruju nikome – ni vladu, ni institucijama, ali ni sindikatima, a još manje potencialnim

EU - Van Rompuyju in Barrosu podelili mandat za iskanje kompromisne rešitve

Vrh bez dogovora o proračunu 2014-2020

BRUSELJ - Voditelji članic EU so po-
gajanjo o evropskem proračunu za obdobje
2014-2020 včeraj končali brez dogovora.
Proračunska usklajevanja naj bi vrh unije
nadaljeval decembra ali januarja. Pred-
sednik Evropskega sveta Herman Van
Rompuy je ocenil, da je dogovor možen v
začetku 2013. Vrh EU je tako Van Rom-
puy in predsedniku Evropske komisije Jo-
seju Manuelu Barrosu podelil mandat, da
v naslednjih tednih nadaljujeta pogovore
s predstavniki članic.

Vrh unije je ocenil, da obstaja na pod-
lagi dvostranskih pogovorov med vodite-
lji posameznih držav in Van Rompuyjem ter
Barrosom ter v luči razprave med vodite-
lji "zadostna raven potencialnega zbljanja
stališč", da je dogovor možen na začetku
prihodnjega leta. Voditelji so v kratkem
sklepu po koncu pogovorov v četrtek in
včeraj zapisali, da bi članice morale biti
sposobne premostiti preostale razlike v po-
gledih. Proračun EU je namreč pomemben
za povezanost Evrope in za rast ter zapo-
slovanje v vseh članicah sedemindvajsete-
rice, so dodali.

Van Rompuy je opozoril, da morajo
članice delati na proračunu zmernosti, saj
trenutne razmire terjajo skrbnost in pre-
vidnost pri obračanju vsakega evra. Isto-
časno pa se Belgijec zaveda, da mora biti
EU sposobna opraviti svoje naloge. Proračun
mora biti po njegovih besedah zasnovan
tudi v korist rasti, pri čemer zagotavlja,
da njegov zadnji predlog za 15 odstotkov
zvišuje sredstva za ukrepa za rast.

Njegov zadnji kompromisni predlog
sicer glede na izhodiščni predlog Evropske

Herman Van Rompuy ANSA

komisije predvideva znižanje za 80 milijard evrov, glede na aktualni večletni okvir 2007-2013 pa gre za realno zmanjšanje v višini 20 milijard evrov oziroma dveh odstotkov. Van Rompuy predlaga, da naj proračun 2014-2020 znaša 972 milijard evrov ali 1,01 odstotka bruto nacionalnega dohodka EU.

Belgijec svari pred dramatiziranjem
neuspeha vrha. Problematika je po njego-
vih tako kompleksna, da običajno ni dovolj
le en sam poskus. Tako je bilo že tudi pri
pogojanih o trenutnem večletnem finan-
čnem okviru.

Tudi nemška kanclerka Angela Mer-
kel in francoski predsednik Francois Hol-
lande sta bila optimistična. Merklovu je iz-
razila zadovoljstvo nad potekom pogovo-
rov in ocenila, da obstaja dovolj potencia-
la za dogovor na začetku prihodnjega le-
ta. "Imamo še čas. Nobenega razloga ni, da

bi nekaj sprejemali na silo," je dodala in ja-
sno pozvala k dogovoru na ravni vseh 27
članic, torej tudi Velike Britanije, ki se zav-
zema za posebno velike reze v proračun-
sko porabo. Pojasnila je tudi, da ni bilo na
pogovorih nobenih groženj z vetom.

Hollande je po koncu vrha prav ta-
ko povedal, da ultimativni ni bilo. Prepričan
je, da je prišlo do zadostnega zbljanja, da
Van Rompuy lahko prepozna pot do do-
govora. Na vprašanje, kdo je zmagovalc
vrha, je odgovoril, da nihče ni se zmagal
ne izgubil, saj dogovora še ni. Francija si si-
cer želi proračun, ki bo omogočil ustrezno
financiranje evropskih politik. Zadnji Van
Rompuyev predlog je po njegovih besedah
razumem, zato upa na dogovor v januarju.

Glede vzdružja v pogovorih med vo-
ditelji je pojasnil, da Nemčija ni želela izol-
irati Velike Britanije, cilj Francije pa je bil,
da se lahko vsi različni interesi dogovorijo.
Skupaj sta tako Nemčija in Francija odig-
rali vlogo v korist napredka Evrope, je po-
vedal.

Francija se po njegovih besedah ne
oklepa skupne kmetijske politike na način,
da bi škodila drugim politikam. Takšna re-
šitev je po njegovih besedah mogoča.

Tudi Barroso je potrdil, da so bili po-
govori zelo težki in kompleksni, a obenem
tudi konstruktivni. Vpeljali so tudi več jas-
nosti glede pričakovanj in stališč posa-
meznih članic. Prvotni predlog Bruslja je
po njegovem prepričanju nedvomno naj-
boljši za interes Evrope in ustrezno rav-
notežje med članicami, vendar pa v tej fa-
zi ne odloča Evropska komisija, temveč čla-
nice in Evropski parlament. Sam bo še na-

prej branil predlog komisije, a obenem se
zaveda potrebe po kompromisu. Cena od-
sotnosti dogovora v predvidenih rokih bi
bila namreč po njegovih besedah velikan-
ska. Zato članice in predstavniki evropskih
institucij Iščejo kompromis, ki pa mora bi-
ti dostojen glede na cilje in naloge EU.

Prvič se namreč govorji o realnih re-
zih v proračun EU in to v kontekstu po-
večanega članstva povezave in okrepitve
pristonosti EU. Ravnato zato se je treba osre-
dotociti tudi na kakovost proračuna in ne
le na njegovo višino, je dodal.

Van Rompuy ocenjuje, da so možni
rezi v prvotni predlog proračuna na način,
da se pri tem ne omejijo cilji Evropske ko-
misije. Ne izključuje niti nadaljnega zman-
šanja predlagane višine proračuna, vendar
pa morajo biti dodatni rezi skrbno načr-
tovani.

Za največje reze se je zavzemal bri-
tanski premier David Cameron, ki je želel
Van Rompuyev predlog zmanjšati še za 30
milijard evrov. Cameron sicer ni želel prev-
zeti odgovornosti za neuspeh vrha, Velika
Britanija pa po njegovih besedah ni bila
stisnjena v kot. Podobna stališča naj bi imel-
le še Nemčija, Švedska, Nizozemska, Dan-
ska in Finska. Cameron je še naprej pre-
pričan, da so potreben korenitejni rezi v pro-
računski predlog. "Ni dovolj le malo pri-
viti vijke," je bil jasen in izrazil razočara-
nje, da evropske institucije delujejo naprej,
kot da živijo v paralelnem vesolju. Žalosti
ga, da Evropska komisija ni želela omejit
stroškov evropske administracije. Vseeno
pa britanski premier vidi možnost dого-
vora. (STA)

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Le Croix: Italija je res dežela mafije, a tudi boja proti mafiji

SERGIJ PREMRU

Tokrat bom začel kar iz Trsta. Agencija za podeljevanje kreditnega ratinga Fitch objavlja krajsko noto, da ne bo več objavljala ocene za tržaško me-
stno upravo, ki je doslej bila AA- z ne-
gativnim izgledom, in to ker se je Trst, verjetno tržaška občinska uprava, od-
povedal sodelovanju pri postopku za
ocenjevanje in zato agencija ne bo več
razpolagala z zadostnimi informacija-
mi za rating oz. za analitično oceno.
Novico je povzela italijanska *MF-Dow-
Jones News*, ki navaja, da britanska
agencija ne bo več podeljevala ratinga
»furlanskemu mestu«. Če v Milanu pi-
šejo tako o Trstu, ni nič čudnega, da
Slovenijo postavljajo med Češko in
Madžarsko ...

Ista agencija Fitch je dan po ne-
davnih deželnih volitvah na Siciliji zni-
žala oceno tamkajšnji upravi od BBB+
na BBB, kar je malo več kot nična vred-
nost. O zmagri levosredinske koalicije
poroča švicarski *Tagblatt*, ki piše, da so
palajo Orléans v Palermu, sedež oto-
ške vlade, pred časom preimenovali v
skriti sedež mafiskske Cosa nostra: sedem
od zadnjih osem guvernerjev je
namreč šlo v zapor zaradi sodelovanja
z mafijo, na račun zadnjega pa vodijo-
sodno preiskavo. Novi predsednik Ro-
sario Crocetta pa je takoj po izvolitvi
napovedal, naj »mafija pripravi kovček«
v smislu, da nima več kaj iskati pri de-
želnim upravam. Takšno stališče je na Sici-
liju sila odmevno, pa tudi nevarno, če-
sar se Crocetta nedvomno zaveda, saj
ga že več let stalno varuje policijsko
spremstvo. Dnevnik iz kantona Bern
ugovarjava, da sta boj proti mafiji in pri-
zadevanje za socialno stalnici delovanja
tega neobičajnega politika, sina pre-
prostega delavca iz Gele, bivšega komu-
nista in javno izpričanega homoseksualca. Leta 2003 je bil izvoljen za
župana v rodnem mestu, ki je znano kot

trdnjava mafije, in je s prvim upravnim
aktom odslovil občinsko uslužbenko, ki
je zasedala delovno mesto, v kolikor je
žena znanega mafiskskega bossa. Mafija
je najela profesionalnega killerja v Li-
tvi, da bi obračunal z županom, polici-
ji pa je uspelo preprečiti umor, kar Cro-
cetta pripisuje posegu Matere božje, saj
se je zgordilo prav na dan brezmaže-
nega spočetja. Sedanja deželna koalicija
Demokratske stranke in sredinske
UDC pa ni preveč solidna, saj je preje-
la samo 30 odstotkov glasov, in UDC je
znača zaradi svoje bližine nekaterim
mafiskim krogom, kar ne predstavlja
najboljših pogojev za korenito čistko, ki
jo Crocetta namerava izvesti v palaci
Orléans. Ampak z »Madonnahilft«, s
pomočjo Matere božje, se bo morda vse
srečno iztekel, piše *Tagblatt*.

V Italiji vodijo vztrajen boj proti
mafiji, poroča *Le Croix*. Pariški katoli-
ški dnevnik navaja stališče izvedenca za
kriminalne združbe, ki meni, da je sicer
Italija dežela mafije, ampak tudi boja
proti mafiji na podlagi protimafis-
kega sistema, ki mu ni para na svetu.
Lani so arretirali več kot dva tisoč ma-
fijcev in zasegli več kot 12 tisoč nepre-
mičnin, podjetij, hotelov, kmetij, jah, luksuznih avtomobilov, zaradi zaplemb
pa so kriminalne organizacije v zadnjih
letih utprele več milijard evrov izgube.
Poleg tega Italija uspešno sodeluje s pre-
iskovalci na mednarodni ravni, saj si-
cilska mafija, ndrangheta iz Kalabrije in
neapeljska camorra delujejo transna-
cionalno. Med drugim je italijanska po-
licija napovedala, da bodo v kratkem
ustanovili v Kampaniji mednarodni
center za boj proti mafijam, v katerem
se bodo strokovno usposabljal pre-
iskovalci 190 držav članic sistema Inter-
pol, piše *Le Croix*.

Po vsej Italiji so zasedli na stotine
šol v znak protesta proti vladnim var-

čevalnim ukrepom, poroča *The Daily
Beast*. Newyorški spletni dnevnik pos-
veča daljšo reportažo valu mladinskih
protestov, ki je zajel polotok in se po-
nekod izrodil v nerede in nasišje. Šole so
v krizi, ponekod ne delujejo nití stra-
nišča, Italija namenja izobrazbi samo 5
odstotkov svojega BDP, kar je na tret-
jem mestu na dnu lestvice evropskih
držav. Prihodnje leto bodo sredstva še
dodatno oklestili, potem ko jih že pet let
krčijo. Dosedanji rezi so že priveli do
tega, da so »nekateri italijanske šole
podobne razvalinam«, piše *DB*, in
strukture 60 odstotkov poslopij ne od-
govarajo varnostnim pravilom. Tudi
osebje se krči, tako da so pogoji pou-
čevanja vedno bolj omejeni, in prav pro-
fesorji nekaterih šol sodelujejo pri di-
jaških protestih npr. z lekcijami na ulicah,
da bi opozorili javnost na nevzdržnost
nadaljnega krčenja šolskega sistema.
Vendar, tudi ko bi vlada privolila v zah-
teve protestnikov, bodo problemi оста-
li, predvsem ker mladi po diplomi imajo
bolj malo možnosti za zaposlitev. Italija
je namreč na predzadnjem mestu v
skupini 35 držav glede možnosti zapo-
slitve diplomirancev. Premier Monti se
strinja, da ravno mladi plačujejo visok
davek zaradi dolgoletnih zgrešenih iz-
bir na področju šolstva, vendar premier
nima možnosti, da bi več kot toliko sprem-
nil stanje zaradi težav z državnim
proračunom. »Škušamo se izogniti na-
pakan iz preteklosti, ki so se nakopiči-
le v zadnjih desetletjih in ki so nas pri-
vedle do problemov, ki jih je težko re-
šiti danes,« je izjavil Monti, ki je sicer tu-
di sam docent. Za dajki, ki hočejo pred-
vsem, da bi se lahko vrnili v razrede in se
zares usposobljali, pa je Montijeva
lekcia težko sprejemljiva, ugotavlja ne-
wyorsk medij.

Pa še dve novici iz sveta italijan-
ske politike. Agencija *Reuters* poroča

o primarnih volitvah, na katere so po-
klicani volivci leve sredine. Za kandi-
daturo na spomladanskih volitvah se
poteguje pet kandidatov, v resnici pa
sta resnično v igri tajnik demokratske
stranke Bersani in župan iz Firenc
Renzi. Prvi predstavlja tradicionalno
postkomunistično levico, Renzi pa bi
rad pometel s »staro gardo« in pre-
novil politični sistem. Bersani, ki ga
agencija označuje kot »brezbarvnega,
a zanesljivega« v javnomnenjskih ra-
ziskavah vodi pred Renzijem, katerega
»nastopi po ameriškem vzorcu« ni-
so prepričali tradicionalnih podpor-
nikov levice. Mimo izbire kandidata le-
ve sredine za Montijevega naslednika
pa londonska agencija navaja, kot
osrednji politični problem vprašanje
novega volilnega zakona, ki je zaenkrat
vse prej kot na vidiku.

In prav na koncu še »psihiogra-
ma italijanskega Le Pena«. Gre za na-
slav dopisa pariškega *Le Nouvel Ob-
servateur* o sedanji Berlusconijevi vlo-
gi, saj se je izkazalo, da so njegova zad-
nja stališča pravzaprav brez učinka.
Progresistični francoski tedenik ugota-
vlja, da je po odsodbi milanskega so-
dišča na zaporno kazen nekdaj pre-
mier napovedal vsega, pa tudi na-
sprotno od tega, kar je napovedal.
Predvsem ni več jasno, s čim bo raz-
polagal v volilni kampanji, saj mu
stranka razpadla. Med televizijskim na-
stopom je izpadel kot oslabel boksar,
zaman poziva sredinske volilce, osam-
ljen je politično in tudi v sami stranki.
Pri 76 letih bi se rad predstavil kot
novost, kot nov italijanski Le Pen, v bi-
stvu pa na koncu izpade kot destabilizir-
an človek, brez potrebnih lucidno-
sti. V zaključku mu *Observateur* sve-
tuje, naj kritično premisli svoje per-
spektive in naj se poda na počitnice v
priateljev resort v Kenijo.

Draghi vztraja pri nadzoru nad vsemi 6000 bankami

BERLIN - Potem ko je Nem-
čija v četrtek znova pozvala, naj eno-
tni mehanizem nadzora, pri katerem bo
imela osrednjo vlogo Evropska centralna
banka (ECB), vzame v ob-
zir le največje banke v območju evra,
je predsednik ECB Mario Draghi včeraj vztrajal, da mora spremljati
vse 6000 bank v evropski mone-
tarni uniji.

Draghi je po poročanju ameri-
ške tiskovne agencije AP prepričan,
da se bo le tako zagotovilo enake
okoliščine za vse in onemogočilo
»fragmentacijo finančnega sistema«.
Po njegovih besedah se lahko izka-
že, da so lahko tudi majhne finančne
institucije sistemsko pomembne.

V Nemčiji so medtem prepri-
čani, da predvideni enotni nadzor-
ni mehanizem ne bi smeli biti odgo-
voren za nadzor vseh bank v evropski
monetarni uniji, temveč bi se mor-
al osredotočiti le na največje, si-
stemske relevantne institucije. Kot
so opozorili, nadzor nad 6000 ban-
kami z enako intenzitetu praktično
ni mogoč.

TG1 pogasi kregarje v Demokratski stranki

RIM - Na začetku je bil Pier
Luigi Bersani. Potem se mu je pridružil Matteo Renzi. Na koncu pa se
je na zaslonu med sinočnjim večernim
televizijskim dnevnikom TG1 pojavilo vseh pet kandidatov na le-
vosredinskih volitvah - še Antonio
Tabacci, Laura Puppato in Nichi
Vendola. Renzijev volilni štab se je
zelo razburil, ko je izvedel, da bo
dnevnik prve mreže RAI dva dni
pred notranjimi volitvami intervju-
val samo Bersanija. Iz tabora tajni-
ka DS so ugovarjali, da je bil Renzi
trikrat gost oddaje Ballarò, zadnji hip
pa je uredništvo TV-dnevnika našlo
rešitev.

Angelino Alfano grozi, da ne bo k

GORICA - Sklep profesorskega zbora zavoda Gregorčič-Trubar

Nič več izletov, suplenc in mentorjev za tekmovanja

Ekskurzije, izleti, priprava na razna tekmovanja, nadomeščanja, razredništvo, podporni pouk, božičnice ... In še bi lahko navajali dejavnosti, ki so pomembni sestavni del šolske ponudbe, a ne spadajo med tiste storitve, ki so jih profesorji »primorani« zagotavljati na podlagi delovne pogodbe. V znak protesta zoper stalno krčenje sredstev javnemu šolstvu so profesorji na številnih italijanskih zavodih sklenili, da teh dejavnosti ne bodo izvajali, pred kratkim pa so to odločitev sprejeli tudi profesorji slovenskih licejev Primož Trubar in Simon Gregorčič v Gorici.

»Profesorji licejskega pola Gregorčič-Trubar smo na sestanku enotnega sindikalnega predstavninstva, ki je potekal 14. novembra, razpravljeni o nesprejemljivem krčenju sredstev javnemu šolstvu, ki ima nenadomestljivo vlogo pri vzgoji in izobraževanju. Ugotovili smo, da napovedani ukrepi občutno prizadevajo tudi našo šolsko stvarnost in še dodatno krijo dostojanstvo našega poklica. Poklic profesorja se ne omejuje zgolj na didaktično delo v razredu, ampak zaobjema še vrsto drugih obveznosti, ki zagotavljajo kvaliteto vzgojno-izobraževalnega procesa,« pravijo profesorji in pojasnjujejo, da so za vodenje raznih dejavnosti, kot so mentorstvo oz. priprava dijakov na razna tekmovanja (Cankarjevo priznanje, Kangourou, Vegoovo priznanje, ipd.), podporni pouk, prirejanje božičnic in organizacijo dneva spomina prejeli »simbolno placiilo« iz šolskega sklada, ki bi letos lahko bil okrnjen. »Predvideni ukrepi, ki dajejo prednost finančni plati, vodijo v smer osiromašenja pedagoškega dela. V ta namen smo se odločili, da pristopimo k vsedržavnemu protestu in zamrznuemo vse izvenkurikularne dejavnosti, ki so neizvedljive brez primernih prispevkov za šolski sklad. Dejavnosti bomo zamrznili, dokler nam ne bodo zajamčili ustreznih sredstev za učinkovito šolsko delovanje in obnovno delovne pogodbe.« Nekateri profesorji so navedeli, koliko bomo imeli na razpolago, «je povedala ravnateljica in poudarila, da so vse te dejavnosti pomembna bogatitev šolske ponudbe in priložnost za poglabljanje snovi, ki jo višešolski dijaki obravnavajo med poukom v razredu.«

Da zaenkrat ni še jasno, če in koliko denarja bodo šole doobile iz šolskega sklada, nam je potrdila tudi ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Mihuela Pirih. »Navadno smo oktobra že vedeli, koliko bomo imeli na razpolago, «je povedala ravnateljica in poudarila, da so vse te dejavnosti pomembna bogatitev šolske ponudbe in priložnost za poglabljanje snovi, ki jo višešolski dijaki obravnavajo med poukom v razredu.«

Poslopje slovenskega višešolskega središča BUMBACA

ROŽNA DOLINA - Judovsko pokopališče

Tudi minister ogorčen

»To dejansko Novi Gorici ni v ponos. Taki objekti zahtevajo spoštovanje, pieteten odnos do svetosti tega kraja. Presenečen sem, da zaradi tako majhne koristi, majhnega posla, ki se tu dogaja, ne pride do razglasitve spomenika lokalnega pomena,« je včeraj pozno popoldan po ogledu judovskega pokopališča v Rožni Dolini povedal minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk, ki se je v Novi Gorici mudil zaradi podelitve Zoisovih nagrad in priznanj.

Ministrovo ogorčenje se nanaša na dejstvo, da novogoriški mestni svetniki niso potrdili odloka o zaščiti tega objekta kot kulturni spomenik lokalnega pomena. Kot smo že poročali, sta bila objekt in pokopališče v letu 1985 sicer že zaščitena, ker je ta odklop že zastarel in pomajkljiv, ga je kazalo posodobiti, predvsem pa določiti, katere vsebine so v objektu dovoljene in katere ne. Trenutno je v nekdani mirlski vežici bife, pred tem pa je imela prostore v najemnu igralnico. »Ponovno bi pozval mestne svetnike, da bi o tem premisili, ker mislim, da mestu to ni v ponos,« je dodal minister, ki se je s pomočjo

zgodovinarja Renata Podberšiča seznanil z zgodovino pokopališča in mirlski vežice ter z nekdanjim vlogom judovske skupnosti v Gorici. »Sedaj, ko zadevo poznam, bom preveril, kakšne možnosti ima ministrstvo pri tem. Če obstaja, bo ministrstvo gotovo posredovalo,« je obljubil Turk. In dodal je: »Za spomenik državnega pomena pa je potrebno, da zadosti nekatерim pogojem. Ni dovolj, da je v mestni občini, ki nima posluha za nekaj.«

Tudi načelnik novogoriškega občinskega oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo Niko Jurca je včeraj znova poudaril presenečenje in razočaranje nad svetniško odločitvijo: »Takega primera verjetno še ni bilo. Nisem še zasledil, da mestni svet ne bi želel zaščiti objekta kulturne dediščine. Mislim, da storiti ni mogoč več nič. V istem sestavu mestni svet morda takega odloka ne sme več obravnavati. V tej sestavi najbrž tudi nima več smisla poskusiti še enkrat. Svetniki so pa izkazali takoj stopnjo odnosa do kulture. Morda bodo pa naslednje sestave kaj bolj dojemljive za varovanje kulturne dediščine ...« (km)

Minister Žiga Turk in spremljevalci na pokopališču K.M.

NOVA GORICA

Leto dni izsiljeval mladoletnika

Z grožnjami in fizičnim nasiljem »služil« denar

Približno leto dni je 19-letnik iz tolminske občine v Novi Gorici izsiljeval mladoletnika iz Sežanskega. Z grožnjami in fizičnim nasiljem ga je prisilil v to, da mu je vsak dan prinašal manjše vsote denarja. Policisti so izsiljevanju venadarle naredili konec: v četrtek popoldan so 19-letnika s kazensko ovadbo priveli pred preiskovalnega sodnika novogoriškega okrožnega sodišča. Ta ga je po zaslisanju spustil na prostost.

Policisti opozarjajo na tovrstno obliko medvrstniškega nasilja in različne oblike izsiljevanja, ki se pojavljajo med mlajšo populacijo. Nasilje nad vrstniki namreč predstavlja jo različne oblike namernih agresivnih ravnanj, ki jih vrstnik ali skupina vrstnikov izvaja nad otrokom oz. mladostnikom. Policisti zato pozivajo vse stare in mladostnike, če opazijo znake tovrstnega nasilja med vrstniki oziroma če gre za kakšen drug neprijeten dogodek, da to nemudoma prijavijo. (km)

NOVA GORICA - Na parkirišču

Okradla sta jo v avtomobilu

Italijanska državljanica, ki je prišla po nakupih v enega od novogoriških nakupovalnih centrov, je nič hudega sluteč postala žrtev prevarantov.

Ko se je 58-letna ženska usedla v svoje vozilo, da bi se odpeljala, je do nje pristopil neznanec in ji z gestami kazal na levo zadnjo gumo, češ da je prazna. Voznica je izstopila in si pnevmatiko, s katero ni bilo nič narobe, ogledala, nato pa se je vrnila v avtomobil. Teden je opazila, da je torbica, ki jo je bila odložila na sedež poleg sebe, izginila, vrata avtomobila na sopotnikovi strani pa so bila odprta. Ko je prvi znanec žensko zamotil, je namreč njegov pajdaš odpril vrata in izmaknil torbico z denarnico, dokumenti, plačilnimi karticami in mobilnim telefonom. Storilca sta takoj izginila neznano kam. Policisti, ki pozivajo k previdnosti pred neznanci, zbirajo podatke o primeru. (km)

RONKE - Tatvina v trafiki

Odnesli so le nekaj zavojev cigaret

Trafika v Ulici Garibaldi v Ronkah je bila ponovno tarča tatov. V noči s četrtna na včerajšnji dan so neznanci vložili v njene prostore skozi vhodna vrata, odnesli pa so le nekaj zavojev cigaret,

saj denarja ali dragocenih predmetov niso našli. Sile javnega reda je poklicala upraviteljica trafike, ki je včeraj zjutraj opazila, da so bila vrata poškodovana in da je na polical zmanjkal nekaj deset zavojev cigaret. Škoda ni pretirano velika, upraviteljica pa bo moralna tudi poskrbeti za popravilo vrat.

Patrulja tržiške policije si je včeraj zjutraj opravila vsa potrebna preverjanja in uvedla preiskavo, preko katere bo skušala izslediti tatu ali tatove. Sosedi tržiškim

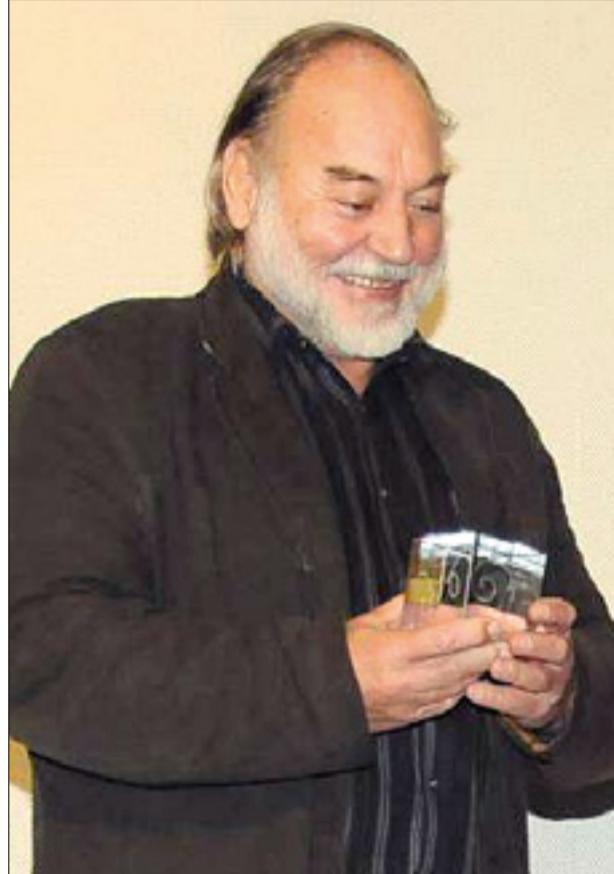
policistom ne bodo v veliko pomoč, saj ni včeraj ponoči nihče slišal sumljivega hrupa ali opazil tatov.

Upravitelji trafike v Ulici Garibaldi v Ronkah so v preteklosti že doživeli več podobnih neprijetnih dogodkov. Najhujši primer se je zgodil novembra leta 2005, ko je trafiko obiskal moški iz Ronk, ki so mu kasneje nadeli vzdevek »samotni ropar«. Moškega, ki je bil takrat star 43 let, so policisti arretirali pol ure po drugem roпу, ki ga je izvedel v trafiki v Ulici Gorizia v Tržiču. V trafiku v Ulici Garibaldi je Rončan s pokritim obrazom vstopil le nekaj dni prej: prodajalki je z želesno palico v rokah zagrozil, naj mu da denar, na kar je pobegnil z motornim kolesom.

GORICA - Kinoateljev poklon viziji Karpa Godine

»To ni nagrada, a topel, neviden stik z Bratino«

Karpo Godina z nagrado na odru Kulturnega doma (levo), kader iz njemu posvečenega filma »Karpopotnik« (desno zgoraj), Aleš Doktorič z avtorjem Matjažem Ivanišinom (desno)

BUMBACA

Ko je slovenski filmski avtor Karpo Godina na odru prevzel stekleno nagrado in nato še mikrofon, se mu je glas zlomil: »Ne morem je imenovati nagrada ... je neke vrste topel, neviden stik, ponovno, z Darkom Bratino.« Mimo izraženih namenov organizatorjev iz vrst Kinoateljeja je bil četrtek v Kulturnem domu preplet s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Povzornost je bila zato še večja, besede in slike so padale na plodnejša tla. Kinoatelje je sicer izgubil tesnejši stik z mestom in del svoje publike, nikakor pa ne sposobnosti, da iz prireditve naredi dogodek. Za spomin, za dušo.

Z nostalgičnim predznakom ga je prvi zapečatil predsednik Kinoateljeja Aleš Doktorič: »Z malo nostalgie se vračamo v Kulturni dom. Tu je bila leta 1981 na pobudo Darka Bratine prva retrospektiva slovenskega filma. Prišli smo sem, ker Kulturni dom obhaja svojo obletnico, in spomnili smo se, da ima tudi Kinoatelje obletnico. Njegov prvi nastop je bil leta 1977, pred 35 leti.« Toku spominov naj bi nato prispeval Livo Semolič, predstavnik Kulturnega doma in član prvega jedra mladih, ki so se strnili okrog Bratine in se naužili njegovih vizij. Namesto nostalgije pa je Semolič ponudil sedanjo krizo: »To je prelomnica: nekaj se je zaključilo, a ne vemo, kaj se je začelo. Hkrati ne moremo mimo dejstva, da je stanje kulture in sožitja danes neprimerljivo boljše kot v Darkovih letih. Tudi kriza nam bo morda pomagala. V teh časih potrebujemo veliko več kulture.« »A "živjo, kriza" pravi ta, ki se v času brez krize ni zna obnoviti,« je pripomnil Doktorič. Da bodo dejelni finančni rezni najsilovitejši udarili po kulturni in filmu, je opozorila senatorka Tamara Blazina. Spomnila je na Bratinovo srčno kulturno in o Kinoateljeju povedala, da je v filmskem svetu to, kar bi rada bila slovenska manjšina v deželi - dodana vrednost. Doktorič ji je prirrtlil z ugotovitvijo, da je Kinoatelje omogočil v mestu neko ugodno klimo, zaradi katere se je filmska dejavnost razbohotila. Ko so z besedami ugasnile tudi luči, je operater sprošil projektor, na platnu pa se je odvrl pravi dokumentarni biser »Karpopotnik«, paša za oči in dušo. Avtor mlajše generacije Matjaž Ivanišin ga je posvetil Karpu Godini, svojemu pedagogu na akademiji; ker pa ta ni hotel pred kamero, je Ivanišin ubral pot spominov, podob in jezikov po Vojvodini - skozi kraje, ki jih je Godina s filmsko kamero prepotoval štiri deset let prej.

Ko je nastopil trenutek izročitve Nagrade Darko Bratina - Poklon viziji, sta utepeljitev prebrali Bratinovi hčeri, Mila in Majda. »Izjemno delo Karpa Godine prispeva, najprej v okvir jugoslovenskih kinematografij, potem pa v slovenskem filmu, k oblikovanju kritične in človekoljubne zavesti, v kateri rase prizadevanje za svobodno in pluralno družbo,« je bilo povedano. Doktorič je do dal: »Ta nagrada nam je draga, ker je bil Kar-

GORICA - Nižješolci in dijaki prvih letnikov višjih srednjih šol

Rastejo s knjigo

Po obisku Feiglove knjižnice vsak dijak prejme v dar slovensko leposlovno delo

Študentje v Feiglovi knjižnici

Tudi v Feiglovi knjižnici v Gorici poteka slovenski nacionalni projekt »Rastem s knjigo«, ki je namenjen nižješolcem in dijakom prvega letnika višjih srednjih šol in v katerega so letos prvič vključene zamejske knjižnice. Cilj projekta je dijake spodbuditi k prebirjanju kvalitetnega slovenskega izvirnega leposlovnega ter k obiskovanju in samostojnemu uporabi knjižnice, knjižničnega gradiva in ostalih knjižničnih storitev. Pomembno je, da je obisk knjižnice za dijake zanimiv in privlačen, da odidejo navdušeni nad knjigami in nad knjižnico, predvsem pa motivirani za branje.

Projekt se vsako leto uradno začenja 8. septembra, ob mednarodnem dnevu pismenosti. Do konca šolskega leta naj bi dijaki obiskali najbližjo osrednjo knjižnico, spoznali njeni gradivo, ureditev, dejavnosti in možnost iskanja gradiva s pomočjo kataloga Cobiss-Opac. Ob zaključku obiska Feiglova knjižnica podari vsem dijakom leposlovno delo. Projekt izvajata slovenska Javna agencija za knjige ter ministerstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v sodelovanju s kulturnimi in izobraževalnimi organizacijami. Obiskovanje knjižnice je del izobraževalne poti vsakega študenta, saj podpira proces samostojnega učenja, usposabljanja, raziskovanja in vseživljenjskega učenja. Zato naj velja ta dopis tudi kot poziv šolam in dijakom, naj priložnost izkoristijo.

SOLKAN-PEVMA - S kajaki med valovi ponorele Soče

Podvig »drznih ali norih« vsem na ogled na spletu

Pred nedavnim je med našimi bralci veliko pozornost vzbuil članek z naslovom »Drzni ali nori«. Objavljen je bil na goriški strani, opisuje pa pravi podvig treh drznih (morda tudi nekoliko norih) kajakašev, ki so izvali valove narasle in deroče Soče ter v manj kot desetih minutah preveslali 6-kilometrsko razdaljo od Solkanova do Pevme. Eden izmed drznih kajakašev - slovenski prvak Nejc Žnidarčič - je s kamero na čeladi posnel celotni spust. Takrat nam je mojster vesla napovedal, da bo posnetek »naložil« na youtube. To je tudi storil. Desetiminutni filmski zapis je sedaj na ogled vsem, ki se znajdejo v »plovbi« po internetu. Navodila so enostavna: na računalniku moramo najprej naložiti spletno stran www.youtube.com; ko se stran prikaže, v iskalnik zapisi: Poplave Solkan-Piuma 5.11.2012. Prikazal se bo kader z začetnim prizorom iz filma. Ko bomo kliknili nanj, si bomo lahko v domačem udobju ogledali in podživeli, kar vidi in doživi kajakaš na deroči Soči. Izjemno zanimivo! (vip)

Iz 10-minutnega video zapisa Nejca Žnidarčiča

GORICA - Rokovnik

Novi ali navidezno novi podatki

Goriški zgodovinski rokovnik 2013, z naslovom v originalu »Agenda storica di Gorizia 2013«, je doživel peto izdajo. V zadnjem petletju smo iz posameznih izdaj izvedeli veliko dogajanj, povezanih z Gorico in neposredno okolico, ki so sicer že drugod zabeležena, a jih je koristno občasno osveziti in drugače prikazati: bolj odmaknjeno in zato bolj objektivno. Tudi na osnovi novih ali navidezno novih podatkov. Tisti »navidezno« se nanaša na vire, ki jih je dosedanja uradna zgodovina prekrivala ali sploh zamolčala.

Da ne ostane zgornja misel nerazumljiva, navajamo nekaj primerov. Kje drugje je zabeleženo, razen v zavesti in spominu - in tudi to le deloma - naše narodne skupnosti, da je med vsemi ostanimi mestnimi upravitevami od leta 1851 do leta 2012 bil tudi Karlo Rutar vlogi Predsednika okrožnega komiteja leta 1945? Ali pa, da sodi med državne voditelje tega ozemlja od leta 1943 do leta 1947, poleg Viktorja Emanuela III., Friedricha Rainerja in Zavezniške vojaške uprave, tudi Josip Broz Tito? Rokovnik nas spomini, da se je Wilhelm Oberdank rodil v Gorici, v Ulici Kočevia, kot nezakonski sin, zato je priimek dobil po mami, medtem ko ga imajo vsi za Tržačana. Junaku je iz njega napravila še fašistična oblast v povojem patriotskem čustvenem navalu, in sicer 40 let po njegovi usmrtnosti na Dunaju. Prej ga ni nihče niti omenjal.

Cetrtkove predstavitve se je v konferenčni dvorani hotela Entourage v Gorici udeležilo več kot sto petdeset ljudi. V dveh krogih so jih v zaporedju nagonovorili pisci različnih poglavij: nekaj je takih, ki sodelujejo že od prve izdaje, drugi so novi. Gre za goriške občane, izklju-

Sooblikovalci rokovnika

BUMBACA

čno moške, ki se že desetletja zanimajo in raziskujejo razne vidike mestne zgodovine: judovstvo, prvo svetovno vojno, cerkvena dogajanja, cesarsko obdobje, razmejitve po drugi svetovni vojni itd. Letošnji avtorji so Claudio Bulfoni, Riccardo Ceccovini, Tullio Chiussi in Stellio Raida. Letos je dodatno spregovoril kot publicist svoje homilije msgr. Dino De Antoni, do nedavnega goriški nadškof. Z vsemi se je pogovarjal in jih usklajeval Francesco Pira, redni profesor sociologije na Videmski univerzi, kjer poučuje komunikacijski kompleksnih organizacijskih struktur.

Med poglavji o zgodovini, mestnih posebnosti, osebnostih, arheologiji in statistiki najdemo več drobcev ali daljših odstavkov, ki se nanašajo na slovensko narodno skupnost. V okviru miselnih priprav na obletnico Tolminskoga punta prihodnje leto so objavili strnjeni opis tedenega dogajanja. V poglavju »Izgubljena identiteta« je seznam 1400 poitaljančnih slovenskih priimkov, kar bo dalo misliti marsikateremu someščanu, kje so njegove korenine. V nekem drugem seznamu najdemo več kot 250 besed slovenskega in nemškega izvora, ki se uporabljajo v italijanskem ljudskem jezikovnem izročilu; seveda vse manj, saj italijanska mladina govori sedaj celo italijsčino brez narečnih primes iz Venetija, Furlanije, Laškega ali Istre, angleščino pa obvladuje le na šolski ravni. Tako piše v Rokovniku. Še en drobec: pred pol drugim stoletjem je na Soči hkrati utenilo 52 oseb! Tega ne vemo niti tisti, ki se po njej pogosto podimo s kajaki in gujenjaki.

Kje je novi rokovnik brezplačno na razpolago? Čim prej morate v trafičko v Crispijevi ulici, kjer jo dobite ali naročite z vpisom v pripravljene pole. (ar)

GORICA - Stalni odbori EZTS GO predstavili načrte

Ne samo porodnišnica, a ambicioznejši projekt

Včerajšnje zasedanje v Gorici; na vidnih mestih so sedeli trije goriški župani (z desne Milan Turk, Matej Arčon in Ettore Romoli), ki se nadajo, da bo EZTS prinesel razvoj

BUMBACA,

Ne razmišljajo le o čezmejni porodnišnici, pač pa o uresničitvi ginekološko-porodniškega sistema na visoki ravni, v okviru katerega bi rodnost podpirali s spremeljanjem žensk pred in po porodu. O tem in drugih projektih, za katere se bo zavzelo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), je tekla beseda na včerajšnjem dogodku »Tvoj glas v EZTS«, kjer so predstavili dosedanje delo štirih stalnih odborov, ki delujejo v okviru novega instrumenta občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Udeležence in goste, ki so napolnili dvorano konferenčnega centra, sta pozdravila vršilec dolžnosti direktorja EZTS Marjan Pintar in goriški župan Ettore Romoli, ki je spregovoril tudi v imenu županov Mateja Arčona in Milana Turka, nakar je bila pozornost osredotočena na »vsebine« EZTS.

Kar nekaj pričakovanja je vladalo v zvezi s projektom na področju zdravstva in predvsem v zvezi s pobjudo čezmejne porodnišnice, ki je zaradi načrta ukinitve goriškega porodniškega oddelka zelo aktualna. »To, o čemer razmišljamo, ni preprosto porodnišnica, pač pa integriran oddelek, iz katerega bi bolnišnici z združevanjem resursov naredili pravi center odličnosti. Sodelovanje med bolnišnicama bi ne zadevalo le faze poroda, pač pa bi vključevalo obdobje pred in po njem. Prihodnji teden se bodo začeli sestanki med predstavniki dveh porodniških oddelkov, saj bo EZTS nudil okvir, ostalo pa bo v domeni tehnikov,« je povedal predsednik odbora Bernard Spazzapan. Ostali ukrepi na področju zdravstva bodo namenjeni čezmejni mreži za vodenje komunikacij med zdravstvenimi sistemi, usklajevanju urgenčnih storitev, sodelovanju za boljše izvajanje evropske direktive o prostem prehodu bolnikov, spodbujanju zdravja starejsih, rešitvam za izboljšanje storitev nege na domu ter socialnemu vključevanju. O potencialnih ukrepih na področju energetike je spregovoril predsednik pristojnega odbora Giuseppe Fiannacca, ki je omenil skupen javni potniški promet na zemeljski plin ali druga gorišča, polnilne postaje za električna vozila, energetsko obnovo javnih objektov, posodobitev javne razsvetljave, sočasno proizvodnjo električne/toplote energije, omrežje daljinskega ogrevanja s čezmejno distribucijo toplice, optimizacijo pretoka energije med Italijo in Slovenijo in oblikovanje t.i. pametnega omrežja ter izvedbo visoko energetsko učinkovite mestne četrti. Tomaž Vuga, ki predseduje odboru za promet, je spregovoril o projektih, ki so že v teku, navedel pa je tudi možne projekte za povezavo cestnega omrežja na področju občin, okrepitev in povezavo kolesarskega omrežja, povezavo javnega potniškega prometa ter ukrepe na področju varstva pred poplavami. Odbor za kulturo in izobraževanje vodi Boris Nemeč, ki je med kratkoročnimi cilji omenil turistični vodič in projekt o prvi svetovni vojni, med dolgoročnimi pa evropsko univerzo in univerzitetno mesto. Včerajšnji dogodek je bil tudi priložnost za podpis protokola o sodelovanju z Informestom in RRA Severne Primorske, ki nudita EZTS strokovno pomoč. Direktor RRA Črtomir Špacapan je povedal, da bo EZTS tudi omogočil, da se ponovno začne razpravljati o nekaterih zamujenih priložnostih, kot so skupno odlagališče, čistilna naprava ali internetno omrežje. (Ale)

EZTS - Glas obmejnih društev

Želja po povezovanju

Predlagajo ustanovitev institucije, ki bi omogočala mladim pridobivanje delovne prakse v obeh prostorih

Tudi obmejna društva, ki delujejo na področjih kulture in mladinskih dejavnosti, upajo, da se bo slišal njihov glas, oziroma polagajo upe v EZTS GO, da bo pomagal uresničiti njihove pobude. Le-teh s skupnim imenovalec: željo po povezovanju - je bilo slišati kar veliko. Predvsem mladi so bili tisti, ki so v imenu svojih organizacij prispevali ideje o prihodnjem razvijanju skupnega prostora, nekatere bolj, druge manj izvirne.

»Poleg že obstoječih, bi bilo smiselno v okviru EZTS GO formirati tudi odbor za upravo. Nanj bi se, na primer, lahko obrnili

le organizacije z obeh prostorov, ki si želimo organizirati skupne dogodke, a trčimo na ovire, kot sta dve različni občinski upravi s svojimi predpisi,« je predlagala Barbara Poša iz novogoriškega kulturno umetniškega društva Krea. Več predlogov preostalih sodelujočih društev se je nanašalo na skupni turistični razvojni načrt treh občin (Šempetra, Nove Gorice in Gorice), na povezavo mladih z gospodarstvom obeh prostorov in luči iskanja bodočih zaposlitev in ustanovitev institucije, ki bi omogočala mladim pridobivanje delovne prakse v obeh prostorih, pa na dvojezični študentski čas-

nik, mešano košarkarsko ekipo, fond za finančiranje skupnih dogodkov obmejnih društev ... Tudi glasba po mnemu predstavnikov centra za glasbeno vzgojo Emil Komel lahko služi kot povezovalec mladih. Predlagajo nastanek novega glasbenega in umetniškega čezmejnega središča, ukrepe na znanstvenem in raziskovalnem področju in glasbeno produkcijo, ki bi uresničevala čezmejne pobude. Tudi sodobna »street art« umetnost lahko polepša nekdanjo mesto oziroma stičišča obeh Goric, kar bi prispevalo k razvoju svojevrstnega kulturnega turizma. (km)

Franco Frattini

FRANCO FRATTINI
»Pred letom 2014 želimo biti operativni«

»Obseg delovanja goriškega EZTS bo v dobrini odvisno od sredstev, ki jih bo EU dala na razpolago za programsko obdobje 2014-2020, zato pozorno sledimo pogajanjem o evropskem proračunu. Najpomembnejšo tekmo bo EZTS odigral na področju celotnih teritorialnih naložb, to je programov, ki jih v prejšnjih programskih obdobjih ni bilo. Operativni pa želimo biti že pred letom 2014, pri čemer bomo potrebovali deželno pomoč.« Tako je povedal predsednik EZTS GO Franco Frattini, ki je na dogodku v konferenčnem centru v Gorici spregovoril o programskih smernicah novega goriškega instrumenta za čezmejno sodelovanje. »EZTS stopa v odločilno fazo načrtovanja. Pogajanja o novem evropskem proračunu bodo za nas zelo pomembna, saj bo od njih odvisno, koliko denarja bo na razpolago za posamezna področja med leti 2014 in 2020. Prizadavamo pa si, da bi lahko že prihodnje leto pridobili nekaj sredstev, ki niso bila izkoriscena v zaključujočem se programskem obdobju. Zato apeliram na predsednika FJK, naj omogoči vključitev EZTS v regionalne operativne programe,« je povedal Frattini, po katerem bodo skušali nekaj sredstev pridobiti tudi preko italijanske vlade - v ta namen so že stopili v stik z ministrom Barco - in Slovenije. Frattini je za pomoč pri doseganju tega cilja zaprosil generalnega konzula RS v Trstu Dimitrija Rupla, ki je bil med udeleženci srečanja. Frattini je prepričan, da bo EZTS GO, ki je prvo združenje za teritorialno sodelovanje na občinski ravni v Evropi, deležno primerne pozornosti, izrazil pa je tudi upanje, da prispevki v novem programskem obdobju ne bodo preveč okrnjeni. »Že zdaj pa vemo, da bo EU nekaterim področjem namenila več sredstev. To so inovacije v MSP, varčevanje z energijo, eko turizem in ekologija. V tem okviru bi lahko na Goriškem razmišljali o skupnem sistemu upravljanja z odpadki.«

GORICA - Priprave na jutrišnje primarne volitve leve sredine

Kandidati in navijači

Tudi na Goriškem tečejo priprave na jutrišnje primarne volitve. Leva sredina bo na njih izbirala kandidata, ki se bo prihodnje leto potegoval za mesto predsednika vlade. Po ozemljju goriške pokrajine bo posejanih 23 volišči. Brez lastnega volišča bosta le Števerjan in Dolenje. Števerjanci bodo glasovali na goriškem sedežu v telovadnici slovenskega višješolskega središča v Ulici Puccini, prebivalci Dolenja pa v Krminu. In doberdobski občini bo volišče na sedežu društva Jezero, v Sovodnjah v avtoriji občinskega sveta, v Tržiču v galeriji sodne urednosti, v Krminu v večnamenski dvorani, v Fari v knjižnici, v Gradišču v palači nekdanje zastavljalnice, v Gradežu v avtoriju Biagio Marin, v Marianu v socialnem centru, v Medeji v dvorani Aldo Gallas, v Mošu na županstvu, v Moraru v konferenčni dvorani, v Zagradu v večnamenski dvorani v nekdanjem vrtcu, v Škocjanu v večnamenskem središču, v Štarancu v večnamenski dvorani, v Vilešu v palači Gheriach ter na sedežih Demokratske stranke v Foljanu-Redipulji, Ronkah, Romansu in San Pieru. Vsak volivec se bo moral odpraviti na volišče v občini, kjer ima bivališče; študentje glasujejo v kraju, kjer stanujejo. Predpogoj za glasovanje je vpis v volilne sezone: vpisati se je mogoče na spletni strani, in sicer na spletni strani www.primarieitalianebenecomune.it/registrazione/appello. Pomembno je, da volivec prinese s sabo na volišče potrdilo o vpisu, opravljenem na spletu, ki ga bo natisnil. Volišča bodo odprta od 8. do 20. ure.

V tekmi so Pierluigi Bersani, Laura Puppato, Matteo Renzi, Bruno Tabacci in Nichi Vendola; tudi na Goriškem se je vo-

dila zanje volilna kampanja, edino Tabacci ni imel za sabo volilnega odbora, nekaj navijačev pa premore zlasti na Tržiškem. Poskali smo podporne ostalih štirih tekmecev in jim predlagali, naj utemelijo svojo izbiro.

Goriški koordinator Slovencev v Demokratični stranki Aleš Waltritsch podpira Pierluigija Bersanija: »To je sposoben in izkušen politik, ki bo zнал voditi državo tudi v sedanjih težkih časih. Svojo sposobnost je že dokazal kot predsednik dežele Emilia Romagna, nato minister in državni tajnik Demokratične stranke. Njegov program, ki je hkrati program Demokratične stranke, sloni na morali, delu in enakopravnosti. Bersani zagovarja moralno državo pri vodenju države in v odnosu politike do občanov. Italija ne sme več biti država "prebrisancev", vsi morajo imeti iste možnosti, ki jih mora ljudem zagotavljati država. Na delu sloni italijanska ustava. Možnosti, da pridejo do dostenjstvenega dela, je treba zagotoviti predvsem mladim, ki se danes ne dokopljajo več niti do prekerne službe. Treba je reformirati trg dela in pri temupoštevati temeljne pravice; za to bo potrebno pridobiti finančna sredstva, ki jih bo mogoče najti le tako, da se bo reformiral tudi sistem črpanja in porabe denarja. S tem v zvezi je treba dodatno pospešiti "lov" na davne utajevalce, kdor ima več, pa mora tudi dati več. Potrebujemo namreč pravičnejšo porazdelitev doprinosa k javni blagajni in blaginji. S tem ciljem bo treba reformirati državni ustroj, ki ne bo več dopuščal potrat, o katerih ne prestano beremo in slišimo. Zagotavljati bo treba kvalitetno javno zdravstvo, učinkovit sistem socialnega skrbstva, vsem ljudem pa državljanske pravice. Razvoj mora složiti na vsem, kar je dobrega v državi, zato je treba radi pogopevati rezultat ... Upam, da temu ne bo tako, saj javne raziskave kaže-

Za Lauro Puppato navija Giuseppe Cingolani, načelnik svetniške skupine Demokratične stranke v Gorici:

»Fosili ali obnovljivi? Da lahko izbiramo med tem dva možnostima, nam omogoča udeležba Laure Puppato na primarnih volitvah. Ona ni fosil, nima rada ne petroleja ne plina, ki sta energiji iz preteklosti, tako kakor vodilni politični kader ter politične in gospodarske izbire zadnjih dvajset let. Fosilom se moramo zahvaliti za to, kar so nam dali, in jih prepustiti preteklosti ter s korenitom preobratom pripraviti novo ekonomsko strategijo in moralno državo za prihodnjih dvajset let. Laura Puppato je kot županja občine Montebelluna dokazala, da odpadki lahko postanejo bogastvo in da poštevne osebe lahko odigrajo vlogo v politiki. "Green economy", recikliranje, državljanske pravice, zaščita prelepega teritorija, umetnost in lepotu, delo žensk: to so obnovljivi energetski virov ter politike smotrnega okoljskega razvoja. To je edina dejavnost v Italiji, kjer število delovnih mest ni upadel, a je celo naraslo. Pomembni so tudi rezultati, ki jih je dosegel na področju zdravstva. Vendola je edini državni politik, ki prepričljivo stoji na strani mladih, brezposelnih, delavcev in šibkejših slojev, ki so bili in so še pod vse močnejšim udarom kričivih neoliberističnih politik, pre Berlusconijev in sedaj Montijeve vlade, katerih skrb so edino interesi bančnih in finančnih korporacij. Vendola borbeno zagovarja zaščito socialnega in zdravstvenega sistema, javno šolstvo in kulturo, laičnost, pravičnejšo reformo davčnega in pokojninskega sistema, vrednotenje zgodovinsko kulturne dediščine, temeljito krčenje stroškov politike, vojaških stroškov ter spoštovanje osnovnih človekovih svoboščin in pravic narodnosti in jezikovnih manjšin. To je pokončen človek, ki postavlja etiko na prvo mesto v politiki, ki ima kulturno širino in daljnovidno vizijo za reševanje družbenih problemov.«

Andrej Gergolet, deželni koordinator Slovencev v Demokratični stranki, je stopil na stran Mattea Renzija: »V Demokratični stranki, ki se proglaša za nov in inovativen subjekt v političnem prostoru, potrebujemo novih oseb. To je prišlo do izraza tudi rezultatih zadnjih volilnih preizkušenj. Volivci so dokazali, da si želijo novih ljudi, novih obrazov, predvsem si želijo generacijske zamenjave, ne pa ponavljajoče se strankarske nomenklature. Primarne volitve bi morale biti prava demokratična igra in odprto soočenje, žal pa ugotovljajo, da postavljajo količke, ker bi radi pogopevali rezultat ... Upam, da temu ne bo tako, saj javne raziskave kaže-

jo, da je tekma med Bersanijem in Renzijem izenačena. Renzijeva zmaga bi posnela potres v stranki in predvsem generacijsko zamenjavo v njenem vodstvu. Prevetrati je treba politiko in njene vsebine, kar lahko storiti le mlajša garnitura. Zato da bo brezposelnost mladih tudi v vrhu skrb bodoče vlade in da se preusmeri sedanjih negativnih trendov.

Nichija Vendola podpira župan Doberdoba Paolo Vizintin: »Vendola je karizmatični leader z izrazitim upravnim sposobnostmi. Zanj so zgovorja dejstva, konkretnost in rezultati, ki jih je dosegel kot predsednik Apulije. Pod njegovim vodstvom je dejela dosegla prvo mesto, kar zadeva bruto notranji proizvod, inovacije, naložbe na področje obnovljivih energetskih virov ter politike smotrnega okoljskega razvoja. To je edina dejavnost v Italiji, kjer število delovnih mest ni upadel, a je celo naraslo. Pomembni so tudi rezultati, ki jih je dosegel na področju zdravstva. Vendola je edini državni politik, ki prepričljivo stoji na strani mladih, brezposelnih, delavcev in šibkejših slojev, ki so bili in so še pod vse močnejšim udarom kričivih neoliberističnih politik, pre Berlusconijev in sedaj Montijeve vlade, katerih skrb so edino interesi bančnih in finančnih korporacij. Vendola borbeno zagovarja zaščito socialnega in zdravstvenega sistema, javno šolstvo in kulturo, laičnost, pravičnejšo reformo davčnega in pokojninskega sistema, vrednotenje zgodovinsko kulturne dediščine, temeljito krčenje stroškov politike, vojaških stroškov ter spoštovanje osnovnih človekovih svoboščin in pravic narodnosti in jezikovnih manjšin. To je pokončen človek, ki postavlja etiko na prvo mesto v politiki, ki ima kulturno širino in daljnovidno vizijo za reševanje družbenih problemov.«

GORICA - 54. Cecilijanka

Dvodnevni praznik zborovskega petja

Letošnja pevska revija Cecilijanka bo 54. po vrsti. Prvič je bila izvedena 23. novembra 1958; takrat je nastopilo pet zborov. Glavna pobudnika sta tedaj bila profesor in duhovnik Mirko Filej ter Slovensko kulturno prosvetno društvo. Ko se je v januarju 1959 osnovala Zveza slovenske katoliške prosvete, je ta prevzela skrb zarjo in odtele poteka revija v njeni organizaciji. Cecilijanka je tudi postala povezovalni člen zborovskega ustvarjanja v deželi Furlaniji-Juliji krajini in v širšem prostoru. Zelo je priljubljena med zbori, ki radi na njej nastopajo. Temu pritrjuje dejstvo, da število zborov, ki bi se radi predstavili, vsako leto narašča. Poleg tega, da daje zborom možnost za nastopanje, je Cecilijanka tudi priložnost za medsebojno spoznavanje, druženje in sodelovanje. Zato je vsakič dobro obiskana. Tako bo tudi letos, so prepričani organizatorji.

Letošnja Cecilijanka bo potekala v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, in sicer danes, 24. novembra, z začetkom ob 20.30 in futri ob 17. uri. Posvečena bo glasbeniku, kulturnemu delavcu in duhovniku Mirku Fileju ob 100-letnici rojstva in 50-letnici smrti.

Zborov, ki bodo letos nastopili na reviji, bo skupno osemajst. Prijajajo iz Goriske, Tržaške, Benečice, Koroške in Slovenije. Drevi bodo nastopili mešani pevski zbor Rupa-Pec (zborovodja Zulejka Devetak), vokalna skupina Dornberški fantje (zborovodja Janko Harej), pevska skupina CSASM Spazio-Arte-Lucinico (zborovodja Cristina Cristancig), vokalna skupina Sraka iz

Štandreža (zborovodja Matjaž Remec), vokalna skupina Sv. Jernej z Općin (zborovodja Mirko Ferlan), moški pevski zbor Matajur iz Špetra (zborovodja David Klodič) in mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zborovodja Bogdan Kralj). Jutri bodo na vrsti mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (zborovodja Aleksandra Pertot), moški pevski zbor Fantje izpod Grmada (zborovodja Herman Antonič), cerkveni pevski zbor Sveče - Št. Janž s Koroške (zborovodji Erib Užnik in Damjan Oitzl), mešani pevski zbor Hrast iz Dobrodo (zborovodja Mirko Ferlan), moški pevski zbor Štmaver (zborovodja Nadja Kovic), mešani pevski zbor Podgora (zborovodja Peter Pirih), moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice (zborovodja Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Štandrež (zborovodja Mojca Sirk) in dekliska vokalna skupina Bo-deča neža z Vrha sv. Mihaela (zborovodja Mirko Ferlan). Pred začetkom nočnega programa bo publiko z odraslagovoril glasbenik Patrick Quaggiato, jutrišnja govornica pa bo predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete Franca Padovan.

Goriška občina in pokrajina sta prevzeli pokroviteljstvo. Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacija Goriske hranilnice pa sta pevski reviji dodelili finančno podprtvo. Zasluzni so še Svet slovenskih organizacij, vsi dirigenti in pevci, dalje društva, včlanjena v Zvezo slovenske katoliške prosvete, in njihovi člani, ki s prostovoljnim delom prispevajo k vsakodnevnemu uspehu Cecilijanke.

Čestitke

Danes praznujeta v Doberdobu zlato poroko LIDIA in ARNALDO. Še mnogo srečnih let skupnega življenja jima želijo Marta in Gianni, Katja in Luca, Tamara in David.

50 poljubčkov zlatim nonotom pošiljajo Emanuele, Samantha, Lara, Milena, Ema, Aurora, Filip in Sofia.

V Škrljah v Sovodnjah je včeraj praznoval 90. rojstni dan IVO PETEANI. Vse najboljše mu želijo Helena, Dolores, Maurizio in Valter z družinami.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il peggior Natale della mia vita«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« 2. del. Dvorana 3: 16.30 - 18.15 »Hotel Transylvania«; 19.50 - 22.10 »Venuto al mondo«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il peggior Natale della mia vita«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« - 2. del.

Dvorana 3: 16.30 - 18.15 »Hotel Transylvania«; 19.50 - 22.10 »Argo«. Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Il sospetto«.

Dvorana 5: 16.40 - 18.20 »Un mostro a Parigi«; 19.50 - 22.10 »Venuto al mondo«.

Razstave

V POKRAJINSKIH MUZEJIH V PALAČI ATTEMPS

v Gorici bo danes, 24. novembra, ob 18. uri odprtje razstave združenja Prologo z naslovom »Profesie«. Razstavljalci bodo Rossano Bertollo, Antonio Colmar, Ivan Crico, Lia Del Buono, Alfred de Locatelli, Paolo Figar, Sergio Figar, Maurizio Frullani, Paola Gasparotto, Arianna Gasperina, Maurizio Gerini, Alessandra Ghiraldelli, Francesco Imbimbo, Silvia Klainscik, Damjan Komel, Claudio Mrakic, Stefano Ornella, Alessio Russo, Nika Simac, Franco Spanò, Lara Steffe; na ogled bo s prostim vstopom do 6. januarja 2013 od torka do nedelje 10.00-17.00, zaprti 25. decembra, odprto 1. januarja 2013 13.30-17.00.

JESENSKI APERITIVI V MUZEJU:

v nedeljo, 25. novembra, ob 11. uri v goriskem grajskem naselju 13 bosta Rafaella Sgubin in Antonella Pizzolongo vodili ogled muzeja mode in laboratorija z naslovom »Noi... dell'Arte«; sledil bo aperitiv.

V GALERIJS SPAZZAPAN V GRADIŠČU prirejajo v okviru praznika »Choco Fest« nagrado »Choco Pittura« v nedeljo, 25. novembra; informacije po tel. 0481-960816. Nagrajevanje najlepših del poslikanih s čokolado bo ob 17.30 v predverju županstva v Gradišču.

VAEVICTIS - GORJE PREMAGANIM je naslov fotografike razstave, ki je na ogled na sedežu kulturnega društva Società cormonese Austria v Ul. Matteotti 14 v Krminu in je posvečena vojaškim pokopališčem na območju nekdanje Gorisko-Gradiščanske in bližnjih pokrajin; do 30. novembra od torka do sobote 17.00-19.00, ob nedeljah v jutranjih urah.

Šolske vesti

RAVNATELJICA SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL

v Gorici obvešča starše, da se v teh dneh večina dijakov udeležuje dejavnosti v sklopu dijaške samouprave, ki naj bi trajala še danes, 24. novembra. Ostali dijaki imajo reden pouk.

Izleti

AVTOBUS za izlet SPDG v neznano bo v nedeljo, 25. novembra, odpeljal ob 8. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici.

Prireditve

INSTITUT ZA SOCIALNO IN VERSKO ZGODOVINO prireja v sodelovanju z župnijo Srca Jezusovega v Gorici voden ogled cerkve danes, 24. novembra, ob 16. uri z zbirališčem pred cerkvijo Srca Jezusovega. Ogled bo vodil Umberto Martissa.

V OKVIRU NIZA »MONTIFILM 2012«

bo danes, 24. novembra, ob 21. uri v manjši dvorani UGG (Trg Cesare Battisti) v Gorici srečanje z alpinistom Ariello Sain in Marinom Babudrijem, ki sta partnerja na steni in v življenju.

ZDRUŽENJE AMARE

(Associazione malati reumatici) iz Gorice vabi na posvet o revmatičnih boleznih danes, 24. novembra, ob 16. uri v deželnem avditoriju v Ul. Roma 5 v Gorici.

ZUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA, PD ŠTANDREŽ, SKULTURA 2001

vabijo na »Praznovanje župnijskega zavetnika Štandrež 2012«: v nedeljo, 25. novembra, ob 10. uri družinska maša in srečanje zakoncev ter skupno kosišo. V torek, 27. novembra, ob 20. uri v župnijskem domu okrogla miza: »So ločeni in zopet poročeni še del cerkve?« vodi P. Mirko Pelicon DJ s pričevalci. V sredo, 28. novembra, Spokorni dan, ob 18.15 v kapeli Sv. Jožefa spovedovanje, duhovni pogovor, g. Renato Podberšič. V četrtek, 29. novembra, ob 19.45 v župnijskem domu odprtje razstave skupine kamnosekov iz Manč in likovne skupine. V petek, 30. novembra, ob 19. uri praznična maša, ob 20. uri v župnijski cerkvi koncert vokalne skupine Sozvočja. V soboto, 1. decembra, ob 9.15 adventne delavnice, ob 19. uri maša, sodeluje združenje UNITALSI. V nedeljo, 2. decembra, ob 9.30 na Trgu Sv. Andreja tržnica v pričakovanju Božiča, ob 10. uri maša, vodi škof Metod Pih, ob 11. uri na Trgu Sv. Andreja podelitev desetega Klasa, ob 11.15 maša, vodi dekan Karel Bolčina, ob 17.30 Praznične večernice, ob 18. uri v župnijskem domu »Naša tombola«. V torek, 4. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu lutkovna predstava.

»LETTURE CORTESI« (DVORNA BRAJNA)

bodo potekala v palači Attems-Petzenstein v Gorici ob 17.15: v nedeljo, 25. novembra, »Dolce stil novo« (Dante, Alighieri, Guido Cavalcanti, Guido Guinizzelli, Lapo Gianni), nastopil bo Paolo Antonio Simioni ob glasbeni spremljavi Alessandra Cosija, Gianpaola Capuzza in Giuseppe Paola Cecereja. **»LA DOMENICA DELLE SCOPE E ALTRE STORIE DI CONFINE«**: v občinski knjižnici v Sovodnjah bo v torek, 27. novembra, ob 18. uri srečanje z avtorjem Robertom Covazem. Z njim se bosta pogovarjala Andrea Bellavite in Igor Komel. **V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE** v Gospoški ulici (Ul. Carducci) v Gorici prirejata Inštitut za socialno in versko zgodovino ter Zgodovinski raziskovalni center Leopoldo Gasparini predstavitev publikacije »Un anno di scuola. A scuola di razzismo nella Gorizia in camicia nera« Ferruccia Tassina v torek, 27. novembra, ob 17.30. Prisotna bosta Ferruccia Tassin in Dario Mattiussi.

»LA DOMENICA DELLE SCOPE E ALTRI STORIE DI CONFINE«

: v občinski knjižnici v Sovodnjah bo v torek, 27. novembra, ob 18. uri srečanje z avtorjem Robertom Covazem. Z njim se bosta pogovarjala Andrea Bellavite in Igor Komel.

V GRADU KROMBERK

prirejajo KD MoPZ Kromberški Vodopivec, Gorški muzej Nova Gorica in mestna občina Nova Gorica predavanje Neže Žgur z naslovom »Glasbeni opus Vinka Vodopivca« v torek, 27. novembra, ob 20. uri.

ZDRUŽENJE FORUM CULTURA

prireja srečanja na temo urbanistike na sedežu Fundacije Goriske hranilnice, Gospoška ulica (Ul. Carducci) 2 v Gorici: v sredo, 28. novembra, ob 17.30 »Nora Ideja. Gorica in Nova Gorica, mesto drugega tisočletja«; več na forumgorizia.blogspot.com. **DIJAŠKI DOM GORICA** vabi na premiero filma »Življenje ima svetlo stran« v petek, 30. novembra, ob 18.15 v Kinemaxu na Travniku v Gorici. Igrali bodo gojenci Jan Batagelj, Petra Bauzon, Virginia Braini, Elia Chimenti, Davide Copetti, Ariel Custrin, Matija Marinčič, Ilaria Pacori, Jakob Peric, Hana Berčič Upelj, Georgina Laryea in Eljia Makuc, za scenarij in režijo je poskrbel Sten Vilar, sodeluje Šofer, vzgojitelj, igralec in tonski tehnik Robert Makuc, snemalec in monter je Jure Škrlep.

DIJAŠKI DOM GORICA

vabi na premiero filma »Življenje ima svetlo stran« v petek, 30. novembra, ob 18.15 v Kinemaxu na Travniku v Gorici. Igrali bodo gojenci Jan Batagelj, Petra Bauzon, Virginia Braini, Elia Chimenti, Davide Copetti, Ariel Custrin, Matija Marinčič, Ilaria Pacori, Jakob Peric, Hana Berčič Upelj, Georgina Laryea in Eljia Makuc, za scenarij in režijo je poskrbel Sten Vilar, sodeluje Šofer, vzgojitelj, igralec in tonski tehnik Robert Makuc, snemalec in monter je Jure Škrlep.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2012

54. REVIJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKIE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE

posvečena glasbeniku, kulturnemu delavcu in duhovniku

MIRKU FILEJU

ob 100-letnici rojstva in 50-letnici smrti.

Kulturni center Lojze Bratuž - GORICA

DANES, 24. novembra 2012, ob 20. 30

JUTRI, 25. novembra 2012, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave, ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice. V sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

Gledališče

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

v Gorici prireja v petek, 14. decembra, obisk Ljubljanske Opere in ogled ballete predstave Petra Iliča Čajkovskega »Hrestač - Božična zgodba«. Začetek prireditve ob 19.30. Prevoz v Ljubljano z avtobusom, odhod iz Gorice ob 17.30. Prodaja vstopnic že poteka po tel. 0481-531445 ali na kcl.bratuz@libero.it.

SOCIALNA GLEDALIŠKA REVJA

»ALTRE ESPRESSIVITÀ«: v občinskem gledališču v Tržiču v ponedeljek, 26. novembra, ob 10.30 »Laboratorio...«, nastopajo udeleženci gledaliških laboratoriјev Altre espressività; ob 11. uri »Le meravigliose avventure del barone di Munchhausen«; nastopa gledališka skupina socialne zadruge Integrazione združenja ANF-FAS iz Trsta.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA:

27. novembra ob 20. uri »Liferanti« (Miha Nemec

USPEŠNA SAMO SIENA

CARIGRAD - V sedmem krogu evrolige sta bila od italijanskih ekip včeraj uspešna samo Montepaschi Siena, ki je premagala Maccabi Electro z 89:87 in tako vknjižila četrto zmago. Cantu, ki nastopa v skupini z Union Olimpijo, pa je izgubil proti Panathinaikosu 69:71 in tako ima vse manj možnosti za preboj v Top 16. Beškača Istanbul (Gašper Vidmar 4 točke) je bil s 83: 72 boljši od nemškega Brose Baskets (Boštjan Nachbar 7 točk, na fotografiji ANSA), Mirza Begić (2 točki) je z Real Madridom premagal BC Khimki MR in potrdil 1. mesto v skupini A. Ostali izid: Žalgiris - Caja Laboral 82:45.

prvo vožnjo ob 18.00, drugo pa ob 21.00 (po Slo2 in RaiSport1), jutri pa bo slalom (ob 17.45 prva in ob 20.45 druga vožnja).

SMUK IN VELESLALOM

LAKE LUIS/ASPEN - Smučarji in smučarke bodo danes začeli s tekmmami ameriške turneje svetovnega pokala. Moški se bodo danes pomerili v smuku v Lake Luisu (na fotografiji ANSA Christofer Innerhofer), start bo ob 19.30, jutrišnji superveleslalom pa ob 19.00. Ženske s slovensko šampionko Tino Maze na čelu pa čakata ta konec tedna preizkušnji v tehničnih disciplinah v Aspnu: danes bo veleslalom s

PRED ZADNJO DIRKO F1 HAMILTON NAJHITREJŠI

(Red Bull) in Španec Fernando Alonso (Ferrari), sta na dirkališču Interlagos obakrat zasedla drugo oziroma peto mesto. Kvalifikacije bo dane ob 17.00, dirka pa jutri ob isti uri.

SAN PAULO - Anglez Lewis Hamilton (McLaren, na fotografiji ANSA) je dobil oba prosta treninga dirkačev formule ena pred jutrišnjo odločilno dirko v Sao Paulu. Dirkača, ki se borita za naslov svetovnega prvaka, Nemec Sebastian Vettel bo dane ob 17.00, dirka pa jutri ob isti uri.

NOGOMET - Trener Catanie Rolando Maran je bi tudi v Trstu

Do A-lige sem se prebil sam

Trener Rolando Maran je vodil Triestino dve sezoni med letoma 2007 in 2009

KROMA

Številni bivši vrhunski nogometni so se kot trenerji takoj preizkusili na najvišji ravni, nekateri izmed teh celo v najboljših ekipah. Rolando Maran gotovo ne sodi v to kategorijo. Solidni branilec, ki ni posebno izstopal - s Chievom je napredoval vse do B-lige - se je moral tudi kot trener iz leta v leto dokazovati in se počasi (a vztrajno) prebijati proti vrhu. Na poti do A-lige mu je koristila tudi dveletna izkušnja pri Triestini (sezoni med letoma 2007 in 2009). Šele letos, po v lanskem sezoni za las spodelitev napovedovanju v A-ligo na klopi Vareseja (v finalu je bila boljša Sampdoria), mu je bila končno ponujena priložnost, da se preizkusí v A-ligi. Izbrali so ga v Catani, kjer je imel dokaj nehvaležno nalogu nadomestiti Montello. Slednji nedvomno sodi v zgoraj omenjeno kategorijo trenerjev, ki so lahko začeli že z najvišje lige.

Catania je dokaj uspešno začela tudi letošnjo sezono. Po 13. krogih moštvo izpod Etne z 19 točkami zaseda šesto mesto na lestvici, tik za ekipami, ki imajo v sezoni čisto družačne cilje in proračune. 49-letni trener iz Trenta se je v A-ligi kar hitro dobro znašel.

»Ni mi težko priznati, da so se mi uresničile sanje. Mislim, da je Catania mesto in društvo, kjer lahko trenerški posel opraviš na najboljši način. S samim sabo sem zadovoljen, saj sem se prebil do A-lige izključno zradi dela in uspehov, ki sem jih žel v nižjih ligah. Zame je to veliko zadoščenje, tudi zato, ker menim da je bila vsaka prejšnja sezona pomembna za mojo osebno in trenerško rast.«

Najbrž ste zadovoljen z doslej opravljenim delom. Šesto mesto na lestvici ni od muh.

»Nikoli ni lahko prevzeti mesto nekoga, ki je bil tako uspešen kot lahi Montella. Resno tvegaš, da se opečeš ali nastopaš v senči tvojega predhodnika. Maksimalno se trudim, da bi bili rezultati na nivoju prejšnje sezone. Mislim, da smo lahko nad prvo tretjino prvenstva nadvse zadovoljni. Upajmo, da bo tudi nadaljevanje tako uspešno.«

Katere so bistvene razlike med A-ligo in ostalimi prvenstvi?

Gre za povsem različen svet, ta-

ko znotraj društev kot v vsem tistem, kar je nekako dopolnilo k temu. Ekipne sestavljajo igralci, ki so po tehničnih in taktičnih sposobnostih najboljši, kar jih premore italijanski nogomet. Še večje razlike pa so »zunanje«. Vsaka malenkost postane namreč izrednega pomena in mora biti pozoren na vsako izgovorjeno besedo.

Ostaja vaš cilj v sezoni zgolj obstanek v ligi?

Naš začetni cilj je bil obstanek in nič se ni spremeno. Če bi začeli previsoko leteti, bi tvegali usodne padce, cesar si nikakor ne moremo privočiti.

Doslej ste že igrali proti štirim najboljšim ekipam: Fiorentini, Napoli, Interju in Juventusu. Katera od teh je po vašem mnenju najboljša?

Mislim, da je po trinajstih krogih lestvica že pokazatelj razmerja moči. Juventus je še vedno najboljša ekipa v prvenstvu.

Ravn na tekmi proti Juventusu je prišlo do nekaterih sodniških odločitev, ki so vaš oškodovale. Kakšni so bili odzivi v Catani po teh dogodkih?

S sojenjem nismo bili zadovoljni. Med nami sta prevladovala občutka jeze in tudi razočaranja, vendar mislim, da je bil odziv tako društva kot gledalcev zelo civilen, brez pretiranih polemik.

Catania je mešanica mladih in izkušenih igralcev z latinskoameriško dušo. Bomo v kratkem videili kakega od vaših igralcev v vrhunskih klubih?

Mislim, da je srednja kakovost igralcev Catanie dokaj visoka in večina od igralcev lahko cilja naigranje v vrhunskem klubu. Morajo pa nadaljevati s trdim delom. Ne bi želel delati krivice nekaterim, tako da ne bom omenjal posameznikov.

Društvo je v zadnjih letih vedno imelo na razpolago dobro mrežo opazovalcev tako v tujini kot v Italiji. Za manjše društvo je tako delo na terenu poglavitnega pomena za sam obstoj. Drugače se ne bi obdržali toliko let v A-ligi.

Kdo bo osvojil naslov prvaka?

V prvenstvu mislim, da je še vedno favorit za naslov Juventus. (I.F.)

NOGOMET - Zamenjava na klopi Brazilije Menezes odstavljen, kdo bo naslednik?

SAO PAULO - Selektor brazilske nogometne reprezentance Mano Menezes je po včerajnjem sestanku s predstavniki zveze v Sao Paulu dobil odpoved delovnega razmerja. Menezes je bil že dlje časa deležen številnih kritik zaradi medlega varovancev. Brazilski mediji navajajo morebitne naslednike kot so trener Corinthians Tite, trener Santosa Muricy Ramalho in Felipe Scolari, ki je z Brazilijo osvojil naslov svetovnih prvakov, trenutno pa je brezposeln. Odločiti naj bi januarja.

BO NA KLOPI - Potem ko so Andreo Stramaccionija, trenerja Interja, izključili, je športno nogometno sodišče kazen spremeno v globu v višini 10.000 evrov. Trener bo tako v pondeljek vodil svoje igralce proti Parmi s klopi, Antoniu Cassanu pa so potrdili kazen dveh krogov.

PO IZGREDIH V RIMU - Po četrtekovih nereditih v Rimu pred tekmo evropske lige med Lazijem in Tottenhamom in med njo, ko so napadli navijače iz Velike Britanije, še ni jasno, ali bo rimski klub kaznovala tudi evropska nogometna zveza. Na stadionu med tekmo so navijači skandirali protjudovska gesla in izobesili politični transparent z napisom Osvobodite Palestino, zaradi česar klub bržkone čaka visoka kazan.

LJUBLJANA - Tradicionalna tiskovna konferenca o zamejskem športu Tokrat s projektom Zalet in s publikacijo o TPK Sirena

V sejni sobi hale Tivoli v Ljubljani se je včeraj odvijala že tradicionalna novinarska konferenca o slovenskem zamejskem športu. Udeležence so najprej nagovorili predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Janez Kocjančič, načelnika komisije za zamejski šport Sonja Poljšak in olimpionik ter ambasadorka slovenskega športa Miroslav Cerar. Delegacija ZZSDI, ki jo je vodil predsednik Jure Kufersin, se je predstavila s publikacijo Pomorski klub Sirena – Slovenski glas v Tržaškem zalogu avtorice Ivane Suhadolc in s predstavljivo projekta Zalet. Predsednik TPK Sirena Peter Sterni je v svojem posugu najprej predstavil bogato društveno zgodovino in razvejano delovanje, kjer izstopata jadranje in športni ribolov, nato pa še na kratko povzel vsebino Suhadolčeve publikacije. Tjaša Gruden je ob prisotnosti igralk Zaleta Ilenie Cassanelli in Petre Grgić pred-

Udeleženci tiskovne konference v Ljubljani

SLOSPORT.ORG

stavila projekt Zalet, pri katerem so delujejo vsa slovenska društva, ki gojijo žensko odbojko na Tržaškem. Sledila je še predstavitev športnega delovanja na avstrijskem Koroškem in v Počebju. Predsednik Slovenske športne zveze iz Celovca Marjan Velik je predstavil novega poslujočega tajnika koroške športne krovne organizacije Geraldu Wölbl, najboljšega strelca Tema Koroška na Europeadi v nogometu (tek-

movanje za reprezentance narodnih manjin), delovanje Športnega društva Šentjanž z njihovo plezalno sekcijo ter delegata na Evropski nogometni zvezni UEFA. V imenu Zveze Slovencev na Madžarskem je spregovoril Vili Sekereš, ki je poudaril predvsem trud, ki ga slovenski športniki na Madžarskem vlagajo v promocijo športnih in rekreacijskih aktivnosti ter prireditev v tesnem sodelovanju s Prekmurjem.(IT)

PRIZNANJE CONI

**Zlata zvezda
AŠK Kras**

Amaterski športni krožek Kras bo decembra meseca nagrajen z zlato zvezdo za športne zasluge za leto 2011, kar je najvišje priznanje, ki ga podeljuje Izvršni odbor vseživnjega olimpijskega odbora športnim društvom za več kot 50-letno neprekiniteno delovanje. Tako je v sporočilu zapisal klub, ki je vest prejel pred kratkim iz Rima. Kras je obenem prvo slovensko športno društvo v Italiji, ki prejme to odličje. Nagrada je lepo priznanje za Kras, ki izpolnjuje vse pogoje, ki jih predvideva pravilnik za dodelitev takih priznanj, in sicer 50-letno nepretrgano delovanje na športnem področju, že dobitnik srebrne zvezde za športne zasluge v letu 1989 in uspehi v namiznem tenisu na mednarodni in državni ravni. Društvo so čestitali že vsi vidni športni predstavniki, vključno s predsednikom Petruccijem. Kras se je za prejem nagrade prijavil z obširno dokumentacijo, prošnjo pa sta soglasno sprejela tudi športna zveza in deželní odbor CONI-ja.

Domači šport**DANES**

Sobota, 24. novembra 2012

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Franco - Marghera

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Breg - Roraigrande

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel Don Bosco

UNDER 15 DEŽELNI - 16.00 pri Briščikih: Jadran - Goriziana

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah: Opicina - Primorje

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Valdagnu: Trissino Valdagnu - Kras

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Križu: Vesna - Trieste Calcio

BALINANJE

MOŠKA B-LIGA - 15.00 v Noventi: Noventa - Gaja

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Buji: Soča Val Zadružna banka Doberdob Sovodnjene; 20.00 v Standrežu: Val Soča Imsa - Vivil; 20.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Fincantieri; 20.30 v Vidmu, Benedetti: Volley ball Udine - Olympia

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Tržiču, športna palaca: Fincantieri - Zalet C

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Sovodnjah: Govolley Kinemax - Coselli; 20.30 v Tržiču, športna palaca: Fincantieri - Zalet D

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 v Trstu, Ul. Miani: Virtus - Zalet plave; 19.00 na Prosek: Zalet oranžne - Zalet Barich

UNDER 16 ŽENSKE - 18.00 v Gradežu: Grado - Olympia

UNDER 14 ŽENSKE - 16.30 v Sovodnjah: Soča Terranova - Villesse

JUTRI

Nedelja, 25. novembra 2012

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Trissino

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Terzo; 14.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Sanzio: Esperia - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnjene - Begliano

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Breg; 14.30 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea San Vito - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Fiumicellu: Fiumicello 2004 - Gaja; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Chiarola

NARAČAJNIKI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnjene - San Vito al Torre; 10.30 v Dolini: Kras - Sistiana; 12.00 v Tržiču, Ul. Boito: Aris San Polo - Juventus

NAJMLAJŠI - 10.30 v Pierisu: Pieris - Sovodnjene; 10.30 na Rouni na Prosek: Kras - Cgs

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Guminu: Volley ball Gemona - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: Virtus - Zalet rumene

UNDER 19 MOŠKI - 16.30 v Čedadu: nastopa tudi Sloga Tabor

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 v Repnu: Zalet Barich - Euroschoolvolley; 11.00 v Trstu, Ul. Giulia: Virtus - Zalet oranžne; 19.00 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - CGS

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Nabrežini: Zalet plave - Zalet zelene; 11.30 na Opčinah: Zalet Barich - Killjoy; 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Zalet Kinemax

UNDER 14 ŽENSKE - 9.30 na Opčinah: Sloga Barich - Breg; 11.00 na Prosek: Kontovel - Euroschoolvolley

NOGOMET - Kras jutri v Repnu proti Trissinu**Važna bo tudi obramba**

Nevarna napadalna dvojica Marjanović-Tricheri - V 2. AL derbi med prvo in drugo silo prvenstva

Želja po točkah se v taboru repenskega Krasa seveda stopnjuje, zato bodo jutri skušali odščipniti čim več. V goste prihaja Trissino Valdagnu, ki je v prejšnjem krogu presenetil celo vodilni Virtus Vecomp. Med izkušenimi gosti izstropata predvsem napadalca Slovence Dejan Marjanović iz Šempetra pri Gorici in Argentinec Martin Cristian Tricheri. Dvojica, ki je prava nočna mora za obrambne igralce, je doseglaj letos enajst golov, osem jih je podpisal Tricheri, tri pa Marjanović, ki je lani igral v D-ligi pri Bellunu, pred tem pa v 1. slovenski ligi v Kopru in pri ajdovskem Primorju. V taboru Krasa so pred tekmo pripravljeni: med tednom so redno trenerili, na prijateljski tekmi proti Ankaranu tudi zmagali, tako da je forma dobra, pravi predsednik Goran Kocman. Napovedal je, da bodo igrali agresivno in napadljivo, sicer brez trenerja Rističa, ki bo moral ekipo spremilati iz ozadja, saj je bil prejšnji teden diskvalificiran. Pri Krasu še vedno ne bo Božič, Carlija in Barrece, vraca pa se Gruijič, dokončno pa je ekipo zapustil Miletto, ki je letos pri Krasu zbral štiri nastope in gol.

PROMOCIJSKA LIGA - Vesna je po sredini tekmi (1:1) odločena, da proti Trieste Calciu osvoji vse razpoložljive točke. Križani so trenirali včeraj, na razpolago pa govorilo ne bo diskvalificiranega Degrassija. Juventina bo na domači zelenici nove tri točke lovila proti višjepostavlje-

nemu Terzu, s tem da ne bo poškodovanega Morsuta.

1. AMATERSKA LIGA - Izkupiček Sovodenj in Primorca bi bil lahko jutri stoddosten. Sovodenje (20 točk) se bodo pomerile z novincem v ligi Beglianom (11), sicer brez diskvalificiranega Eross Kogoja, odsočna pa bosta tudi Alan Reščič in Demitrij Devetak. V pokalu so bili že boljši s 3:1, vendar so pred tekmo zelo previdni. Primorec brez diskvalificiranega Debernardija pa bo drugo zmago naskakoval proti Esperiji, ki ima le dve točki več.

2. AMATERSKA LIGA - Na igrišče bo kot prvo stolpilo Primorje, ki ga dvobov z zadnjouvrščeno Opicino, čaka že danes (ob 14.30 na Opčinah). Zmaga proti mladi ekipi je imperativ, čeprav bo Primorje igralo v okrnjeni postavi. Zanimivo bo v Turjaku, kjer bo derbi med prvo in drugo silo prvenstva - Breg odhaja na gostovanje v popolni postavi. Zarja pa bo proti S. Andrea S. Vitu igrala zelo okrnjena: diskvalificirana sta Segulin in Aiello, Ivo Križmančič, Radovini, Capai in Degrassi pa so poškodovani, vprašljiv je tudi nastop vratja Di Mattie.

3. AMATERSKA LIGA - Gaja in Mladost imata jutri enkratno priložnost za poln izkupiček: Gaja bo gostovala pri zadnjeuvrščenemu Fiumicelu, Mladost pa pri Chiarboli, ki ima tri točke manj. (V.S.)

KOŠARKA - Jadran Franco danes na Opčinah proti Margheri**Proti najboljšemu strelcu**

Steber nasprotnikov Marini je prejšnji teden dosegel kar 46 točk

Jadran Franco še ni popolnoma pozabil na gremek poraz v prejšnjem krogu proti vodilnemu GSA Udine. Grenkoba pa je bila ta teden vse prej kot neproduktivna. Jadranovci so po taki predstavi motivirani in želijo pred domaćimi gledalcji, kjer bodo danes igrali po štirinajstih dneh, dokazati, da predstava v Vidmu ni bila le muha enodnevница. Na Opčinah bodo gostili Marghero, ki je v primerjavi z lani prenovljena in mlajša. Nosiški steber je sicer še vedno zelo zanesljivi Marini, najboljši strellec skupine (drugi na vseživnjem nivoju), dirigentsko palico pa tudi letos drži izkušeni Daniele Rubini. »Jasno je, da bomo morali zaustaviti Marinija, ki je prejšnji teden dosegel kar 46 točk. Ključna bo torej naša obramba, saj je doslej statistično obveljalo, da je zmaga dosegljiva samo, ko Marini doseže manj kot 25 točk. Seveda pa ne smemo naših moči usmeriti izključno vanj, izpostavil bi še centra Delle Monache in mladega organizatorja Pascona,« je povedal trener Andrea Mura. Na taktično dobro pripravljenega nasprotnika, ki je doslej zbral enako število zmag kot Jadran, so se Slavec in soigralci dobro pripravili, pričakujejo pa tudi pomoč navijačev. (V.S.)

DZP doo-PRAE srl 2012 © Vse pravice pridržane

KOŠARKA - C-liga**Breg za prvo mesto, Bor in Kontovel želita zmago**

Košarkarski vikend v deželni C-ligi bo prav gotovo zanimiv, saj se bo vrh le-tevstvice zredčil. Danes se bodo pomerile v medsebojnih obračunih ekipe, ki so došle zbrale po 12 točk. Breg bo igral v Dolini proti Roriagrandeu, Cervignano pa proti Tarcentu. Današnji nasprotnik Brega je prav gotovo eden izmed favoritov prvenstva: nazadnje jo je okrepil bivši višjeligaš Truccolo, dres pa nosijo že Brusamarell, Cipolla in Malfante, ki imajo prav tako izkušnje v višjih ligah. Breg bo igral brez Kristjana Ferfolgie, po vsej verjetnosti pa bo trenerju Kladniku na razpolago Alberto Grimaldi, čeprav je na derbiju prejel tehnično napako. »Prav gotovo bo za zmago treba igратi bistveno bolje kot proti Boru, torej vseh 40 minut,« se je pred tekmo priporočil trener.

Pred domaćimi gledalcji bo danes igral spet tudi Bor Radenska, ki bo gostil UBC. Videmska ekipa, ki jo zdaj vodi sedanji steber moštva Silvestri (prevzel je mesto Schneiderja), ima le zmago več, tako da jo lahko Popovičevi varovanci dohitijo. Igrali bodo v popolni postavi, vključno s Crevatinom, ki je cel teden ležal zaradi gripe. Srečanje bo na Prvem maju sledilo javno srečanje, kot smo že poročali, ki ga AKK Bor prireja v trenutku krize, da opozori na problematike pomanjkanja sredstev in odborniških kadrov ter dotrajnosti objekta na Vrdeli.

V D-ligi bo Kontovel v Ervattiju igral proti Don Boscu, ki doslej še ni zbral zmage. Proti mladi ekipi je zmaga imperativ. Vprašljiv je še nastop Gantarja, ki se je poškodoval na sobotni tekmi proti San Vi-

ODBOJKA - Deželne lige**Najbolj »vroček« bo v Štandrežu**

Dvoboje med Valom Soča Imso in Vivilvolleyjem bo v štandreško telovadnico (danes ob 20.00) bržkone privabil marsikaterega odbojkarskega navdušenca. Ekipi namreč sodita na vrh skupine D v moški C-ligi. Tačas ima Val Soča sicer točko več, obe ekipi pa še nimata poraza. »V naši skupini je to edina ekipa, ki nam lahko kaj odščipne, vendar smo mi motivirani in hočemo ostati do konca prvega dela nepremagan,« je dejal David Corva, pomočnik trenerja Makuca. Na tekmo so se igralci združene ekipe Val Soča dobri pripravili: trener Makuc si je prejšnji teden tudi ogledal tekmo Vivilvolleya, da bi ga podrobnej spoznal in svojim varovancem med tednom natančno posredoval čim več informacij. Pozorni bodo morali biti predvsem v napadu, saj imajo pri Vivilu več različnih variant z igralci, ki so izkušnje nabirali tudi v višjih ligah.

V skupini C moške C-lige bo Olympia skušala osvojiti tri točke v boju za 2. in 3. mesto. Prejšnji teden je bila Buia boljša, tokrat pa bodo Markičevi varovanci skušali presenetiti VBU. Trening tekma proti ekipi iz Humina med tednom dobro obeta pred današnjim govoranjem. Soča Val Zadružno banko Doberdob Sovodnjene in Slogo Tabor pa čakata danes zahtevni tekmi: Sloga bo igrala še proti neproraženemu Fincantieriju, ki je eden glavnih kandidatov za sam vrh v ligi, Soča Val pa bo igrala proti Buii.

V ženskih deželnih prvenstvih bo danes začeli povratni krog. Zalet C bo v Tržiču igral proti Fincantieriju, ki so med tri najboljše ekipe skupine. Ker bo Sabrina Bukavec odsočna, bosta na

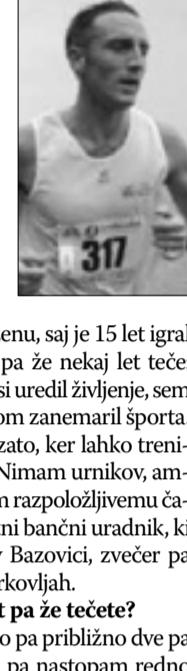
Luka Lavrenčič

KROMA

centru igrali Anja Grgič in Fulvia Gridelli, na klopi pa bo odslej trenerju na razpolago tudi Giulia Spanio, ki je lani igrala v D-ligi, letos pa se je sprva odločila za 1. divizijo. V prvem delu so igralke Zaleta gladko izgubile, zdaj pa bo bržkone drugače, napoveduje trener: »Takrat smo se šele spoznavale, zdaj pa smo proti boljšim ekipam že dokazale, da smo jim lahko enakovredne. Prav gotovo bomo kaj odnesli,« je prepričan Edi Bosich.

V D-ligi želita Govolley Kmečka banka in Zalet D vknjižiti poln izkupiček kot v prvem delu. Za Govolley je zmaga proti mlademu, a trdoživemu Cottelliju, pomembna predvsem v boju za 3. mesto, ki vodi v skupino za napredovanje, Zalet D pa želi ponoviti edini letosni uspeh. Pri Govolleyju nasprotnik ne smejo podcenjevati, Zalet D pa bo moral zaigrati brez večjih nihanj, če želi potrditi točke s prve tekme. (V.S.)

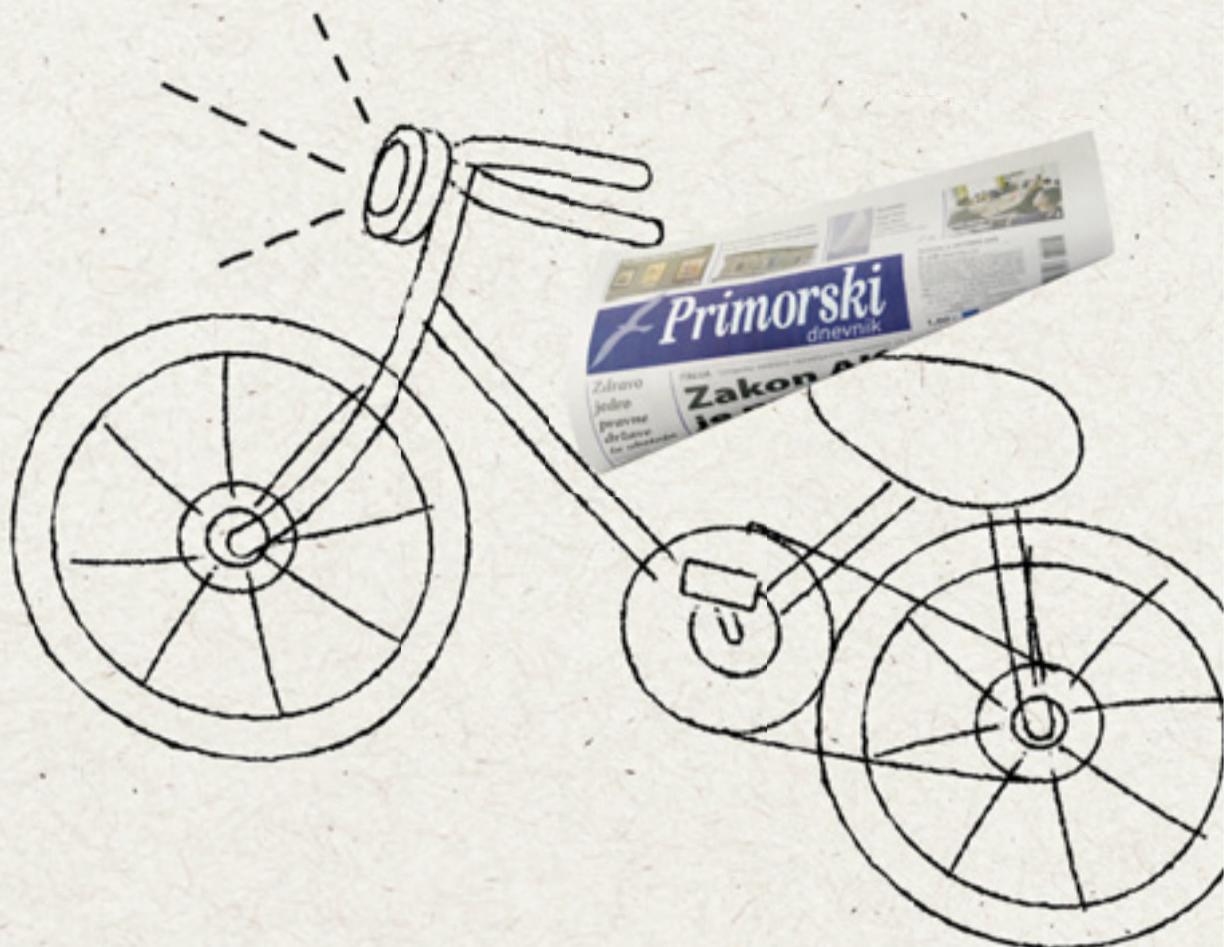
DZP doo-PRAE srl 2012 © Vse pravice pridržane

ANDREA SANTON
Nekdanji vaterpolist je zdaj hiter tekač

Eden najhitrejših gostov naše rubrike RekreAkcija je prav gotovo Tržačan Andrea Santon, ki v družino živi na Čarboni. Svojo športno potje sicer začel v bazenu, saj je 15 let igral vaterpolo, zdaj pa že nekaj let teče: »Potem ko sem si uredil življenje, sem odločil, da ne bom zanemaril športa. Tek sem izbral zato, ker lahko treniram kadarkoli. Niram urnikov, ampak se prilagajam razpoložljivemu času,« pravi 35-letni bančni uradnik, ki po dnevi teče v Bazovici, zvečer pa največkrat v Barkovljah.

Koliko let pa že teče?

Šest, redno pa približno dve pa pol. Na tekma na nastopam redno šele nekaj časa, sprva sem tekel samo na Baviseli. Tam pa n

Končno luč v temi.

Naš raznašalec z vašim dnevnikom.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašalci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletnih izdaj dnevnika brez dodatnih stroškov**.

Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsek izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**

Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

NAROČNIŠKA
NOVOST ZA
LETO 2013

TISKANA +
SPLETNA IZDAJA
za ceno prve!

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Otroška animacija: Klepelutke: Himna društine klepetulk
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.30 Variete: Unomattina in famiglia **10.05**
 Rubrika: Rai Parlamento Settegiorni **10.55**
 Aktualno: Concistoro per la creazione di sei nuovi Cardinali **12.10** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.00**
 Rubrika: Easy Driver **14.30** Rubrika: Lineablu **15.20** Rotocalco: Le amiche del sabato **16.25** Aktualno: A Sua immagine **17.00** Dnevnik **17.10** Eurovisione **20.00**
 Dnevnik **20.30** Športni dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi

21.10 Show: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici)

6.00 Nan.: La complicata vita di Christine **6.30** Il Divertinglese **7.00** Rubrika: Cartoon Flakes Weekend **8.50** Nan.: The Elephant Princess **9.15** Nan.: L'albero magico **9.45** Serious Amazon **10.05** Rubrika: Aprirai **10.15** Sulla Via di Damasco **10.55** Rai Parlamento Territori **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Rubrika: Dribbling **14.00** Dok. odd.: Teen Manager **15.00** Dok.: Catastrofi nel mondo **15.30** Nan.: Squadra Speciale Lipsia, sledi Rubrika: Pit Lane **16.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Brazilije (São Paulo), prenos kvalifikacij **18.35** Rubrika: 90° Minuto Serie B **19.35** Nan.: Cops – Squadra Speciale **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Body of proof **22.35** Dnevnik in rubrike

Rete 4

7.40 Nan.: Questa è la mia terra **9.40** L'Italia che funziona **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.25** Film: Poirot – Sfida a Poirot (krim., VB/ZDA, '11) **17.10** Nan.: Monk **18.00** Rubrika: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Nan.: Tempesta d'amore **20.00** Odd.: Scene da un matrimonio **20.40** Nan.: Le indagini di padre Castell **21.30** Nan.: Law & Order – Los Angeles **22.15** Nan.: Law & Order – Unità speciale **23.45** I bellissimi di R4 **23.50** Film: Ransom – Il riscatto (triler, ZDA, '96)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik **8.50** Super partes **9.45** Rubrika: Melaverde **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Cougar Town **14.10** Odd.: Amici di Maria **16.00** Rotocalco: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Show: The winner is (v. G. Scotti) **23.45** Rotocalco: X-Style

Italia 1

7.00 19.00 Risanche **10.55** Film: La voce del cigno (anim., ZDA, '00) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Dragon – La storia di Bruce Lee (biogr., ZDA, '93) **16.00** Film: Mai dire ninja (kom., ZDA, '97) **17.35** Nan.: Tutto in famiglia **17.55** Rubrika: Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: La vita secondo Jim **19.25** Film: Scooby-Doo (kom., ZDA, '02)

21.10 Film: Una notte al museo (kom., ZDA, '06, i. B. Stiller) **23.25** Film: Tremors - Tremori (zf., ZDA, '90)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Aktualno: Madama Palazzo **11.45** Nan.: Josephine, ange gardien **13.30** Dnevnik **14.05** Test Match **15.00** Rugby Test Match **17.05** Dok.: La7 Doc **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **22.30** Piazzapulita **0.30** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **12.45** Le ricette di Giorgia **13.05** Occhio azzurro **13.20** Dnevnik **13.45** Variete: Festa in piazza **17.00** Dnevnik **17.30** Aktualno: Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Rubrika: Qui studio a voi studio **19.30** 20.30 Dnevnik **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Zgodbe iz školjke **7.25** Otoške oddaje in risane nanizanke **9.25** Kviz: Male sive celice **10.10** Kratki dok. film: Zbranost **10.25** Nan.: Polna hiša živali **10.55** Film: Mostovi mojega dedka **11.40** Film: Panika na vasi (anim.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik (pon.) **14.25** Alpe-Donava-Jadran **15.00** O živalih in ljudeh **15.25** Na vrtu **15.55** Dok. serija: Village Folk **16.05** Dok. odd.: Gospodčina

Stinnes na poti okoli sveta **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotni popoldne **18.35** Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.35** Film: Karavla (kom., '06) **23.10** Poročila **23.45** Maribor 2012

Slovenija 2

8.00 Skozi čas **8.40** Posebna ponudba **9.20** Slovenci in Italiji **9.50** Univerza (pon.) **10.15** Osmi dan (pon.) **10.45** Brinjevka 2012 - festival otroške popevke **12.05** Stopimo skupaj - poplave 2012 **13.55** Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih skokih (Ž), 1. serija, prenos iz Lillehammera **14.50** Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih skokih (M in Ž), prenos iz Lillehammera **16.55** Formula 1: velika nagrada Brazilije, kvalifikacije, prenos iz Sao Paola **18.10** Alpsko smučanje, svetovni pokal: velesalom (Ž), 1. vožnja, prenos iz Aspna **18.35** Plavjanje: evropsko prvenstvo v kratkih bañenih, posnetek iz Chartresa **19.25** Alpsko smučanje, svetovni pokal: smuk (M), prenos iz Lake Louisa **20.40** Nogomet: FIFA magazin, pon. **21.10** Alpsko smučanje, svetovni pokal: velesalom (Ž), 2. vožnja, prenos iz Aspna **22.05** Aritmija **22.35** Najboljši festivali: Pop glasba **23.30** Bleščica, oddaja o modi

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.30** Primorska kronika **7.45** Slovenska kronika **8.10** 21.30 Žarišče **10.20** Evropski premislek **10.45** 14.05 Tedenski pregled **11.00** 16.15, 22.05 Na tretjem... **12.30** 20.00, 23.10 Satirično oko **13.30** Prvi dnevnik **14.00** Poslanski premislek **17.30** Poročila **17.45** 21.50 Kronika **19.00** Dnevnik **20.25** Politik, to sem jaz! **20.55** 0.30 Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.30** Glasb. odd.: Boben **15.20** Nautilus **15.50** Odd.: Ciak Junior **16.20** Iz arhiva po vaših željah **17.15** 23.55 Vsedanes aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.15** Village Folk **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20, 0.35 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.40** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.50** Tednik **20.40** AS: velesalom (Ž), 1. vožnja povzetek **21.15** AS: velesalom (Ž), 2. vožnja neposredni prenos **21.40** Alpe Adria jazz ensamble **22.35** Dok. odd. **23.10** »Q« - trendovska oddaja **0.25** Glasba zdaj **0.50** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, vreme in Kultura **11.30** 14.00, 16.30 Tv prodajno okno **12.00** Vidostrani **14.30** Martinovanje v Brdih **15.30** Besé miru **16.00** Žogarija in Beogradu **17.00** ŠKL **18.00** Primorska znamenja **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled, sledi Napovedujemo **20.00** Zlati kamen 2012 **21.00** Zgodbe o glasbi z Jožico Sveti **22.30** Tedenski pregled, sledi Tv Prodajno okno, Glasbeni večer in videostrani

Pop Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.40** Nan.: Grda račka **11.30** Nan.: Monk **12.25** Kuharski mojster (dok. serija)

13.25 Film: Božična tetka (kom., ZDA/Kan., '07) **15.10** Nan.: Zvit in prebrisani **16.05** Dok. serija: Okrog sveta do srca **16.40** Film V iskanju sreče (dram., ZDA, '06, i. W. Smith) **18.55** 24UR - vremene **19.00** 24UR - novice **20.00** Resnično

stni show: Gostilna išče šefa **21.00** Sobotni filmski hit: Počitnice (kom., ZDA, '06) **23.30** Film: Čarovnice iz Eastwicka (horor, ZDA, '95)

Kanal A

8.00 Najlepši avtomobili (kratkometražni film) **8.10** 9.05, 10.00 Nan.: VIP **10.55** Astro Tv **12.25** Tuning manjaj svetovni show 2010 **13.00** Nan.: Jimova družina **13.30** Film: Družina v divjinji (pust., ZDA, '10) **15.10** Film: Carja Hazzarda - Začetek (akc., ZDA, '07) **17.00** Dok. serija: Divji laboratori Jamesa Maya **18.00** Svet **18.30** Volan **19.05** ŠKL, športni magazin **20.00** Film: Obračun v zraku (voj., ZDA, '02)

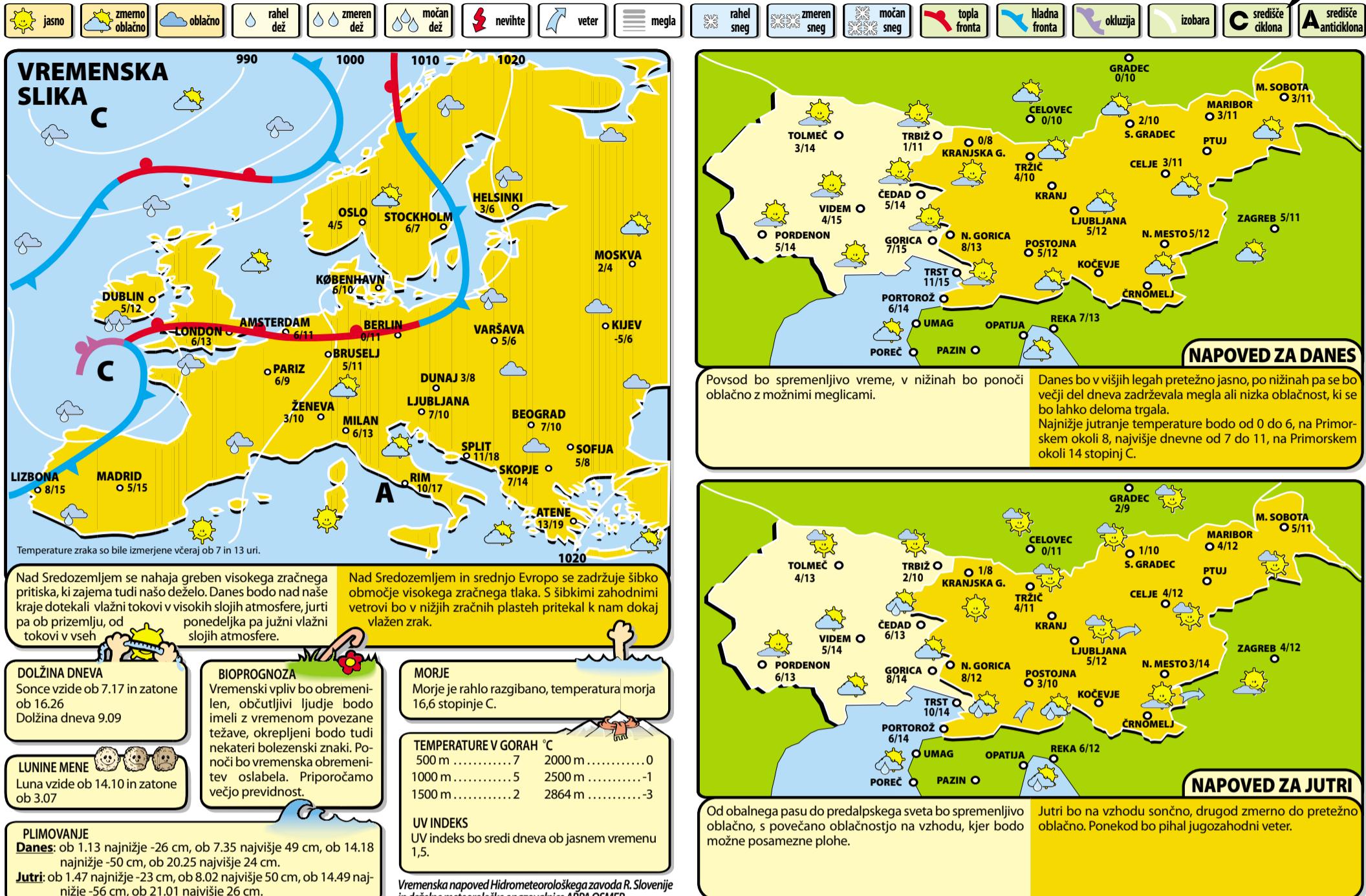
21.45 Film: Klub golih pesti (triler, ZDA/Nem., '99, i. B. Pitt, H. Bonham Carter)

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Malo za štalo, malo za hec; 11.15 Studio D - Tedenski intervjui; 12.00 Ta razajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Davorin Hostnik: Star samec - radijska veseloigra v režiji Adriana na Rustje; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 11.00 Osebnost meseca; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opolnovek; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Odaja na morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads.

BLIŽNJI VZHOD - Izraelski vojaki ubili Palestinca Prvi smrtonosni incident po prekinitvi ognja v Gazi

Palestinski deček na kupu razvalin v Gazi

GAZA - Izraelski vojaki so včeraj na obmejnem območju na jugu Gaze ubili Palestinca, ranili pa najmanj sedem, so sporočili palestinski viri. To je prvi smrtonosni incident na območju Gaze od začetka veljave izraelsko-palestinske prekinitev ognja v sredo zvečer. Izraelska stran incidenta ni potrdila. Tiskovni predstavnik izraelske vojske je dejal le, da je prišlo do "motenj" na palestinski strani meje območja Gaze, zaradi česar so izraelski vojaki izstrelili oponzirilne strele, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Tiskovni predstavnik ministrstva za zdravje Hamasovih oblasti na območju Gaze je sporočil, da so vojaki streljali na skupino kmetov, ki so hoteli priti do svojih kmetij ob močno varovani meji z Izraelom, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Zaostreval konflikt med Izraelci in Palestinci skrbijo Rusiji, ki je zato v vzhodno Sredozemlje napotila svoje vojaške ladje, ki bi pomagale pri morebitni evakuaciji ruskih državljanov v Gazi. Poleg križarke Moskva je Rusija proti vzhodni obali Sredozemlja napotila tudi več izkrcavnih in patrolnih ladij, so včeraj sporočili iz ruske vojne mornarice.

Skupno naj bi Rusija odpeljala šest ladij, po našvedbah ruskega zunanjega ministrstva pa bodo ladje morda pristale v sirskem pristanišču Tartus, ki

je edina ruska pomorska baza na Sredozemlju. Nato pa naj bi se ladje pridružile misiji v okviru voja proti piratstvu ob obalah Somalije. "V primeru zaostritev konflikta moramo na območju Gaze živeče ruske državljanje prepeljati na varno," je dejal predstavnik mornarice. Rusija se sicer zavzema za politično rešitev konflikta na Bližnjem vzhodu. Po našvedbah ruskega zunanjega ministrstva pa se trenutno v Gazi nahaja okoli sto ruskih turistov in podjetnikov.

Po osmih dneh izraelske operacije na območju Gaze, v kateri je bilo ubitih 163 Palestinev in šest Izraelcev, ranjenih pa tisoč Palestinev, je prekinitev ognja med Izraelom in palestinskim gibanjem Hamas začela veljati v sredo zvečer. V skladu s prekinitevijo je moral Izrael ustaviti vse vojaške aktivnosti in ciljne usmrtnitve na območju Gaze, Hamas pa rašketiranje Izraela in napade ob meji.

Anketa v včerajšnji izdaji izraelskega časnika Magaar Mohot je medtem pokazala, da kar 49 odstotkov Izraelcev meni, da bi moral Izrael operacijo nadaljevati, 31 odstotkov pa jih podpira prekinitev ognja. 29 odstotkov vprašanih je celo menilo, da bi morala izraelska vojska začeti kopensko ofenzivo na območje Gaze. V anketi so sodelovali 503 ljudje, poroča ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

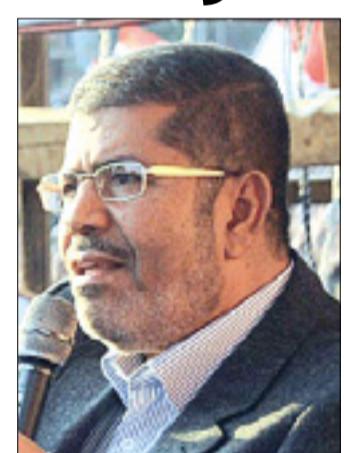
EGIPT - Ob protestih zaradi kopičenja pooblastil Mursi zagotavlja, da hoče svobodo in demokracijo

KAIRO - Egiptovski predsednik Mohamed Mursi, ki si je v četrtek podelil široka pooblastila, je včeraj svojim privržencem sporočil, da je Egipt na poti v svobodo in demokracijo. "Politična, socialna in gospodarska stabilnost je to, kar hočem, in to, za kar delam," je sporočil zbranim podpornikom pred predsedniško palačo v Kairu.

"Nihče nas ne more ustaviti na poti naprej. Izvršujem svoje dolžnosti, da bi ustregel bogu in narodu, odločitve pa sprejemam po posvetovanju z vsemi," je pred tisoči privržencev dejal Mursi.

Na osrednjem kairskem trgu Tahrir pa so se zbrali Mursijevi nasprotniki, ki so protestirali proti njegovim samovoljim. Protesti liberalnih in sekularnih organizacij so potekali tudi v drugih egiptovskih mestih, med drugim v Aleksandriji, Suezu, Port Saidu in Ismailiji.

Med najhujšimi protesti, odkar je Mursi prišel na oblast, so se nasprotniki predsednika spoprijeli z njegovimi podporniki in začgali več uradov Muslimanske bratovštine. Po vsej državi, ki postaja vse bolj razdeljena, je bilo v nasilju poškodovanih okoli 100 ljudi, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

MOHAMED MURSI

ANSA

Mursi je v četrtek razglasil spremembe ustave, s katerimi si je podelil široka pooblastila, ki se bodo iztekel predvidoma sredi februarja, ko naj bi bila sprejeta nova ustava.

Nasprotniki mu očitajo, da je s tem postal diktator s še večjo močjo kot nekdanji avtoritarni predsednik Hosni Mubarak, ki je bil odstavljen po ljudski vstaji v začetku lanskega leta.

Evropska unija je včeraj Mursija pozvala, naj spoštuje demokratični proces v Egiptu. Zelo pomembno je, da se demokratični proces izjava skladno z zavezami egiptovskih oblasti o spoštovanju delitve oblasti, neodvisnosti pravosodja, zaščiti temeljnih svoboščin in organizaciji demokratičnih parlamentarnih volitev, je poudarila visoka zunanjopolitična predstavnica EU Catherine Ashton.

Poročevalec parlamentarne skupščine Svetovne Evrope o političnih tranzicijih v Egiptu Jean-Charles Gardetto je izrazil zaskrbljenost nad Mursijevimi ukrepi. "S tem dekreтом si je Mursi podelil široka pooblastila. Zelo pozitivna vloga, ki jo je odigral pri dogovoru o prekinitvi ognja v Gazi, ne more služiti kot izgovor za spodbujanje demokracije, pravne države in neodvisnosti sodstva," je poudaril.

Odzvale so se tudi ZDA, ki so sporočile, da Mursijevi ukrepi "vzbujajo skrbi". "Ena od teženj revolucije je bila, da oblast ne bi bila preveč skoncentrirana v rokah ene osebe ali institucije," je poudarila tiskovna predstavnica State Departmenta Victoria Nuland. Dodala je, da bi trenutno ustavno pravnino v Egiptu lahko rešili zgolj s sprejetjem ustave, ki bo omogočala nadzor, spoštovanje pravic posameznikov in pravno državo. (STA)

Na licejskem
polu Trubar-
Gregorčič
nič več
izletov in
suplenc

V četrtek je bila
v Prosvetnem
domu na Opčinah
žalna seja v spomin
na Oskarja Kjudra

f 8

Na knjižnem sejmu živahnna
»zamejska« debatna kavarna

f 3

Intervju z bivšim
trenerjem Triestine,
ki zdaj sedi na klopi
Catanie v A-ligi

9

SOBOTA, 24. NOVEMBRA 2012

št. 277 (20.600) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zadrž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzene in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Primorski dnevnik

Iz haaških
zaporov
v Banske
dvore ali celo
na Pantovčak?

RADO GRUDEN

Primer hrvaških generalov Anteja Gotovine in Mladena Markača, ki sta se po oprostilu v Haagu iz na dolgoletne zaporne kazni obsojenih vojnih zločincev nenadoma spremeni v hrvaška nacionalna junaka (za marsikoga sta bila to že prej), je še naprej v ospredju pozornosti hrvaške javnosti, manj pa se o tem piše drugod. Največji slavospevi so namenjeni Gotovini, enemu od vodij in junaku Operacije Nevihta avgusta leta 1995, s katero je hrvaška vojska uničila samooklicano Republiko Srbske Krajine in praktično zaključila vojno na svojih tleh.

Posledica te velike vojaške akcije so bili številni mrtvi, uničeni domovi hrvaških Srbov, celotna Krajina pa je postala domovina duhov, kjer so ostale samo še požgane in zbombardirane hiše. Več kot 150 tisoč Srbov je pobegnilo v Bosno in Srbijo, od koder se jih velika večina še danes ni vrnila. Velik del Krajine tudi dobrih 17 let kasneje spominja na takratne dogodke in v slučajnega popotnika kot velike mrtve oči rezo ožgana okna na hišah brez streh.

Mednarodno sodišče v Haagu je na prvi stopnji obo generala spoznalo za kriva in obsodoilo na 24 oz. 18 let zapora, po pritožbi po oprostilu. Gotovina in Markač sta torej za sodstvo nedolžna in to je treba sprejeti. Nekoliko teže je razumeti, da za zločine v Nevihti ni nihče kriv, kot je tudi nerazumljiva evforija na Hrvaškem, kjer častna meščanstva za obo generala kar padajo z neba. Še manj pa bo razumljivo, če bi se v bližnji prihodnosti eden ali drugi (govori se predvsem o Gotovini) naseliti v Banskih dvorih, kjer ima sedež hrvaška vlada, ali celo na Pantovčaku, kjer domuje hrvaški predsednik.

Na 14. strani

EU - Proračun za obdobje 2014-2020

Evropski voditelji niso dosegli dogovora

Van Rompuyju in Barrosu mandat za iskanje kompromisa

BRUSELJ - Voditelji članic EU so poganjali o evropskem proračunu za obdobje 2014-2020 včeraj končali brez dogovora. Proračunska usklajevanja naj bi vrh unije nadaljeval decembra ali januarja. Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je ocenil, da je dogovor možen v začetku 2013. Vrh EU je tako Van Rompuyju in predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barrosu podelil mandat, da v naslednjih tednih nadaljuje pogovore s predstavniki članic.

Vrh unije je ocenil, da obstaja na podlagi dvostranskih pogоворov med voditelji posameznih držav in Van Rompuyjem ter Barrosom ter v luči razprave med voditelji "zadostna raven potencialnega zblžanja stališč", da je dogovor možen na začetku prihodnjega leta.

Na 11. strani

GORICA
**Kinoateljejev
poklon viziji
Karpa Godine**

GORICA - Kinoateljejev četrtek večer v Kulturnem domu je bil prepletен s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Pozornost je bila zato še večja, besede in filmske slike so padale na plodnejša tla. Nagrada Darko Bratina - Poklon viziji so med večerom izročili slovenskemu režiserju Karpu Godini. »Ne morem je imenovati nagrada ... Je neke vrste topel, neviden stil, ponovno, z Darkom Bratinom,« je publiki zaupal režiser.

Na 13. strani

GORICA - V konferenčnem centru tudi Frattini

EZTS GO predstavil javnosti svoje prve načrte in cilje

GORICA - O številnih projektih, za katere se bo zavzelo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), je tekla beseda na včerajnjem dogodku »Tvoj glas v EZTS«, kjer so predstavili dosedanje delo štirih stalnih odborov, ki delujejo v okviru novega instrumenta občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Udeležence in goste, ki so napolnili dvorano konferenčnega centra, sta pozdravila vršilec dolžnosti direktorja EZTS Marjan Pintar in goriški župan Ettore Romoli, nagovoril pa jih je tudi predsednik Franco Frattini.

Na 14. strani

TRST - Včeraj popoldne na prefekturi

Predstavniki Slovencev pri tržaški prefektinji

f 3

TRST - 10 ljudi v priporu in 63 osumljenih

Z lažnimi zaposlitvami do izkorisčanja priseljencev

TRST - Sto dvajset finančnih stražnikov je včeraj pred zoro začelo izvajati hišne preiskave in priprlo deset ljudi. Pričorišče zgodbe o goljufijah, spodbujanju nezakonitega priseljevanja in izkorisčanju je prav Trst, čeprav se je preiskava do taknila tudi Gorice, Benetki, Piemonta in Toskane. V priporu je deset tržaških podjetnikov oz. lažnih podjetnikov, ki so na pobudo kriminalnih združb vlagali prošnje za zaposlitev tujih državljanov. Slednji so se tako dokopali do delovnega vizuma in vseh potrebnih dokumentov, bližnjica za zahodni svet pa ni bila tako poceni, saj jih je v Italiji čakalo izkorisčanje - delo na črno in prostitucija.

Na 5. strani

Odkup zlata Novo
Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

**NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853**

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.
Certificirana elektronska tehnika
Plaćamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavlige (blizu bencinske črpalki H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

LUKA KOPER - Obračun poslovanja v prvih devetih mesecih

Kljub občutnemu povečanju dobička, poslovni izid zaostal za pričakovanji

KOPER - Skupina Luka Koper je v prvih devetih mesecih po nerevidiranih podatkih poslovne prihodke na letni ravni okreplila za dva odstotka na 108,1 milijona evrov, čisti dobiček pa za 168 odstotkov na 8,3 milijona evrov. Ladijski pretovor je znašal 13,2 tone, kar je pet odstotkov več kot med januarjem in septembrom lani in ustreza načrtom. Poslovni prihodki skupine so kljub letni rasti za načrti zaostali za tri odstotke oz. 3,3 milijona evrov, je skupina včeraj objavila na spletnih straneh Ljubljanske borze.

Poslovni izid iz poslovanja skupine je v prvih devetih mesecih letos dosegel 14,8 milijona evrov, kar je sedem odstotkov oz. en milijon evrov manj kot v primerljivem obdobju preteklega leta. Razlog za to je posledica višjih stroškov z naslova pomožnega materiala in izvajalcev pristaniških storitev ter povečanja rezervacij. Dosežen poslovni izid iz poslovanja je tudi nižji od načrtovanega, in sicer za 14 odstotkov oz. 2,3 milijona evrov. Kot razlog za to so v Luki Koper navedli nedoseganje načrtovanih poslovnih prihodkov.

Cisti dobiček skupine v prvih devetih mesecih kljub velikanski letni rasti v višini 168 odstotkov ni izpolnil načrtov. Za njimi je zaostal za 18 odstotkov. Lanski čisti dobiček je sicer vključeval odhodke z naslova slabite finančne naložbe v družbo Intereuropa v višini 6,3 milijona evrov.

Družba Luka Koper je medtem med januarjem in septembrom letos zabeležila 100,5 milijona evrov poslovnih prihodkov (v enakem obdobju lani 99 milijonov evrov). Poslovni izid iz poslovanja je znašal 12,7 milijona evrov (v enakem obdobju lani 13,3 milijona evrov), čisti dobiček pa 7,2 milijona evrov (v enakem obdobju lani 1,7 milijona evrov).

V sporočilu za javnost so v Luki izpostavili tudi pretovor. Pri blagovni skupini generalnih tovorov je družba v obdobju prvih devetih mesecev letos doseglia enako količino ladijskega pretovora in prihodkov kot v primerljivem lanskoletnem obdobju. Pretovor v kontejnerskih enotah (TEU) se je v obravnavanem obdobju na letni ravni zmanjšal za tri odstotka, prihodki pa so narasli za odstotek.

Kljub 7,6-odstotnem upadu proda je avtomobilov na evropskem trgu je avtomobilski terminal zabeležil osemodstotno porast pretovora in 19-odstotno povišanje prihodkov. Skupina sipkih in razsutih tovorov je porasla za desetino, vendar so bili prihodki dva odstotka nižji od lanskih, in sicer predvsem zaradi hitrejšega obrata tovora in posledično nižjih skladničnin.

Kljub velikanski rasti dobička v Luki s poslovanjem niso povsem zadovoljni

Uprava družbe Luka Koper na osnovi devetmesečnih rezultatov poslovanja matične družbe in skupine ocenjuje, da se gospodarske razmere na ključnih zalednih tržiščih še ne izboljujejo. Na manj-

šo dobičkonosnost poslovnih prihodkov v letošnjem letu bo po njihovih besedah vplivala tudi rast cen energentov, predvsem dizelskega goriva, in višji stroški vzdrževanja.

HRVAŠKA - Po oprostitvi v Haagu Častna meščanstva za Gotovino in Markača

SPLIT - Splitski mestni svet je včeraj upokojenega generala Anteja Gotovina v znak zahvale za vse zasluge med vojno in po njej razglasil za svojega častnega meščana. Gotovina je bil med vojno tudi poveljnik operativne cone in zbornega območja Split, med zmagovalno operacijo Nevihta pa je vodil sektor Jug. Kot je pojasnil splitski župan Željko Kerum, je Gotovina vodil organizacijo, opremljanje in izvajanje vojaških operacij na širšem območju Dalmacije, od Velebita do Prevlake, kar je prispevalo k osvoboditvi celotnega ozemlja države, ki je bilo v njegovi vojaški pristnosti.

Po vojni je bil Gotovina glavni inšpektor hrvaške vojske, nekdanji predsednik Stipe Mesić pa ga je izredno upokojil leta 2001 skupaj z enajstimi generali, ki so nasprotovali politiki takratne levosredinske vlade do vojne in sodelovanju z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije. (STA)

Haaško sodišče je proti Gotovini leta 2001 vložilo obtožnico zaradi vojnih zločinov med in po operaciji Nevihta. Po štirih letih na begu so ga prijeli decembra 2005 na Kanarskih otokih. Sojenje se je začelo leta 2008, prejšnji petek pa so ga, skupaj z generalom Mladenom Markačem, oprostili vseh obtožb.

Medtem so pobude za razglasitev Gotovine in Markača za častna meščana sprožili še v Osijeku, v Koprivnici pa za Markača. Tovrstne pobude se vrstijo tudi v nekaterih drugih hrvaških mestih in občinah. Danes bodo Gotovini izročili listino častnega meščana Zadra na podlagi lanske odločitve mestne skupščine. Tudi Markač je pred oprostilno sodbo haaškega sodišča postal častni meščan Đurdevca in Lipika.

Minister za veterane Predrag Matić je napovedal, da sta generala kandidata za najvišje vojaško odlikovanje, ki ga bodo kmalu uveli na Hrvaškem - red domovinske časti Blago Zadro. (STA)

SLOVENIJA - Po četrtkovi izključitvi iz Slovenske ljudske stranke

Kangler presenečen

MARIBOR - Župana Maribora Franca Kanglerja je prenenetila odločitev vodstva SLS o izključitvi iz stranke, o čemer je bil obveščen prek medijev, saj pravi, da ni imel možnosti predstaviti svoja stališča. Kot je dejal, je predvideval, da bo na takovi seji izvršilnega odbora lahko podal svoje stališče, a je bil ta sestanek odpovedan. Ob tem je izrazil začudenje nad očitkom predsednika SLS Radovana Žerjava, da dela škodo stranki. Spomnil je, da je bila SLS v preteklosti vselej stranka z daleč največ državnimi svetniki. Danes ima le enega svetnika, ob njem in Peteru Vrisku, ki so ga prav tako izgnali iz stranke. Zato bi se bilo po Kanglerjevih besedah dobro vprašati, zakaj je temu tako.

Odločitev v skladu s statutom SLS sicer sprejema, a pravi, da dobiva tudi podporo iz vse Slovenije. S kolegi iz mestnega odbora SLS je namreč ves čas na zvezi. Po njegovem mnenju je tudi precej mogoče, da jih bo kar nekaj izstopilo iz stranke. Mestni odbor SLS Maribor je kasneje tako že napovedal kolektivni izstop iz stranke, če bo sklep o izključitvi ostal nespremenjen.

Predsednik SLS Radovan Žerjav je včeraj pojasnil, da je SLS Kanglerja pozvala, naj sam izstopi iz stranke in jo s tem razbremeni, ker tega ni storil, je bila to prisiljena storiti stranka. Kot je dejal, je SLS že v nekaj primerih pokazala, da zna "pometati tudi pred svojim pragom", ob čemer meni, da bi to morali početi vsi v politiki. Žerjav je poučaril tudi, da v SLS ne želijo prejdicirati odločitev pristojnih organov glede očitkov županu in razvoju dogodkov. "Če bo sodišče reklo, da župan ni ničesar kriv,

bomo to morali vsi sprejeti. Tisti, ki so peljali take postopke, pa se mu bodo morali tudi opravičiti," je bil jasen. Obsodil je tudi proteste in vandalizem v Mariboru. Upa, da ti nimajo političnega ozadja in ocenjuje, da bo Kangler župansko funkcijo težko opravljal naprej glede na pritisk ulice. Kot je dejal, pritisk ulice zarača, nadaljnje županovanje pa je odločitev župana.

Ker se je na začetku tedna omenjalo, da bi včeraj lahko bil nov protest, so policisti za kakšno uro zaprli dostop do sedeža občine. Pred stavbo se je v večernih urah zbral nekaj deset ljudi, večinoma radovednežev in novinarjev, a dejanskega protesta ni bilo. V tem mesecu je sicer prišlo že do treh protestnih shodov proti Kanglerju, naslednji pa se napoveduje za pondeljek, ko se pričakuje največjo udeležbo doslej. Tako imenovana 2. Mariborska vstaja naj bi se začela ob 16.30 na Trgu svobode.

Ob zadnjih dogodkih v mariborski občini strokovnjak za lokalno samoupravi Stane Vlaj opozarja, da imajo župani v Sloveniji premočan položaj in pooblastila. Pravnik Miro Cerar pa meni, da zakonska podlaga za sankcioniranje koruptivnih županov obstaja, a dodaja, da je sodna praksa sodišč premila, da bi bila lahko učinkovita.

Zakon o lokalni samoupravi razrešitev župana predvičeva le v primeru, če ta ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb sodišča, pristojnega za upravne sporre. Županu, podžupanu ali članu občinskega sveta pa preneha mandat le v primeru, če je pravnomočno obsojen na nepogojno kazenski zapora, daljšo od šest mesecev. (STA)

SLOVENIJA-MADŽARSKA - Pred obiskom Orbana

Ministrica Novakova na obisku pri Slovencih v Porabju

MONOŠTER - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak se je včeraj v Monoštru srečala s predstavniki slovenske manjšine v Porabju. Delovni sestanek je bil namenjen seznanitvi s trenutnim položajem Slovencev v Porabju pred uradnim obiskom madžarskega premiera Viktorja Orbana v ponedeljek.

Na delovnem sestanku na slovenskem generalnem konzulatu v Monoštru so med drugim sodelovali generalni konzul Dušan Snoj, predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök, ravnateljica dvojezične osnovne šole v Gornjem Seniku ter urednika časopisa Porabje in radija Monošter, so sporocili iz urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Osrednje teme pogovorov so bile položaj dvojezičnih in narodnostnih šol po uveljavitvi nove šolske zakonodaje letos poleti in razreševanje vprašanj dvojezičnosti v šolah in v javni upravi na območju, kjer živi slovenska manjšina. Govorili so tudi o položaju slovenskih medijev in drugih vprašanjih, ki so povezana na predvsem z uveljavljanjem novih ustanovnih zakonov na Madžarskem.

Ob tej priložnosti je ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu uredništvo slovenskega narodnostnega programa Slovenski magazin tudi podelila priznanje ob 20. obljetnici ustvarjanja slovenskih televizijskih programov, ohranjanja slovenskega jezika in kulture ter pomembnega povezovanja slovenske narodne skupnosti na Madžarskem.

Obisk je ministrica zaključila z ogledom stanja pri projektu vzorčne kmetije na Gornjem Seniku in projektu Upkač, ki je namenjen ohranitvi in razvoju travniških sadovnjakov, predvsem pa trajnostnemu razvoju Porabja.

Madžarski premier Viktor Orban bo v ponedeljek prvič uradno obiskal Slovenijo. Kot so sporočili iz kabineta premierja Janeza Janše, je namen obiska krepitev odnosov med državama in poglabljanje gospodarskega sodelovanja. Posebna pozornost bo namenjena tudi odprtju vprašanjem manjšin, živečih v Sloveniji in na Madžarskem.

Slovenska manjšina v Porabju živi v gospodarsko nerazvitem delu Madžarske ter jo pesti pomanjkanje finančnih sredstev. Govor bo o položaju dvojezičnih šol, pa tudi o slovenskih medijih in drugih vprašanjih, povezanih predvsem z uveljavljanjem novih ustanovnih zakonov na Madžarskem. Nedorečeno ostaja tudi za-

Ljudmila Novak

stopstvo slovenske manjšine v madžarskem parlamentu, prav tako kljub obljubam še vedno ni zgrajena za manjšino zelo pomembna cestna povezava med Verico in Gornjim Senikom. (STA)

Istrabenz v devetmesecu prepolovil čisto izgubo

KOPER - Družba Istrabenz, ki je v prisilni poravnavi, je v devetmesecu ustvarila 402.417 evrov prihodkov od prodaje, kar je devet odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Čista izguba je na račun višjih prihodkov od prodaje nepremičnin, nižjih stroškov poslovanja ter odhodkov obresti, znižala za 52 odstotkov na 2,63 milijona evrov. Izguba iz poslovanja (EBIT) se je na račun realiziranih drugih prihodkov iz poslovanja, ki so v devetmesecu znašali 1,25 milijona evrov, znižala za 88 odstotkov na 150.000 evrov, so zapisali v nerevidiranem poročilu za prvo letošnje polletje, ki ga je družba objavila prek spletnih strani Ljubljanske borze. Finančni dolg Istrabenza je konec septembra znašal 195,1 milijona evrov, kar je manj kot konec lanskega leta.

Najmanj dva od četverice obsojenih v zadevi Balkanski bojevnik v priporu

LJUBLJANA - Dva od štirih obsojenih v zadevi Balkanski bojevnik, Marko Bublič in Dejan Zupan, sta v priporu, kar sta potrdila njuna zagovornika Roman Zavšek in Irena Ferme. Po poročanju medijev naj bi bila v priporu tudi Sandra Udrih, Anesa Selmana pa naj bi policisti še iskali. Na ljubljanskem okrožnem sodišču so potrdili, da so zahtevi tožilstva za podaljšanje oziroma odreditev pripora že odločili.

Četverica je bila v torem spoznana za krive neupravičenega prometa z mamilji in hudodelskega združevanja v Italiji. Selman je bil obsojen na deset, Bublič na osem, Zupan na sedem let, Udrihova pa na štiri leta zapora. S sodišča so sicer vsi odšli prosti, saj tožilstvo ni zahtevalo pripora, včeraj pa naj bi izvensodni senat odločil, da se morajo obtoženi vrniti v pripor. Udrihova pa naj bi hišni pripor odpravili in odredili pripor.

Kljub štirim obsodilnim sodbam je namreč sodišče v razsodbi odpravilo pripor. Predsednik senata je v razsodbi pojasnil, da je bilo sodišče to dolžno storiti, saj tožilstvo v končni besedi podaljšanja pripora ni predlagalo. Še isti dan pa je okrožna državna tožilstva Blanka Žgajnar pojasnila, da je tožilstvo to storilo že v obtožnici. Na vprašanje, ali bi obsojeni lahko pobegnili, pa je po poročanju medijev odgovorila, da verjetno ne bodo bežali, saj so prepričani, da so obsojeni po krivem, oziroma so se vsaj tako ves čas zagovarjali pred sodiščem.

TRST - Predstavniki Slovencev v Italiji pri novi tržaški prefektinji

O vlogi skupnosti in odprtih vprašanjih

TRST - Dejavnosti in vloga Slovencev v Italiji, izvajanje zaščitnega zakona, mednarodne pogodbe, novi volilni zakon, financiranje slovenskih ustanov in vloga vladnega omizja: o vsem tem se je govorilo na včerajšnjem popoldanskem srečanju med člani skupnega predstavninstva slovenske narodne skupnosti in novo tržaško prefektinjo ter vladno komisarko za Furlanijo Julijsko krajino Francesco Adelaiide Garufi.

Srečanja, ki je potekalo za zaprtimi vrati in za katero je dalo pobudo skupno predstavninstvo, so se udeležili senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina, predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič (Slovenska kulturno-gospodarska zveza) in Drago Štoka (Svet slovenskih organizacij), deželnemu svetniku Mavrične levice Igor Kocijančič in deželnemu tajniku Slovenske skupnosti Damijan Terpin. Slednji so novi prefektinji orisali delovanje kulturnih organizacij in ustanov Slovencev v Italiji ter vlogo naše skupnosti pri čezmejnem povezovanju ter ustvarjanju pozitivne klime v obmejnem prostoru, obenem pa opozorili tudi na odprta vprašanja. Ena od teh je izvajanje zaščitnega zakona, kjer enajst let po sprejetju morsikaj še ni storjenega, dalje je bilo predmet pogovorov tudi vprašanje financiranja slovenskih ustanov, glede katerega člani predstavninstva menijo, da bi moralo postati sistemsko. Govor je bil tudi o vprašanju sprejemanja novega volilnega zakona in možnosti zajamčenega zastopstva za predstavnike manjšin, pa tudi o potrebi, da vladno omizje za slovensko manjšino pri italijanski notranji ministrstvu, ki mu predseduje podtajnik Saverio Ruperto, postane trajno in da skuša reševati odprta vprašanja.

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi, ki se je prav prejšnji teden srečala z Rupertom in se seznanila s problematiko Slovencev v Italiji, je zagotovila svojo pozornost do omenjenih problematik in izrazila pripravljenost, da postane posrednik med Rimom in manjšino, ki jo je po njenih besedah treba obravnavati kot kulturno bogastvo in kot tako tudi ohraniti. Pri tem je tudi sama opozorila na pozornost vlade in notranjega ministrstva, pri katerem deluje tudi omenjeno vladno omizje za Slovence v Italiji, ki naj bi se po zadnjih vresteh znova sestalo 14. decembra, obravnavalo pa naj bi vprašanja volilnega zakona in šolstva.

Na srečanju so med drugim poudarili tudi pomen vladnega omizja za Slovence v Italiji, ki bi moral postati trajno

KROMA

LJUBLJANA - Debatna kavarna v organizaciji ZTT in Mladike na knjižnem sejmu

Ko spregovorijo tržaški ustvarjalci

Spoznej samega sebe je moto preročišča v Delfih in ta misel bi lahko veljala tudi (p)opis izhodišča zamejsko obarvanega debatnega popoldneva

M. Kafol, I. Mezgec, I. Škamperle in A. Kučan

N. Roncelli, I. Škamperle, J. Horvat, M. Pirjevec, E. Umek in M. Brecelj

R.S.

LJUBLJANA - Spožnej samega sebe je bil napis in osrednji moto preročišča v Delfih in omenjena misel bi lahko veljala tudi kot ustrezen (p)opis idejnega izhodišča zamejsko obarvanega četrtekovega

popoldneva na 28. slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani. Poglobitev v lastno notranjost, znati prisluhniti sebi, ob tem slišati drugega, sožitje človeka in okolja-narave, so tiste osrednje misli, ki bi jih lahko izpostavili kot stično točko tako predstavitev knjige tržaškega filozofa Igorja Škamperleta in fotografira Igorja Mezgeca v organizaciji ZTT, kot tudi debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija (Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem) v organizaciji Založbe Mladika.

Avtor Igor Škamperle je na predstavitev svoje zadnje knjige izpostavil, da je ob nastajanju dela posegel daleč nazaj v notranjost, intimni arhaični, zgodovinski svet mitov, ki, v kolikor jim dovolimo, spregovorijo o svetu, ki nas obdaja. Osrednjo pozornost je Škamperle namenil rastlinam, v prvi vrsti drevesom, ki posedujejo posebno mesto v kulturi. »Človek se od narave uči, jo povzema in prevzema ter ob tem v naravo projicira resnice človeka samega,« je na predstavitev knjige Dotiki pokrajine med drugim dejal Škamperle. Fotograf Igor Mezgec je ob tem poudaril, da je bila nostalgija po krajih in ljudeh, ki so nekoč živelii in jih je kot otrok spoznal in srečeval na skrajnem robu Krasa, v Brkinih, tista, ki je bistveno pripomogla k nastajanju fotografij za omenjeno knjigo. »Pozornost do narave, prostora, ki smo jo v preteklosti že imeli, smo s časom izgubili. Človek je nekdaj znal prisluhniti prostoru in svoje mesto poiskal tu znotraj. V kolikor ne znamo prisluhniti drug drugemu, potem ne moremo znati prisluhniti niti prostoru,« je na predstavitev knjige dodala krajinska arhitektka in gostja Ana Kučan.

Če je predstavitev knjige Igorja Škamperleta in Igorja Mezgeca pritegnila obiskovalce z nekoliko bolj introvertirano filozofsko-kontemplativno dimenzijo pa sta knjigi prof. Marije Pirjevec z naslovom Tržaški krajevni razgledi in Jožeta Horvata Navdih in besede aktivneje posigli na širše interaktivno-sociološko področje. Knjigi sta namreč služili kot povod debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija. Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem. Oba avtorja sta si bila na predstavitev enotna, da se knjigi medsebojno vsebinsko smiselnopopolnjujeta, saj nudita vsaka svoji perspektivi na literarno dogajanje tega področja. Marija Pirjevec je predstavila pregled specifik tržaške književnosti 20. stoletja in pri tem izpostavila, da se je ta močno uveljavila po letu 1945. Neposredno po tem letu, meni avtorica, so se pojavili avtorji, ki so še danes v vrhu slovenske literature. Pri tem je kot osrednjim imenom izpostavila Borisa Pahorja in Alojza Rebula ter kot osrednjemu odliku njunih del zavzet odnos do jezika. Poleg zapletenega odnosa (ob)mejnega italijansko-slovenskega kulturnega področja je izpostavila še specifiko »mediteranskosti«, ki (slovenskim) piscem, med katerimi je posebej omenila Miroslava Košuto, prida pečat ekstravertiranosti oziroma odprtosti v svet. »Skozi pogovore, ki so nastajali lani jeseni in letošnji pomlad z nekatrimi reprezentativnimi imeni na področju literature na Tržaškem, sem s svojim delom poskušal te zanimive avtorje predstaviti tudi bralcem v osrednji Sloveniji,« je o svojem delu in problemu pomanjkljivega poznavanja obsežnega dela tržaških ustvarjalcev dejal Jože Horvat. Igor Škam-

perle je v pogovoru potegnil miselno paralelo med intimnostjo jezika, specifiko tržaške lokalne ustvarjalnosti in navezanosti na celotni slovenski prostor in ob tem poudaril, da »čeprav se je Trst uveljavil kot italijansko mesto na meji, je slovenskost njegova druga duša.« Evelina Umek je dodala, da je identitetu kot obrusen ali neobrušen diamant in če se odrečemo svojemu jeziku, narodu, svojim koreninam, nismo več samosvoji, naša samopodoba pa je okrnjena in pri tem omenila, da so prav to tiste ključne stvari, ki jih želi s svojim ustvarjanjem tudi kar najbolje osvetlit.

Ob zaključku debatnega popoldneva je spregovoril še Martin Brecelj in aktualiziral še vedno trajajočo polemiko, ki poteka na relaciji Dimitrij Rupel in Boris Pahor. Po njegovem mnenju korenini v daljnjih sedemdesetih letih. Rupel tako Pahorja bodisi označuje kot kritika slovenske avantgarde, ki je prežet s starimi nacionalističnimi idejami (1971) ali pa kot čustvenega in nereflektiranega nacionalista (2003). V zadnjem letu naj bi se ta polemika le ponovno razplamela. Brecelj se je pri tem javno spraševal, kako je mogoče pisatelju, ki je živel ob večletnem načrtinem poitalijančevanju in se sam zavestno odločil za ustvarjanje v izključno (z izjemo dveh del) slovenskem jeziku, kaj takega sploh ocitati. V nadaljevanju je navedel številne primere slovenskih pisatev, ki pisejo v slovenskem, po potrebi pa tudi v italijanskem ali celo nemškem jeziku, in pri tem dodal, da v tem vidi specifiko obmejne identitete, ki jo ponuja prav mesto Trst s pluralnostjo in prehodnostjo med različnimi identitetami, ne pa pozabijo slovenskost.

Robi Šabec

POLITIKA - Demokratska stranka

Slovenci v DS pozivajo na primarne volitve

TRST - Jutri, 25. novembra, se bodo v Italiji na pobudo Demokratske stranke odvijale primarne volitve leve sredine. Gre za izredno pomemben dogodek, ki bo močno vplival na bodoči politični scenarij v državi in še posebej na dinamike znotraj leve sredine, piše v tiskovnem sporazumu Koordinacije Slovencev v DS.

Po drugi strani predstavljajo primarne volitve nezamenljivo sredstvo za ovrednotenje demokracije in soudežbo državljanov, saj jim nudi možnost, da neposredno izbirajo kandidata za bodočega predsednika vlade. To lahko prispeva tudi k ponovnemu zbljižanju med politiko oz. strankami ter italijanskimi državljanimi ter premoščanju fenomena anti-politike, ki se odraža v prvi vrsti v nizki volilni udeležbi. V teh težkih časih, ki jih zaznamuje predvsem velika negotovost glede bodočnosti, predstavljajo primarne volitve leve

sredine neko perspektivo, neko upanje, da se lahko stvari le spremeni, poudarjajo Slovenci v DS.

Tudi Slovenci v Italiji ne morebiti vseeno, kaj jih čaka v prihodnosti; zato je koristno in primerno, da se poslužijo možnosti, ki jo nudijo primarne volitve. »Slovenci v Demokratski stranki, ki smo v teh tednih aktivno sodelovali v raznih oborih in pripravah na primarne volitve, pozivamo slovenske volilce, da se množično udeležijo primarnih volitev ter oddajo svoj glas kandidatu, za katerega so se odločili. Doslej smo pripadniki slovenske narodno-stne skupnosti vedno dokazali, da smo aktiven del družbenega in političnega dogajanja v Italiji in da so nam pri srcu vrednote kot so demokracija, odgovornost in partecipacija; tudi tokrat bomo prav gotovo to dokazali z našo udeležbo na voliščih,« zaključuje svoje sporočilo za tisk Koordinacija Slovencev v DS.

SSG - Sprememb

Predstave Srce v breznu ne bo!

TRST - Upravni odbor Slovenskega stalnega gledališča je sklenil, da je zaradi finančnega položaja, ki je iz meseca v mesec bolj negotov, primorani odpovedati koproduktionsko uprizoritev Srce v breznu - The movie v režiji Sebastijana Horvata. Študij je bil načrtovan v tem obdobju in predstavlja najvišjo finančno postavko v programu letošnje sezone.

Da bi nadomestili odpovedano koprodukcijo in spoštovali obvezne do abonentov, gledališčemu kolektivu pa omogočili neprekinjeno delo, se je vodstvo odločilo za uprizoritev, ki jo bodo z minimalnimi materialnimi stroški v celoti pripravili igralci in sodelavci, zaposleni v SSG-ju. To bo uprizoritev besedila Jean Luc Lagarca Samo konec sveta, ki jo bo režiral Vladimir Jurc, so zapisali v tiskovnem sporočilu SSG.

PLINSKI TERMINAL GAS NATURAL - Servisna konferenca se je pobrisala na negativni mnenji Občine in Pokrajine

»Vsiljenik« uplinjevalnik pravi puč!

Take upravno-politične kolobocije, kakršno je zahuhala servisna konferenca o načrtu za plinski terminal družbe Gas natural pri Žavljah, v Trstu ne pomnijo. Konferenca je odobrila zahtevano integrirano okoljsko pooblastilo »soglasno«, čeprav sta mu tako Občina Trst kot Pokrajina Trst nasprotovali! Deželni funkcionarji so namreč samovoljno razsodili, da stališči Občine in Pokrajine »nista relevantni« in tako na lastno pest spremenili negativni mnenji obeh krajevnih uprav o gradnji uplinjevalnika družbe Gas natural ... v pozitivni.

Za tako vsiljeno potezo tiči zelo jasno politično ozadje. Pooblastilo bo sedaj romalo v Rim, kjer bo vlada izrekla dokončno besedo o gradnji terminala. Ko bi servisna konferenca ne izdala (pozitivnega) integriranega okoljskega pooblastila, bi se morala o načrtu izreči Tondova deželna vlada. Odločitev v predvolilnem času bi pa bila za desnosredinsko koalicijo sila kočljiva, saj bi si z morebitnim pozitivnim mnenjem odtujila konsenz vseh tistih (in ti so v velikanski večini), ki nočejo uplinjevalnika pri Žavljah. Zato so se deželni upravitelji pilatovsko odločili, naj si z uplinjevalnikom »umažejo roke« deželni funkcionarji. Odgovornost, pa tako!

Po neverjetnem razpletu seje servisne konference so tako občinski kot pokrajinski upravitelji vzrojili. Tržaški župan Roberto Cosolini je že napovedal priziv na deželno upravno sodišče. Pokrajinski odbornik za okolje Vittorio Zollia je razjarjeno ugotovil, da se mu v 35 letih delovanja v krajevnih upravah še ni zgodilo kaj takega, in njavil poseg na sodišču.

POLITIKA - Volici in volilke bodo izbirali med petimi kandidati levosredinske koalicije

Jutri primarne volitve

Bersanijevo kandidaturo podprla številna znana imena - Poziv SEL za Vendolo - Vigri tudi Renzi, Puppatova in Tabacci

Volilci in volilke, ki se bodo udeležili jutrišnjih primarnih volitev v levosredinski koaliciji, bodo lahko izbirali med petimi kandidati. To so Pier Luigi Bersani, Matteo Renzi, Nichi Vendola, Laura Pupato in Bruno Tabacci. Kdor si bo zagotovil polovico glasov plus eno preferenco, bo premierski kandidat levosredinske koalicije na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Če ne bo nihče presegel praga 50 odstotkov (kar poznavati tudi napovedujejo), se bosta prva dva uvrščena kandidata pomerila na balotazi v nedeljo, 2. decembra.

Tudi včeraj kot v prejšnjih dneh so se nadaljevale pobude in pozivi v prid raznim kandidatom. Tako je bila pozno popoldne na sedežu DS napovedana okrogla miza s podporniki Bersanijeve, Renzijeve in Puppatine kandidature. V neki kavarni pa je bila v prejšnjih dneh tiskovna konferenca, na kateri so Bersanijevo kandidaturo podprli znani intelektualci in kulturni delavci. Na srečanju so predstavili dva poziva na državni ravni. Poziva so podpisali Alberto Asor Rosa, Marco Bellocchio, Philippe Daverio, Miguel Gotor, Francesco Guccini, Ennio Morricone, Alfreredo Reichlin, Ettore Scola, Giuseppe Tornatore in še drugi. Podpisniki so mnenja, da predstavlja kandidatura Pier Luigi Bersanija najboljšo možnost, da se tudi odnos javnih institucij do področja kulture in umetnosti bistveno spremeni. V to sta prepričana tudi pisatelji Pino Rovero in psihiatrer Beppe Dell'Acqua, ki sta poudarila potrebo po različni politiki in željo, da bi lahko brez zadregi govorila z mladimi o politiki.

Tržaški odbor za Bersanija prireja danes ob 12.15 v Domu Brdina na Općinah informativno srečanje o primarnih volitvah, namenjeno slovenskim volilcem, in poziva vse volilce, da se udeležijo nedeljskih primarnih volitev. Demokratska stranka v dolinski občini pa v imenu levosredinske koalicije še vabi k vpisu za primarne volitve. Predhodno vpijanje bo še danes mogoče v gledališču F. Prešeren ob 10. do 12. ure.

K udeležbi na primarnih volitvah so pozvali tudi nekateri somišljeniki stranke SEL in predstavniki civilne družbe in visti sapi povabili volilce, naj izberejo Vendolo. To je človek z visoko moralno držo, z obširno kulturo in daljnovidno vizijo pri reševanju družbenih problemov, za katerega so zgorni rezultati, ki jih je dosegel kot predsednik Dežele Apulija, pravijo podpisniki. Ta dežela je na prvem mestu glede BNP, inovacij, naložb

Priziv bodisi na upravno bodisi na kazensko sodišče sta napovedala tržaška občinska svetnika Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli. V tiskovnem sporočilu sta se vprašala, ali je mogoče sploh še govoriti o demokraciji, če upravni organ spremeni mnenja, ki so jih iznesle krajevne uprave. Obenem pa sta se vprašala, ali je lahko mogoče govoriti o krajevni avtonomiji, ko pa si deželno upravno osebje prilašča pravico odločanja in se pobriše na zahteve ozemlja.

Gibanje 5 zvezd je pozvalo vse občane, naj se pridružijo manifestaciji, ki jo bodo priredili v prihodnjih dneh pred sedežem deželnega sveta v protest proti vsiljeni odločitvi o uplinjevalniku. Menis in Patuanelli pa tudi nestreprno pričakujeta sredino sejo občinskega sveta, na kateri »bomo znali primerno sprejeti deželnega predsednika Tonda.«

Za občinskega svetnika Un'altra Trieste Franca Bandellija je prišlo na servisni konferenci do »pravega političnega puča«, ki naj bi ga izvedla tržaška deželna odbornica za energijo, okolje in načrtovanje (namig na Sandro Savino je kar očiten ...). Trst tvega, da mu bodo z vrha vsili plinski terminal, je ocenil Bandelli. Tudi on je pozval politične sile, združenja in organizacije na veliko manifestacijo, na kateri naj mesto ponovno izreče svoj »Ne!« uplinjevalniku.

Tiskovno sporočilo so izdala tudi svetniške skupnine levosredinske večine v tržaškem občinskem svetu. Ponovile so svoje nasprotovanje uplinjevalniku, kar je občinska skupščina od leta 2006 dalje podkrepila s številnimi sklepi.

Bodo pri Žavljah zgradili plinski terminal Gas natural?

Bersanijevo kandidaturo podpirata tudi Roveto in Dell'Acqua

PRIMARNE VOLITVE - Od 8. do 20. ure

Kam na volišča

V tržaški in v okoliških občinah bo odprtih skupaj 16 volišč

Na Tržaškem bo jutri odprtih skupno petnajst volišč. V tržaški občini bodo prebivalci zahodnega Krasa lahko oddali svoj glas od 8. do 14. ure v gostilni Bita v Križu št. 401, od 14. do 20. ure pa v telovadnicni na Kontovelu. Za vzhodni Kras bo volišče na sedežu Demokratske stranke v Domu Brdina na Općinah (Proseška ulica št. 109). V Trstu bosta za prebivalce 3. rajonskega okrožja volišči na sedežu stranke SEL v Ul. Martiri della Libertà št. 18/b in na sedežu sindikata upokojencev Spi-Cgil v Rojanu v Ul. Stock št. 9. Za 4. rajonsko okrožje bo volilni sedež pod utico na vogalu med Ul. Dante in Ul. Genova. Za 5. okrožje bosta volišči na sedežu združenja ACIL na Šentjakobske

trgu št. 15 in pri utici pri Stari mitnici. Za 6. okrožje bodo volišča v Ul. Pasteur št. 41 (Rocol-Melara), na sedežu ACLI pri sv. Aloiziju v Ul. Aldegardi št. 15 in na sedežu ŠZ Bor na stadionu 1. maja na Vrdelski cesti št. 7. Za 7. okrožje bo volišče pod utico v Ul. Flavia št. 5 blizu športne palače PalaTrieste.

V občini Devin-Nabrežina bo volišče na lokalnem sedežu Demokratske stranke. Za prebivalce v občinah Zgonik in Repentabor bo eno samo volišče, in sicer na sedežu krožka Rdeča zvezda v občinski knjižnici v Saležu. V dolinski občini bo volišče v Boljuncu v gledališču Franceta Prešerna, medtem ko bo volišče v miljski občini na sedežu SEL v Ul. Dante št. 17/a.

ODBOR DANILO DOLCI - Palestina

Na Borznem trgu shod proti vojni

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci in številne druge mirovne organizacije bodo priredile danes ob 17. uri na Borznem trgu manifestacijo proti vojni. Povod zanj so bili krvavi dogodki v Gazi in Izraelu. Kljub doseženemu premirju organizatorji opozarjajo, da je treba budno spremljati dogajanje in nadaljevati s prizadevanji, da bi se obleganje Gaze nepreklicno končalo. Prav tako si organizatorji prizadevajo za mir, pravičnost in enakovpravnost palestinskega ljudstva.

Na manifestacijo bodo organizatorji predali predstavniku občinske uprave podpise, ki so jih zbrali v nedeljo na Velikem trgu pod pozivom krajevnim upravam, naj podprejo vključitev palestinske države v Organizacijo Združenih narodov. Skupščina Združenih narodov bo prav v četrtek, 29. novembra, na dan solidarnosti s palestinskim ljudstvom (ki so

DAVKI
Dohodkovni test tudi v slovenščini

Agencija za prihodke obvešča, da bo kmalu na razpolago tudi slovenski obrazec tako imenovanega dohodkovnega testa. Gre za nov model, s katerim bodo lahko davkoplačevalci ocenili odnos med lastnimi dohodki in stroški v enem letu.

V dohodkovnem testu morajo davkoplačevalci nakazati število družinskih članov, letni dohodek, občino bivanja, nato pa stroške, porazdeljene v sedem kategorij: za stanovanje, za prevoze, za zavarovanja, za izobraževanje, za prosti čas in druge stroške (na primer investicije). Potem pa bodo vstavljeni vsi podatki, bo zeleni semafor potrdil, da so stroški povsem v skladu z dohodki, v drugačnem primeru se bo pričkal rdeč semafor. Davkoplačevalci si bodo lahko preskrbeli dohodkovni test po spletu.

gabili oklicali prav Združeni narodi) razpravljala o vključitvi Palestine v osrednjo svetovno organizacijo.

Medtem je tržaška občinska svetnica Demokratske stranke Anna Maria Mozzi napovedala, da poteka priprava resolucije, s katero naj bi v mestni skupščini podprli prizadevanja za mir v Palestini. Že več levosredinskih političnih sil je najavilo, da bo podprlo dokument.

Sinoči je tržaški odbor združenja Salaam, otroci oljke, priredil v knjigarni Minerva predstavitev eseja V breznu, Palestinci, izraelska zasedba, zid in Arrigonijeva ugrabitev novinarja Micheleja Giorgia, ki je več kot dve desetletji poročal iz Jeruzalema za italijanski dnevnik Il Manifesto. Na predstavitev je sodeloval novinar slovenske televizije Erik Valenčič, avtor knjige Obleganje Gaze, pokol palestinskega ljudstva.

FINANČNA STRAŽA - Zaradi goljufije s priseljenci 10 priprtih in 63 osumljenih

Lažne zaposlitve v tržaških picerijah

Nezakoniti priseljeni niso samo osebe, ki tvegajo življeno na prenatrpanih plovilih sredi Sredozemskega morja ali pa se v tovornjakih brez svežega zraka peljejo čez Balkan. Pogosto je njihova pot v Evropsko unijo vsaj na prvi pogled zakonita, saj imajo v denarnici turistični ali delovni vizum. To so delavci, ki iščejo zaposlitev, prepogo sto pa so že od vsega začetka žrtve izkorisčevalcev, ki z »uvažanjem« poceni delovne sile ustvarjajo dobiček. Tak je primer obsežne preiskave tržaške finančne straže z nazivom »Vzhodna vrata«, ki je včeraj pred zoro prešla v sklepno fazo. 120 finančnih stražnikov (z 42 vozili) je včeraj od 6. ure zjutraj preplavilo Trst, kjer je izvajalo hišne preiskave, kakor tudi v Gorici, Benetkah, Turinu in drugih pokrajinalah. Deset ljudi, bivajočih v Trstu, je od včeraj v priporu, osumljenec pa je reči in piši 63 (tudi ti so poveleni iz mesta v zalivu).

Kot so pojasnili na pokrajinskem poveljstvu finančne straže, so kriminalci in sodelujoči podjetniki z lažnimi prošnjami za zaposlitev omogočili tujim državljanom vstop v Italijo. Pri tem so ogoljufali državne urade, hkrati pa preprečili drugim tujim delavcem, da bi se zakonito priseli v se tu poslovo zaposlili (na podlagi odloka, ki vsako leto določa število novih priseljev). V zameno za varen prihod v Zahodni svet pa priseljeni naposled delajo na črno, kitajski državljanji predvsem v skritih delavnicah opuščenih tovarnah v Firencih in Pratu. Več žensk pa je v tem času končalo v svetu prostitutije. Priseljence so »uvažali« iz Kitajske, Tunizije, Bangladeša in Tajske. Enoletno preiskavo, ki se še ni končala, koordinira državni tožilec Pietro Montrone, aretacije in hišne preiskave pa je na njegovo zahtevo odredila sodnica za predhodne preiskave Laura Barlesi, in sicer zaradi suma ponareditve dovoljenj za prebivanje, overovitev lažnih vsebin ter spodbujanja nezakonitega priseljevanja in prostitucije.

Tržaški pokrajinski poveljnik Pier Luigi Mancuso je na včerajnji tiskovni konferenci povedal, da je finančna straža lani preverjala finančno stanje in davčne prijave nekaterih tržaških gostinskih podjetij, preiskava pa se je nato razširila. Pod drobnogledom je bilo več podjetij, ki v resnicu niso bila več dejavna, druga pa skorajda nima dohodkov. Kljub temu so podjetniki v okviru zgoraj omenjenega odloka vložili prošnje za zaposlitev več tujih delavcev. Med prosilci je bila tudi škedenjska picerija Alla Ferriera, ki jo je pred desetimi leti uničil požar, nato pa je dejansko niso več odprli. Podjetniki so v nečedne posle vstopali na pobudo posrednikov kriminalnih združb, za vsako vloženo lažno prošnjo na prefekturo

Preiskavo so predstavili kap. Francesca Ghiotto (proseška finančna straža), pol. Claudio Bolognese (oddelek davčne policije), gen. Pier Luigi Mancuso (pokrajinski poveljnik) in major Gabriele Baron (tržaška finančna straža). Spodnji posnetek je z dne 11. januarja 2003, ko je požar uničil picerijo Alla Ferriera v Škednju; picerija ni več dejavna, a vseeno »potrebuje« tujo delovno silo

KROMA

so prejeli tudi do 10.000 evrov. Vloženih je bilo najmanj sto prošenj, vsaj 28 teh pa so pristojni uradi sprejeli in s tem omogočili prihod tujcev, ki zdaj delajo na črno.

V priporu se je včeraj znašlo deset ljudi, vsi prebivajo v Trstu. To so 36-letni Tržaščan Emanuele Benedetti (nekdanji upravitelj picerije v središču Trsta), neapeljska brata Vincenzo Trocchia (52 let, nekdanji upravitelj picerije Alla Ferriera, zdaj pa picepek pri bratu) in Domenico Trocchia (50 let, upravitelj picerije Marechiaro na Trgu Canal), 45-letni Škedenec Andrea Drusovich (nepremičninski podjetnik, ki upravlja apartmaje v starem mestu), 38-letna kitajska državljanka Chunwei Chen (trgovka z oblačilami), njen 27-letni rojak Baba Wang (natakar in nekdanji gostinec), 32-letna tunizijska državljanka Naima Samara (upraviteljica pralnice), njen 40-letni mož Hatem Samara (gradbeni delavec in lažni podjetnik) ter 30-letni banglaški državljan Mohamed Masum (lastnik klicnega centra v Ulici Roma). Desetega imena finančni stražniki niso razkrili, osumljenih pa je kot omenjeno 63. Hišne preiskave so opravili še pri 11 italijanskih, 7 kitajskih, treh banglaških državljanjih, pa še pri tunizijskem, turškem in hrvaškem državljanu. Pravega šeфа pa besedah preiskovalcev ni, saj to ni hierarhična organizacija, temveč mreža različnih skupin in posameznikov, katerih skupni interes je, da zaslužijo na koži najšibkejših členov svetovne gospodarske verige, se pravi migrantov. (af)

ŠOLSTVO - Protestne pobude

Konec samouprave Danes stavka in povorka

Na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu se je včeraj samouprava končala. Dejansko je potekala le na Liceju Franceta Prešerna in na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, saj je na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška (tu se je del dijakov mudil na knjižnem sejmu v Ljubljani) in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana včeraj potekal reden pouk.

Na liceju Prešeren so v okviru zadnjega dne samouprave gostili predstavnike Slovenskega raziskovalnega inštituta, dalje zakonca Corbatti, ki sta predavala o alkoholizmu, medtem ko so petošolci orisali svojo izkušnjo enoletnega bivanja in študija v tujini, prof. Samo Miot pa je govoril o globalizaciji. Dijaki so prisluhnili tudi predstavnikom posebnega oddelka policije Digos, ki so orisali, kaj se lahko zgodi v slučaju izbruhu nasilja na manifestacijah ter v primerih zasedbe šol, kako postopa policija idr.

Na zavodu Zois pa so dijaki po začetnem zborovanju prisluhnili predavanju o Italijanskem skladu za okolje FAI ter predavanju o vzhodni meji, o čemer je govoril dijak Sandi Paulina, posvetili pa so se tudi pisaniu poročil, ki jih bodo posredovali medijem.

Danes pa bo na šolah pouk verjetno močno okrnjen ali pa ga sploh ne bo zaradi splošne stavke proti varčevalni politiki italijanske vlade na področju šolstva, ki so jo sprva oklicali vsi sindikati, na koncu pa jo prirejata le sindikat Flc-Cgil in avtonomni sindikat Cobas, pridružil pa se ji je tudi Sindikat slovenske šole. Ob stavki je predvidena tudi dijaška manifestacija s povorko po tržaških ulicah, ki jo prireja Združenje višješolcev, udeležiti pa se je nameravajo tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol. Začetek manifestacije je napovedan za 9. uro na Goldonijevem trgu. (iz)

FERNETIČI - Izročitvi

Eden odšel, drugi prišel

Eden odhaja, drugi prihaja. Tako lahko opišemo četrtekovo vzajemno izročitev dveh obdolžencev na nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči. Slovenski organi so dopoldne izročili italijanski mejni policiji 26-letnega albanskega državljanja T. T., ki so ga v Italiji iskali zaradi vpletjenosti v mednarodno trgovino z drogami. Mejni policisti so ga po prevzetju odvedli v koronejski zapor, kmalu pa naj bi ga preselili v Bari. Sodnik za predhodne preiskave iz apulijске prestolnice je januarja letos namreč izdal priporočni naloz na Albančev račun, dolžijo ga združevanja v zločinske namene ter posedovanja droge z namenom razpečevanja. S skupino rojakov naj bi prevažal marihuanu v severno Italijo in nato v druge države.

Italijanski policisti pa so slovenskim kolegom izročili 53-letnega slovenskega državljanja A. M., ki je bil v priporu v Tolmeču. Sodili mu bodo v Sloveniji, dolžijo ga sodelovanja v kriminalni združbi s področja nezakonitega priseljevanja.

KLANEC CASTAGNETO - Dvojna tatvina

Gibčni tatovi plezali po balkonih

Tatovi so včasih res iznajdljivi in gibčni. S cirkuskim podvigom so v četrtek pozno popoldne izpraznili dve stanovanji v klancu Castagneto 12 (foto Kroma). Policija je ugotovila, da so nepridipravi po balkonih splezali do dru-

Dežela FJK predstavila načrt za preobrazbo železarne

Deželna odbornica za okolje in za načrtovanje Sandra Savino je včeraj predstavila zastopnikom pokrajinskih sindikalnih organizacij Cgil, Cisl in Uil Adrianu Sincovichu, Lucianu Bordinu in Enzu Timeu načrt za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne, ki je danes v zelo hudi kriзи. Program je izdelala deželna uprava skupaj z lokalnimi upravami, ki sta jih na srečanju z deželno vlado zastopala tržaški župan Roberto Cosolini in pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Načrt predvideva »kontrolirano zapiranje železarne«, obenem pa izvajanje »socialnega načrta« za zaščito delovnih mest zaposlenih. Prav tako so v načrtu predvideni ukrepi za upoštevanje okolja. Tej prvi fazi bo sledila izdelava pravega načrta za preusmeritev produktivne dejavnosti. Ta bo osnova za izdelavo programskega sporazuma, ki ga bodo nato predstavili na pristojnem italijanskem ministrstvu v okviru omizja, ki bo pristojno za rešitev vprašanja železarne. Sindikati Cgil, Cisl in Uil so si pridržali pravico, da proučijo dokument. Nova srečanja za poglobitev predloga deželne uprave so predvidena v prihodnjih dneh.

Od ponedeljka zaprtá Ul. Valdirivo

Če bodo vremenske razmere dopuščale, bo od ponedeljka dalje Ul. Valdirivo predvidoma za dobra dva tedna zaprtá za promet, saj jo bodo na novo asfaltirali. Tako sporoča Občina Trst, katere cestna služba bo delo opravila v sodelovanju z družbo AcegasAps, ki tam popravlja litotezle plinske cevi. Poseg bo potekal v dveh fazah. V prvi fazi, ki bo trajala predvidoma sedem dni, bodo dela stekla na odsek v zgornjem delu Ul. Valdirivo med ulicama Carducci in Filzi (odsek bo popolnoma zaprt za promet, prav tako bo veljal prepoved parkiranja), obvoz pa bo urejen po ulicah San Lazzaro, Torrebianca in Filzi, kjer bodo po potrebi tudi prepovedali parkiranje. V drugi fazi, ki po potekala predvidoma osem ali deset dni, pa bodo dela stekla v spodnjem delu med Ul. Filzi in nabrežjem: v tem primeru bo prevozen le en pas Ul. Valdirivo. Popolno zaprtje ulice je potrebno, saj je zaradi prejšnjih asfaltiranj cestične močno zaobljeno in izboklo, robovi pločnikov (slednje je občinska služba za ceste pred časom dala popolnoma prenoviti) pa so komaj dovolj visoki. O poteku del in prometu bo občinska uprava pravočasno obveščala občane na svoji spletni strani <http://www.retecivica.trieste.it/>.

GOSPODARSTVO - Sekcija trgovine na drobno SDGZ

O pričakovanjih openskih trgovcev in možnostih digitalnega sistema DBE

V ponedeljek, 19. novembra, so se v prostorijah podružnice Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Obrtni Coni Zgonik srečali člani in odborniki sekcijske trgovine na drobno SDGZ. Poleg pregleda aktualnih problematik in zakonskih novosti je bila to priložnost za srečanje z vodstvom konzorcija Centro in Via - Skupaj na Općinah. Predsednik sekcijske trgovine na drobno Ervin Mezgec je pozdravil prisotne in predal besedo novemu predsedniku konzorcija Borisu Bogatcu, ki je prisotnim orisal delovanje konzorcija, ki si prizadeva za gospodarsko in siceršnjo oživitev Općin kot razširjenega trgovskega središča na odprttem. S tem namenom se prirejajo razne pobude, od božičnega sejma do razstave cvetja in zaprtja ulice s prireditvami na prostem. Openski trgovci so nakazali, da je najbolj pereč problem pomanjkanje parkirišč. Slednjega bi lahko rešili z uvedbo parkirnih mest proti plačilu, kar bi omogočilo večji pretok strank. Problem predstavlja tudi urejanje pločnikov in krožišča, ki bo po dokončanih delih vrnilo Općine krajnam in ostalim odjemalcem, za to pa je treba imeti potrpljenje, saj se te stvari rešujejo počasi.

Ostali prisotni člani, ki imajo svoje obrate v okoliških vaseh, so prav tako orisali svoj položaj in težave, s katerimi se ukvarjajo ter možne rešitve. Predsednik sekcijske Mezgec je navoril, da je SDGZ že v stiku s tržaško odbornico Eleno Pellaschiar, s katero se bo v kratkem sestalo. Borut Sardoč je nato člane seznanil z zadnjimi zakonskimi novostmi (sprostitev urnikov trgovin, plačili kmetijskih in jastvinskih proizvodov, družinsko kartico FJK in možnostjo pridobitve subvencij za postavitev božične razsvetljave).

Sardoč je nato predstavil čezmejni projekt Italija-Slovenija iCON in predavatelja Tomija Ilijas, ustanovitelja in direktorja podjetja Arcutur iz sektorja informacijske tehnologije, ki je prisotnim predstavil poslovni digitalni ekosistem (DBE-digital business ecosystem). Ilijas je prisotnim podjetnikom prikazal možnosti, ki jih nudijo sodobne informacijske tehnologije s poudarkom na vzpostavljanju čezmejnih poslovnih mrež, komunikaciji med podjetji in sodelovanju pri skupnih projektih s ciljem izboljšanja medsebojnega delovanja ter odnosov med podjetji in osebami. Nakazana je bila možnost vzpostavitev DBE-ja kot sistema čezmejne virtualne kartice zvestobe, s katero bi lahko male trgovine brez velikih stroškov vzpostavile sistem, ki bi deloval preko pametnih telefonov in služil kot sredstvo za trženje ponudb oz. proizvodov. Zamisel, ki je naleta na odobravanje prisotnih, bodo člani še preučili ter preverili možnosti oz. stroške, ki bi bili povezani z vzpostavljivo takega sistema.

JUBILEJ - Sergij Lipovec (Lipo) Brez šale, danes jih je sedemdeset

Isti hip, ko sem zvedel, da ima Sergij Lipovec (Lipo za prijatelje) danes sedemdeset let, sem podvomil, ali ni to še ena njegovih potegavščin. Te ga namreč od mladih let spremljam vseskozi, kot nekakšen zaščitni znak. Z njim moraš biti vedno buzen, kajti žrtve znamenitih Lipotovih »škercov« je veliko. Naj kot očividec opisem enega izmed najbolj nedolžnih.

Ustanovitelj in nekdanji ravatelj Slori-ja dr. Karel Šiškovič-Mitko je imel navado, da si je, medtem ko je za mizo sedel na sejah, sezvalo čevlje. Nekoč mu jih je Sergij neopazno izmaknil in jih nekam skril. Po končani seji je Šiškovič, črn od jeze, kar nekaj časa tavjal bos po dvorani, preden je dobil čevlje nazaj. »Kdaj boš zrasel,« je ternal Šiškovič, čeprav je vedel, da je to utvara.

Sam sem vesel, da Sergij v teh, pogosto tesnobnih časih, še vedno ohranja svoj »zaščitni znak«. Tudi za praznovanje obletnice je pripravil presenečenje. Za nekatere še eno v vrsti njegovih znamenitih potegavščin, za druge edinstveno potezo, kakor jo kdo vzame.

Sicer pa je v javnem življenju naše skupnosti njegovo delo vgrajeno v številnih sredinah, organizacijah in ustanovah. Po končani trgovski akademiji ga kot mladega fanta najdemo v tedaj komaj zgrajenem tržaškem Kulturnem domu, v ekipi Stalnega slovenskega gledališča, ki v tistem času še vedno lebdi med avanturo in perspektivo ureditve svojega statusa.

Sergij ima že dobre izkušnje, vsepo-vsod je aktiven, še najbolj pri tabornih RMV in v športu, njegove organizacijske sposobnosti pridejo do izraza pri vseh večjih manjšinskih manifestacijah.

A kmalu ga pot zanese na študij v Ljubljano, na fakulteto za sociologijo. V Trst se poln elana in svež od študija vrne na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja, kjer ga skupaj s Karлом Šiškovičem najdemo na Referatu za raziskave SKGZ v Ulici Gepa, zametu poznej ustavnovljenega Slovenskega raziskovalnega instituta. Odločilen zagor za ustavitev Slori-ja pride z odmevne tržaške mednarodne manjšanske konference leta 1974. Sergij je skupaj s Šiškovičem in Pavlom Stranjem gonilna sila uveljavljanja Slori-ja, ki pomeni za vso manjšinsko skupnost novo dimenzijo in občuten kakovosten skok.

Z leti pride trenutek drugačnih izbir in priložnosti. Sergij je imenovan za direktorja Založništva tržaškega tiska, ki je v tistem času založniško

podjetje Primorskega dnevnika, izdaja knjige in uspešno posluje tudi na področjih uvoza-izvoza in distribucije tujih listov po nekdanji Jugoslaviji. To so, na koncu sedemdesetih in začetku osemdesetih, za podjetje uspešna leta, ko si nihče niti predstavljal ni mogel, kaj se bo čez nekaj let zgodilo z Jugoslavijo.

V okviru SKGZ je Sergij aktiven že kot mladinec, kar tri desetletja pa je potem nosilec različnih odgovornih funkcij. Med drugim je vrsto let član izvršnega odbora, odgovoren najprej za šolstvo, potem za tisk, pa še za uveljavljanje slovenskega jezika in izobraževanje.

Njegova delovna pot se po nekaj letih ZTT usmeri drugam, v vodstvo tedaj še uspešnega podjetja Iret, ki proizvaja elektronske komponente in zaposluje številne Slovence. A položaj Ireta je za mnoge v Trstu in državi moteč, obrat so morali po zagonetnih spletkah obveščevalnih služb zapreti.

Sergij je za nekaj časa zaposlen pri deželnih svetniških skupinah SKP-SIK in med drugim ureja časnik Iskra. Potem se vrne v starljubljivo Slorijo, ki ga v resnicni ni nikoli zapustil. V letih obstoja inštituta je član njegovega vodstva, tajnik, blagajnik, v bistvu nosilni steber in po potrebi faktotum. Trenutno je član nadzornega odbora.

Sergij Lipovec je v okviru naše skupnosti poznan ne le po delovnih zadežljivah in številnih odgovornih funkcijah, katerih nosilec je bil. Vseskozi je tako rekoč aktivist, človek z idealom in vizijo napredne družbe, ki mu za takšen cilj nikoli ni bilo škoda časa in energij. Predvsem pa je človek intelektualno poštenosti in velikega srca. Vsakdo, ki je imel ali še ima opravka z njim, lahko občuti njegovo humanost, nesebičnost, poštenost in avtentičen čut za sočloveka. To so odlike ki vselej, morda pa še posebej v času, ki ga živimo, veliko pomemljivo.

Dušan Udovič

TRST

Danes praznuje okrogli jubilej dolgoletni družbeni delavec

Sergij Lipovec

Iskreno mu čestita

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 24. novembra 2012

JANEZ

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.26 - Dolžina dneva 9.09 - Luna vzide ob 14.10 in zatone ob 3.07

Jutri, NEDELJA, 25. novembra 2012

KATARINA

VREMENI VČERAJ: temperatura zraka 13,6 stopinje C, zračni tlak 1021,3 mb raste, vlag-a 77-odstotna, veter 4 km na uro vzhod-nik, jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibanlo, temperatura morja 16,6 stopinje C.

Lekarne

Sobota, 24. novembra 2012

Običajni urnik lekar-n: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 - 040 812325, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 - 040 364928.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telovrhna centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o zdrženih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - part 2«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il sospetto«.

CINECITY - 15.00, 16.00, 17.25, 18.20,

18.30, 19.50, 20.40, 21.00, 22.15 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - part 2«;

15.30, 18.30, 21.30 »007 Skyfall«; 15.30,

17.35, 19.40, 21.45 »Hotel Transylvanija«;

14.40, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »Il peggior Natale della mia vita«; 14.35, 16.30,

18.25, 20.20, 22.15 »Paranormal activity 4«; 14.40, 16.30 »Un mostro a Parigi«.

FELLINI - 15.15, 16.45, 20.30 »Un mostro a Parigi«; 18.30, 22.15 »Dracula«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.20,

19.00, 20.40, 22.20 »La sposa promessa«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.55,

20.05, 22.15 »Venuto al mondo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.05,

20.10, 22.15 »Argo«.

KOPER - PLANETTUŠ - 14.00, 17.20, 20.40

»Atlas oblakov«; 13.15, 16.10, 18.35, 21.05,

23.30 »Časovna Zanka«; 12.05, 14.05,

16.05 »Hotel Transylvanija 3D«; 18.05,

20.05, 22.00 »Nahrani me z besedami«;

14.10, 16.30 »Nora deklica«; 13.20,

15.30 »Pogum«; 18.30, 20.25, 22.25 »Po-

ročni video«; 17.30, 20.30, 23.20 »Skyfall«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.15, 16.50,

20.30 »Hotel Transylvanija«; Dvorana 2:

16.45, 19.00, 21.15 »The Twilight Saga:

Breaking Dawn - part 2«; Dvorana 3:

15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il peggior Natale della mia vita«; Dvorana 4:

16.30, 19.00, 21.30 »007 Skyfall«; 18.30,

22.15 »End of watch - Tolleranza zero«.

SUPER - 16.10, 19.40 »Il matrimonio che vorrei«; 17.50, 21.30 »7 psicopatici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40,

20.00, 22.10 »Il peggior Natale della mia

vita«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »The

Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; Dvorana 3: 16.30, 18.15 »Hotel Transylvanija«; 19.50, 22.10 »Argo«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.15 »Il sospetto«; Dvorana 5: 16.40, 18.20 »Un mostro a Parigi«; 19.50, 22.10 »Venuto al mondo«.

Zadruga Primorski dnevnik in uredništvo Primorskega dnevnika v sodelovanju s SKD S. Škamperle in ŠZ Bor vabijo na

srečanje na teritoriju,

ki bo 27. novembra 2012 ob 20.30

v malo dvorani na Stadionu 1. maj

na katerem se bomo pogovarjali o položaju in perspektivah Primorskega dnevnika.

Šolske vesti

DVOJEŽIČNE OTROŠKE JASLI MAJA,

Repen 130, obveščajo, da vpisovanje še vedno poteka. Lahko nas obiščete od ponedeljka do petka, od 7.30 do 16.00. Informacije na tel. št.: 040-327522, www.asilonidomaja.it.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V DOLINI

sproča, da bo razstava »Dolinska šola v preteklosti« na srednji šoli Gregorčič odprta še do 30. decembra. Naujave za voden obisk na markoman@gmail.com.

Obvestila

AO SPDT organizira za otroke od 7. do 12. leta starosti šolo plezanja. Srečanja bodo ob petkih od 17.30 do 19.00 na umetni steni v športnem centru Zarja v Bazovici.

HIŠA PRAVLJIC organizira tečaj poslovne slovenščine in slovenščine za odrasle v sodelovanju z jezikovno šolo Businessfirst. Informacije na tel. 334-1243766 ali ivanasolc@gmail.com.

QIGONG - tečaj kitajske telovadbe: ob torkih od 19.00 do 20.15 v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini; ob četrtekih od 18.30 do 19.45 v domu KD Briččiki. Informacije in prijave na tel.: 335-5926889 (Elizabet).

SOCIALNA SLUŽBA OKRAJA 1.1 sporoča, da deluje Center za informiranje in poklicno svetovanje v sklopu projekta enakih možnosti »Več znamo, več veljam«. Informacije na www.priopportunitatudo.it, lavoro@comune.duino-aurisina.ts.it. Referentka službe: Erica Tricarico ob ponedeljkih, od 15.00 do 17.30 po dogovoru v Naselju sv. Mavra 124, tel. 040-2017387, fax 040-2908182; ob torkih od 15.00 do 17.30 v Uradu za stike z javnostmi v Kamnarski hiši I. Gruden, Nabrežina 158, tel. 800-00-2291. Referent za podjetja: Alessandro Vinci ob ponedeljkih in sredah od 14. do 18. ure po dogovoru v Naselju sv. Mavra 124, tel. 040-2017387, fax 040-2908182.

JUTRANJA ZDRAVILNA VADBA Tao Tai-ji, ki ščiti pred stresom, hitro odpravlja kronično utrujenost, povečuje vitalnost in telesno odprnost, poteka vsak torek in četrtek od 8.30 do 9.30 v telovadnicu Tao2 v Ul. del Vento 6/b pri sv. Jakobu v Trstu. November je brezplačen. Informacije: Carmen 393-2327949.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor ter zadruga La Quercia organizirata delavnice za osnovnošolske otroke bavajoče v treh občinah: danes, 24. novembra, 15.00-18.00 »Ptija krmilnica« (otroci naj prinesejo glinasto vazico srednje velikosti) v prostor KRD Drama Briččiki (Briččiki št.77) ter »Mozaik iz semen« (otroci naj prinesejo semena vseh vrst) v Naselju Sv. Mavra št. 124, Sesljan. Prost vstop.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na Miklavžev knjižni sejem, ki bo v Kulturnem domu na Prosek v nedeljo, 25. novembra, 15.00-19.00. Ob 16. uri bo na sprednu pravljična urica za otroke iz vrtca in osnovne šole.

TABORNICKI RMV so te studi letos vključili v dobrodeleno akcijo zbiranja papirja »Star papir za novo upanje«. Zbrana sredstva bodo namenili v dobrodelenie namene potrebnim v Sloveniji. Taboriški bodo v mesecu novembra zbirali papir: v Dolini (občinska telovadnica) ob sobotah od 14.00 do 16.00; na Općinah (Prosvetni dom) ob sobotah od 16.00 do 18.00; na Prosek (Kulturni dom) od 15.00 do 16.00; v Saležu (KD Rdeča zvezda) ob sredah od 17.00 do 18.00; v Doberdalu (društvo Jezero) ob sobotah od 15.00 do 16.00; v Štandrežu (Don Andreja Budala) ob sobotah

ure dalje, vodila bo Morena Forte; v tork, 4. decembra, ob 15. uri pravljica za najmlajše; v sredo, 5. decembra, sladki popoldan: razstava in ponudba domačih sladič.

KRUT vabi člane - dedke in babice skupaj s svojimi vnuki na predpraznično likovno delavnico »Nona, nono, rišimo skupaj« v soboto, 15. decembra, ob 10. uri, v društvenih prostorih. Pod mentorstvom umetnice Luise Tomasetig bodo udeleženci ustvarjali božične izdelke. Prijava do 30. novembra v sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TABORNICKI RMV obveščajo, da so se začeli tedenski sestanki po vaseh s sledenjem urednikom: v Dolini (občinska telovadnica) ob sobotah od 14.00 do 15.00 za MČ, od 15.00 do 16.00 za GG; na Općinah (Prosvetni dom) ob sobotah od 16.00 do 17.00 za MČ, od 17.00 do 18.00 za GG; na Prosek (Kulturni dom) od 15.00 do 16.00 za MČ; v Saležu (KD Rdeča zvezda) ob sredah od 17.00 do 18.00 za MČ in GG.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina stari od 50 do 75 let lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 30. novembra. Obrazci so na razpolago na Uradu občinske Policie ali na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV IN MOSP vabi na predstavitev dokumentarca Jožeta Možina »Pedro Opeka - dober prijatelj«. Peterlinova dvorana, ulica Donizetti, 3 - ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na srečanje z Meto Starc in Petrom Špacapanom, ki nam bosta prikazala svoje izkušnje: »Med Trstom in Afriko: pogledi na misijonsko medicino«, v ponedeljek, 26. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, 1. nadstropje.

KRUT obvešča, da bo v ponedeljek, 26. novembra, potekala delavnica Razgibavajmo možgane, ki jo vodita prof. Vali Tretnjak in psihologinja Jana Pečar, v društvenem sedežu, ob 9. oziroma pa 11. uri. Tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

NA AD FORMANDUMU V TRSTU so v teku vpisovanja na tečaje. Splošno kmetijstvo: 150 ur, pon., sre. in čet., 18.00-22.00, prvo srečanje v ponedeljek, 26. novembra. Vodenje kmečkega turizma: 100 ur, pon. in sre., 18.00-22.00, prvo srečanje v ponedeljek, 26. novembra. Božični jedilni list low cost: 5 ur, v torek, 11. decembra, 17.30-22.30. Začetni tečaj kuhanja: 15 ur, ob sredah (5., 12., 19. decembra, 17.30-22.30). Tečaji jezikov (slovenščina, angleščina) in računalništva. Ob bližajočih se božičnih praznikih lahko podarite darilni bon za tečaj. Info in prijave: 040-5660360, ts@adformandum.org.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING IN TAO/VAJE pri Skladu Mitja Čuk: prvo srečanje tečaja bo v ponedeljek, 26. novembra, ob 18.30 v Večnamenskem središču, Repentabrska ul. 66, Općine. Vpisi in dodatne informacije: Maša 340-9116828, masha.pre-garc@gmail.com.

40-LETNIKI IZ BREGA toplo vabljeni v petek, 30. novembra, na večerjo, ki bo v gostilni na Pesku. Informacije in prijave na tel. št.: 349-3558109 (najkasneje do torka, 27. novembra).

OTROŠKE URICE ob torkih v NŠK, Ul. S. Francesca 20, ob 17. uri: 27. novembra »Čarownica Mica in severna zvezda«. Pripoveduje Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS se bo sestal v torek, 27. novembra, ob 20.15 v svojem sedežu na Općinah, Doberdobska ulica 20/3.

KRUT - ob četrtekih, po predhodni navi, individualna obravnavna za dobro počutje in sprostitev s tehniko Qigong. Dodatne informacije in prijave v društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKUPINA 35-55 SKD F. PREŠEREN iz Boljuncu vabi v četrtek, 29. novembra, ob 20.30 v društveno dvorano na predavanje zgodovinarja, prof. Alekса Kalca v Trst in njegovi prebivalci v 18. stoletju.

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, otvarja v petek, 30. novembra, ob 20.10 predbožični razstavni sejem. Razstavlja 22 ustvarjalk. Glasbeni kulisi: otroci Glasbene Kambrice Ivan Suppani (kitara), Florjan Suppani (violina), Simon Kravos (klavir). Urnik: v soboto, 1. in nedeljo, 2. decembra, 10.00-13.00; ob ponedeljku, 3. do četrtek, 6. decembra, 15.00-19.00. V sklopu sejma bo v soboto, 1. decembra, delavnica za otroke iz Fotovi-

ure dalje, vodila bo Morena Forte; v tork, 4. decembra, ob 15. uri pravljica za najmlajše; v sredo, 5. decembra, sladki popoldan: razstava in ponudba domačih sladič.

KRIZ - župnijska skupnost in Slomškovo društvo iz Križa vabita na koncert bohinjskih zborov danes, 24. novembra, ob 17.30 v župnijski dvorani v Slomškovem domu v Križu. Nastopata MoPZ »Franc Urbanc« iz Bohinjske Češnjice in CPZ iz župnije Srednja vas v Bohinju.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi v ponedeljek, 26. novembra, ob 18. uri na predstavitev knjige Pasji dnevi avtorice Jasne Jurečić z ilustracijami Jasne Merkù. Avtorici bo predstavila prof. Magda Jevnikar. Općine, Prosečka ul. 131.

NAGRADA DARKO BRATINA Poklon vizijski 2012 v organizaciji Kinoteatra v ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30 uri v Gledališču Miela bomo vrteli filma Abesinija in Splav meduze. Prisoten bo dobitnik nagrade 2012 Karpo Godina.

REPENTABRSKA SEKCija VZPI-ANPI vabi na ogled razstave »Ko je umrl moj oče - pričevanja otrok iz koncentracijskih taborišč« do petka, 30. novembra, po sledenjem urniku: ponedeljek in sreda 9.00-17.00; torek, četrtek in petek pa 9.00-13.00.

SKD LIPA IZ BAZOVICE vabi v sredo, 28. novembra, ob 20.30 v Bazovski dom na predstavitev koledarja »Bazovica 2013«, ki so ga izdale vaške organizacije, in na fotografsko razstavo Damjana Križmančiča »Cvetovi kraskega roba«, v sodelovanju s Fotovi-

deo80. Zapela in zaplesala bo folklorna skupina kulturnega društva Kraški šopek iz Sežane.

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Općine) vabi v četrtek, 29. novembra, ob 20. uri na prvo predavanje iz ciklusa o odnosih v družini in družbi. Dr. medicine Sanja Rozman, strokovnjakinja za zdravljenje nekemičnih zasvojenosti, bo govorila na temo: »Živeti v sanjah ali v kvalitetnem odnosu? Sanje imajo svojo ceno!«. Pridite v velikem številu!

NARODNI DOM - do 30. novembra je na ogled razstava še neobjavljenih fotografi Maria Magajne ob 5. obletnici njegove smrti »Maria Magajna, fotograf svojega časa«. Urnik: vsak dan od pondeljka do petka od 17. do 19. ure, po torkih in četrtekih tudi od 10. do 12. ure (za skupine po predhodnem dogovoru). Vabljeni.

ZSKD v sodelovanju z društvom Tabor organizira v petek, 30. novembra, ob 19. uri v Prosvetnem domu na Općinah Revijo otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD »Do svobodnega giba«. Ljubitelji sodobnega in klasičnega plesa toplo vabljeni!

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST vabi na revijo odraslih zborov »Pesem jeseni 2012« v soboto, 1. decembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na premiero igre Na odprtrem morju (avtor Slavomir Mrožek, režija Gregor Geč) v nedeljo, 2. decembra, ob 17.00 v Kulturnem domu Prosek-Kontovel.

SKD SLOVENEC vabi v nedeljo, 2. decembra, ob 17.30 dalje v notranje prostore Parka Hribenca na »Veselo polepole« z nastopom MoPZ Kraški dom iz Repna pod vodstvom Vesne Guštin ter z glasbo v živo. Na razpolago bodo tipične jesenske jedi in pokušnja novega vina domačih vinoigradnikov.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE KILJAN FERLUGA IN ZADRUGA VESNA vabi na predstavitev publikacije »Novice z miljskega konca - O zgodovini Slovencev v miljskem območju« v ponedeljek, 3. decembra, ob 18.30 v dvorani Millo v Miljah.

ZSKD IN USCİ vabi tudi letos na pobudo Nativitas, Božična pesem in tradicija v prostoru Alpe Jadran. Letošnji koncerti bodo potekali po sledenih terminih: 14. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Urha v Dolini, 15. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadu in ob isti uri v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah, 16. decembra, ob 15.30 v cerkvi sv. Jurija v Bardu, 18. decembra, ob 20.30 v cerkvi Sveti Marije Velike v Trstu, 28. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Hieronima na Kontovelu, 29. decembra, ob 18.00 v župnijski cerkvi v Stolbici in ob 20.30 v cerkvi sv. Lenartta v Vidmu, 5. januarja, ob 20.30 v Lenderski jami v Sv. Ivanu v Čele-Podbovnu, 9. januarja, ob 20.30 v cerkvi sv. Trojice na Katinari ter 13. januarja, ob 15.00 v Stolnici v Miljah, ob 15.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah in ob 17.00 v cerkvi sv. Roka v Nabrežini.

Mali oglasi

V SAMATORCI pri balinšču se je izgubil tigrasti maček z belimi tačkami, ki odgovarja na ime Cefo. Kdor bi ga našel naj pokliče tel. št. 348-8721197.

AVTO skoda fabia wagon 1400, letnik 2009, prevoženih 16.000 km, edini lastnik, prodam zaradi bolezni. Tel. št.: 040-308675 (ob uri kosila).

DAJEM V NAJEM malo stanovanje na Kozini, prenovljeno. Najemnina po dogovoru. Tel. 392-2225821 ali 00386-31260498.

GARAŽO dajem v najem v neposredni bližini SSG (Ul. Donadoni). Tel. št.: 040-213385.

İŞÇEM DELO kot varuška starejših oseb, invalidov ali prizadetih. Imam delovne izkušnje. Tel. št.: 335-6445419.

İŞÇEM SNEŽNE VERIGE za klasični fiat 500. Če jih kdo ima in jih ne potrebuje več, pros

OPĆINE - Predsinočnjim v Prosvetnem domu žalna seja

Vstajenje Primorske Oskarju Kjudru v pozdrav

Kolikšen ugled je v naši skupnosti užival Oskar Kjuder in kako so bili ljude nanj navezani, je predsinočnjim pokazala nabito polna dvorana openškega Prosvetnega doma, kje je ob prisotnosti vdove Milke, hčerk Jagode in Katje ter drugih svojcev potekala žalna seja v njegov spomin.

Za slovo od svojega legendarnega dirigenta so se na održi zbrali pevke, pевci in člani orkestra Tržaškega partizanskega pevskega zbora pod vodstvo Pie Cah. Na održi si bile poleg maestrovega potreta položene njegova titovka, violina in harmonika. Po pozdravu Rade Zergol odjeknile note violine Mateja Santija ob spremljavi harmonikarja Fulvia Jurinčiča. Prvi se je na svojega profesorja z nagovorom spomnil violinist Žarko Hrvatič, prvi, ki je na Glasbeni matici diplomiral iz violine pod vodstvom Oskarja Kjudra. Hrvatič je vse življenje ostal povezan s svojim mentorjem, ki mu je kot človek in pedagog pomenil zelo veliko. Naleto je, da sta imela tudi mestoma drugačne poglede, a družila sta ju bodisi ljubezen do glasbe kot pogled na svet. Nekdanji gojenec in poznejne uveljavljeni violinist je izpostavil velik Kjudrov glasbeni instinkt, obenem pa čustvenost, ki sta bila osnovni potezi njegovega značaja.

Rada Cergol je nato posredovala nagovor zaradi bolezni odsotnega predsednika TPPZ Igorja Pavletiča, iz katerega je prišla do izraza neverjetna energija, ki jo je Oskar Kjuder vložil v nastanek in razvoj partizanskega zobra. Tak projekt je lahko uspel samo nekomu, ki je bil do kraja prepričan v to, kar partizansko in partizanska pesem pomenita. Oskar je do zadnjega ostal neomajno zvest svojemu prepričanju.

Edvin Švab je v imenu pokrajinskega združenja VZPI-ANPI izrekel zadnji pozdrav partizanu in glasbeniku, ki je vsej skupnosti zapustil edinstveno dediščino. V imenu Stranke komunistične prenove pa se je od Kjudra poslovil Renato Kneipp, ki je izpostavljal slednost njegovega političnega prepričanja, saj je bil med pobudniki ustavnite stranke.

Najbolj občuten pozdrav pa so svojemu dirigentu poklonili pevke in pевci Tržaškega partizanskega pevskega zbora, ki so zapeli njegove najljubše pesmi: Hej brigade, Kjuderjevo Slavospev 1. in 2. Prekomorski brigadi, na koncu pa je vsa dvorana z oroselimi očmi gromko zapela Vstajenje Primorske.

Za slovo od svojega legendarnega dirigenta so se na održi zbrali pevke, pевci in člani orkestra Tržaškega partizanskega pevskega zbora pod vodstvo Pie Cah.

KROMA

CERKEV - Adventni niz srečanj Katedre sv. Justa

V krizi ... iz krize

Račun, ki ga bo moral Trst plačati zaradi krize, bo vsak dan bolj slan in brez družbene kohezije in solidarnosti bodo posledice lahko zaskrbljujoče, zato je temeljnega pomena povezanost institucij. Tako meni tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je včeraj dopoldne na škofiji skupaj z vikarjem za kulturo msgr. Ettorejem Malnatijem predstavil letosnji adventni niz srečanj v okviru pobude Katedre sv. Justa, ki bo tudi letos, tako kot lani, posvečen trenutni hudi gospodarski krizi in možnim izhodom iz le-te.

Naslov niza treh srečanj, ki bodo potekala v prostorih nekdanje hidrodinamične centrale v starem pristanišču, se namreč glasi V krizi ... iz krize in je torej že drugič posvečen težkemu kriznemu trenutku, z njim pa krajevna Cerkev želi prispevati k razumevanju krize in spodbuditi odgovorne, da se najdejo rešitve, ki naj gredo v smer razvoja.

Prav razvoj je ključna beseda, ki znamenjuje teme vseh treh srečanj. Že ta ponedeljek, 26. novembra, bo srečanje z na-

Nadškof Giampaolo Crepaldi

KROMA

slovom Kriza, razvoj in Trst, o čemer bosta govorila glavni tajnik sindikata Cisl Raffaele Bonanni in tržaški župan Roberto Cosolini. O tem, kakšen gospodarski model potrebujemo, bo posvečeno drugo srečanje z naslovom Kriza, reforme, razvoj, ki bo 3. decembra, govorila pa bosta Stefano Zamagni, docent politične ekonomije na Univerzi v Bologni in dekan tržaške ekonomske fakultete Gianluigi Gallenti. Tretje in zadnje srečanje bo 10. decembra, osrednja gosta pa bosta minister za okolje Corrado Cini in

predsednik Dežele Furlanije Julisce krajine Renzo Tondo, ki bosta govorila na temo Razvoj in okolje: odpravimo onesnaženost v Trstu, saj so organizatorji prepričani, da je v Trstu okoljsko vprašanje tesno povezano z vprašanjem razvoja. Vsa srečanja se bodo začela ob 20.30, na območju bivše hidrodinamične centrale bo možno parkiranje, vsekakor bo vsakič ob 20. uri izpred hotela Savoia odpeljal brezplačen avtobus, ki ga bo dala na voljo Pristaniška oblast.

Nadškof Crepaldi upa, da bo postala dobro sprejet, prepričan je tudi, da tržaška Cerkev daje svoj doprinos k reševanju oz. blažitvi posledic krize (sinočne zasedanje škofijskega pastoralnega sveta je bilo npr. v celoti posvečeno problematiki zaposlovanja). V tem okviru je poudaril, da se končuje preuredivitev prostorov v župniji Blažene Device milostljive, kjer bo začivel t.i. emporij solidarnosti, ki bo po nadškofovih besedah predstavljal inovativno obliko pozornosti do revnih. (iž)

OBČINA TRST - Bogat spored

Predstavili letosnje božične prireditve

Letosnji božič bo v tržaški občini bogejše obeležen kot prejšnje leto. Lani se je Cosolijeva uprava - tudi zaradi hude gospodarske krize - odločila za skromnejše praznovanje božiča, kar je izvralo predvsem v vrstah desnosredinske opozicije ogorčeno nasprotovanje in proteste.

Letos bo - vsaj sodeč po včerajšnji predstavitvi božičnih prireditv - po vsej verjetnosti drugače. Župan Cosolini in občinska odbornica za trgovino Elena Pelaschiar sta ob prisotnosti nadzornika Fundacije gledališča Verdi Claudia Orazija in predstavnikov stanovskih organizacij (med njimi tudi Slovenskega deželnega gospodarskega združenja) sta poudarila, da bodo letosni božič obeležile košaste smreke na osrednjih mestnih trgih, lučke in svetlobni efekti po trgh in ulicah, koncerti pevskih zborov in godbi na pihala, sejmi in nekatere pomenljive razstave.

Potrudili smo se, da bi v mestu ustvarili najlepše božično vzdružje, je poudaril župan Cosolini. Izrecno se je zahvalil Fundaciji CRTrieste, Pokrajini Trst in gledališču Verdi ter stanovskim

organizacijam, ki so pripomogle k sestavi in uresničitvi prireditv programa Božič 2012.

Ob praznikih bodo odprli štiri kvalitetne razstave: Tiepolo v Trstu v muzeju Sartorio, Muzej Revoltella in umetnost, arhitektura ter dizajn v Trstu v dvajsetih in tridesetih letih preteklega stoletja, Nordio in Oberdan, dokumenti za obletnico ter Drzni Bonelli, razstava znanega italijanskega risarja stripov, ki bo odprtva v prostorih nekdanje ribarnice od 2. decembra do 3. marca 2013.

Od 30. novembra do 6. januarja bo na Ponterošu spet vabilo drsalische, od 13. do 23. decembra pa bo na Trgu sv. Antonia tradicionalni božični sejem, medtem ko bo že prej, od 1. do 8. decembra na Akvedantu Miklavžev sejem.

Na Velikem trgu bo stala bogata božična smreka, dar dežele Furlanije-Julisce krajine, v prihodnjih dneh pa bodo postavili božična drevesca tudi na Borzem trgu, Trgu Goldoni in na Trgu sv. Antonia, medtem ko bodo po rajonih namestili še deset smrek.

AD FORMANDUM - Tečaji

Ustvarjalno kuhanje za božično obdobje

Ustvarjalnost, zabava, originalne zamsili: to so, piše v sporocilu za javnost, značilnosti kuhrskega tečajev, ki jih prireja socialno podjetje Ad formandum. Za vse, ki iščejo nove recepte, ki uživajo v kuhanju in ustvarjalni pripravi krožnikov ali enostavno ljubijo dobro hrano, so na voljo kuhrske tečaji, ki jih Ad formandum v Trstu prireja na sedežu Gostinske šole na Fernetičih.

»Krakti kuhrske tečaji, ki dopolnjujejo našo izobraževalno dejavnost na gostinskem področju, omogočajo, da se originalnost in ustvarjalnost v kuhinji spajata z zabavo. 15-urni tečaj Prvi koraki v kuhanju je namenjen vsem, ki ne vedo, kje bi se lotili: osnovni tečaj kuhrske tehnike bo vodil kuhar Ezio Zanon, ki bo udeležencem razkril tudi lažje recepte za pripravo mesa, rib in sladic,« pravi Anna Maria Milič, odgovorna za programe na tržaškem sedežu Ad formanduma. Tečaj bo potekal ob sre-

dah od 17.30 do 22.30. Prvo srečanje bo 5. decembra.

Slavnostno kosilo ali večerja v družinskem krogu in ob lepo pogrenjeni mizi že od nekdaj sodi med posebne božične radosti. Ob tradicionalnih jedeh lahko za praznik pravljamo tudi številne druge jedi, ki so sicer lažje, vendar prav nič manj okusne: »Če želite presenetiti družinske člane, a nimate veliko časa, da bi se posvetili kuhanju, vas vabimo, da se nam pridružite na tečaju Božični jedilni list low cost: v enem samem večeru spoznate, kako pripraviti odličen jedilni list z nizkim budgetom in v kratkem času,« zaključuje Miličeva. Božični jedilni list low cost bo potekal v torem, 11. decembra.

Za vse kuhrske tečaje, ki jih ponuja Ad formandum, so odprta vpisovanja: za več informacij se zainteresirani lahko oglašijo na sedežu v Trstu (ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, e-pošta: ts@adformandum.org).

Posvet o Ivu Andriću

V muzeju Revoltella v Trstu bo danes posvet o Ivu Andriću na temo: Andrićevi mostovi - jezik, identiteta in pisateljstvo včeraj in danes. Posvet prireja združenje Cizerouno ob 120. obletnici rojstva srbskega nobelovca v Trstu. Strokovno srečanje se bo pričelo ob 9.30, na njem pa bodo po uvodnih pozdravih po vrsti govorili pisatelj Drago Jančar, pisatelj in publicist Milan Rakovac, zgodovinar književnosti in esejist Ivan Lovrenović ter pisatelj in zgodovinar Slavko Goldstein.

To bo prva iz niza pobud, ki jih združenje Cizerouno namerava prirediti za boljše poznавanje lika in dela Iva Andrića pri nas ob podprtju Dežele FJK in Tržaške trgovinske zbornice. Spored sta pripravila Mila Lazić in Massimiliano Schiozzi. V ta sklop spada tudi predstava Pismo iz 1920, ki bo Slovensko stalno gledališče uprizorilo 28. t. m. v malih dvorani Kulturnega doma.

Portoverto.it zbira podpise za odprtje starega pristanišča

Nekateri predstavniki skupine Portoverto.it bodo danes na Trgu Bartoli nadaljevali z zbiranjem podpisov za peticijo, katere namen je zahtevati odprtje starega pristanišča in preselitve prostocarinske cone. Skupino Portoverto.it sestavljajo številni občani in javni upravitelji, ki so se rodili v obdobju, ko so se v starem pristanišču prekinile pristaniške dejavnosti. Podpis bo do zbirali od 11. do 19. ure. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani <http://www.portoverto.it>, kjer je mogoče tudi podpisati peticijo.

Prekinitev službe CUP

Bolnično-univerzitetno podjetje je sporočilo, da se je včeraj začel prehod k deželnomu zdravstvenemu sistemu. Zaradi tega bo do vključno pondeljka služba CUP za rezervacijo specialističnih pregledov prekinjena. Vsa »okencia« Cup v tržaški pokrajini v bolnišnicah, na sedežih zdravstvenega podjetja, v lekarjah in v otroški bolnišnici Burlo Garofalo ne bodo torej delovala do torka. Prav tako bo izključena telefonska povezava z deželnim call centrom 800 488 884. Kdor potrebuje nujne pregledne, se lahko obrne na zasebne strukture, ki jih priznava državni zdravstveni sistem.

Začasno zaprtje dveh občinskih knjižnic

Občinski knjižnici Quarantotti Gambini in Stelio Mattioni bosta zaradi preureditvenih del zaprti več dni. Knjižnica Quarantotti Gambini bo zaprta za javnost od ponedeljka, 26. novembra, do petka, 7. decembra, in bo ponovno redno odprtta od 10. decembra dalje. Sekcija za otroke bo vsekakor v tem obdobju odprtta z običajnim urnikom in storitvami. Knjižnica Mattioni v Naselju sv. Sergija pa bo zaprta od ponedeljka, 10., do četrtek, 20. decembra, in bo ponovno odprtta na petek, 21. decembra, ob 16. uri.

Razpis za revizorje

Občina Trst obvešča, da bo v torem, 27. novembra, ob 12.30 zapadel rok za vlaganje kandidatur za mesto člana kolegija revizorjev za triletje 2012-2015. Prosilci morajo vložiti pisno pršnjo (obrazec je na spletni strani www.retecivica.trieste.it), fotokopijo veljavnega osebnega dokumenta in kurikulum na generalnem protokolu Občine Trst v Ul. Punta del Forno št. 2, ki je odprt od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, v ponedeljek tudi med 14. uro in 16.30. Prošnje sprejemajo tudi prek elektronske pošte (z digitalnim podpisom) na naslovu comune.trieste@certgov.fvg.it. Informacije nudijo v uradu za stike z javnostmi v Ul. Procureria št. 2 (tel. 040-6754850).

V Škednju o budizmu

Jutri bo v župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Škednju po slovenski maši, ki bo ob 10.30, pogovor s tržaško budistično redovnico in predsednico tržaškega tibetanskega budističnega centra Sakya Kunga Choling Malvino Savio. Prisoten bo tudi Claudio Caramia iz Svetovne konference verstev za mir.

SLOVENIJA TA TEDEN

Razklop na levici

DARJA KOCBEK

Prvi krog predsedniških volitev pred dvema tednoma je zaostril razklop na slovenski levici. Pravzaprav bi bilo mogoče govoriti že kar o odkritem spopadu oziroma razkolu, zlasti po objavi pisma, ki ga je nekdanji predsednik države Milan Kučan, da lanskih parlamentarnih volitev podpornik socialdemokratov (SD), poslal zmagovalcu prvega kroga predsedniških volitev Borutu Pahorju, donedavnemu predsedniku SD in predsedniku prejšnje levsredinske koalične vlade.

Pahor je kot predsedniški kandidat socialdemokratov, druge največje opozicijske stranke, v prvem krogu nepričakovano dobil največ glasov volivev in premagal favorita, sedanega predsednika Danila Türkra, ki ima podporo stranke Pozitivna Slovenija, glavne konkurenke socialdemokratov za prevlado na levici in največ opozicijske stranke.

Za drugi krog volitev, ki bo 2. decembra, javnomenjske ankete, ki so sicer vse manj zanesljive, napovedujejo prepričljivo zmago Pahorja. Po naključju ali pa tudi ne, je Kučan omenjeno pismo, v katerem Pahorju očita manipulantsko predvolilno kampanjo, objavil po teh anketah. Milan Kučan je namreč eden najbolj vidnih in vplivnih podpornikov Danila Türkra in Zorana Jankovića, ljubljanskega župana in predsednika stranke Pozitivna Slovenija, ustanovljene tik pred lanskimi izrednimi parlamentarnimi volitvami. Stranka je po volitvah prevzela primat na levici, Janković, ki se mu resda pred letom dni ni posrečilo sestaviti vlade, pa se ima za vodjo celotnega levega tabora.

Tako Pahor kot Janez Janša, premier in predsednik največje vladne stranke SDS, imata za »fenomen Janković«

enako razloga. Za njegov vzpon tako na ljubljanski županski položaj kot na nacionalno politično prizorišče naj bi bili zaslužni »strici iz ozadja«, torej družina pretežno upokojenih politikov, gospodarstvenikov in drugih »starih fantov«. Ker Pahor sintagmo o »stricih iz ozadja« še posebej izdatno uporablja v svoji kampanji, mu nasprotniki na levici, podporniki sedanega predsednika Türkra, očitajo, da prevzema Janševe retoriko. Kučan je zato Pahorja v pismu pozval, naj pojasni, kdo so strici iz ozadja. »Nisem sem se Ti oglasil v prvem krogu predsedniških volitev, ker sem pričakoval, da boš v javnih nastopih vendar nešel prisostvo za razjasnitve namigovanji o stricih iz ozadja, ki naj bi zrušili Tvojo vladu, zato ker nisi bil pripravljen izpolnjevati njihovih zahtev. V nastopih, ki jih bo v drugem krogu verjetno dovolj, pa je vendarle čas, da o tem poveš resnico,« je Kučan, ki zase trdi, da ne deluje iz ozadja, napisal Pahorju.

»V zadnjih dneh sem deležen številnih odprtih pisem, v katerih se izražajo različna mnenja in stališča. To je sestavni del demokratičnega procesa. Izkorisčam to priložnost za ponovni poudarek, da se v predsedniško kampanijo nisem podal proti komu ali čemu, temveč za ideje in vizije, v katerih verjamem in skušam pridobiti podporo večine ljudi,« mu je odgovoril Pahor, ki imen stricev ne pove.

Türk, ki sicer kandidira kot neodvisni kandidat s podpisi volivev, Pozitivna Slovenija pa mu je enako kot Kučan izrazila podporo, razlagata, da so strici iz ozadja ena od teorij zarote. Kučanovo pismo po njegovem »opozarja na problem, ki se je pokazal v prvi fazi kampanje, v kateri je bilo veliko omenjanja stricev iz

ozadja«. Bilo je tudi veliko insinuacij, podtikanj, trditev, ki niso bile opremljene s konkretnimi imeni, zato bi po njegovih besedah bilo treba povedati, »kdo so ti strici iz ozadja, kje so delovali in kaj so naredili«. V Pozitivni Sloveniji se na Kučanovo pismo niso uradno odzvali.

Da so socialdemokrati Kučanu zamerili, da se jim je odrekel, je januarja najbolj odmevno povedal pomembni član stranke in dolgoletni poslanec Miran Potrč. Za časopis Dnevnik je dejal, da ustavnopravljana novih strank socialdemokrati niso razumeli kot odpiranje političnega prostora, »ampak bolj kot proti nam naprjeno dejavnost«. Za takšno stanje je soodgovoren tudi Kučan, saj je sodeloval pri ustavnopravljanju Pozitivne Slovenije. Pri tem vsaj z vidika interesov socialne demokracije ni dobro opravil svojega dela, je dejal Potrč. Predsednik socialdemokratov Igor Lukšič zdaj pravi, da se z odzivi na Kučanovo pismo »lepotoči kalna voda na levici in v državi«.

Bistvena razlika med socialdemokratom ter Pozitivno Slovenijo in tudi Danilom Türkom je, da socialdemokrati kot levsredinska opozicija nočijo podprtiti politike rušenja sedanje Janševe desnosredinske vlade, za kakršno se zavzema Pozitivna Slovenija, ki je pričakana, da je desnici treba onemogočiti »popolno ugrabitev države«.

Če bo naslednjo nedeljo Pahor v drugem krogu premagal Türkra in postal novi predsednik države, bo to drugi poraz levice, ki bi hotela veljati za novo. In čeprav bi ta poraz, natančneje Pahorjeva zmaga s podporo socialnih demokratov, znal pomeniti tudi nepričakovano hitro povrnitev primata na levici, to še ne bi pomenilo, da bi volivci dobili resno alternativo sedanji desni vladi.

ODPRTA TRIBUNA

Grozljivi podatki o nasilju nad ženskami

ONZ je pred leti proglašila 25. november za mednarodni dan proti nasilju nad ženskami s ciljem, da se države ter druge javne in zasebne ustanove zamislijo nad to še vedno zelo perečo družbeno problematiko.

V mesecu septembri je po obširni zapravi v parlamentu in eno leto po uradnem podpisu konvencije Sveta Evrope v Istanbulu tudi italijanska vlada podpisala konvencijo in se tako pridružila ostalim 24 državam članicam Evropske skupnosti, ki so jo že osvojile, čeprav je številne še niso ratificirale, tako, da bi lahko konvencija postala tudi dejansko del evropske zakonodaje.

Žal moram izhajati iz podatkov, da je v letošnjem letu v Italiji umrl zaradi nasilja kar 126 žensk, ki so bile povečini žrtve nasilja v družinskem krogu. Problematika je očitno pereča, saj to dejansko pomeni, da vsak drugi dan umre ena ženska, ki je žrtev nasilja. Pojav je izraz globoke krize, ki jo doživlja očitno italijanska družba in ga je potrebno analizirati vsekakor večplastno tako iz socialnega kot iz kulturnega zornega vidika. Ni dvoma, da situacija zahteva zelo jasne politične posege in aktivno vlogo vseh javnih ustanov in raznih organizacij, ki se ukvarjajo s problematiko nasilja na naši družbeni stvarnosti. To so tematike, ki zahtevajo jasne politične izbire s strani vlade in javnih uprav na vseh nivojih z opredelitvijo posegov na teritoriju, kajti iziv je za celotno našo družbo prepomemben, da bi ga kar tako poenostavljali.

Osebno občutim izrazito nelagodje ob tem, da se moramo v Italiji stalno »srečevati« z vsebinami, ki zadevajo obravnavo ženskega telesa in s stalnim potrejvanjem številnih že pridobljenih civilnih pravic, ki si jih je kulturno omikana in na prednja italijanska družba pridobila v sedemdesetih in osemdesetih letih (mislim na zakon o materinstvu, zakon 194, zakon o družinskem pravu, zakon o enakih možnostih, zakon za žrtve spolnega nasilja, zakon o stalkingu itd.). Očitno je obdobje berlusconizma in njegovo izrazito medijsko obvladovanje italijanskega prostora v teh zadnjih dvajsetih letih zelo zaznamovalo italijansko družbo, in to ne le z ekonomskoga vidika, ampak so jo v marsičem spremenili, tako da se dejansko slabše kulturno dojemna vloga ženske v današnji družbi in ženske nasplo.

Povedati si moramo odkrito, da je v naši družbi vedno bolj odsotno kulturna spoštovanja. Vrednote, kot so spoštovanje drugačnega, različnega, drugače mislečega, očitno niso sestavni del slehernega državljanja, ampak jih je potrebno vedno znova utrijevati toliko bolj na področjih, ki zadevajo socialno sibke in zato ogrožene subjekte. Povsod po državi se v tem obdobju odvijajo razne pobude, ki zadevajo obravnavo tematik nasilja v družbi. Te vsebine so prisotne tudi pri nas in so torej sestavni del tudi naše tržaške pokrajinske stvarnosti. Prav zato smo tržaški pokrajinski svetniki v sodelovanju s pokrajinskim odborom tem tematikam posvetili v četrtek 22. novembra izredno sejo pokrajinskega sveta.

Na sejo smo povabili ugledne krajene strokovnjake in predavatelje, pokrajinsko predsednico komisije za enake možnosti in članice raznih ustanov in organizacij, ki se ukvarjajo s problematiko nasilja nad ženskami, da nam posredujejo svoje izkušnje in znanje, kako naj se zoperstavimo temu družbenemu fenomenu ter predvsem, kako naj učinkovito ukrepamo, da se ne bi naslednje leto ponovno zgolj spraševali, analizirali in spominjali, ampak z našimi združenimi močmi zaježili ta srlhiv trend smrti žensk zaradi nasilja.

Nadja Debenjak, pokrajinska svetnica Demokratske stranke

PISMA

Razklanost

Pozorno spremljam objave avtorjev, ki se nanašajo na volitve predsednika Republike Slovenije. Veliko napisov in izrečenih besed je imelo namen zmanjšati podporo Pahorju.

Tudi Pirjevec citirani članek v tistem delu, ki se nanaša na Pahorja ima podobni namen. Pirjevec trditev, da smo razklani na dva tabora so točne. A zato je najmanj krit Pahor, ki že dolgo poskuša preseči delitve, ki nas vodijo v prepad! Pirjevec pravi, da se Pahor kot predsednik vlade ni izkazal. Pri teh trditvah vsi pozabljajo, da se je uničevanje slovenskega gospodarstva dogajalo največ v obdobju, ko Pahor ni bil ne predsednik vlade in ne predsednik republike! Pirjevec pravi, da će bo Pahor zmagal, bomo ostali v labirintu sovraštva. Pahor bo vsaj poskušal preseči stara sovraštva in stare delitve! Pirjevec pravi, da gre Pahorju predvsem za osebno uveljavitev in za populistične poteze.

Kaj pa je izvolitev za predsednika države? To je tudi osebna uveljavitev katerega koli kandidata! Populistične poteze? Pri katerem kandidatu jih ni? In nazadnje. Pirjevec pravi, da Pahor ni Tezej sposoben, da se zmagovito popade z Minotavrom. Morda pa bo Pahor kot Hanibal na poti skozi hribovje sovraštva in starih zamer našel pravo Ariadnino nit, da se izognemo prepadu. Bolj kot njevog protikandidat. Kot star levičar mu verjamem.

Ado Butala, Izola

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Kakšno darilo?

Vsek čas bo tu Sv. Miklavž in za njim božični in novoletni čas, ko bomo kar tekmovali v obdarovanju svojih otrok, vnukov in nečakov ... Na prodajnih policah se v specializiranih trgovinah že bohotijo igrače vseh vrst, vseh mer in vseh cen. Ko jih pogledamo, se v marsikomu zariše podoba kaosa, ki vlada v otroški sobi, kjer so vseh vrst igrače nagradene na tleh v pisanim neredu, kjer nas izpod slikanice radovedno gleda plišasta muca, srednimi nametnimi lego kock kraljajo gaislico vozilo in sploh ne vemo, kako bi prišli do otroške postelje, ne da bi pohodili dinozavra ali strli glavo dojenčku iz umetne mase ... Odrasli se zgražajo nad takim ne-redom, ki mu ni videti konca, otroci pa se v tem kaosu še igrati ne morejo dovolj intenzivno, s polno domišljijo, da ne govorimo o preobilici (modnih) igrača, ki jih otroci kaj kmalu odvržejo in se več ne spomnijo nanje.

Starši si tu pa tam morebiti zavajajo vprašanje, kateri igrače otrok resnično potrebuje, kadar začne vrsta igrat in pripomočkov zasuvati njihove otroke že od rojstva dalje. Nekateri bi res žeeli omejiti tako brezglavo nakupovanje. Sodobna industrija igrač pa ves čas usmerja vse svoje reklamne spote neposredno v svojo ciljno skupino - otroke, tako da bi brez pravega razumevanja in le pod vplivom propagandnega prigojarjanja naprej izsiljujejo odrasle; preobremenjeni odrasli pa se naposled predajo in jim ugodijo. Zato je zelo pomembno, da starši soodločajo pri nakupu igrač. Začne se, kot rečeno, že ob otrokovem rojstvu, ko sorodniki in prijatelji zasujejo otroka z igračami, ki največkrat niso potrebne. Ko iz dojenčka zraste malček, postane vse teže katero (staršem nepriljubljeno) igračo zavreči, saj se malček takoj zave, če nekaj manjka.

Najbolj zanimivo pa je, ko ob kupu vsakovrstnih pisanih in domnevno privlačnih igrač, tvoj malček izbere za igranje npr. polena, ki so zložena ob peči v zaboju za drva in začne z njimi graditi, karkoli že, jih postavljati pokonci, povezovati v vrata in prekrivati s strehami, medtem ko njegova domišljija dobiha krila.

Mnoge igrače, celo take, ki jih dajejo naziv igrača za učenje, otroka ne spodbujajo, pač pa celo zavirajo njegovo ustvarjalno igro. Tudi zaradi tega, ker jih ima otrok preveč na razpolago. Pretirano število dražljajev je potem krivo, da se odrasli prehitro obrača ob ene reči k drugi in se sploh ne more intenzivne ukvarjati samo z eno igračo. Na tak način je tudi učni učinek zmanjšan. Izvedenci menijo, da je za primeren razvoj otrokove duševnosti veliko bolje, če mu ponudimo manj igrač. Tako bo otrok pri igranju veliko bolj uporabljal svojo domišljijo, se veliko dalj časa posvetil samo eni igri in tam gradil svoj posebni svet. Zelo pomembno pa je tudi, da je igrača kvalitetna, kar pomeni, da je primerna njegovi starosti, posameznikovim potrebam in za otroka varna.

Bistveno je, da omogoča otroku zaznavanje z vsemi čuti, ker to odločilno prispeva k zdravemu telesnemu, duševnemu in čustvenemu razvoju. V vsakdanjem življenju je najbolje, če starši ves čas spodbudno delujejo na otroka, tako da v to vključujejo vse otrokove čute, kar je navadno tako za manjše kot za večje otroke zelo zabavno. Kakšno zadovoljstvo in glad in smeh vzbudi mama, če malčka posedne na odejo in ga nato vozi po dnevni sobi. Malček nabira izkušnje o prostoru in smereh in to na najbolj zavaven način. Zaznavati z vsemi čuti

ti pomeni torej slišati, videti, okušati, otipati, začutiti svoje telo in se gibati. Čeprav ima vse te sposobnosti že novorojenček, je pomembno, da jih takoj v prvem letu življenja še naprej urimo in utrujemo. Možgani morajo vedno na novo krepite učenje povezovanja čutnih vtipov v smiselnou celoto. Najbolj lahko ugotovimo pomembnost pravega in zdravega razvoja, ko primerjamo otroka brez težav z otrokom, ki ima moteno zaznavanje. Motnje zaznavanja se lahko kažejo na zelo različne načine, večinoma pa so vzporedne z vedenjskimi motnjami.

Starši primerno učrepajo za zdrav razvoj, če ne izgubijo nobene priložnosti za spodbujanje svojega otroka. To lahko uresničijo v vsakdanjem življenju z malimi domačimi opravili: pogrneti mizo, sortirati nogavice, pomesti kuhično ... Gre za opravila, ki jih lahko dela tudi malček, ki dobi na tak način občutek, da je naredil nekaj skupnega in pomembnega, hkrati pa ne zavedno in na privlačen način ter večplastno uri svoje sposobnosti zaznavanja. Največkrat je zabavno, če se skupaj z mamo ali očkom posveti ustvarjalni igri: pantomimi, razpoznavanju zvokov in glasov, slikovnim ugankam. Vse to mu izostruje sposobnost opazovanja in poslušanja. Z drugimi igrami okušanja in vohanja pa ura nos in jezik. Tudi telesno zaznavanje je treba uriti za motorično spremnost, intuicijo, sposobnost ravnotežja (npr. na gugalnicu) itd. Ob tem so pomembne še druge igre npr. z iztevankami in ploskanjem, ki utrujajo občutek za govor in za ritem, hkrati pa zvčne igre (npr. pihanje kot muce), tek z ovirami ali metanje žoge spodbujajo razvoj koordinacije gibov in socialne odnose.

Pri iskanju primerne igrače za otroka je zato pomembno, menijo izvedenci, da starši dovolj dobro poznaajo in opazujejo svojega otroka, spoznajo, kateri tematiki so mu najbolj pri srcu, na kateri stopnji razvoja je in katere spodbube najbolj potrebne. Igrača namreč naj bi ne bila le predmet za krajšanje časa, pač pa sredstvo za dolgoročno zadovoljstvo. Tega zagotovo ne more dati nekvalitetna igrača, ki se bo polomila v najkrajšem času. Zelo pomembno je tudi, da primerno igrača poiščemo skupaj z otrokom ter mu damo možnost, da pove in razloži, zakaj si neke igrače tako zelo želi. To pa še ne pomeni, da morajo starši izpolniti vsako otrokovo željo. Če gre za stvari, ki jih starši spoznajo za neprimerne, morajo otroku razložiti, zakaj se tega ne bo kupovalo. To bo zagotovo petletniku v večjo korist kot pa starši, ki vsakič brez vsakega pomisla odprejo svojo denarnico. Izvedenci tudi svetujejo, naj darilo ne bo osrednji dogodek pri praznovanju rojstnega dne in podobnega, pač pa naj se zlasti poudarja samo praznovanje. Da bi lažje usmerjali nakup igrač, je pomembno, da se npr. starši dogovorijo tudi s starimi starši, kaj otrok potrebuje in česa ne. Zlasti pa naj starši pazijo, da ne bo njihov otrok v preplayljen z darili. K temu spada tudi način, kako naj dajalne pakete odvija, in sicer s primernim poudarkom

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Kritik na odru

Mario Luzzato Fegiz sovraži »talent showe«

Ali veste, kakšen zločin so – med tolikimi – zakrivilo televizijske oddaje, namenjene odkrivanju mladih talentov? Zrušile so diktatu glasbene kritike, točneje glasbenega kritika, ki ga je mogočen val »ljudskih« sms spodnesel. Znašel se je med ostalimi navadnimi smrtniki, še več, stopil je na oder in se izpostavil kritiki ostalih. To je naredil Mario Luzzato Fegiz, slavni in slavljeni glasbeni kritik uglednega dnevnika Corriere della sera, ki je ironično-prizadeto doživljaj pojav »talent showov«. Na to temo je najprej napisal monolog, nato pa tekstu razširil, ga glasbeno in scenko obogatil in nastala je lahkonata gledališka uprizoritev Jaz sovražim talent show – Io odio i talent show. Z njim je Mario, član znane tržaške družine Luzzato Fegiz, letnik 1947, v torek zvečer pristal tudi v tržaškem gledališču Rossetti. Čeprav je zelo mlad zapustil rojstno mesto, »proč sem šel, ker so me v šoli vrgli«, je povedal ob zaključku predstave, ga je v dvorani toplo sprejelo večje število znancev in priateljev. Obiskoval je klasični licej Dante in njegovi bivši sošolci so mu v dar poslali gajbico ... paradižnikov. On jih je bil vesel, v dvorani pa se je marsikdo muzal.

Sicer pa je bila na spominih in na ironično obarvanem poteku poklicne kariere osnovana tudi uprizoritev. Zelo mlad – rekел je pri 18 – je začel delati za radiotelevizijsko hišo RAI, pri 23 je prešel k milanskemu dnevniku. Če so za »klavir zaključek« kariere krije televizijske oddaje, je za začetek zaslužen radio. Ljubljeni radio, ki ga je pričaral tudi na sceni, ga je navdušil nad glasbo. Poklicno se je posvečal predvsem lahki glasbi, vendar pa je sledil vsej glasbi, kajti vsakršno glasbeno izražanje ima enako достојanstvo. Treba ga je le časovno in krajevno umestiti, ga je v intervjuju »popravil« slavni dirigent Riccardo Muti. V petdesetih letih je vladal radio, tedaj je svojo pot začel tudi festival italijanske popevke. Sanremo je za Maria Luzzata Fegiza pomemben mejnik. Pripisal mu je tudi zaslugo, da je iz Sanrema v Trst, ko je bil še pod za-

Mario Luzzato Fegiz

vezniško upravo, z Nillo Pizzo in njeno uspešno popevko Vola columba bianca, vola na radijskih valovih prišla glasbena želja o vrniti Italije.

Drugače pa je sila zgovorni in igriki Luzzato Fegiz načenjal precej lahkotne teme. Obudil je svoje sodelovanje pri raznih radijskih postajah in nanizal številne anekdot. Rocku je pripisal prelomen pomen, v italijanskem okviru pa je izpostavil vlogo kantavtorjev. Njegovo pripoved je v glasbi dopolnil Roberto Santoro, ki je pel in se spremjal na kitaro. Na drugi strani odra je s svojim bajanom (rusko »frajtonarco«) sedel Vladimir Denisenkov, ki je nekajkrat mojstrsko zaigral. Mario Luzzato Fegiz, ki je z Giuliom Nannijem napisal tekst, je dokazal, da se zna poigravati z besedo in zabavati ostale. S pomočjo reziserja Maurizia Colombija je ustvaril lahkonino predstavo, v kateri utemeljuje pomen lahke glasbe in s tega vidi ka zariše Italijo zadnjih desetletij. Če že ne more več »vladati« glasbeni sceni, bo »bivši diktator« – takoj je odločil – o glasbi vsaj govoril z odrą. (bip)

TRST - Konferenca-koncert na konservatoriju Tartini

Harmonikar Corrado Rojac tokrat presenetil tudi kot priovedovalec

Corrado Rojac
z malo harmoniko

KROMA

Da je Corrado Rojac vsestransko nadaren glasbenik, ki bogati naše kulturno življenje, smo že ugotovili skozi dvajset let razgibane dejavnosti, da pa je tudi izredno zanimiv in privlačen priovedovalec, ki zna svoje navdušenje uspešno posredovati poslušalcem, smo spoznali na konferenci-koncertu, ki je bil posvečen odkritju, na katerega je mojster upravičeno ponosen. Večer je na konservatoriju Tartini uvedel ravnatelj Massimo Parovel.

Rojac pripravlja svojo diplomsko tezo na tržaški univerzi pod mentorstvom prof. Stefana Criseja, ki je napisal spremno besedo k publikaciji, ki jo je Rojac pripravil skupaj s svojo bivšo učenkom Ilario Nardi: prvi italijanski učbenik za harmoniko je nameč spisal mantovski duhovnik Giuseppe Greggiati, doslej skoraj pozabljen lik, čigar odkritje premika mejničke italijanske literature za skoraj celo stoljeće. Rojac je podrobno opisal vsebino knjige, ki je iz Greggiatijevega učbenika izlučila najbolj pomembne informacije in najbolj tehtne skladbe, s posebnim užitkom pa je predstavil model harmonike, ki ga je v Castelfidardu izdelal Adriano Clementi.

Ilaria Nardi je na sodobno harmoniko zaigrala dve transkripciji Greggiatijevih skladb-Etudo z dvojemkami in Gallop, Rojac pa je na malo harmoniko, ki v desni roki obsegajo tri oktave s poltoni, v levi pa skupno sedem različnih harmonij, z velikim občutkom zaigral najprej Cantabile v opernem slogu (ponudil nam je primerjavo s Cavatinom Arsaceja iz Rossinijeve Semiramide), nato pa Largo, čigar model gre iskat v Belliniju. Mali instrument je v rokah našega mojstra zaživel z nepričakovanim bogastvom ekspresivnih odtenkov ter očaral občinstvo, ki je tako znanstveni kot umetniški del večera načinil aplavz.

Katja Kralj

TOMIZZEV DUH

La primavera europea?

MILAN RAKOVAC

„kolovodama“ uličnih prosvjeda. To se ni ne bi trebalo nazivati „apatijom“, već „zdravim razumom“ – koliko god neki pokušavali tvrditi kako je narod naivan i povodljiv, istina je daleko drugačija. Stanovnici Hrvatske, Rumunjske, Madarske i brojnih drugih zemalja u ovoj „široj“ regiji danas razmišljaju kako trezveno i konkretno. Nakon 20 godina opadanja životnog standarda, čak i najnaivniji medu naivnima danas razmišljaju kritički.

Upravo zbog toga pozivi poput „stavimo šator nasred trga i nazovimo se Occupy Zagreb“ (ili Occupy Bukurešt, Occupy Beograd, Occupy Budimpešta...) ne dolaze do širokih masa ... Ako ikada dode do večih pobuna na ovim prostorima, onda će to biti nešto nalik na Tunis ili Egipat – bez konkretnog vodstva na ulicama će se naći studenti, radnici, penzioneri i sve ostale skupine građana. Povod će biti nekakva manja ili večja gesta, novi zakon ili nova afera – slučajna iskra koja će zapaliti buktinju ... Ako se desi, več potiho na javljivano, „europsko proljeće“ – ono mora pokušati zaobići sve zamke u koje je naivno upao arapski svijet.“

Cio mi, forte 'sta idea, nema šta! Jer, šta? Jer, evo jasnog primjera tipične euroliberalistične frazeologije, retorike koja nas je i dovela do dna. Ta logika nanreće; lavoratori, pensionati, disocupadi – no badar el Occupy, no scoltar nisun de 'sti necomunisti che i vol far un'altra Leniana ossia Staliniana: lipo sidiite svi doma, pak kad pukne, alora ala tutti quanti in piassa. Ma stujote ateniti, ne delati kako Arabi. I? Ča alora rabi delati? A ma? A bo? Ma ako pukne tako da počnemo rušiti i paliti a' l'araba, propio a' l'araba će finiti demonstracije, i propio tako želi uva nova razza fascistoide, ovi agilni populisti. Ne nikakvoj ideji socijalističke rekonstrukcije kapitalizma, ne solidarnosti, ne pravdijoj raspodjeli – to je srž ideje uvih novih merli de graia ossia zeci. Slušam na vlastite usi ministra Linića, koji a la MMF reže socijalna prava, pa na pitanje zašto i Vladu, državna administracija, županije i općine ne smanje plaće, kad se več svima smanjuju? Zato što se time ne bi dobilo nikakva značajna ušteda, veli »Ijevičar« Linić!!! O tempora, o mores! Da, da, treba nam aktivizma i agitatorstva, nikakve pacifistične parade ove frajere u perfektnom doslumu sa bankama i svjetskom plutokratskom oligarhijom neće zaustaviti! Me strah da nas još čeka europska zima, a hoče li biti europsko proljeće poslije te duge, višegodišnje zime? Mislim da je problem svih nas, nezadovoljnih, da smo užajamno posve razdijeljeni, i to je ujedno največa snaga vlastodržaca. No, držim da »nužda zakon mijenja«, i tako ćemo se i udružiti – jednog hipotetičnog europa-projekta ...

NA VES GLAS

Piše Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

širom po svetu,« piše Goran Bregović na svoji spletni strani. Nanaša pa se na zadnji glasbeni izdelek Champagne For Gypsies, ki je izšel septembra letos s pomočjo glasbene založbe Mercury Records.

Album Champagne For Gypsies je neke vrste nadaljevanje prejšnje plošče Alkohol (Sljivovica & Champagne), ki je izšla pred dolgimi štirimi leti. Nov album sestavlja dvanajst pesmi za približno petinštirideset minut poskočnih balkanskih in ciganskih ritmov. »S ploščo Champagne For Gypsies bi rad opozoril na nečloveško ravnjanje, ki so ga ciganili bili deležni zadnjih letih v Franciji, na Madžarskem, pa tudi v Italiji, na primer v Rimu,« trdi Bregović.

Bosanski glasbenik je tokrat poklical k sodelovanju celo vrsto vidnih glasbenikov in pevcev, poleg seveda že stalnega ansambla Weddings and Funerals Orchestra. Že s prvo Presidente prisluhnemo legendarnemu ciganskemu bendu Gypsie Kings, v naslednji On a Leash pa stoji ob Bregoviću mlada, perspektivna, irska pevka Salina O'Leary.

Be That Man je eden slabški komadov, pri katerem je sodeloval ukrajinski lider gipsy-pank benda Gogol Bordello Eugene Hütz. Romunski pevec Florin Salam nosi glavno vlogo v komadu Hopa Cupa, eni od najhitrejših pjesmi plošče, medtem ko zapoje v naslednji Ciri birella Švicar Stephan Eicher.

Bella Ciao je že stalni komad na Bregovičevih koncertih, tokart pa jo zasledimo tudi na plošči. Eugene Hütz se spet pojavi v bolj posrečeni Quantum Utopia, ravno tako pa tudi zasedba Gypsie Kings v komadu Balkaneros. Na koncu je še čas za poskočno Boogie Unca Woogie, komad Omule, z že omenjenim romunskim pevcem Florinom Salamom in še zaključno Champagne For Gypsies, po kateri nosi plošča naslov.

Nova albuma Champagne For Gypsies lahko zavrtimo ob katerikoli priliki, še posebno pa, če želimo več spreminiti v pravi plesni žur ...

Champagne For Gypsies

Goran Bregović
Balkan, ciganska glasba
Mercury Records, 2012
Ocenja: 7

»Cigani niso sploh problem današnjega sveta, oni so že od nekdaj eden od talentov tega sveta. Ravno zaradi tega želim s to ploščo počastiti njihov glasbeni talent, ki je v zadnjih stoletjih veliko vplival na raznorazne skladatelje

Jasno, nije jasno još »puk« načrto slovenskom i hrvatskome in srbijskome, i balkanskome uopće, da su njihovi politički snovi i državotvorne fantažije ono što su komunisti govorili – opijum za narod. ZATO smo i dalje socijalno posve nesvesni, jer uživamo u svojoj nacionalnoj slobodi, makar nas ona postavlja u položaj smernih podnika, a ne gradana. Zato se slažem s Repovžem, treba svrgnuti vlast, svaku vlast, mijenjati ju milom i silom, sada samo silom, jer ove vlasti (i po ozbiljnim državama) su samo nemočne lutke na koncu bankarske kleptokracije ...

Repož: »Svoboda ni le pravica do govora, kot se vse bolj zdi, svoboda je to, da imaš zagotovljene temeljne pravice in dostojanstvo ... A poraženec ni tisti, ki je v krizi izgubil službo, katerega posel je propadel – poraženec je v resnicni državi, ki danes še vedno ščiti le kapital, na svoje državljane pa prenaša bremena krize, pri tem pa jih še zaničuje. Udeležiti se protesta pomeni zato tudi pokazati lastno stisko in solidarnost z drugimi.« Trideset tisućadeemonstranata u Ljubljani, odlično. Da li i dovoljno da se stvori kritična masa, u demonstracijama, i da iz nje nastane snažan pokret, koji ruši zakone in vlast? Bojim se da ne, jer, eto, Zagreb je u vremenu Kosoričine vlade demonstrirao aktivno i agilno, mjesecima, i – nije se desilo ništa. Zašto?

Piše D. Marjanović za Advance.hr: »Široke narodne mase više ne vjeruju nikome – ni vladu, ni institucijama, ali ni sindikatima, a još manje potencialnim

EU - Van Rompuyju in Barrosu podelili mandat za iskanje kompromisne rešitve

Vrh bez dogovora o proračunu 2014-2020

BRUSELJ - Voditelji članic EU so po-
gajanjo o evropskem proračunu za obdobje
2014-2020 včeraj končali brez dogovora.
Proračunska usklajevanja naj bi vrh unije
nadaljeval decembra ali januarja. Pred-
sednik Evropskega sveta Herman Van
Rompuy je ocenil, da je dogovor možen v
začetku 2013. Vrh EU je tako Van Rom-
puy in predsedniku Evropske komisije Jo-
seju Manuelu Barrosu podelil mandat, da
v naslednjih tednih nadaljujeta pogovore
s predstavniki članic.

Vrh unije je ocenil, da obstaja na pod-
lagi dvostranskih pogovorov med vodite-
lji posameznih držav in Van Rompuyjem ter
Barrosom ter v luči razprave med vodite-
lji "zadostna raven potencialnega zbljanja
stališč", da je dogovor možen na začetku
prihodnjega leta. Voditelji so v kratkem
sklepu po koncu pogovorov v četrtek in
včeraj zapisali, da bi članice morale biti
sposobne premostiti preostale razlike v po-
gledih. Proračun EU je namreč pomemben
za povezanost Evrope in za rast ter zapo-
slovanje v vseh članicah sedemindvajsete-
rice, so dodali.

Van Rompuy je opozoril, da morajo
članice delati na proračunu zmernosti, saj
trenutne razmire terjajo skrbnost in pre-
vidnost pri obračanju vsakega evra. Isto-
časno pa se Belgijec zaveda, da mora biti
EU sposobna opraviti svoje naloge. Proračun
mora biti po njegovih besedah zasnovan
tudi v korist rasti, pri čemer zagotavlja,
da njegov zadnji predlog za 15 odstotkov
zvišuje sredstva za ukrepa za rast.

Njegov zadnji kompromisni predlog
sicer glede na izhodiščni predlog Evropske

Herman Van Rompuy ANSA

komisije predvideva znižanje za 80 milijard evrov, glede na aktualni večletni okvir 2007-2013 pa gre za realno zmanjšanje v višini 20 milijard evrov oziroma dveh odstotkov. Van Rompuy predlaga, da naj proračun 2014-2020 znaša 972 milijard evrov ali 1,01 odstotka bruto nacionalnega dohodka EU.

Belgijec svari pred dramatiziranjem
neuspeha vrha. Problematika je po njego-
vih tako kompleksna, da običajno ni dovolj
le en sam poskus. Tako je bilo že tudi pri
pogajanjih o trenutnem večletnem finan-
čnem okviru.

Tudi nemška kanclerka Angela Mer-
kel in francoski predsednik Francois Hol-
lande sta bila optimistična. Merklovu je iz-
razila zadovoljstvo nad potekom pogovo-
rov in ocenila, da obstaja dovolj potencia-
la za dogovor na začetku prihodnjega le-
ta. "Imamo še čas. Nobenega razloga ni, da

bi nekaj sprejemali na silo," je dodala in ja-
sno pozvala k dogovoru na ravni vseh 27
članic, torej tudi Velike Britanije, ki se zav-
zema za posebno velike reze v proračun-
sko porabo. Pojasnila je tudi, da ni bilo na
pogovorih nobenih groženj z vetom.

Hollande je po koncu vrha prav ta-
ko povedal, da ultimativni ni bilo. Prepričan
je, da je prišlo do zadostnega zbljanja, da
Van Rompuy lahko prepozna pot do do-
govora. Na vprašanje, kdo je zmagovalc
vrha, je odgovoril, da nihče ni se zmagal
ne izgubil, saj dogovora še ni. Francija si si-
cer želi proračun, ki bo omogočil ustrezno
financiranje evropskih politik. Zadnji Van
Rompuyev predlog je po njegovih besedah
razumem, zato upa na dogovor v januarju.

Glede vzdružja v pogovorih med vo-
ditelji je pojasnil, da Nemčija ni želela izol-
irati Velike Britanije, cilj Francije pa je bil,
da se lahko vsi različni interesi dogovorijo.
Skupaj sta tako Nemčija in Francija odig-
rali vlogo v korist napredka Evrope, je po-
vedal.

Francija se po njegovih besedah ne
oklepa skupne kmetijske politike na način,
da bi škodila drugim politikam. Takšna re-
šitev je po njegovih besedah mogoča.

Tudi Barroso je potrdil, da so bili po-
govori zelo težki in kompleksni, a obenem
tudi konstruktivni. Vpeljali so tudi več jas-
nosti glede pričakovanj in stališč posa-
meznih članic. Prvotni predlog Bruslja je
po njegovem prepričanju nedvomno naj-
boljši za interes Evrope in ustrezno rav-
notežje med članicami, vendar pa v tej fa-
zi ne odloča Evropska komisija, temveč čla-
nice in Evropski parlament. Sam bo še na-

prej branil predlog komisije, a obenem se
zaveda potrebe po kompromisu. Cena od-
sotnosti dogovora v predvidenih rokih bi
bila namreč po njegovih besedah velikan-
ska. Zato članice in predstavniki evropskih
institucij Iščejo kompromis, ki pa mora bi-
ti dostojen glede na cilje in naloge EU.

Prvič se namreč govorji o realnih re-
zih v proračun EU in to v kontekstu po-
večanega članstva povezave in okrepitve
pristonosti EU. Ravnato zato se je treba osre-
dotociti tudi na kakovost proračuna in ne
le na njegovo višino, je dodal.

Van Rompuy ocenjuje, da so možni
rezi v prvotni predlog proračuna na način,
da se pri tem ne omejijo cilji Evropske ko-
misije. Ne izključuje niti nadaljnega zman-
šanja predlagane višine proračuna, vendar
pa morajo biti dodatni rezi skrbno načr-
tovani.

Za največje reze se je zavzemal bri-
tanski premier David Cameron, ki je želel
Van Rompuyev predlog zmanjšati še za 30
milijard evrov. Cameron sicer ni želel prev-
zeti odgovornosti za neuspeh vrha, Velika
Britanija pa po njegovih besedah ni bila
stisnjena v kot. Podobna stališča naj bi imel-
le še Nemčija, Švedska, Nizozemska, Dan-
ska in Finska. Cameron je še naprej pre-
pričan, da so potreben korenitejni rezi v pro-
računski predlog. "Ni dovolj le malo pri-
viti vijke," je bil jasen in izrazil razočara-
nje, da evropske institucije delujejo naprej,
kot da živijo v paralelnem vesolju. Žalosti
ga, da Evropska komisija ni želela omejit
stroškov evropske administracije. Vseeno
pa britanski premier vidi možnost dого-
vora. (STA)

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Le Croix: Italija je res dežela mafije, a tudi boja proti mafiji

SERGIJ PREMRU

Tokrat bom začel kar iz Trsta. Agencija za podeljevanje kreditnega ratinga Fitch objavlja krajsko noto, da ne bo več objavljala ocene za tržaško me-
stno upravo, ki je doslej bila AA- z ne-
gativnim izgledom, in to ker se je Trst, verjetno tržaška občinska uprava, od-
povedal sodelovanju pri postopku za
ocenjevanje in zato agencija ne bo več
razpolagala z zadostnimi informacija-
mi za rating oz. za analitično oceno.
Novico je povzela italijanska *MF-Dow-
Jones News*, ki navaja, da britanska
agencija ne bo več podeljevala ratinga
»furlanskemu mestu«. Če v Milanu pi-
šejo tako o Trstu, ni nič čudnega, da
Slovenijo postavljajo med Češko in
Madžarsko ...

Ista agencija Fitch je dan po ne-
davnih deželnih volitvah na Siciliji zni-
žala oceno tamkajšnji upravi od BBB+
na BBB, kar je malo več kot nična vred-
nost. O zmagri levosredinske koalicije
poroča švicarski *Tagblatt*, ki piše, da so
palajo Orléans v Palermu, sedež oto-
ške vlade, pred časom preimenovali v
skriti sedež mafiskske Cosa nostra: sedem
od zadnjih osem guvernerjev je
namreč šlo v zapor zaradi sodelovanja
z mafijo, na račun zadnjega pa vodijo-
sodno preiskavo. Novi predsednik Ro-
sario Crocetta pa je takoj po izvolitvi
napovedal, naj »mafija pripravi kovček«
v smislu, da nima več kaj iskati pri de-
želnim upravam. Takšno stališče je na Sici-
liju sila odmevno, pa tudi nevarno, če-
sar se Crocetta nedvomno zaveda, saj
ga že več let stalno varuje policijsko
spremstvo. Dnevnik iz kantona Bern
ugovarjava, da sta boj proti mafiji in pri-
zadevanje za socialno stalnici delovanja
tega neobičajnega politika, sina pre-
prostega delavca iz Gele, bivšega komu-
nista in javno izpričanega homoseksualca. Leta 2003 je bil izvoljen za
župana v rodnem mestu, ki je znano kot

trdnjava mafije, in je s prvim upravnim
aktom odslovil občinsko uslužbenko, ki
je zasedala delovno mesto, v kolikor je
žena znanega mafiskskega bossa. Mafija
je najela profesionalnega killerja v Li-
tvi, da bi obračunal z županom, polici-
ji pa je uspelo preprečiti umor, kar Cro-
cetta pripisuje posegu Matere božje, saj
se je zgordilo prav na dan brezmaže-
nega spočetja. Sedanja deželna koalicija
Demokratske stranke in sredinske
UDC pa ni preveč solidna, saj je preje-
la samo 30 odstotkov glasov, in UDC je
znača zaradi svoje bližine nekaterim
mafiskim krogom, kar ne predstavlja
najboljših pogojev za korenito čistko, ki
jo Crocetta namerava izvesti v palaci
Orléans. Ampak z »Madonnahilft«, s
pomočjo Matere božje, se bo morda vse
srečno iztekel, piše *Tagblatt*.

V Italiji vodijo vztrajen boj proti
mafiji, poroča *Le Croix*. Pariški katoli-
ški dnevnik navaja stališče izvedenca za
kriminalne združbe, ki meni, da je sicer
Italija dežela mafije, ampak tudi boja
proti mafiji na podlagi protimafis-
kega sistema, ki mu ni para na svetu.
Lani so arretirali več kot dva tisoč ma-
fijcev in zasegli več kot 12 tisoč nepre-
mičnin, podjetij, hotelov, kmetij, jah, luksuznih avtomobilov, zaradi zaplemb
pa so kriminalne organizacije v zadnjih
letih utprele več milijard evrov izgube.
Poleg tega Italija uspešno sodeluje s pre-
iskovalci na mednarodni ravni, saj si-
cilska mafija, ndrangheta iz Kalabrije in
neapeljska camorra delujejo transna-
cionalno. Med drugim je italijanska po-
licija napovedala, da bodo v kratkem
ustanovili v Kampaniji mednarodni
center za boj proti mafijam, v katerem
se bodo strokovno usposabljal pre-
iskovalci 190 držav članic sistema Inter-
pol, piše *Le Croix*.

Po vsej Italiji so zasedli na stotine
šol v znak protesta proti vladnim var-

čevalnim ukrepom, poroča *The Daily
Beast*. Newyorški spletni dnevnik pos-
veča daljšo reportažo valu mladinskih
protestov, ki je zajel polotok in se po-
nekod izrodil v nerede in nasišje. Šole so
v krizi, ponekod ne delujejo nití stra-
nišča, Italija namenja izobrazbi samo 5
odstotkov svojega BDP, kar je na tret-
jem mestu na dnu lestvice evropskih
držav. Prihodnje leto bodo sredstva še
dodatno oklestili, potem ko jih že pet let
krčijo. Dosedanji rezi so že priveli do
tega, da so »nekateri italijanske šole
podobne razvalinam«, piše *DB*, in
strukture 60 odstotkov poslopij ne od-
govarajo varnostnim pravilom. Tudi
osebje se krči, tako da so pogoji pou-
čevanja vedno bolj omejeni, in prav pro-
fesorji nekaterih šol sodelujejo pri di-
jaških protestih npr. z lekcijami na ulicah,
da bi opozorili javnost na nevzdržnost
nadaljnega krčenja šolskega sistema.
Vendar, tudi ko bi vlada privolila v zah-
teve protestnikov, bodo problemi оста-
li, predvsem ker mladi po diplomi imajo
bolj malo možnosti za zaposlitev. Italija
je namreč na predzadnjem mestu v
skupini 35 držav glede možnosti zapo-
slitve diplomirancev. Premier Monti se
strinja, da ravno mladi plačujejo visok
davek zaradi dolgoletnih zgrešenih iz-
bir na področju šolstva, vendar premier
nima možnosti, da bi več kot toliko spremeni-
l stanje zaradi težav z državnim
proračunom. »Škušamo se izogniti na-
pakan iz preteklosti, ki so se nakopiči-
le v zadnjih desetletjih in ki so nas pri-
vedle do problemov, ki jih je težko re-
šiti danes,« je izjavil Monti, ki je sicer tu-
di sam docent. Za dajki, ki hočejo pred-
vsem, da bi se lahko vrnili v razrede in
se zares usposobljali, pa je Montijeva
lekcia težko sprejemljiva, ugotavlja ne-
wyorsk medij.

Pa še dve novici iz sveta italijan-
ske politike. Agencija *Reuters* poroča

Draghi vztraja pri nadzoru nad vsemi 6000 bankami

BERLIN - Potem ko je Nem-
čija v četrtek znova pozvala, naj eno-
tni mehanizem nadzora, pri katerem bo
imela osrednjo vlogo Evropska centralna banka (ECB), vzame v ob-
zir le največje banke v območju evra, je predsednik ECB Mario Draghi
včeraj vztrajal, da mora spremljati vseh 6000 bank v evropski mone-
tarni uniji.

Draghi je po poročanju ameri-
ške tiskovne agencije AP prepričan,
da se bo le tako zagotovilo enake
okoliščine za vse in onemogočilo
"fragmentacijo finančnega sistema".
Po njegovih besedah se lahko izka-
že, da so lahko tudi majhne finančne
institucije sistemsko pomembne.

V Nemčiji so medtem prepri-
čani, da predvideni enotni nadzor-
ni mehanizem ne bi smeli biti odgo-
voren za nadzor vseh bank v evropski
monetarni uniji, temveč bi se mora-
lo osredotočiti le na največje, si-
stemske relevantne institucije. Kot
so opozorili, nadzor nad 6000 ban-
kami z enako intenzitetu praktično
ni mogoč.

TG1 pogasi kregarje v Demokratski stranki

RIM - Na začetku je bil Pier
Luigi Bersani. Potem se mu je pridružil Matteo Renzi. Na koncu pa se
je na zaslonu med sinočnjim večernim
televizijskim dnevnikom TG1 pojavilo vseh pet kandidatov na le-
vosredinskih volitvah - še Antonio
Tabacci, Laura Puppato in Nichi
Vendola. Renzijev volilni štab se je
zelo razburil, ko je izvedel, da bo
dnevnik prve mreže RAI dva dni
pred notranjimi volitvami intervju-
val samo Bersanija. Iz tabora tajnika
DS so ugovarjali, da je bil Renzi
trikrat gost oddaje Ballarò, zadnji hip
pa je uredništvo TV-dnevnika našlo
rešitev.

Angelino Alfano grozi, da ne bo kandidiral

RIM - Priprave na strankarske
volitve Ljudstva svobode so čedalje
bolj negotove in zmedene. Potem ko je ustanovitelj stranke Silvio Berlusconi
jasno povedal, da so tovrstne
volitve po njegovem mnenju nekoristi-
ne ali celo škodljive, je njegov biv-
ši delfin Angelino Alfano včeraj za-
grozil, da ne bo kandidiral. Zahteva
namreč črtanje kandidatov, ki so
preiskovani. Nanašal se je na finan-
čnika Alessandra Prota, ki je osušljen
špekulativnega izkoriscenja nihanja cen na borzi.

ZLATO
(99,99 %) za kg +550,16

SOD NAFTE
(159 litrov) 111,38 \$ +0,47

EVRO
1,2909 \$ +0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

23. novembra 2012

evro (povprečni tečaj)
23.11. 22.11.

valute	23.11.	22.11.

<tbl_r cells="3" ix="5

GORICA - Sklep profesorskega zbora zavoda Gregorčič-Trubar

Nič več izletov, suplenc in mentorjev za tekmovanja

Ekskurzije, izleti, priprava na razna tekmovanja, nadomeščanja, razredništvo, podporni pouk, božičnice ... In še bi lahko navajali dejavnosti, ki so pomembni sestavni del šolske ponudbe, a ne spadajo med tiste storitve, ki so jih profesorji »primorani« zagotavljati na podlagi delovne pogodbe. V znak protesta zoper stalno krčenje sredstev javnemu šolstvu so profesorji na številnih italijanskih zavodih sklenili, da teh dejavnosti ne bodo izvajali, pred kratkim pa so to odločitev sprejeli tudi profesorji slovenskih licejev Primož Trubar in Simon Gregorčič v Gorici.

»Profesorji licejskega pola Gregorčič-Trubar smo na sestanku enotnega sindikalnega predstavninstva, ki je potekal 14. novembra, razpravljeni o nesprejemljivem krčenju sredstev javnemu šolstvu, ki ima nenadomestljivo vlogo pri vzgoji in izobraževanju. Ugotovili smo, da napovedani ukrepi občutno prizadevajo tudi našo šolsko stvarnost in še dodatno krijo dostojanstvo našega poklica. Poklic profesorja se ne omejuje zgolj na didaktično delo v razredu, ampak zaobjema še vrsto drugih obveznosti, ki zagotavljajo kvaliteto vzgojno-izobraževalnega procesa,« pravijo profesorji in pojasnjujejo, da so za vodenje raznih dejavnosti, kot so mentorstvo oz. priprava dijakov na razna tekmovanja (Cankarjevo priznanje, Kangourou, Vegoovo priznanje, ipd.), podporni pouk, prirejanje božičnic in organizacijo dneva spomina prejeli »simbolno placiilo« iz šolskega sklada, ki bi letos lahko bil okrnjen. »Predvideni ukrepi, ki dajejo prednost finančni plati, vodijo v smer osiromašenja pedagoškega dela. V ta namen smo se odločili, da pristopimo k vsedržavnemu protestu in zamrznuemo vse izvenkurikularne dejavnosti, ki so neizvedljive brez primernih prispevkov za šolski sklad. Dejavnosti bomo zamrznili, dokler nam ne bodo zajamčili ustreznih sredstev za učinkovito šolsko delovanje in obnovno delovne pogodbe.« Nekateri profesorji so navedeli, koliko bomo imeli na razpolago, «je povedala ravnateljica in poudarila, da so vse te dejavnosti pomembna bogatitev šolske ponudbe in priložnost za poglabljanje snovi, ki jo višešolski dijaki obravnavajo med poukom v razredu.«

Da zaenkrat ni še jasno, če in koliko denarja bodo šole doobile iz šolskega sklada, nam je potrdila tudi ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Mihuela Pirih. »Navadno smo oktobra že vedeli, koliko bomo imeli na razpolago, «je povedala ravnateljica in poudarila, da so vse te dejavnosti pomembna bogatitev šolske ponudbe in priložnost za poglabljanje snovi, ki jo višešolski dijaki obravnavajo med poukom v razredu.«

Poslopje slovenskega višešolskega središča BUMBACA

ROŽNA DOLINA - Judovsko pokopališče

Tudi minister ogorčen

»To dejansko Novi Gorici ni v ponos. Taki objekti zahtevajo spoštovanje, pieteten odnos do svetosti tega kraja. Presenečen sem, da zaradi tako majhne koristi, majhnega posla, ki se tu dogaja, ne pride do razglasitve spomenika lokalnega pomena,« je včeraj pozno popoldan po ogledu judovskega pokopališča v Rožni Dolini povedal minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk, ki se je v Novi Gorici mudil zaradi podelitve Zoisovih nagrad in priznanj.

Ministrovo ogorčenje se nanaša na dejstvo, da novogoriški mestni svetniki niso potrdili odloka o zaščiti tega objekta kot kulturni spomenik lokalnega pomena. Kot smo že poročali, sta bila objekt in pokopališče v letu 1985 sicer že zaščitena, ker je ta odklop že zastarel in pomajkljiv, ga je kazalo posodobiti, predvsem pa določiti, katere vsebine so v objektu dovoljene in katere ne. Trenutno je v nekdani mirlski vežici bife, pred tem pa je imela prostore v najemnu igralnico. »Ponovno bi pozval mestne svetnike, da bi o tem premisili, ker mislim, da mestu to ni v ponos,« je dodal minister, ki se je s pomočjo

zgodovinarja Renata Podberšiča seznanil z zgodovino pokopališča in mirlski vežice ter z nekdanjim vlogom judovske skupnosti v Gorici. »Sedaj, ko zadevo poznam, bom preveril, kakšne možnosti ima ministrstvo pri tem. Če obstaja, bo ministrstvo gotovo posredovalo,« je obljubil Turk. In dodal je: »Za spomenik državnega pomena pa je potrebno, da zadosti nekatерim pogojem. Ni dovolj, da je v mestni občini, ki nima posluha za nekaj.«

Tudi načelnik novogoriškega občinskega oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo Niko Jurca je včeraj znova poudaril presenečenje in razočaranje nad svetniško odločitvijo: »Takega primera verjetno še ni bilo. Nisem še zasledil, da mestni svet ne bi želel zaščiti objekta kulturne dediščine. Mislim, da storiti ni mogoč več nič. V istem sestavu mestni svet morda takega odloka ne sme več obravnavati. V tej sestavi najbrž tudi nima več smisla poskusiti še enkrat. Svetniki so pa izkazali takoj stopnjo odnosa do kulture. Morda bodo pa naslednje sestave kaj bolj dojemljive za varovanje kulturne dediščine ...« (km)

Minister Žiga Turk in spremljevalci na pokopališču K.M.

NOVA GORICA

Leto dni izsiljeval mladoletnika

Z grožnjami in fizičnim nasiljem »služil« denar

Približno leto dni je 19-letnik iz tolminske občine v Novi Gorici izsiljeval mladoletnika iz Sežanskega. Z grožnjami in fizičnim nasiljem ga je prisilil v to, da mu je vsak dan prinašal manjše vsote denarja. Policisti so izsiljevanju venadarle naredili konec: v četrtek popoldan so 19-letnika s kazensko ovadbo priveli pred preiskovalnega sodnika novogoriškega okrožnega sodišča. Ta ga je po zaslisanju spustil na prostost.

Policisti opozarjajo na tovrstno obliko medvrstniškega nasilja in različne oblike izsiljevanja, ki se pojavljajo med mlajšo populacijo. Nasilje nad vrstniki namreč predstavlja jo različne oblike namernih agresivnih ravnanj, ki jih vrstnik ali skupina vrstnikov izvaja nad otrokom oz. mladostnikom. Policisti zato pozivajo vse stare in mladostnike, če opazijo znake tovrstnega nasilja med vrstniki oziroma če gre za kakšen drug neprijeten dogodek, da to nemudoma prijavijo. (km)

NOVA GORICA - Na parkirišču

Okradla sta jo v avtomobilu

Italijanska državljanica, ki je prišla po nakupih v enega od novogoriških nakupovalnih centrov, je nič hudega sluteč postala žrtev prevarantov.

Ko se je 58-letna ženska usedla v svoje vozilo, da bi se odpeljala, je do nje pristopil neznanec in ji z gestami kazal na levo zadnjo gumo, češ da je prazna. Voznica je izstopila in si pnevmatiko, s katero ni bilo nič narobe, ogledala, nato pa se je vrnila v avtomobil. Teden je opazila, da je torbica, ki jo je bila odložila na sedež poleg sebe, izginila, vrata avtomobila na sopotnikovi strani pa so bila odprta. Ko je prvi znanec žensko zamotil, je namreč njegov pajdaš odpril vrata in izmagnil torbico z denarnico, dokumenti, plačilnimi karticami in mobilnim telefonom. Storilca sta takoj izginila neznano kam. Policisti, ki pozivajo k previdnosti pred neznanci, zbirajo podatke o primeru. (km)

RONKE - Tatvina v trafiki

Odnesli so le nekaj zavojev cigaret

Trafika v Ulici Garibaldi v Ronkah je bila ponovno tarča tatov. V noči s četrtna na včerajšnji dan so neznanci vložili v njene prostore skozi vhodna vrata, odnesli pa so le nekaj zavojev cigaret,

saj denarja ali dragocenih predmetov niso našli. Sile javnega reda je poklicala upraviteljica trafike, ki je včeraj zjutraj opazila, da so bila vrata poškodovana in da je na polical zmanjkal nekaj deset zavojev cigaret. Škoda ni pretirano velika, upraviteljica pa bo moralna tudi poskrbeti za popravilo vrat.

Patrulja tržiške policije si je včeraj zjutraj opravila vsa potrebna preverjanja in uvedla preiskavo, preko katere bo skušala izslediti tatu ali tatove. Sosedi tržiškim

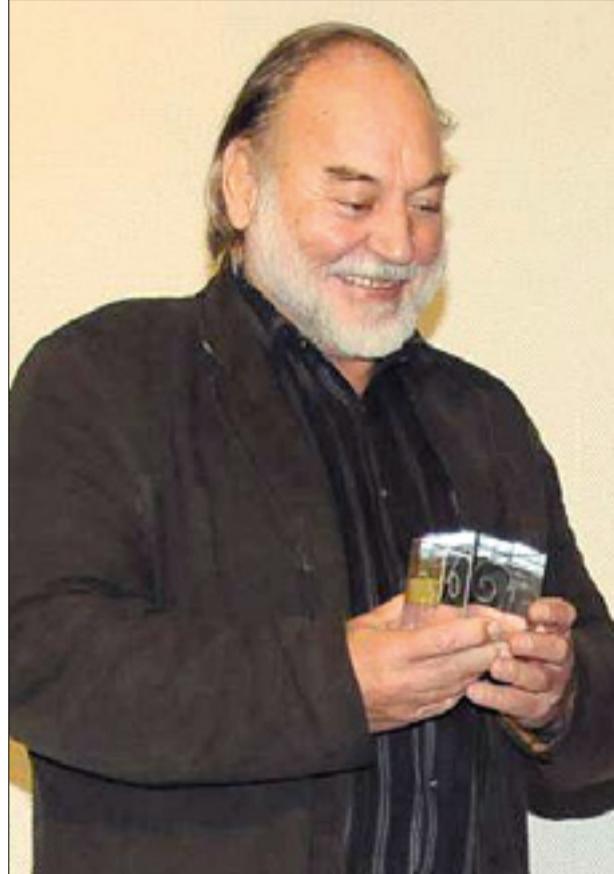
policistom ne bodo v veliko pomoč, saj ni včeraj ponoči nihče slišal sumljivega hrupa ali opazil tatov.

Upravitelji trafike v Ulici Garibaldi v Ronkah so v preteklosti že doživeli več podobnih neprijetnih dogodkov. Najhujši primer se je zgodil novembra leta 2005, ko je trafiko obiskal moški iz Ronk, ki so mu kasneje nadeli vzdevek »samotni ropar«. Moškega, ki je bil takrat star 43 let, so policisti arretirali pol ure po drugem ropu, ki ga je izvedel v trafiki v Ulici Gorizia v Tržiču. V trafiku v Ulici Garibaldi je Rončan s pokritim obrazom vstopil le nekaj dni prej: prodajalki je z železno palico v rokah zagrozil, naj mu da denar, na kar je pobegnil z motornim kolesom.

GORICA - Kinoateljev poklon viziji Karpa Godine

»To ni nagrada, a topel, neviden stik z Bratino«

Karpo Godina z nagrado na odru Kulturnega doma (levo), kader iz njemu posvečenega filma »Karpopotnik« (desno zgoraj), Aleš Doktorič z avtorjem Matjažem Ivanišinom (desno)

BUMBACA

Ko je slovenski filmski avtor Karpo Godina na odru prevzel stekleno nagrado in nato še mikrofon, se mu je glas zlomil: »Ne morem je imenovati nagrada ... je neke vrste topel, neviden stik, ponovno, z Darkom Bratino.« Mimo izraženih namenov organizatorjev iz vrst Kinoateljeja je bil četrtek v Kulturnem domu preplet s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Povzornost je bila zato še večja, besede in slike so padale na plodnejša tla. Kinoatelje je sicer izgubil tesnejši stik z mestom in del svoje publike, nikakor pa ne sposobnosti, da iz prireditve naredi dogodek. Za spomin, za dušo.

Z nostalgičnim predznakom ga je prvi zapečatil predsednik Kinoateljeja Aleš Doktorič: »Z malo nostalgie se vračamo v Kulturni dom. Tu je bila leta 1981 na pobudo Darka Bratine prva retrospektiva slovenskega filma. Prišli smo sem, ker Kulturni dom obhaja svojo obletnico, in spomnili smo se, da ima tudi Kinoatelje obletnico. Njegov prvi nastop je bil leta 1977, pred 35 leti.« Toku spominov naj bi nato prispeval Livo Semolič, predstavnik Kulturnega doma in član prvega jedra mladih, ki so se strnili okrog Bratine in se naužili njegovih vizij. Namesto nostalgije pa je Semolič ponudil sedanjo krizo: »To je prelomnica: nekaj se je zaključilo, a ne vemo, kaj se je začelo. Hkrati ne moremo mimo dejstva, da je stanje kulture in sožitja danes neprimerljivo boljše kot v Darkovih letih. Tudi kriza nam bo morda pomagala. V teh časih potrebujemo veliko več kulture.« »A "živjo, kriza" pravi ta, ki se v času brez krize ni zna obnoviti,« je pripomnil Doktorič. Da bodo dejelni finančni rezni najsilovitejši udarili po kulturni in filmu, je opozorila senatorka Tamara Blazina. Spomnila je na Bratinovo srčno kulturno in o Kinoateljeju povedala, da je v filmskem svetu to, kar bi rada bila slovenska manjšina v deželi - dodana vrednost. Doktorič ji je prirrtlil z ugotovitvijo, da je Kinoatelje omogočil v mestu neko ugodno klimo, zaradi katere se je filmska dejavnost razbohotila. Ko so z besedami ugasnile tudi luči, je operater sprožil projektor, na platnu pa se je odvrl pravi dokumentarni biser »Karpopotnik«, paša za oči in dušo. Avtor mlajše generacije Matjaž Ivanišin ga je posvetil Karpu Godini, svojemu pedagogu na akademiji; ker pa ta ni hotel pred kamero, je Ivanišin ubral pot spominov, podob in jezikov po Vojvodini - skozi kraje, ki jih je Godina s filmsko kamero prepotoval štiri deset let prej.

Ko je nastopil trenutek izročitve Nagrade Darko Bratina - Poklon viziji, sta utepeljitev prebrali Bratinovi hčeri, Mila in Majda. »Izjemno delo Karpa Godine prispeva, najprej v okvir jugoslovenskih kinematografij, potem pa v slovenskem filmu, k oblikovanju kritične in človekoljubne zavesti, v kateri rase prizadevanje za svobodno in pluralno družbo,« je bilo povedano. Doktorič je do dal: »Ta nagrada nam je draga, ker je bil Kar-

GORICA - Nižješolci in dijaki prvih letnikov višjih srednjih šol

Rastejo s knjigo

Po obisku Feiglove knjižnice vsak dijak prejme v dar slovensko leposlovno delo

Študentje v Feiglovi knjižnici

Tudi v Feiglovi knjižnici v Gorici poteka slovenski nacionalni projekt »Rastem s knjigo«, ki je namenjen nižješolcem in dijakom prvega letnika višjih srednjih šol in v katerega so letos prvič vključene zamejske knjižnice. Cilj projekta je dijake spodbuditi k prebirjanju kvalitetnega slovenskega izvirnega leposlovnega ter k obiskovanju in samostojnemu uporabi knjižnice, knjižničnega gradiva in ostalih knjižničnih storitev. Pomembno je, da je obisk knjižnice za dijake zanimiv in privlačen, da odidejo navdušeni nad knjigami in nad knjižnico, predvsem pa motivirani za branje.

Projekt se vsako leto uradno začenja 8. septembra, ob mednarodnem dnevu pismenosti. Do konca šolskega leta naj bi dijaki obiskali najbližjo osrednjo knjižnico, spoznali njeni gradivo, ureditev, dejavnosti in možnost iskanja gradiva s pomočjo kataloga Cobiss-Opac. Ob zaključku obiska Feiglova knjižnica podari vsem dijakom leposlovno delo. Projekt izvajata slovenska Javna agencija za knjige ter ministerstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v sodelovanju s kulturnimi in izobraževalnimi organizacijami. Obiskovanje knjižnice je del izobraževalne poti vsakega študenta, saj podpira proces samostojnega učenja, usposabljanja, raziskovanja in vseživljenjskega učenja. Zato naj velja ta dopis tudi kot poziv šolam in dijakom, naj priložnost izkoristijo.

SOLKAN-PEVMA - S kajaki med valovi ponorele Soče

Podvig »drznih ali norih« vsem na ogled na spletu

Pred nedavnim je med našimi bralci veliko pozornost vzbudil članek z naslovom »Drzni ali nori«. Objavljen je bil na goriški strani, opisuje pa pravi podvig treh drznih (morda tudi nekoliko norih) kajakašev, ki so izvali valove narasle in deroče Soče ter v manj kot desetih minutah preveslali 6-kilometrsko razdaljo od Solkanova do Pevme. Eden izmed drznih kajakašev - svetovni prvak Nejc Žnidarčič - je s kamero na čeladi posnel celotni spust. Takrat nam je mojster vesla napovedal, da bo posnetek »naložil« na youtube. To je tudi storil. Desetiminutni filmski zapis je sedaj na ogled vsem, ki se znajdejo v »plovbi« po internetu. Navodila so enostavna: na računalniku moramo najprej naložiti spletno stran www.youtube.com; ko se stran prikaže, v iskalnik zapisi: Poplave Solkan-Piuma 5.11.2012. Prikazal se bo kader z začetnim prizorom iz filma. Ko bomo kliknili nanj, si bomo lahko v domačem udobju ogledali in podživeli, kar vidi in doživi kajakaš na deroči Soči. Izjemno zanimivo! (vip)

Iz 10-minutnega video zapisa Nejca Žnidarčiča

GORICA - Rokovnik

Novi ali navidezno novi podatki

Goriški zgodovinski rokovnik 2013, z naslovom v originalu »Agenda storica di Gorizia 2013«, je doživel peto izdajo. V zadnjem petletju smo iz posameznih izdaj izvedeli veliko dogajanj, povezanih z Gorico in neposredno okolico, ki so sicer že drugod zabeležena, a jih je koristno občasno osveziti in drugače prikazati: bolj odmaknjeno in zato bolj objektivno. Tudi na osnovi novih ali navidezno novih podatkov. Tisti »navidezno« se nanaša na vire, ki jih je dosedanja uradna zgodovina prekrivala ali sploh zamolčala.

Da ne ostane zgornja misel nerazumljiva, navajamo nekaj primerov. Kje druge je zabeleženo, razen v zavesti in spominu - in tudi to le deloma - naše narodne skupnosti, da je med vsemi ostanimi mestnimi upravitevami od leta 1851 do leta 2012 bil tudi Karlo Rutar vlogi Predsednika okrožnega komiteja leta 1945? Ali pa, da sodi med državne voditelje tega ozemlja od leta 1943 do leta 1947, poleg Viktorja Emanuela III., Friedricha Rainerja in Zavezniške vojaške uprave, tudi Josip Broz Tito? Rokovnik nas spomini, da se je Wilhelm Oberdank rodil v Gorici, v Ulici Kočevia, kot nezakonski sin, zato je priimek dobil po mami, medtem ko ga imajo vsi za Tržačana. Junaku je iz njega napravila še fašistična oblast v povojem patriotskem čustvenem navalu, in sicer 40 let po njegovi usmrtnosti na Dunaju. Prej ga ni nihče niti omenjal.

Cetrtkove predstavitve se je v konferenčni dvorani hotela Entourage v Gorici udeležilo več kot sto petdeset ljudi. V dveh krogih so jih v zaporedju nagonovili pisci različnih poglavij: nekaj je takih, ki sodelujejo že od prve izdaje, drugi so novi. Gre za goriške občane, izklju-

Sooblikovalci rokovnika

BUMBACA

čno moške, ki se že desetletja zanimajo in raziskujejo razne vidike mestne zgodovine: judovstvo, prvo svetovno vojno, cerkvena dogajanja, cesarsko obdobje, razmejitve po drugi svetovni vojni itd. Letošnji avtorji so Claudio Bulfoni, Riccardo Ceccovini, Tullio Chiussi in Stellio Raida. Letos je dodatno spregovoril kot publicist svoje homilije msgr. Dino De Antoni, do nedavnega goriški nadškof. Z vsemi se je pogovarjal in jih usklajeval Francesco Pira, redni profesor sociologije na Videmski univerzi, kjer poučuje komunikacijski kompleksnih organizacijskih struktur.

Med poglavji o zgodovini, mestnih posebnosti, osebnostih, arheologiji in statistiki najdemo več drobcev ali daljših odstavkov, ki se nanašajo na slovensko narodno skupnost. V okviru miselnih priprav na obletnico Tolminskoga punta prihodnje leto so objavili strnjeni opis tedenega dogajanja. V poglavju »Izgubljena identiteta« je seznam 1400 poitalijanskih slovenskih priimkov, kar bo dalo misliti marsikateremu someščanu, kje so njegove korenine. V nekem drugem seznamu najdemo več kot 250 besed slovenskega in nemškega izvora, ki se uporabljajo v italijanskem ljudskem jezikovnem izročilu; seveda vse manj, saj italijanska mladina govori sedaj celo italijsčino brez narečnih primes iz Venetija, Furlanije, Laškega ali Istre, angleščino pa obvladuje le na šolski ravni. Tako piše v Rokovniku. Še en drobec: pred pol drugim stoletjem je na Soči hkrati utenilo 52 oseb! Tega ne vemo niti tisti, ki se po njej pogosto podimo s kajaki in gumjenaki.

Kje je novi rokovnik brezplačno na razpolago? Čim prej morate v trafiku v Crispijevi ulici, kjer jo dobite ali naročite z vpisom v pripravljene pole. (ar)

GORICA - Stalni odbori EZTS GO predstavili načrte

Ne samo porodnišnica, a ambicioznejši projekt

Včerajšnje zasedanje v Gorici; na vidnih mestih so sedeli trije goriški župani (z desne Milan Turk, Matej Arčon in Ettore Romoli), ki se nadejajo, da bo EZTS prinesel razvoj

BUMBAC

Ne razmišljajo le o čezmejni porodnišnici, pač pa o uresničitvi ginekološko-porodniškega sistema na visoki ravni, v okviru katerega bi rodnost podpirali s spremeljanjem žensk pred in po porodu. O tem in drugih projektih, za katere se bo zavzele Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), je tekla beseda na včerajnjem dogodku »Tvoj glas v EZTS«, kjer so predstavili dosedanje delo štirih stalnih odborov, ki delujejo v okviru novega instrumenta občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Udeležence in goste, ki so napolnili dvorano konferenčnega centra, sta pozdravila vršilec dolžnosti direktorja EZTS Marjan Pintar in goriški župan Ettore Romoli, ki je spregovoril tudi v imenu županov Mateja Arčona in Milana Turka, nakar je bila pozornost osredotočena na »vsebine« EZTS.

Vsebine» EZTS.

Kar nekaj pričakovanja je vladalo in vezzi s projekti na področju zdravstva in predvsem v zvezi s pobudo čezmjerne porodnišnice, ki je zaradi načrta ukinitve goriškega porodniškega oddelka zelo aktualna. »To, o čemer razmišljamo, ni preprosto porodnišnica, pač pa integrirani oddelki, iz katerega bi bolnišnici z združevanjem resursov naredili pravi center odličnosti. Sodelovanje med bolnišnicama bi ne zadevalo le faze poroda, pač pa bi vključevalo obdobje pred in po njem. Prihodnji teden se bodo začeli sestanki med predstavniki dveh porodniških oddelkov, saj bo EZTS nudil okvir, ostalo pa bo v domeni tehnikov,« je povedal predsednik odbora Bernard Spazzapan. Ostali ukrepi na področju zdravstva bodo namenjeni čezmnejni mreži za vodenje komunikacij med zdravstvenimi sistemi, usklajevanju urgenčnih storitev, sodelovanju za boljše izvajanje evropske direktive o prostem prehodu bolnikov, spodbujanju zdravja starejših, rešitvam za izboljšanje storitev nege na domu ter socialnemu vključevanju. O potencialnih ukrepih na področju energetike je spregovoril predsednik pristojnega odbora Giuseppe Fiannacca, ki je omenil skupen javni potniški promet na zemeljski plin ali druga goriva, polnilne postaje za električna vozila, energetsko obnovo javnih objektov, posodobitev javne razsvetljave, sočasno proizvodnjo električne/toplotne energije, omrežje daljinskega ogrevanja s čezmerno distribucijo topolute, optimizacijo pretoka energije med Italijo in Slovenijo in oblikovanje t.i. pametnega omrežja ter izvedbo visoko energetsko učinkovite mestne četrti. Tomaž Vuga, ki predseduje odboru za promet, je spregovoril o projektih, ki so že v teku, navedel pa je tudi možne projekte za povezavo cestnega omrežja na področju občin, okrepitev in povezavo kolesarskega omrežja, povezavo javnega potniškega prometa ter ukrepe na področju varstva pred poplavami. Odbor za kulturo in izobraževanje vodi Boris Nemeč, ki je med kratkoročnimi cilji omenil turistični vodič in projekt o prvi svetovni vojni, med dolgoročnimi pa evropsko univerzo in univerzitetno mesto. Včerajšnji dogodek je bil tudi priložnost za podpis protokola o sodelovanju z Informestom in RRA Severne Primorske, ki nudita EZTS strokovno pomoč. Direktor RRA Črtomir Špacapan je povedal, da bo EZTS tudi omogočil, da se ponovno začne razpravljati o nekaterih zamujenih priložnostih, kot so skupno odlagališče, čistilna naprava ali internetno omrežje. (Ale)

EZTS - Glas obmejnih društev

Želja po povezovanju

Predlagajo ustanovitev institucije, ki bi omogočala mladim pridobivanje delovne prakse v obeh prostorih

Tudi obmejna društva, ki delujejo na področjih kulture in mladinskih dejavnosti, upajo, da se bo slišal njihov glas, oziroma polagajo upe v EZTS GO, da bo pomagal uresničiti njihove pobude. Le-teh s skupnim imenovalcem: željo po povezovanju - je bilo slišati kar veliko. Predvsem mladi so bili tisti, ki so v imenu svojih organizacij prispevali ideje o prihodnjem razvijanju skupnega prostora, nekatere bolj, druge manj izvirne.

»Poleg že obstoječih, bi bilo smiselnovo v dolžini EZTS GO formirati tudi odber za

le organizacije z obema prostoroma, ki si želimo organizirati skupne dogodke, a trčimo na ovire, kot sta dve različni občinski upravi s svojimi predpisi,« je predlagala Barbara Poša iz novogoriškega kulturno umetniškega društva Krea. Več predlogov preostalih sodelujočih društev se je nanašalo na skupni turistični razvojni načrt treh občin (Šempetra, Nove Gorice in Gorice), na povezavo mladih z gospodarstvom obema prostorov v luči iskanja bodočih zaposlitev in ustanovitev institucije, ki bi omogočala mladim pridobivanje dejavne prakse v obih nik, mešano košarkarsko ekipo, fond za finančiranje skupnih dogodkov obmejnih društev ... Tudi glasba po mnenju predstavnikov centra za glasbeno vzgojo Emil Komel lahko služi kot povezovalec mladih. Predlagajo nastanek novega glasbenega in umetniškega čezmejnega središča, ukrepe na znanstvenem in raziskovalnem področju in glasbeno produkcijo, ki bi uresničevala čezmejne pobude. Tudi sodobna »street art« umetnost lahko polepša nekdajno mesto oziroma stičišča obema Goric, kar bi prispevalo k razvoju svojestranske kulturne

v okviru EZTS GO formirati tudi odbor za upravo. Nanj bi se, na primer, lahko obrnil dim pridobivanje delovne prakse v obeh prostorih, pa na dvojezični študentski čas- spevalo k razvoju svojevrstnega kulturnega turizma. (km)

le organizacije z obeh prostorov, ki si želimo organizirati skupne dogodke, a trčimo na ovire, kot sta dve različni občinski upravi s svojimi predpisi,« je predlagala Barbara Poša iz novogoriškega kulturno umetniškega društva Krea. Več predlogov preostalih sodelujočih društev se je nanašalo na skupni turistični razvojni načrt treh občin (Šempetra, Nove Gorice in Gorice), na povezavo mladih z gospodarstvom obeh prostorov v luči iskanja bodočih zaposlitev in ustanovitev institucije, ki bi omogočala mladim pridobivanje delovne prakse v obeh prostorih, pa na dvojezični študentski čas-

nik, mešano košarkarsko ekipo, fond za finančiranje skupnih dogodkov obmejnih društev ... Tudi glasba po mnenju predstavnikov centra za glasbeno vzgojo Emil Komel lahko služi kot povezovalec mladih. Predlagajo nastanek novega glasbenega in umetniškega čezmejnega središča, ukrepe na znanstvenem in raziskovalnem področju in glasbeno produkcijo, ki bi uresničevala čezmejne pobude. Tudi sodobna »street art« umetnost lahko polepša nekdanjo mesto oziroma stičišča obeh Goric, kar bi prispevalo k razvoju svojevrstnega kulturnega turizma. (km)

GORICA - Priprave na jutrišnje primarne volitve leve sredine

Kandidati in navijači

Tudi na Goriškem tečejo priprave na jutrišnje primarne volitve. Leva sredina bo na njih izbirala kandidata, ki se bo prihodnje leto potegoval za mesto predsednika vlade. Po ozemljju goriške pokrajine bo posejanih 23 volišč. Brez lastnega volišča bosta le Števerjan in Dolenj: Števerjanci bodo glasovali na goriškem sedežu v telovadnici slovenskega viješčskega središča v Ulici Puccini, prebivalci Dolenja v Krminu. V doberdobski občini bo volišče na sedežu društva Jezero, v Sovodnjah v dvorani občinskega sveta, v Tržiču v galeriji sodobne umetnosti, v Krminu v večnamenski dvorani, v Fari v knjižnici, v Gradišču v palači nekdanje zastavljalnice, v Gradežu v avditoriju Biagio Marin, v Marianu v socialnem centru, v Medeji v dvorani Aldo Gallas, v Mošu na županstvu, v Moraru v konferenčni dvorani, v Zagraju v večnamenski dvorani v nekdanjem vrtcu, v Škocjanu v večnamenskem središču, v Starancu v večnamenski dvorani, v Vilešu v palači Ghersiach ter na sedežih Demokratske stranke v Foljanu-Redipulji, Ronkah, Romansu in San Pieru. Vsak volivec se bo moral odpraviti na volišče v občini, kjer ima bivališče; študentje glasujejo v kraju, kjer stanujejo. Predpogoj za glasovanje je vpis v volilne sezname: vpisati se je mogoče na spletni strani, v občinskih volilnih uradih in na volišču. Ker je postopek za vpis v sezname na licu kraja nekoliko zamuden, lahko vsakdo to opravi sam na svojem računalniku, in sicer na spletni strani www.primarieitaliabenecomune.it/registrazione/appello. Pomembno je, da volivec prinese s sabo na volišče potrdilo o vpisu, opravljenem na spletu, ki ga bo natisnil. Volišča bodo odprtva od 8. do 20. ure.

dila zanje volilna kampanja, edino Tabacci ni imel za sabo volilnega odbora, nekaj navijačev pa premore zlasti na Tržiškem. Poiskali smo podpornike ostalih štirih tekmecev in jih predlagali, naj utemelijo svoje izbire.

jo izbiro.

Goriški koordinator Slovencev v Demokratski stranki Aleš Waltritsch podpira Pierluigija Bersanija: »To je sposoben in izkušen politik, ki bo zнал voditi državo tudi v sedanjih težkih časih. Svoja sposobnost je že dokazal kot predsednik dežele Emilia Romagna, nato minister in državni tajnik Demokratske stranke. Njegov program, ki je hkrati program Demokratske stranke, sloni na morali, delu in enakopravnosti. Bersani zagovarja moralno držo pri vodenju države in v odnosu politike do občanov. Italija ne sme več biti država "prebrisancev", vsi morajo imeti iste možnosti, ki jih mora ljudem zagotavljati država. Na delu sloni italijanska ustava. Možnosti, da pridejo do dostojanstvenega dela, je treba zagotoviti predvsem mladim, ki se danes ne dokopljajo več niti do prekerne službe. Treba je reformirati trg dela in pri tem upoštevati temeljne pravice; za to bo potrebno pridobiti finančna sredstva, ki jih bo mogoče najti le takoj, da se bo reformiral tudi sistem črpanja in porabe denarja. S tem v zvezi je treba dodatno pospešiti "lov" na davčne utajevalce, kdor ima več, pa mora tudi dati več. Potrebujemo namreč pravičnejšo porazdelitev doprinsosa k javni blagajni in blaginji. S tem ciljem bo treba reformirati državni ustroj, ki ne bo več dopuščal potrat, o katerih ne-prestano beremo in slišimo. Zagotavljati bo treba kvalitetno javno zdravstvo, učinkovit sistem socialnega skrbstva, vsem ljudem pa državljske pravice. Razvoj mora sloreniti na vsem, kar je dobrega v državi, začenši s kulturo in znanjem.

Za Lauro Puppato navija Giuseppe Cingolani, načelnik svetniške skupi-

po singlu, načinoma živimo skupno ne Demokratske stranke in Gorici. »Fosili ali obnovljivi? Da lahko izbiramo med tem dvojno možnostma, nam omogoča udeležba Laure Puppato na primarnih volitvah. Ona ni fosil, nima rada ne petroleja ne plina, ki sta energiji iz preteklosti, tako kakor vodilni politični kader ter politične in gospodarske izbire zadnjih dvajset let. Fosilom se moramo zahvaliti za to, kar so nam dali, in jih prepustiti preteklosti ter s korenitim preobratom pripraviti novo ekonomsko strategijo in moralno držo za prihodnjih dvajset let. Laura Puppato je kot županja občine Montebelluna dokazala, da odpadki lahko postanejo bogastvo in da poštene osebe lahko odigrajo vlogo v politiki. "Green economy", recikliranje, državljanske pravice, zaščita prelepega teritorija, umetnost in lepotе, delo žensk: to so obnovljive energije, ki jih je treba čim prej aktivirati, zato da lahko postanejo "srce" novega gospodarstva, ki edino lahko zagotovi ljudem delo in bo kos izzivom prihodnosti. Glas za Lauro Puppato je torej glas za novo idejo o svetu.«

Andrej Gergolet, deželni koordinator Slovencev v Demokratski stranki, je stopil na stran Mattea Renzija: »V Demokratski stranki, ki se proglaša za nov in inovativen subjekt v političnem prostoru, potrebujemo novih oseb. To je prišlo do izraza tudi v rezultatih zadnjih volilnih preizkušenj. Volivci so dokazali, da si želijo novih ljudi, novih obrazov, predvsem si želijo generacijske zamenjave, ne pa ponavljajoče se strankarske nomenklature. Primarne volitve bi morale biti prava demokratična igra in odprto soočenje, žal pa ugotavljam, da postavljajo količke, ker bi radi pogojevali rezultat ... Upam, da temu ne bo tako, saj javne raziskave kaže-

jo, da je tekma med Bersanijem in Renzijem izenačena. Renzijeva zmaga bi pomnila potres v stranki in predvsem generacijsko zamenjavo v njenem vodstvu. Prevetriti je treba politiko in njene vsebine, kar lahko storiti le mlajša garnitura. Zato da bo brezposelnost mladih tudi v vrhu skrbi bodoče vlade in da se preusmeri sedanji negativni trend.

Nichija Vendolo podpira župan Doberdoba Paolo Vizintin:»Vendola je karizmatični leader z izrazitimi upravnimi sposobnostmi. Zanj so zgovorna dejstva, konkretnost in rezultati, ki jih je dosegel kot predsednik Apulije. Pod njegovim vodstvom je dežela dosegla prvo mesto, kar zadeva bruto notranji proizvod, inovacije, naložbe na področju obnovljivih energetskih virov ter politike smotratega okoljskega razvoja. To je edina dežela v Italiji, kjer število delovnih mest ni upadlo, a je celo naraslo. Pomembni so tudi rezultati, ki jih je dosegel na področju zdravstva. Vendola je edini državni politik, ki prepravičljivo stoji na strani mladih, brezposelnih, delavcev in šibkejših slojev, ki so bili in so še pod vse močnejšim udarom kri- vičnih neoliberističnih politik, prej Berlusconijeve in sedaj Montijkeve vlade, katerih skrb so edino interesi bančnih in finančnih korporacij. Vendola borbeno za- govarja zaščito socialnega in zdravstvene- ga sistema, javno šolstvo in kulturo, lai- čnost, pravičnejo reformo davčnega in po- kojninskega sistema, vrednotenje zgodo- vinsko kulturne dediščine, temeljito krče- nje stroškov politike, vojaških stroškov ter spoštovanje osnovnih človekovih svobo- ščin in pravic narodnostnih in jezikovnih manjšin. To je pokončen človek, ki posta- vlja etiko na prvo mesto v politiki, ki ima kulturno širino in daljnovidno vizijo za re- ševanje družbenih problemov.«

GORICA - 54. Cecilijanka

Dvodnevni praznik zborovskega petja

Letošnja pevska revija Cecilijanka bo 54. po vrsti. Prvič je bila izvedena 23. novembra 1958; takrat je nastopilo pet zborov. Glavna pobudnika sta tedaj bila profesor in duhovnik Mirko Filej ter Slovensko kulturno prosvetno društvo. Ko se je v januarju 1959 osnovala Zveza slovenske katoliške prosvete, je ta prevzela skrb zanjo in odtele poteka revija v njeni organizaciji. Cecilijanka je tudi postala povezovalni člen zborovskega ustvarjanja v deželi Furlaniji-Julijski krajini in v širšem prostoru. Zelo je priljubljena med zbori, ki radi na njej nastopajo. Temu pritrjuje dejstvo, da število zborov, ki bi se radi predstavili, vsako leto narašča. Poleg tega, da daje zborom možnost za nastopanje, je Cecilijanka tudi priložnost za medsebojno spoznavanje, druženje in sodelovanje. Zato je vsakič dobro obiskana. Tako bo tudi letos, so prepričani organizatorji.

Letošnja Cecilijanka bo potekala v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, in sicer danes, 24. novembra, z začetkom ob 20.30 in futri ob 17. uri. Posvečena bo glasbeniku, kulturnemu delavcu in duhovniku Mirku Fileju ob 100-letnici rojstva in 50-letnici smrti.

Zborov, ki bodo letos nastopili na reviji, bo skupno osemajst. Prijajajo iz Goriske, Tržaške, Benečic, Koroške in Slovenije. Drevi bodo nastopili mešani pevski zbor Rupa-Pec (zborovodja Zulejka Devetak), vokalna skupina Dornberški fantje (zborovodja Janko Harej), pevska skupina CSASM Spazio-Arte-Lucinico (zborovodja Cristina Cristancig), vokalna skupina Sraka iz

Štandreža (zborovodja Matjaž Remec), vokalna skupina Sv. Jernej z Općin (zborovodja Mirko Ferlan), moški pevski zbor Matajur iz Špetra (zborovodja David Klodič) in mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zborovodja Bogdan Kralj). Jutri bodo na vrsti mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (zborovodja Aleksandra Pertot), moški pevski zbor Fantje izpod Grmada (zborovodja Herman Antonič), cerkveni pevski zbor Sveče - Št. Janž s Koroške (zborovodji Erib Užnik in Damjan Oitzl), mešani pevski zbor Hrast iz Dobrodo (zborovodja Mirko Ferlan), moški pevski zbor Štmaver (zborovodja Nadja Kovic), mešani pevski zbor Podgora (zborovodja Peter Pirih), moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice (zborovodja Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Štandrež (zborovodja Mojca Sirk) in dekliska vokalna skupina Bo-deča neža z Vrha sv. Mihaela (zborovodja Mirko Ferlan). Pred začetkom nočnega programa bo publiko z odra nagovoril glasbenik Patrick Quaggiato, jutrišnja govornica pa bo predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete Franca Padovan.

Goriška občina in pokrajina sta prevzeli pokroviteljstvo. Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacija Goriske hranilnice pa sta pevski reviji dodelili finančno podporo. Zasluzni so še Svet slovenskih organizacij, vsi dirigenti in pevci, dalje društva, včlanjena v Zvezo slovenske katoliške prosvete, in njihovi člani, ki s prostovoljnim delom prispevajo k vsakokratnemu uspehu Cecilijanke.

Čestitke

Danes praznujeta v Doberdoru zlato poroko LIDIA in ARNALDO. Še mnogo srečnih let skupnega življenja jima želijo Marta in Gianni, Katja in Luca, Tamara in David.

50 poljubčkov zlatim nonotom pošiljajo Emanuele, Samantha, Lara, Milena, Ema, Aurora, Filip in Sofia.

V Škrljah v Sovodnjah je včeraj praznoval 90. rojstni dan IVO PETEANI. Vse najboljše mu želijo Helena, Dolores, Maurizio in Valter z družinami.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il peggior Natale della mia vita«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« 2. del. Dvorana 3: 16.30 - 18.15 »Hotel Transylvania«; 19.50 - 22.10 »Venuto al mondo«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il peggior Natale della mia vita«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »The Twilight Saga: Breaking Dawn« - 2. del.

Dvorana 3: 16.30 - 18.15 »Hotel Transylvania«; 19.50 - 22.10 »Argo«. Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Il sospetto«.

Dvorana 5: 16.40 - 18.20 »Un mostro a Parigi«; 19.50 - 22.10 »Venuto al mondo«.

Razstave

V POKRAJINSKIH MUZEJIH V PALAČI ATTEMPS

v Gorici bo danes, 24. novembra, ob 18. uri odprtje razstave združenja Prologo z naslovom »Profesie«. Razstavljalci bodo Rossano Bertollo, Antonio Colmar, Ivan Crico, Lia Del Buono, Alfred de Locatelli, Paolo Figar, Sergio Figar, Maurizio Frullani, Paola Gasparotto, Arianna Gasperina, Maurizio Gerini, Alessandra Ghiraldelli, Francesco Imbimbo, Silvia Klainscik, Damjan Komel, Claudio Mrakic, Stefano Ornella, Alessio Russo, Nika Simac, Franco Spanò, Lara Steffe; na ogled bo s prostim vstopom do 6. januarja 2013 od torka do nedelje 10.00-17.00, zaprti 25. decembra, odprt 1. januarja 2013 13.30-17.00.

JESENSKI APERITIVI V MUZEJU:

v nedeljo, 25. novembra, ob 11. uri v goriskem grajskem naselju 13 bosta Rafaella Sgubin in Antonella Pizzolongo vodili ogled muzeja mode in laboratorija z naslovom »Noi... dell'Arte«; sledil bo aperitiv.

V GALERIJS SPAZZAPAN V GRADIŠČU prirejajo v okviru praznika »Choco Fest« nagrado »Choco Pittura« v nedeljo, 25. novembra; informacije po tel. 0481-960816. Nagrajevanje najlepših del poslikanih s čokolado bo ob 17.30 v predverju županstva v Gradišču.

VAEVICTIS - GORJE PREMAGANIM je naslov fotografike razstave, ki je na ogled na sedežu kulturnega društva Società cormonese Austria v Ul. Matteotti 14 v Krminu in je posvečena vojaškim pokopališčem na območju nekdanje Gorisko-Gradiščanske in bližnjih pokrajin; do 30. novembra od torka do sobote 17.00-19.00, ob nedeljah v jutranjih urah.

Šolske vesti

RAVNATELJICA SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL

v Gorici obvešča starše, da se v teh dneh večina dijakov udeležuje dejavnosti v sklopu dijaške samouprave, ki naj bi trajala še danes, 24. novembra. Ostali dijaki imajo reden pouk.

Izleti

AVTOBUS za izlet SPDG v neznano bo v nedeljo, 25. novembra, odpeljal ob 8. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici.

Prireditve

INSTITUT ZA SOCIALNO IN VERSKO ZGODOVINO prireja v sodelovanju z župnijo Srca Jezusovega v Gorici voden ogled cerkve danes, 24. novembra, ob 16. uri z zbirališčem pred cerkvijo Srca Jezusovega. Ogled bo vodil Umberto Martissa.

V OKVIRU NIZA »MONTIFILM 2012«

bo danes, 24. novembra, ob 21. uri v manjši dvorani UGG (Trg Cesare Battisti) v Gorici srečanje z alpinistom Ariello Sain in Marinom Babudrijem, ki sta partnerja na steni in v življenju.

ZDRUŽENJE AMARE (Associazione malati reumatiči) iz Gorice vabi na posvet o reumatičnih boleznih danes, 24. novembra, ob 16. uri v deželnem avditoriju v Ul. Roma 5 v Gorici.

ZUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA, PD ŠTANDREŽ, SKULTURA 2001

vabijo na »Praznovanje župnijskega zavetnika Štandrež 2012«: v nedeljo, 25. novembra, ob 10. uri družinska maša in srečanje zakoncev ter skupno kosišo. V torek, 27. novembra, ob 20. uri v župnijskem domu okrogla miza: »So ločeni in zopet poročeni še del cerkve?« vodi P. Mirko Pelicon DJ s pričevalci. V sredo, 28. novembra, Spokorni dan, ob 18.15 v kapeli Sv. Jožefa spovedovanje, duhovni pogovor, g. Renato Podberšič. V četrtek, 29. novembra, ob 19.45 v župnijskem domu odprtje razstave skupine kamnosekov iz Manč in likovne skupine. V petek, 30. novembra, ob 19. uri praznična maša, ob 20. uri v župnijski cerkvi koncert vokalne skupine Sozvočja. V soboto, 1. decembra, ob 9.15 adventne delavnice, ob 19. uri maša, sodeluje združenje UNITALSI. V nedeljo, 2. decembra, ob 9.30 na Trgu Sv. Andreja tržnica v pričakovanju Božiča, ob 10. uri maša, vodi škof Metod Pih, ob 11. uri na Trgu Sv. Andreja podelitev desetega Klasa, ob 11.15 maša, vodi dekan Karel Bolčina, ob 17.30 Praznične večernice, ob 18. uri v župnijskem domu »Naša tombola«. V torek, 4. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu lutkovna predstava.

»LETTURE CORTESI« (DVORNA BRA-NJA)

bodo potekala v palači Attems-Petzenstein v Gorici ob 17.15: v nedeljo, 25. novembra, »Dolce stil novo« (Dante, Alighieri, Guido Cavalcanti, Guido Guinizzelli, Lapo Gianni), nastopil bo Paolo Antonio Simioni ob glasbeni spremljavi Alessandra Cosija, Gianpaola Capuzza in Giuseppe Paola Cecereja. **»LA DOMENICA DELLE SCOPE E ALTRÉ STORIE DI CONFINE«**: v občinski knjižnici v Sovodnjah bo v torek, 27. novembra, ob 18. uri srečanje z avtorjem Robertom Covazem. Z njim se bosta pogovarjala Andrea Bellavite in Igor Komel.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE

v Gospoški ulici (Ul. Carducci) v Gorici prirejata Inštitut za socialno in versko zgodovino ter Zgodovinski raziskovalni center Leopoldo Gasparini predstavitev publikacije »Un anno di scuola. A scuola di razzismo nella Gorizia in camicia nera« Ferruccia Tassina v torek, 27. novembra, ob 17.30. Prisotna bosta Ferruccia Tassin in Dario Mattiussi.

V GRADU KROMBERK

prirejajo KD MoPZ Kromberški Vodopivec, Gorški muzej Nova Gorica in mestna občina Nova Gorica predavanje Neže Žgur z naslovom »Glasbeni opus Vinka Vodopivca« v torek, 27. novembra, ob 20. uri.

ZDRUŽENJE FORUM CULTURA

prireja srečanja na temo urbanistike na sedežu Fundacije Goriske hranilnice, Gospoška ulica (Ul. Carducci) 2 v Gorici: v sredo, 28. novembra, ob 17.30 »Nora Ideja. Gorica in Nova Gorica, mesto drugega tisočletja«; več na forumgorizia.blogspot.com.

DIJAŠKI DOM GORICA

vabi na premiero filma »Življenje ima svetlo stran« v petek, 30. novembra, ob 18.15 v Kinemaxu na Travniku v Gorici. Igrali bodo gojenci Jan Batagelj, Petra Bauzon, Virginia Braini, Elia Chimenti, Davide Copetti, Ariel Custrin, Matija Marinčič, Ilaria Pacori, Jakob Peric, Hana Berčič Upelj, Georgina Laryea in Eljia Makuc, za scenarij in režijo je poskrbel Sten Vilar, sodeluje Šofer, vzgojitelj, igralec in tonski tehnik Robert Makuc, snemalec in monter je Jure Škrlep.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2012

54. REVIJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKIE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE
posvečena glasbeniku, kulturnemu delavcu in duhovniku

MIRKU FILEJU

ob 100-letnici rojstva in 50-letnici smrti.

Kulturni center Lojze Bratuž - GORICA

DANES, 24. novembra 2012, ob 20. 30

JUTRI, 25. novembra 2012, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave, ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice. V sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

Gledališče

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

v Gorici prireja v petek, 14. decembra, obisk Ljubljanske Opere in ogled balletne predstave Petra Iliča Čajkovskega »Hrestač - Božična zgodba«. Začetek prireditve ob 19.30. Prevoz v Ljubljano z avtobusom, odhod iz Gorice ob 17.30. Prodaja vstopnic že poteka po tel. 0481-531445 ali na kcl.bratuz@libero.it.

SOCIALNA GLEDALIŠKA REVJA

»ALTRE ESPRESSIVITÀ«: v občinskem gledališču v Tržiču v ponedeljek, 26. novembra, ob 10.30 »Laboratorio...«, nastopajo udeleženci gledaliških laboratoriiev Altre espressività; ob 11. uri »Le meravigliose avventure del barone di Munchhausen«; nastopa gledališka skupina socialne zadruge Integrazione združenja ANF-FAS iz Trsta.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA:

27. novembra ob 20. uri »Liferanti« (Miha Nemec, Nejc Valenti); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKE ZGODE

v sklopu niza Zimskih popoldnevov v organizaciji CTA v gledališču Verdi v Gorici danes, 24. novembra, ob 16.30 »La favola di Alcione«; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagoria.it, www.ctagoria.it).

Koncerti

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA

USPEŠNA SAMO SIENA

CARIGRAD - V sedmem krogu evrolige sta bila od italijanskih ekip včeraj uspešna samo Montepaschi Siena, ki je premagala Maccabi Electro z 89:87 in tako vknjižila četrto zmago. Cantu, ki nastopa v skupini z Union Olimpijo, pa je izgubil proti Panathinaikosu 69:71 in tako ima vse manj možnosti za preboj v Top 16. Beškača Istanbul (Gašper Vidmar 4 točke) je bil s 83: 72 boljši od nemškega Brose Baskets (Boštjan Nachbar 7 točk, na fotografiji ANSA), Mirza Begić (2 točki) je z Real Madridom premagal BC Khimki MR in potrdil 1. mesto v skupini A. Ostali izid: Žalgiris - Caja Laboral 82:45.

prvo vožnjo ob 18.00, drugo pa ob 21.00 (po Slo2 in RaiSport1), jutri pa bo slalom (ob 17.45 prva in ob 20.45 druga vožnja).

SMUK IN VELESLALOM

LAKE LUIS/ASPEN - Smučarji in smučarke bodo danes začeli s tekmmami ameriške turneje svetovnega pokala. Moški se bodo danes pomerili v smuku v Lake Luisu (na fotografiji ANSA Christofer Innerhofer), start bo ob 19.30, jutrišnji superveleslalom pa ob 19.00. Ženske s slovensko šampionko Tino Maze na čelu pa čakata ta konec tedna preizkušnji v tehničnih disciplinah v Aspnu: danes bo veleslalom s

PRED ZADNJO DIRKO F1 HAMILTON NAJHITREJŠI

(Red Bull) in Španec Fernando Alonso (Ferrari), sta na dirkališču Interlagos obakrat zasedla drugo oziroma peto mesto. Kvalifikacije bo dane ob 17.00, dirka pa jutri ob isti uri.

SAN PAULO - Anglez Lewis Hamilton (McLaren, na fotografiji ANSA) je dobil oba prosta treninga dirkačev formule ena pred jutrišnjo odločilno dirko v Sao Paulu. Dirkača, ki se borita za naslov svetovnega prvaka, Nemec Sebastian Vettel bo dane ob 17.00, dirka pa jutri ob isti uri.

NOGOMET - Trener Catanie Rolando Maran je bi tudi v Trstu

Do A-lige sem se prebil sam

Trener Rolando Maran je vodil Triestino dve sezoni med letoma 2007 in 2009

KROMA

Številni bivši vrhunski nogometni so se kot trenerji takoj preizkusili na najvišji ravni, nekateri izmed teh celo v najboljših ekipah. Rolando Maran gotovo ne sodi v to kategorijo. Solidni branilec, ki ni posebno izstopal - s Chievom je napredoval vse do B-lige - se je moral tudi kot trener iz leta v leto dokazovati in se počasi (a vztrajno) prebijati proti vrhu. Na poti do A-lige mu je koristila tudi dveletna izkušnja pri Triestini (sezoni med letoma 2007 in 2009). Šele letos, po v lanskem sezoni za las spodelitev napovedovanju v A-ligo na klopi Vareseja (v finalu je bila boljša Sampdoria), mu je bila končno ponujena priložnost, da se preizkusí v A-ligi. Izbrali so ga v Catani, kjer je imel dokaj nehvaležno nalogu nadomestiti Montello. Slednji nedvomno sodi v zgoraj omenjeno kategorijo trenerjev, ki so lahko začeli že z najvišje lige.

Catania je dokaj uspešno začela tudi letošnjo sezono. Po 13. krogih moštvo izpod Etne z 19 točkami zaseda šesto mesto na lestvici, tik za ekipami, ki imajo v sezoni čisto družačne cilje in proračune. 49-letni trener iz Trenta se je v A-ligi kar hitro dobro znašel.

»Ni mi težko priznati, da so se mi uresničile sanje. Mislim, da je Catania mesto in društvo, kjer lahko trenerški posel opraviš na najboljši način. S samim sabo sem zadovoljen, saj sem se prebil do A-lige izključno zradi dela in uspehov, ki sem jih žel v nižjih ligah. Zame je to veliko zadoščenje, tudi zato, ker menim da je bila vsaka prejšnja sezona pomembna za mojo osebno in trenerško rast.«

Najbrž ste zadovoljen z doslej opravljenim delom. Šesto mesto na lestvici ni od muh.

»Nikoli ni lahko prevzeti mesto nekoga, ki je bil tako uspešen kot lahi Montella. Resno tvegaš, da se opečeš ali nastopaš v senči tvojega predhodnika. Maksimalno se trudim, da bi bili rezultati na nivoju prejšnje sezone. Mislim, da smo lahko nad prvo tretjino prvenstva nadvse zadovoljni. Upajmo, da bo tudi nadaljevanje tako uspešno.«

Katere so bistvene razlike med A-ligo in ostalimi prvenstvi?

Gre za povsem različen svet, ta-

ko znotraj društev kot v vsem tistem, kar je nekako dopolnilo k temu. Ekipne sestavljajo igralci, ki so po tehničnih in taktičnih sposobnostih najboljši, kar jih premore italijanski nogomet. Še večje razlike pa so »zunanje«. Vsaka malenkost postane namreč izrednega pomena in mora biti pozoren na vsako izgovorjeno besedo.

Ostaja vaš cilj v sezoni zgolj obstanek v ligi?

Naš začetni cilj je bil obstanek in nič se ni spremeno. Če bi začeli previsoko leteti, bi tvegali usodne padce, cesar si nikakor ne moremo privočiti.

Doslej ste že igrali proti štirim najboljšim ekipam: Fiorentini, Napoli, Interju in Juventusu. Katera od teh je po vašem mnenju najboljša?

Mislim, da je po trinajstih krogih lestvica že pokazatelj razmerja moči. Juventus je še vedno najboljša ekipa v prvenstvu.

Ravn na tekmi proti Juventusu je prišlo do nekaterih sodniških odločitev, ki so vaš oškodovale. Kakšni so bili odzivi v Catani po teh dogodkih?

S sojenjem nismo bili zadovoljni. Med nami sta prevladovala občutka jeze in tudi razočaranja, vendar mislim, da je bil odziv tako društva kot gledalcev zelo civilen, brez pretiranih polemik.

Catania je mešanica mladih in izkušenih igralcev z latinskoameriško dušo. Bomo v kratkem videili kakega od vaših igralcev v vrhunskih klubih?

Mislim, da je srednja kakovost igralcev Catanie dokaj visoka in večina od igralcev lahko cilja naigranje v vrhunskem klubu. Morajo pa nadaljevati s trdim delom. Ne bi želel delati krivice nekaterim, tako da ne bom omenjal posameznikov.

Društvo je v zadnjih letih vedno imelo na razpolago dobro mrežo opazovalcev tako v tujini kot v Italiji. Za manjše društvo je tako delo na terenu poglavitnega pomena za sam obstoj. Drugače se ne bi obdržali toliko let v A-ligi.

Kdo bo osvojil naslov prvaka?

V prvenstvu mislim, da je še vedno favorit za naslov Juventus. (I.F.)

NOGOMET - Zamenjava na klopi Brazilije Menezes odstavljen, kdo bo naslednik?

SAO PAULO - Selektor brazilske nogometne reprezentance Mano Menezes je po včerajnjem sestanku s predstavniki zveze v Sao Paulu dobil odpoved delovnega razmerja. Menezes je bil že dlje časa deležen številnih kritik zaradi medlega varovancev. Brazilski mediji navajajo morebitne naslednike kot so trener Corinthians Tite, trener Santosa Muricy Ramalho in Felipe Scolari, ki je z Brazilijo osvojil naslov svetovnih prvakov, trenutno pa je brezposeln. Odločiti naj bi januarja.

BO NA KLOPI - Potem ko so Andreo Stramaccionija, trenerja Interja, izključili, je športno nogometno sodišče kazen spremeno v globu v višini 10.000 evrov. Trener bo tako v pondeljek vodil svoje igralce proti Parmi s klopi, Antoniu Cassanu pa so potrdili kazen dveh krogov.

PO IZGREDIH V RIMU - Po četrtkovih nereditih v Rimu pred tekmo evropske lige med Lazijem in Tottenhamom in med njo, ko so napadli navijače iz Velike Britanije, še ni jasno, ali bo rimski klub kaznovala tudi evropska nogometna zveza. Na stadionu med tekmo so navijači skandirali protijudovska gesla in izobesili politični transparent z napisom Osvobodite Palestino, zaradi česar klub bržkone čaka visoka kazan.

LJUBLJANA - Tradicionalna tiskovna konferenca o zamejskem športu Tokrat s projektom Zalet in s publikacijo o TPK Sirena

V sejni sobi hale Tivoli v Ljubljani se je včeraj odvijala že tradicionalna novinarska konferenca o slovenskem zamejskem športu. Udeležence so najprej nagovorili predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Janez Kocjančič, načelnika komisije za zamejski šport Sonja Poljšak in olimpionik ter ambasadorka slovenskega športa Miroslav Cerar. Delegacija ZZSDI, ki jo je vodil predsednik Jure Kufersin, se je predstavila s publikacijo Pomorski klub Sirena – Slovenski glas v Tržaškem zalogu avtorice Ivane Suhadolc in s predstavljivo projekta Zalet. Predsednik TPK Sirena Peter Sterni je v svojem posugu najprej predstavil bogato društveno zgodovino in razvejano delovanje, kjer izstopata jadranje in športni ribolov, nato pa še na kratko povzel vsebino Suhadolčeve publikacije. Tjaša Gruden je ob prisotnosti igralk Zaleta Ilenie Cassanelli in Petre Grgić pred-

Udeleženci tiskovne konference v Ljubljani

SLOSPORT.ORG

stavila projekt Zalet, pri katerem so delujejo vsa slovenska društva, ki gojijo žensko odbojko na Tržaškem. Sledila je še predstavitev športnega delovanja na avstrijskem Koroškem in v Počebju. Predsednik Slovenske športne zveze iz Celovca Marjan Velik je predstavil novega poslujočega tajnika koroške športne krovne organizacije Geraldu Wölbl, najboljšega strelca Tema Koroška na Europeadi v nogometu (tek-

movanje za reprezentance narodnih manjin), delovanje Športnega društva Šentjanž z njihovo plezalno sekcijo ter delegata na Evropski nogometni zvezni UEFA. V imenu Zveze Slovencev na Madžarskem je spregovoril Vili Sekereš, ki je poudaril predvsem trud, ki ga slovenski športniki na Madžarskem vlagajo v promocijo športnih in rekreacijskih aktivnosti ter prireditev v tesnem sodelovanju s Prekmurjem.(IT)

PRIZNANJE CONI

**Zlata zvezda
AŠK Kras**

Amaterski športni krožek Kras bo decembra meseca nagrajen z zlato zvezdo za športne zasluge za leto 2011, kar je najvišje priznanje, ki ga podeljuje Izvršni odbor vsežravnega olimpijskega odbora športnim društvom za več kot 50-letno neprekiniteno delovanje. Tako je v sporočilu zapisal klub, ki je vest prejel pred kratkim iz Rima. Kras je obenem prvo slovensko športno društvo v Italiji, ki prejme to odličje. Nagrada je lepo priznanje za Kras, ki izpolnjuje vse pogoje, ki jih predvideva pravilnik za dodelitev takih priznanj, in sicer 50-letno nepretrgano delovanje na športnem področju, že dobitnik srebrne zvezde za športne zasluge v letu 1989 in uspehi v namiznem tenisu na mednarodni in državni ravni. Društvo so čestitali že vsi vidni športni predstavniki, vključno s predsednikom Petruccijem. Kras se je za prejem nagrade prijavil z obširno dokumentacijo, prošnjo pa sta soglasno sprejela tudi športna zveza in deželní odbor CONI-ja.

Domači šport**DANES**

Sobota, 24. novembra 2012

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Franco - Marghera

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Breg - Roraigrande

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel Don Bosco

UNDER 15 DEŽELNI - 16.00 pri Briščikih: Jadran - Goriziana

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah: Opicina - Primorje

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Valdagnu: Trissino Valdagnu - Kras

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Križu: Vesna - Trieste Calcio

BALINANJE

MOŠKA B-LIGA - 15.00 v Noventi: Noventa - Gaja

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Buji: Soča Val Zadružna banka Doberdob Sovodnjene; 20.00 v Standrežu: Val Soča Imsa - Vivil; 20.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Fincantieri; 20.30 v Vidmu, Benedetti: Volley ball Udine - Olympia

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Tržiču, športna palaca: Fincantieri - Zalet C

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Sovodnjah: Govolley Kinemax - Coselli; 20.30 v Tržiču, športna palaca: Fincantieri - Zalet D

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 v Trstu, Ul. Miani: Virtus - Zalet plave; 19.00 na Prosek: Zalet oranžne - Zalet Barich

UNDER 16 ŽENSKE - 18.00 v Gradežu: Grado - Olympia

UNDER 14 ŽENSKE - 16.30 v Sovodnjah: Soča Terranova - Villesse

JUTRI

Nedelja, 25. novembra 2012

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Trissino

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Terzo; 14.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Sanzio: Esperia - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnjene - Begliano

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Breg; 14.30 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea San Vito - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Fiumicellu: Fiumicello 2004 - Gaja; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Chiarola

NARAČAJNIKI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnjene - San Vito al Torre; 10.30 v Dolini: Kras - Sistiana; 12.00 v Tržiču, Ul. Boito: Aris San Polo - Juventus

NAJMLAJŠI - 10.30 v Pierisu: Pieris - Sovodnjene; 10.30 na Rouni na Prosek: Kras - Cgs

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Guminu: Volley ball Gemona - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: Virtus - Zalet rumene

UNDER 19 MOŠKI - 16.30 v Čedadu: nastopa tudi Sloga Tabor

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 v Repnu: Zalet Barich - Euroschoolvolley; 11.00 v Trstu, Ul. Giulia: Virtus - Zalet oranžne; 19.00 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - CGS

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Nabrežini: Zalet plave - Zalet zelene; 11.30 na Opčinah: Zalet Barich - Killjoy; 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Zalet Kinemax

UNDER 14 ŽENSKE - 9.30 na Opčinah: Sloga Barich - Breg; 11.00 na Prosek: Kontovel - Euroschoolvolley

NOGOMET - Kras jutri v Repnu proti Trissinu**Važna bo tudi obramba**

Nevarna napadalna dvojica Marjanović-Tricheri - V 2. AL derbi med prvo in drugo silo prvenstva

Želja po točkah se v taboru repenskega Krasa seveda stopnjuje, zato bodo jutri skušali odščipniti čim več. V goste prihaja Trissino Valdagnu, ki je v prejšnjem krogu presenetil celo vodilni Virtus Vecomp. Med izkušenimi gosti izstropata predvsem napadalca Slovence Dejan Marjanović iz Šempetra pri Gorici in Argentinec Martin Cristian Tricheri. Dvojica, ki je prava nočna mora za obrambne igralce, je doseglaj letos enajst golov, osem jih je podpisal Tricheri, tri pa Marjanović, ki je lani igral v D-ligi pri Bellunu, pred tem pa v 1. slovenski ligi v Kopru in pri ajdovskem Primorju. V taboru Krasa so pred tekmo pripravljeni: med tednom so redno trenerali, na prijateljski tekmi proti Ankaranu tudi zmagali, tako da je forma dobra, pravi predsednik Goran Kocman. Napovedal je, da bodo igrali agresivno in napadljivo, sicer brez trenerja Rističa, ki bo moral ekipo spremljati iz ozadja, saj je bil prejšnji teden diskvalificiran. Pri Krasu še vedno ne bo Božič, Carlija in Barrece, vraca pa se Gruijič, dokončno pa je ekipo zapustil Miletto, ki je letos pri Krasu zbral štiri nastope in gol.

PROMOCIJSKA LIGA - Vesna je po sredini tekmi (1:1) odločena, da proti Trieste Calciu osvoji vse razpoložljive točke. Križani so trenirali včeraj, na razpolago pa govorilo ne bo diskvalificiranega Degrassija. Juventina bo na domači zelenici nove tri točke lovila proti višjepostavlje-

nemu Terzu, s tem da ne bo poškodovanega Morsuta.

1. AMATERSKA LIGA - Izkupiček Sovodenj in Primorca bi bil lahko jutri stoddosten. Sovodenje (20 točk) se bodo pomerile z novincem v ligi Beglianom (11), sicer brez diskvalificiranega Eross Kogoja, odsočna pa bosta tudi Alan Reščič in Demitrij Devetak. V pokalu so bili že boljši s 3:1, vendar so pred tekmo zelo previdni. Primorec brez diskvalificiranega Debernardija pa bo drugo zmago naskakoval proti Esperiji, ki ima le dve točki več.

2. AMATERSKA LIGA - Na igrišče bo kot prvo stolpilo Primorje, ki ga dvobov z zadnjouvrščeno Opicino, čaka že danes (ob 14.30 na Opčinah). Zmaga proti mladi ekipi je imperativ, čeprav bo Primorje igralo v okrnjeni postavi. Zanimivo bo v Turjaku, kjer bo derbi med prvo in drugo silo prvenstva - Breg odhaja na gostovanje v popolni postavi. Zarja pa bo proti S. Andrea S. Vitu igrala zelo okrnjena: diskvalificirana sta Segulin in Aiello, Ivo Križmančič, Radovini, Capai in Degrassi pa so poškodovani, vprašljiv je tudi nastop vratja Di Mattie.

3. AMATERSKA LIGA - Gaja in Mladost imata jutri enkratno priložnost za poln izkupiček: Gaja bo gostovala pri zadnjeuvrščenemu Fiumicelu, Mladost pa pri Chiarboli, ki ima tri točke manj. (V.S.)

KOŠARKA - Jadran Franco danes na Opčinah proti Margheri**Proti najboljšemu strelcu**

Steber nasprotnikov Marini je prejšnji teden dosegel kar 46 točk

Jadran Franco še ni popolnoma pozabil na gremek poraz v prejšnjem krogu proti vodilnemu GSA Udine. Grenkoba pa je bila ta teden vse prej kot neproduktivna. Jadranovci so po taki predstavi motivirani in želijo pred domaćimi gledalcji, kjer bodo danes igrali po štirinajstih dneh, dokazati, da predstava v Vidmu ni bila le muha enodnevница. Na Opčinah bodo gostili Marghero, ki je v primerjavi z lani prenovljena in mlajša. Nosiški steber je sicer še vedno zelo zanesljivi Marini, najboljši strellec skupine (drugi na vsežravnem nivoju), dirigentsko palico pa tudi letos drži izkušeni Daniele Rubini. »Jasno je, da bomo morali zaustaviti Marinija, ki je prejšnji teden dosegel kar 46 točk. Ključna bo torej naša obramba, saj je doslej statistično obveljalo, da je zmaga dosegljiva samo, ko Marini doseže manj kot 25 točk. Seveda pa ne smemo naših moči usmeriti izključno vanj, izpostavil bi še centra Delle Monache in mladega organizatorja Pascona,« je povedal trener Andrea Mura. Na taktično dobro pripravljenega nasprotnika, ki je doslej zbral enako število zmag kot Jadran, so se Slavec in soigralci dobro pripravili, pričakujejo pa tudi pomoč navijačev. (V.S.)

DZP doo-PRAE srl 2012 © Vse pravice pridržane

KOŠARKA - C-liga**Breg za prvo mesto, Bor in Kontovel želita zmago**

Košarkarski vikend v deželni C-ligi bo prav gotovo zanimiv, saj se bo vrh le-tevstvice zredčil. Danes se bodo pomerile v medsebojnih obračunih ekipe, ki so došle zbrale po 12 točk. Breg bo igral v Dolini proti Roriagrandeu, Cervignano pa proti Tarcentu. Današnji nasprotnik Brega je prav gotovo eden izmed favoritov prvenstva: nazadnje jo je okrepil bivši višjeligaš Truccolo, dres pa nosijo že Brusamarell, Cipolla in Malfante, ki imajo prav tako izkušnje v višjih ligah. Breg bo igral brez Kristjana Ferfolgie, po vsej verjetnosti pa bo trenerju Kladniku na razpolago Alberto Grimaldi, čeprav je na derbiju prejel tehnično napako. »Prav gotovo bo za zmago treba igратi bistveno bolje kot proti Boru, torej vseh 40 minut,« se je pred tekmo priporočil trener.

Pred domaćimi gledalcji bo danes igral spet tudi Bor Radenska, ki bo gostil UBC. Videmska ekipa, ki jo zdaj vodi sedanji steber moštva Silvestri (prevzel je mesto Schneiderja), ima le zmago več, tako da jo lahko Popovičevi varovanci dohitijo. Igrali bodo v popolni postavi, vključno s Crevatinom, ki je cel teden ležal zaradi gripe. Srečanje bo na Prvem maju sledilo javno srečanje, kot smo že poročali, ki ga AKK Bor prireja v trenutku krize, da opozoriti na problematike posamežnosti sredstev in odborniških kadrov ter dotrajnosti objekta na Vrdeli.

V D-ligi bo Kontovel v Ervattiju igral proti Don Boscu, ki doslej še ni zbral zmage. Proti mladi ekipi je zmaga imperativ. Vprašljiv je še nastop Gantarja, ki se je poškodoval na sobotni tekmi proti San Vi-

ODBOJKA - Deželne lige**Najbolj »vroček« bo v Štandrežu**

Dvoboje med Valom Soča Imso in Vivilvolleyjem bo v štandreško telovadnico (danes ob 20.00) bržkone privabil marsikaterega odbojkarskega navdušenca. Ekipi namreč sodita na vrh skupine D v moški C-ligi. Tačas ima Val Soča sicer točko več, obe ekipi pa še nimata poraza. »V naši skupini je to edina ekipa, ki nam lahko kaj odščipne, vendar smo mi motivirani in hočemo ostati do konca prvega dela nepremagan,« je dejal David Corva, pomočnik trenerja Makuca. Na tekmo so se igralci združene ekipe Val Soča dobri pripravili: trener Makuc si je prejšnji teden tudi ogledal tekmo Vivilvolleya, da bi ga podrobnejše spoznal in svojim varovancem med tednom natančno posredoval čim več informacij. Pozorni bodo morali biti predvsem v napadu, saj imajo pri Vivilu več različnih variant z igralci, ki so izkušnje nabirali tudi v višjih ligah.

V skupini C moške C-lige bo Olympia skušala osvojiti tri točke v boju za 2. in 3. mesto. Prejšnji teden je bila Buia boljša, tokrat pa bodo Markičevi varovanci skušali presenetiti VBU. Trening tekma proti ekipi iz Humina med tednom dobro obeta pred današnjim govoranjem. Soča Val Zadružno banko Doberdob Sovodnjene in Slogo Tabor pa čakata danes zahtevni tekmi: Sloga bo igrala še proti neproraženemu Fincantieriju, ki je eden glavnih kandidatov za sam vrh v ligi, Soča Val pa bo igrala proti Buii.

V ženskih deželnih prvenstvih bo danes začeli povratni krog. Zalet C bo v Tržiču igral proti Fincantieriju, ki so med tri najboljše ekipe skupine. Ker bo Sabrina Bukavec odsočna, bosta na

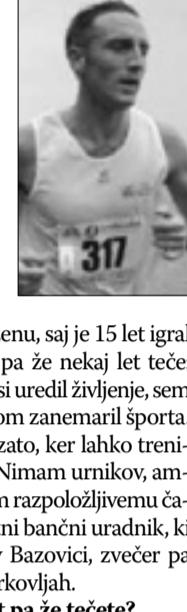
Luka Lavrenčič

KROMA

centru igrali Anja Grgič in Fulvia Gridelli, na klopi pa bo odslej trenerju na razpolago tudi Giulia Spanio, ki je lani igrala v D-ligi, letos pa se je sprva odločila za 1. divizijo. V prvem delu so igralke Zaleta gladko izgubile, zdaj pa bo bržkone drugače, napoveduje trener: »Takrat smo se šele spoznavale, zdaj pa smo proti boljšim ekipam že dokazale, da smo jim lahko enakovredne. Prav gotovo bomo kaj odnesli,« je prepričan Edi Bosich.

V D-ligi želita Govolley Kmečka banka in Zalet D vknjižiti poln izkupiček kot v prvem delu. Za Govolley je zmaga proti mlademu, a trdoživemu Cottelliju, pomembna predvsem v boju za 3. mesto, ki vodi v skupino za napredovanje, Zalet D pa želi ponoviti edini letosni uspeh. Pri Govolleyju nasprotnik ne smejo podcenjevati, Zalet D pa bo moral zaigrati brez večjih nihanj, če želi potrditi točke s prve tekme. (V.S.)

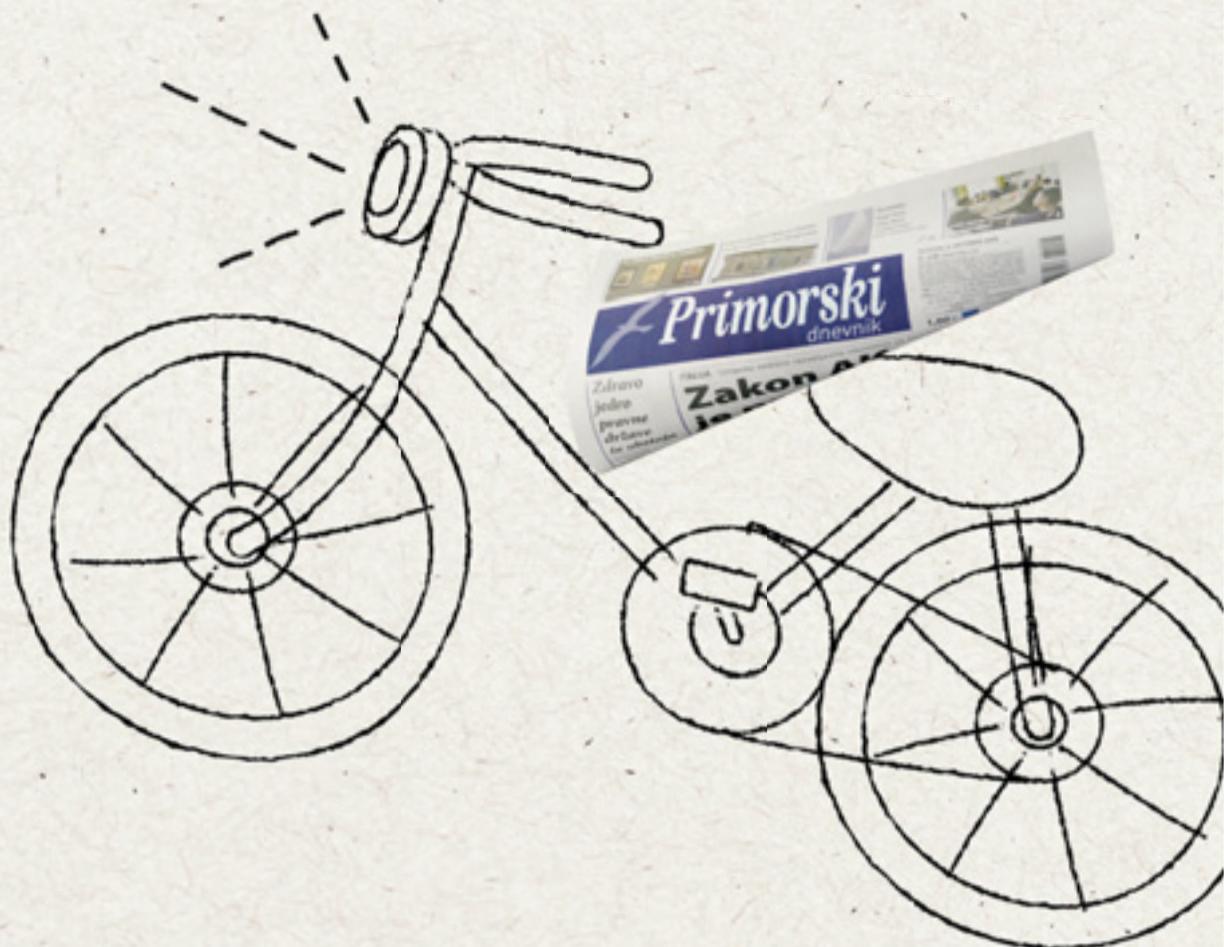
DZP doo-PRAE srl 2012 © Vse pravice pridržane

ANDREA SANTON
Nekdanji vaterpolist je zdaj hiter tekač

Eden najhitrejših gostov naše rubrike RekreAkcia je prav gotovo Tržačan Andrea Santon, ki v družino živi na Čarboni. Svojo športno potje sicer začel v bazenu, saj je 15 let igral vaterpolo, zdaj pa že nekaj let teče: »Potem ko sem si uredil življenje, sem odločil, da ne bom zanemaril športa. Tek sem izbral zato, ker lahko treniram kadarkoli. Niram urnikov, ampak se prilagajam razpoložljivemu času,« pravi 35-letni bančni uradnik, ki po dnevi teče v Bazovici, zvečer pa največkrat v Barkovljah.

Koliko let pa že teče?

Šest, redno pa približno dve pa pol. Na tekma na nastopam redno šele nekaj časa, sprva sem tekel samo na Baviseli

Končno luč v temi.

Naš raznašalec z vašim dnevnikom.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašalci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletnih izdaj dnevnika brez dodatnih stroškov**.

Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsek izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**

Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

NAROČNIŠKA
NOVOST ZA
LETO 2013

TISKANA +
SPLETNA IZDAJA
za ceno prve!

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Otroška animacija: Klepelutke: Himna društine klepetulk
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.30 Variete: Unomattina in famiglia **10.05**
 Rubrika: Rai Parlamento Settegiorni **10.55**
 Aktualno: Concistoro per la creazione di sei nuovi Cardinali **12.10** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.00**
 Rubrika: Easy Driver **14.30** Rubrika: Lineablu **15.20** Rotocalco: Le amiche del sabato **16.25** Aktualno: A Sua immagine **17.00** Dnevnik **17.10** Eurovisione **20.00**
 Dnevnik **20.30** Športni dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi

21.10 Show: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici)

6.00 Nan.: La complicata vita di Christine **6.30** Il Divertinglese **7.00** Rubrika: Cartoon Flakes Weekend **8.50** Nan.: The Elephant Princess **9.15** Nan.: L'albero magico **9.45** Serious Amazon **10.05** Rubrika: Aprirai **10.15** Sulla Via di Damasco **10.55** Rai Parlamento Territori **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Rubrika: Dribbling **14.00** Dok. odd.: Teen Manager **15.00** Dok.: Catastrofi nel mondo **15.30** Nan.: Squadra Speciale Lipsia, sledi Rubrika: Pit Lane **16.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Brazilije (São Paulo), prenos kvalifikacij **18.35** Rubrika: 90° Minuto Serie B **19.35** Nan.: Cops – Squadra Speciale **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Body of proof **22.35** Dnevnik in rubrike

7.00 Nan.: Wind at my back **7.45** Film: Le meraviglie di Aladino (pust., ZDA, '61) **9.25** Nan.: 14° Distretto **10.10** Nan.: L'ispettore Derrick **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia, sledi Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale, sledi Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Rotocalco: Tv Talk **17.00** Dok.: Timbuctu – I viaggi di Davide **17.15** Film: Moonlight e Valentino (dram., ZDA, '95, i. W. Goldberg) **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob

20.20 Film: Stanlio e Ollio – Nuovo imbroglio (o un altro bel pasticcio) – Pugno di ferro (kom., ZDA) **21.05** Rubrika: Ulisse – Il piacere della scoperta **23.20** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Odd.: Telepatia

Rete 4

7.40 Nan.: Questa è la mia terra **9.40** L'Italia che funziona **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.25** Film: Poirot – Sfida a Poirot (krim., VB/ZDA, '11) **17.10** Nan.: Monk **18.00** Rubrika: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Nan.: Tempesta d'amore **20.00** Odd.: Scene da un matrimonio **20.40** Nan.: Le indagini di padre Castell **21.30** Nan.: Law & Order – Los Angeles **22.15** Nan.: Law & Order – Unità speciale **23.45** I bellissimi di R4 **23.50** Film: Ransom – Il riscatto (triler, ZDA, '96)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik **8.50** Super partes **9.45** Rubrika: Melaverde **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Cougar Town **14.10** Odd.: Amici di Maria **16.00** Rotocalco: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Show: The winner is (v. G. Scotti) **23.45** Rotocalco: X-Style

Italia 1

7.00 19.00 Risanche **10.55** Film: La voce del cigno (anim., ZDA, '00) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Dragon – La storia di Bruce Lee (biogr., ZDA, '93) **16.00** Film: Mai dire ninja (kom., ZDA, '97) **17.35** Nan.: Tutto in famiglia **17.55** Rubrika: Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: La vita secondo Jim **19.25** Film: Scooby-Doo (kom., ZDA, '02)

21.10 Film: Una notte al museo (kom., ZDA, '06, i. B. Stiller) **23.25** Film: Tremors - Tremori (zf., ZDA, '90)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Aktualno: Madama Palazzo **11.45** Nan.: Josephine, ange gardien **13.30** Dnevnik **14.05** Test Match **15.00** Rugby Test Match **17.05** Dok.: La7 Doc **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **22.30** Piazzapulita **0.30** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **12.45** Le ricette di Giorgia **13.05** Occhio azzurro **13.20** Dnevnik **13.45** Variete: Festa in piazza **17.00** Dnevnik **17.30** Aktualno: Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Rubrika: Qui studio a voi studio **19.30** 20.30 Dnevnik **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Zgodbe iz školjke **7.25** Odroške oddaje in risane nanizanke **9.25** Kviz: Male sive celice **10.10** Kratki dok. film: Zbranost **10.25** Nan.: Polna hiša živali **10.55** Film: Mostovi mojega dedka **11.40** Film: Panika na vasi (anim.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik (pon.) **14.25** Alpe-Donava-Jadran **15.00** O živalih in ljudeh **15.25** Na vrtu **15.55** Dok. serija: Village Folk **16.05** Dok. odd.: Gospodčina

Slovenija 2

7.40 Nan.: Questa è la mia terra **9.40** L'Italia che funziona **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.25** Film: Poirot – Sfida a Poirot (krim., VB/ZDA, '11) **17.10** Nan.: Monk **18.00** Rubrika: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Nan.: Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.35** Film: Karvala (kom., '06) **23.10** Poročila **23.45** Maribor 2012

Slovenija 3

8.00 Skozi čas **8.40** Posebna ponudba **9.20** Slovenci in Italiji **9.50** Univerza (pon.) **10.15** Osmi dan (pon.) **10.45** Brinjevka 2012 - festival otroške popevke **12.05** Stopimo skupaj - poplave 2012 **13.55** Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih skokih (Ž), 1. serija, prenos iz Lillehammera **14.50** Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih skokih (M in Ž), prenos iz Lillehammera **16.55** Formula 1: velika nagrada Brazilije, kvalifikacije, prenos iz Sao Paola **18.10** Alpsko smučanje, svetovni pokal: velesalom (Ž), 1. vožnja, prenos iz Aspna **18.35** Plavjanje: evropsko prvenstvo v kratkih bañenih, posnetek iz Chartresa **19.25** Alpsko smučanje, svetovni pokal: smuk (M), prenos iz Lake Louisa **20.40** Nogomet: FIFA magazin, pon. **21.10** Alpsko smučanje, svetovni pokal: velesalom (Ž), 2. vožnja, prenos iz Aspna **22.05** Aritmija **22.35** Najboljši festivali: Pop glasba **23.30** Bleščica, oddaja o modi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.30** Glasb. odd.: Boben **15.20** Nautilus **15.50** Odd.: Ciak Junior **16.20** Iz arhiva po vaših željah **17.15** 23.55 Vsedanes aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.15** Village Folk **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20, 0.35 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.40** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.50** Tednik **20.40** AS: velesalom (Ž), 1. vožnja povzetek **21.15** AS: velesalom (Ž), 2. vožnja neposredni prenos **21.40** Alpe Adria jazz ensamble **22.35** Dok. odd. **23.10** »Q« - trendovska oddaja **0.25** Glasba zdaj **0.50** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, vreme in Kultura **11.30** 14.00, 16.30 Tv prodajno okno **12.00** Vidostrani **14.30** Martinovanje v Brdih **15.30** Besé miru **16.00** Žogarija in Beogradu **17.00** ŠKL **18.00** Primorska znamenja **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled, sledi **20.00** Zlati kamen 2012 **21.00** Zgodbe o glasbi z Jožico Sveti **22.30** Tedenski pregled, sledi **23.00** Prodajno okno, Glasbeni večer in videostrani

Pop TV

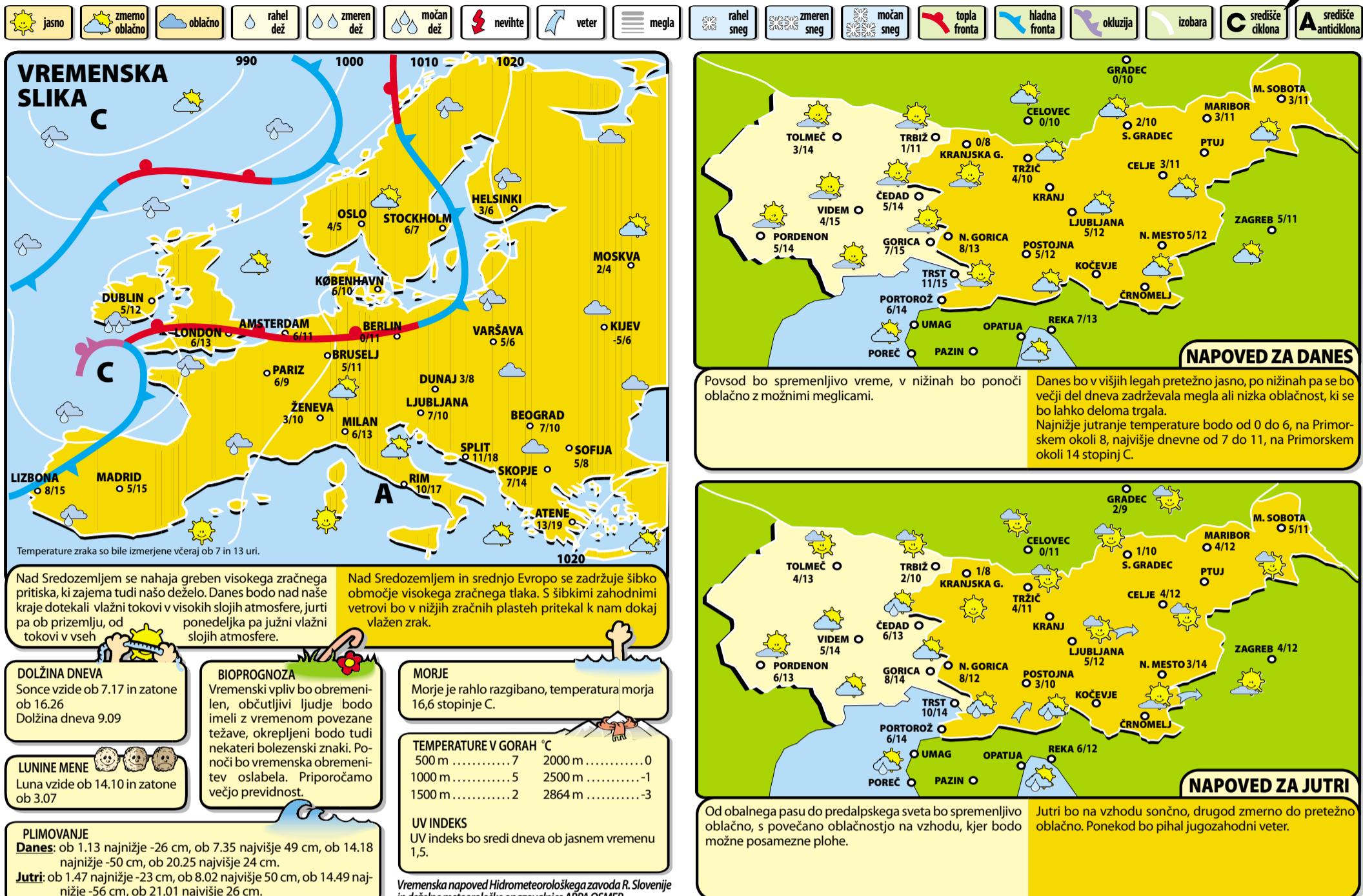
7.00 Risane in otr. Serije **10.40** Nan.: Grda račka **11.30** Nan.: Monk **12.25** Kuharski mojster (dok. serija)

Slovenija 1

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **17.00**, **18.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **6.10** Rekreacija; **6.15** **11.22**, **11.33** - nočna kronika; **7.00** Jutranja kronika; **7.30** pregled slovenske tiski; **7.40** Čitalnica; **7.45** Vremenska napoved; **8.05** Ringaraja; **9.05** Program za mlade; **10.10** Kulturomat; **10.30** Gori, dol, naokoli; **10.50**, **16.15**, **19.30** Obvestila; **11.10** Odgovor se začne na črko...; **12.05** Na danasji dan; **12.10** Ura slov. glasbe; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13.ih; **13.20** Obvestila in osmrtnice; **13.45** Labirinti sveta; **14.30** Sobotno branje; **15.00** Radio dnevni, radio južni; **15.30** DIO; **16.30** Razkošje v glavi; **17.05** Tedenski aktualni mozaik; **19.00** Dnevnik; **19.40**, **22.20** Iz sporedov; **19.45** Lahko noč, otroci; **20.00** Sobotni glasbeni večer; **22.00** Zrcalo dneva; **22.20** Iz sporedov; **22.30** Informativna odd. v angl. in nem.; **22.40** Kratka radijska igra; **23.05** Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.30**, **14.30**, **17.30**, **0.00** Poročila; **19.00** Dnevnik; **5.30**, **6.40**, **19.30** Športna zgodba; **7.00** Kronika; **7.30** Vreme po Sloveniji; **8.15** Dobro jutro; **8.25** Vremenska napoved; **8.45** Kulturne

BLIŽNJI VZHOD - Izraelski vojaki ubili Palestinca Prvi smrtonosni incident po prekinitvi ognja v Gazi

Palestinski deček na kupu razvalin v Gazi

GAZA - Izraelski vojaki so včeraj na obmejnem območju na jugu Gaze ubili Palestinca, ranili pa najmanj sedem, so sporočili palestinski viri. To je prvi smrtonosni incident na območju Gaze od začetka veljave izraelsko-palestinske prekinitev ognja v sredo zvečer. Izraelska stran incidenta ni potrdila. Tiskovni predstavnik izraelske vojske je dejal le, da je prišlo do "motenj" na palestinski strani meje območja Gaze, zaradi česar so izraelski vojaki izstrelili opozorilne strele, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Tiskovni predstavnik ministrstva za zdravje Hamasovih oblasti na območju Gaze je sporočil, da so vojaki streljali na skupino kmetov, ki so hoteli priti do svojih kmetij ob močno varovani meji z Izraelom, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Zaostreval konflikt med Izraelci in Palestinci skrbijo Rusiji, ki je zato v vzhodno Sredozemlje napotila svoje vojaške ladje, ki bi pomagale pri morebitni evakuaciji ruskih državljanov v Gazi. Poleg križarke Moskva je Rusija proti vzhodni obali Sredozemlja napotila tudi več izkrcavnih in patruljnih ladij, so včeraj sporočili iz ruske vojne mornarice.

Skupno naj bi Rusija odpeljala šest ladij, po načudbah ruskega zunanjega ministrstva pa bodo ladje morda pristale v sirskega pristanišča Tartus, ki

je edina ruska pomorska baza na Sredozemlju. Nato pa naj bi se ladje pridružile misiji v okviru voja proti piratstvu ob obalah Somalije. "V primeru zaostritev konflikta moramo na območju Gaze živeče ruske državljanje prepeljati na varno," je dejal predstavnik mornarice. Rusija se sicer zavzema za politično rešitev konflikta na Bližnjem vzhodu. Po načudbah ruskega zunanjega ministrstva pa se trenutno v Gazi nahaja okoli sto ruskih turistov in podjetnikov.

Po osmih dneh izraelske operacije na območju Gaze, v kateri je bilo ubitih 163 Palestinev in šest Izraelcev, ranjenih pa tisoč Palestinev, je prekinitev ognja med Izraelom in palestinskim gibanjem Hamas začela veljati v sredo zvečer. V skladu s prekinitevijo je moral Izrael ustaviti vse vojaške aktivnosti in ciljne usmrtnitve na območju Gaze, Hamas pa rašketiranje Izraela in napade ob meji.

Anketa v včerajšnji izdaji izraelskega časnika Magaar Mohot je medtem pokazala, da kar 49 odstotkov Izraelcev meni, da bi moral Izrael operacijo nadaljevati, 31 odstotkov pa jih podpira prekinitev ognja. 29 odstotkov vprašanih je celo menilo, da bi morala izraelska vojska začeti kopensko ofenzivo na območje Gaze. V anketi so sodelovali 503 ljudje, poroča ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

EGIPT - Ob protestih zaradi kopičenja pooblastil Mursi zagotavlja, da hoče svobodo in demokracijo

KAIRO - Egiptovski predsednik Mohamed Mursi, ki si je v četrtek podelil široka pooblastila, je včeraj svojim prirvencem sporočil, da je Egipt na poti v svobodo in demokracijo. "Politična, socialna in gospodarska stabilnost je to, kar hočem, in to, za kar delam," je sporočil zbranim podpornikom pred predsedniško palačo v Kairu.

"Nihče nas ne more ustaviti na poti naprej. Izvršujem svoje dolžnosti, da bi ustregel bogu in narodu, odločitve pa sprejemam po posvetovanju z vsemi," je pred tisoči prirvencev dejal Mursi.

Na osrednjem kairskem trgu Tahrir pa so se zbrali Mursijevi nasprotniki, ki so protestirali proti njegovim samovoljim. Protesti liberalnih in sekularnih organizacij so potekali tudi v drugih egiptovskih mestih, med drugim v Aleksandriji, Suezu, Port Saidu in Ismailiji.

Med najhujšimi protesti, odkar je Mursi prišel na oblast, so se nasprotniki predsednika spoprijeli z njegovimi podporniki in začgali več uradov Muslimanske bratovštine. Po vsej državi, ki postaja vse bolj razdeljena, je bilo v nasilju poškodovanih okoli 100 ljudi, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

V verižnem trčenju v ZDA udeleženih več kot 140 vozil

AUSTIN - V verižnem trčenju najmanj 140 vozil na avtocesti v ameriški državi Teksa sta mrlji dve osebi, več kot 80 je bilo ranjenih. Nesreča se je zgodila v četrtek ob justranji konici, ko je bila na območju gosta megla. Reševalci so iskali preživele izpod razbitin v kilometre dolgi koloni zverižene pločevine.

Predstavnik policije Rod Carroll je razmerje označil za katastrofalne. "Avtomobili so eden na drugem," je dejal v četrtek zvečer po poročanju ameriške tiskovne agencije AP. Nesreča se je zgodila na avtocesti 10 kakih 128 kilometrov vzhodno od Houstona.

Po njegovih besedah so 80 do 90 ljudi odpeljali v bolnišnice, od katerih jih je med deset in 12 v kritičnem stanju. V verižnem trčenju je bilo po njegovih besedah udeleženih med 140 in 150 avtomobilov in tovornjakov. (STA)

MOHAMED MURSI

ANSA

Mursi je v četrtek razglasil spremembe ustave, s katerimi si je podelil široka pooblastila, ki se bodo iztekel predvidoma sredi februarja, ko naj bi bila sprejeta nova ustava.

Nasprotniki mu očitajo, da je s tem postal diktator s še večjo močjo kot nekdanji avtoritarni predsednik Hosni Mubarak, ki je bil odstavljen po ljudski vstaji v začetku lanskega leta.

Evropska unija je včeraj Mursija pozvala, naj spoštuje demokratični proces v Egiptu. Zelo pomembno je, da se demokratični proces izjava skladno z zavezami egiptovskih oblasti o spoštovanju delitve oblasti, neodvisnosti pravosodja, zaščiti temeljnih svoboščin in organizaciji demokratičnih parlamentarnih volitev, je poudarila visoka zunanjopolitična predstavnica EU Catherine Ashton.

Poročevalec parlamentarne skupščine Svetova Evrope o političnih tranzicijih v Egiptu Jean-Charles Gardetto je izrazil zaskrbljenost nad Mursijevimi ukrepi. "S tem dekreтом si je Mursi podelil široka pooblastila. Zelo pozitivna vloga, ki jo je odigral pri dogovoru o prekinitvi ognja v Gazi, ne more služiti kot izgovor za spodbujanje demokracije, pravne države in neodvisnosti sodstva," je poudaril.

Odzvale so se tudi ZDA, ki so sporočile, da Mursijevi ukrepi "vzbujajo skrbi". "Ena od teženj revolucije je bila, da oblast ne bi bila preveč skoncentrirana v rokah ene osebe ali institucije," je poudarila tiskovna predstavnica State Department Victoria Nuland. Dodala je, da bi trenutno ustavno pravnino v Egiptu lahko rešili zgolj s sprejetjem ustave, ki bo omogočala nadzor, spoštovanje pravic posameznikov in pravno državo. (STA)